

Tysvær
kommune

Nøkkeltallsanalyse 2026

Basert på endelige KOSTRA-tall for 2025

Innhold

1. Innledning og sammendrag	4
1.1 Om KOSTRA	6
1.2 Kostnadsdrivere i kommunal tjenesteproduksjon	8
1.3 Sammenlikningskommuner	8
1.4 Begrepsforklaringer	10
2. Overordnet analyse av kommunen og hovedtall	11
2.1 Demografi	11
2.2 Økonomi	14
2.2.1 Driftsinntekter	14
2.2.2 Driftsutgifter	16
3. Prioritering	23
3.1. Utgiftsbehov	23
3.2. Ressursbruk	24
3.3. TK-2030: Effektiviserings- og innsparingspotensial	25
4. Administrative tjenester	26
5. Oppveksttjenester	30
5.1 Grunnskolesektor	30
5.2 Barnehage	45
5.3 Barnevern	54
5.4 Kultur og idrett	62
6. Pleie- og omsorg	77
6.1 Institusjon	86
6.2 Hjemmetjenester	96
6.2.1 Hjemmetjenester – personellbase knyttet til bofellesskap/samløkaliserte omsorgsboliger	98
6.2.2 Hjemmetjenester – ambulerende virksomhet	101
6.3 Aktivisering	109
8. Sosiale tjenester	114
8.2 Tilbud til personer med rusproblemer	117
8.3 Arbeidsrettede tiltak i kommunal regi	118
8.4 Introduksjonsprogram	119
8.5 Kvalifiseringsprogram	122
8.6 Økonomisk sosialhjelp	124
9. Flyktninger og integrering	130
10. Tekniske tjenester	133
10.1 Eiendomsforvaltning	133
10.1.1 Skolelokaler	136

10.1.2 Førskolelokaler	139
10.1.3 Institusjonslokaler	140
10.1.4 Idrettsbygg	141
10.1.5 Kulturbygg	143
10.1.6 Administrasjonslokaler	145
10.1.7 Eiendomsforvaltning	147
<i>10.2 Kommunale boliger</i>	<i>148</i>
10.2.1 Kommunalt disponerte boliger	148
10.2.2. Bistand til etablering og opprettholdelse av egen bolig.	151
<i>10.3 Plan, kulturminner, natur og nærmiljø</i>	<i>153</i>
10.3.1 Plansaksbehandling	155
10.3.2 Byggesaksbehandling og eierseksjonering	157
10.3.2 Kart og oppmåling	158
10.3.4 Rekreasjon i tettsted	160
10.3.2 Naturforvaltning og friluftsliv	160
10.3.5 Kulturminner	162
<i>10.4 Samferdsel</i>	<i>163</i>
10.4.1 Samferdselsbedrifter/transporttiltak	164
10.4.2 Kommunale veier	165
11. Vann, avløp og renovasjon	169
11.1 Produksjon av vann	170
11.2 Avløp	180
11.3 Innsamling, gjenvinning og sluttbehandling av husholdningsavfall	187
12. Brann og ulykkesvern	189
13. Næringsforvaltning	192
13.1 Kommunal næringsvirksomhet	192
13.2 Tilrettelegging og bistand for næringslivet	193
13.3 Landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling	195
14. Kirke	197
15. Folkehelse	201
16. Oppsummering	202

1. Innledning og sammendrag

Tysvær kommune går- som så mange andre kommuner- inn i et historisk skifte. Flere eldre og færre unge er også fremtiden i Tysvær. Kommunen går inn i en periode med strammere reelt handlingsrom. Tysvær kommune skal levere og videreutvikle gode tjenester til innbyggerne og bidra til bærekraftig samfunnsutvikling – men innenfor endrede rammer. Dette er bakgrunnen for TK-2030, Tysvær mot 2030, kommunens omstillingsplan som ble vedtatt i 2021.

Dette dokumentet er laget for å presentere en del grunnleggende nøkkeltall som er relevant i arbeidet med langsiktig planlegging og budsjettering for kommunens videre drift.

KOSTRA-analysen viser at kostnadene i tjenestene i Tysvær er totalt sett høy, men med store variasjoner på utgiftsnivå mellom tjenestene:

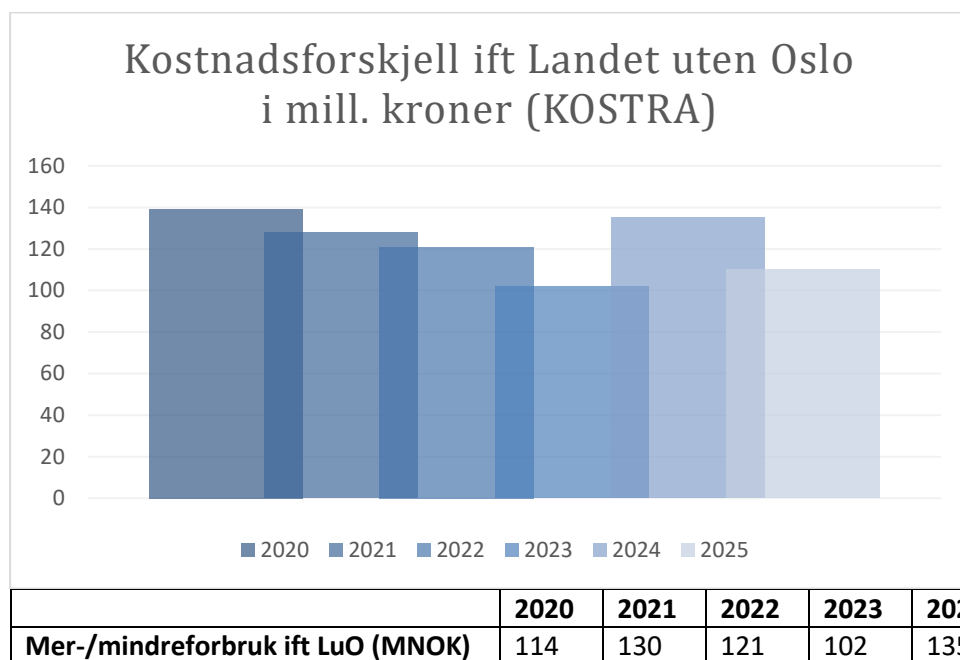
Tjeneste	Netto driftsutgifter pr. innb. **	Kostnadsforskjell LuO (2024 i parentes)		Beregnet utgiftsbehov***
Alle tjenester	88 187 kr	+ MNOK 110 (+ MNOK 135)	↓	
Adm.,styring og fellesutgifter	6 082 kr	+ MNOK 2 (+ MNOK 12)	↓	109 % ↗
Grunnskole	18 713 kr	+ MNOK 15 (+ MNOK 21)	↓	129 % ↗
Barnehage	12 116 kr	+ MNOK 8 (+ MNOK 12)	↓	114 % ↗
Barnevern	3 056 kr	+ MNOK 2 (+ MNOK 5)	↓	86 % ↘
Kultur- og idrett	3 734 kr	+ MNOK 8 (+ MNOK 9)	↓	
Kommunehelse	5 541 kr	+MNOK 5 (+ MNOK 7)	↓	108 % ↗
Sosiale tjenester	5 950 kr	+ MNOK 18 (+ MNOK 26)	↓	69 % ↗
Pleie- og omsorg	27 040 kr	+ MNOK 24 (+ MNOK 24)	↔	94 % ↗
Plan, kulturminner, natur og nærmiljø	1 012 kr	- MNOK 1 (- MNOK 2)	↑	
Andre områder*	4 961 kr	+ MNOK 22 (+ MNOK 22)	↔	

*Andre områder består av brann og ulykkesvern, kommunale boliger, samferdsel, næringsforvaltning og konsesjonskraft, kirke og landbruk.

** 11.750 innbyggere

*** Beregnet utgiftsbehov i KOSTRA-sammenheng er et beregnet uttrykk for hva det koster en kommune å tilby like gode tjenester som landets gjennomsnitt, basert på kommunens faktiske forhold

Tysvær kommune har generelt et høyt utgiftsnivå sammenlignet med landsgjennomsnittet. Samlet for alle tjenester ligger netto driftsutgifter om lag 110 mill. kroner over landsgjennomsnittet, målt etter LuO. I 2025 var netto driftsutgifter per innbygger i Tysvær 88 187 kroner, mot 78 882 kroner for landet. Dette innebærer at Tysvær brukte om lag 9 300 kroner mer per innbygger, tilsvarende ca. 12 prosent over landsgjennomsnittet.

Det er store variasjoner i merforbruk mellom tjenesteområder. Enkelte sektorer ligger langt over det beregnede utgiftsbehovet, mens noen få ligger under (se tabell). Dette viser at det samlede merforbruket ikke skyldes ett enkelt område alene, men at kommunen samlet sett har et høyt driftsnivå.

Tysvær er samtidig en inntektssterk kommune med høye frie inntekter per innbygger. I 2025 var brutto driftsinntekter om lag 139 000 kroner per innbygger, mot om lag 118 000 kroner nasjonalt. Forskjellen på rundt 21 000 kroner per innbygger tilsvarer samlet om lag 247 mill. kroner. En viktig forklaring på det høye inntektsnivået er betydelige inntekter fra eiendomsskatt, som utgjorde om lag 175 mill. kroner, tilsvarende rundt 11 prosent av kommunens inntekter. Noe av inntektsforskjellen må ses i sammenheng med at Tysvær har et høyere beregnet utgiftsbehov enn landsgjennomsnittet. Samtidig har inntektsnivået gitt rom for et høyere faktisk tjeneste- og utgiftsnivå. De høye inntektene har over tid også bidratt til gode driftsresultater og gjort det mulig å bygge opp disposisjonsfond.

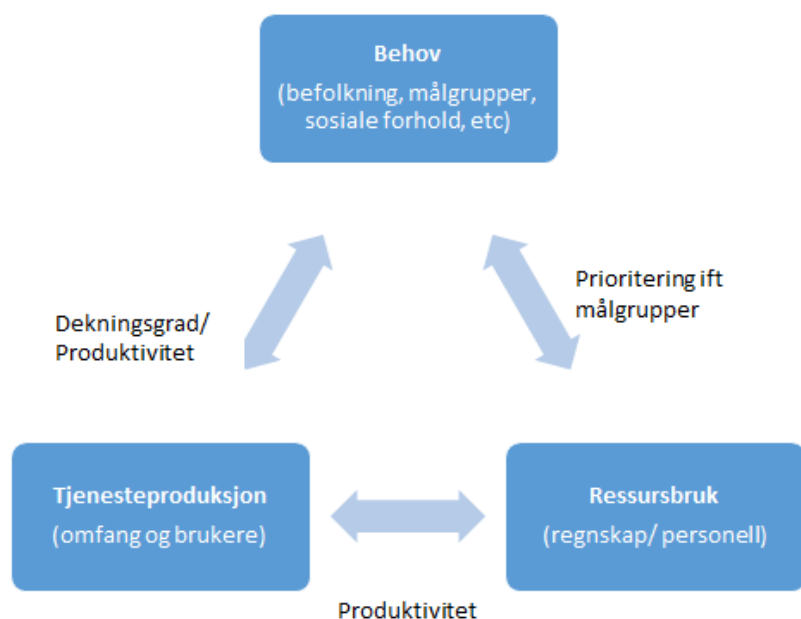
Fremover forventes handlingsrommet å bli strammere. Inntektsveksten vil trolig ikke holde tritt med utgiftsveksten. Demografiske framskrivninger viser at andelen eldre over 67 år vil øke, mens barnekullene vil bli mindre i årene som kommer. Dette vil øke behovet innen pleie og omsorg, samtidig som etterspørselen etter barnehage- og skoletjenester kan bli redusert over tid. I tillegg kan skatteinngangen bli påvirket av en utvikling med flere pensjonister og færre yrkesaktive. Kommunen må derfor i sterkere grad omforde ressurser, effektivisere driften og sette inn tiltak som bidrar til at flere innbyggere kommer i arbeid eller står lenger i arbeid.

Tysvær har et godt økonomisk utgangspunkt, men kommunen bruker mer penger enn det som

er bærekraftig over tid. Uten en reell reduksjon og omstilling av driften vil handlingsrommet gradvis bli svekket, og kommunen risikerer å bli nødt til å gjennomføre tøffe kutt med langt mindre frihet til å styre endringene enn i dag. Intensjonen i TK-2030 var nettopp å legge til rette for en kontrollert omstilling mens kommunen fortsatt har økonomisk handlingsrom. Dette må nå omsettes i konkrete prioriteringer og tiltak som gir varig økonomisk effekt. Det er nødvendig for å sikre kontroll over økonomien og bevare et best mulig tjenestetilbud.

1.1 Om KOSTRA

Det er lovfestet at kommunen innrapporterer årlig opplysninger om økonomi, ressursbruk og tjenester til det nasjonale informasjonssystemet KOSTRA (KOMMuneSTATRAPPORTERING). KOSTRA er et viktig styringsredskap for å analysere utvikling over tid for kommunen, samt for å sammenlikne egen kommune med andre kommuner. Mange av indikatorene som brukes i KOSTRA har som mål å koble sammen tjenesteproduksjonsdata (tjenestetype, brukergruppe, personalinnsats, osv) med økonomidata (utgifter og inntekter). Dette vil gi relevant informasjon om ressursinnsats og prioriteringer, samt produktivitet og dekningsgrad relatert til de ulike brukergrupper av kommunale tjenester.

Sammenhenger og fokusområder i KOSTRA-rapportering.

Kilde: Mellemvik, Nesbakk og Mauland (2018): Regnskap og budsjett i kommunesektoren

KOSTRA har også begrensninger. Ved gjennomgang av KOSTRA-tall kan mange spørsmål oppstå. Effektivitet, kvalitet og kommunens egne målsettinger kan være vanskelig å lese ut av indikatorene og bør suppleres med mer detaljerte undersøkelser. Det er heller ikke nødvendigvis et mål at alle tjenestene skal ligge på landsgjennomsnitt.

Den observante leseren vil legge merke til noen mindre avvik i tallmaterial i ulike tabeller i denne analysen. Dette henger sammen med hvor grunnlagsdata er hentet fra og hvordan den er bygget opp. Indikatorer og grafer hentet fra Framsikt korregerer som regel for elever i privat skole, vertskommunetilskudd og enslige mindreårige flyktninger.

SSB publiserer KOSTRA-tall 15.mars hvert år. Kommunen har frem til 15.april til å kvalitetssikre data og sende retting til SSB. 15. juni publiseres endelige KOSTRA-tall og deretter er det ikke lenger mulig å korrigere feil i datagrunnlaget. Denne analysen er basert på endelige KOSTRA-tall.

1.2 Kostnadsdrivere i kommunal tjenesteproduksjon

Forskjeller i KOSTRA-tall mellom kommuner skyldes ikke bare effektivitet («å gjøre de riktige tingene», dvs. ressursene brukes på de rette tiltakene) eller produktivitet («å gjøre tingene riktig», dvs. hvor effektiv ressursene omsettes til tjenesteproduksjon) men også politiske og strukturelle valg. Kostnadsnivået påvirkes av hvordan tjenestene organiseres og produseres, samt hvilket tjenestenivå som tilbys innbyggerne.

Strukturvalg som mange små enheter, lange geografiske avstander og desentraliserte løsninger gir generelt høyere kostnader. Samtidig vil lave terskler for tjenestetildeling og høyt ambisjonsnivå gi høyere ressursbruk – uavhengig av produktivitet.

KOSTRA må derfor tolkes i lys av både effektivitet, struktur og prioriteringer.

1 Kostnadsdrivere i kommunalt tjenesteproduksjon (KI-generert illustrasjon)

1.3 Sammenlikningskommuner

KOSTRA gir grunnlag for å sammenligne ressursbruk og tjenestenivå på tvers av kommuner. Hva som er det mest relevante sammenlikningsgrunnlaget, vil avhenge av hvilken tjeneste og hvilket nivå som analyseres. I enkelte sammenhenger kan KOSTRA-gruppe, nabokommuner eller kommuner med særskilt gode resultater være relevante referanser. I denne analysen er hovedvekten lagt på sammenlikning med landet uten Oslo (LuO).

Fra 2020 har Tysvær som følge av kommunereformen blitt omplassert i kostragruppen; fra gruppe 11 til gruppe 8. Kostragruppe 8 (KG08) er definert som «kommuner med 10.000 til 19.999 innbyggere og middels eller høye frie disponible inntekter per innbygger»¹.

Disse kommunene er med i KG08: Tysvær, Bømlo, Kvinnherad, Ullensvang, Sogndal, Namsos, Ørland, Vefsn, Vestvågøy, Sortland, Senja, Hammerfest og Sør-Varanger.

Kommunene i KG08 er objektivt sett sammenliknbare med Tysvær når det kommer til

¹ <https://www.ssb.no/offentlig-sektor/artikler-og-publikasjoner/gruppering-av-kommuner-etter-folkemengde-og-okonomiske-rammebetingelser--93793>

folkemengde og økonomiske rammebetingelser. Samtidig er det også betydelige forskjeller mellom kommunene. Kostragruppen kan være et nyttig og relevant supplerende sammenligningsgrunnlag, men ikke nødvendigvis det mest hensiktsmessige hovedgrunnlag for alle tjenester i Tysvær.

Tysvær er en del av Haugalandregionen, med et felles bo- og arbeidsmarked og regionale linker innen handel, arbeidsliv og tjenesteyting. For enkelte tjenester kan det derfor også være relevant å sammenligne Tysvær med nærliggende kommuner. Slike sammenligninger kan gi nyttig innsikt.

I denne analysen er det valgt å bruke landet uten Oslo som hovedreferanse. Nabokommuner og KOSTRA-gruppen benyttes der det vurderes som relevant for å belyse særskilte forhold. Formålet er ikke å finne én «riktig» sammenligningskommune, men å bruke ulike referanser der de gir best grunnlag for å forstå Tysværs ressursbruk og utvikling.

Avslutningsvis er det viktig å understreke at sammenligning med andre kommuner bare gir én del av bildet. Den viktigste målestokken for Tysvær er utviklingen over tid i egen kommune. En god analyse av ressursbruk handler derfor både om å sammenligne seg med andre og om å vurdere egen utvikling i effektivitet, kvalitet og kostnadsnivå. Dette er nødvendig for å se om kommunen er på riktig kurs, og for å kunne avdekke og forklare eventuelle kostnadsøkninger.

1.4 Begrepsforklaringer

Netto driftsutgifter: er driftsutgifter inkludert avskrivninger etter at alle inntektene (tilskudd, egenbetalinger, m.v.) er trekt fra.

Antall innbygger: Innbyggertall per 31.12. (11.750 per 31.12.2025)

Deflator: prisvekst på kommunal tjenesteyting.

Utgiftsbehov: Ulik befolkningssammensetning, andre sosiodemografiske forhold og bosettingsmønster gjør at kommuner har ulikt utgiftsbehov med tanke på å gi et likeverdig tjenestetilbud. Behov over 100% betyr at det blir beregnet at kommunene har behov for høyere kostnad per innbygger enn landsgjennomsnittet.

Ressursbruk: Ressursbruk er forholdet mellom kommunens egne utgifter på tjenesteområdet og landsgjennomsnittet korrigert for kommunens eget utgiftsbehov. Er ressursbruken høyere enn 100%, så bruker kommunen mer penger enn landsgjennomsnittet.

(B): Enkelte indikatorer er merket med «(B)» som betyr at tallet er beregnet av Framsikt.

Prioritet: viser hvordan de frie inntektene til kommunen er fordelt på ulike formål → ressursbruk sammenholdt med brukergrupper

Produktivitet: viser kostnader/bruk av ressurser i forhold til tjenesteproduksjon → ressursbruk sammenholdt med tjenesteproduksjon

Dekningsgrad: viser leverte tjenester sammenliknet med målgruppen for tjenestetilbudet → tjenesteproduksjon sammenholdt med brukergrupper

Kvalitet: viser hvor gode tjenestene er med utgangspunkt i brukerbehov

Kommunebarometer: Kommunebarometeret (KB) er en måling som publiseres av Kommunal Rapport hvert år. Her rangeres kommunene etter 151 nøkkeltall, på tvers av 12 ulike sektorer.

Funksjon: I KOSTRA er utgangspunktet at kommunenes oppgaver og ressursbruk relateres til dekning av brukernes behov. Begrepet funksjon fokuserer på hvilke typer behov tjenestene skal dekke, og hvilke grupper disse tjenestene primært henvender seg til. Funksjonsbegrepet er derfor uavhengig av hvilke typer tjenester kommunene har etablert, og hvordan tjenestene er organisert.

Det gjøres også oppmerksom på at det ikke er samsvar mellom kommunens egen ansvarsstruktur og funksjonsinndelingen i KOSTRA.

Avtalte årsverk: beregnes som alle ansatte i en gitt referanseuke, og hvor deltidsansatte omregnes til heltidsekvivalenter. Dette inkluderer vikarer, permisjoner og sykefravær, men ikke overtid. Omfatter også årsverk fra privat virksomhet som utfører tjenester på vegne av kommunen.

2. Overordnet analyse av kommunen og hovedtall

2.1 Demografi

Data om befolkningsutviklingen er sentrale for kommunens planlegging. De fleste kommunale tjenester påvirkes direkte av både folkemengde og befolkningssammensetning. Tallmaterialet for demografi er hentet fra Statistisk sentralbyrå (SSB) og KS' prognosemodell.

Totalt sett har folketallet i Tysvær vært relativt stabilt de siste årene, med svak positiv vekst. Som følge av krigen i Ukraina mottok kommunen 339 flyktninger i perioden 2022 – 2025.

Fordelingen av befolkningen på aldersgrupper år for år fremgår av tabellen nedenfor. Selv om Tysvær fortsatt har en relativt ung befolkning, viser tallene et tydelig generasjonsskifte. I perioden 2017–2025 har antall eldre (67 år og eldre) økt med 27 prosent, mens antall barn og unge (0–19 år) har gått ned med 2 prosent.

Utviklingen innebærer at eldre utgjør en stadig større andel av befolkningen. Samtidig har forholdet mellom yrkesaktive og eldre endret seg: I 2017 var det 4,2 personer i alderen 20–66 år per innbygger over 67 år. I 2025 er dette redusert til 3,5. Dette er en viktig utvikling, både for tjenestebehov, rekruttering og kommunens økonomiske bærekraft.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
0 - åringer	130	122	126	130	149	122	118	140	145
Barnehage (1-5 år)	790	752	748	720	709	713	694	704	700
Grunnskole (6-15 år)	1 684	1 693	1 656	1 682	1 664	1 674	1 719	1 690	1 647
Videregående (16-19 år)	639	630	626	621	627	659	650	663	685
Voksne (20-66 år)	6 284	6 273	6 292	6 373	6 433	6 506	6 617	6 684	6 676
Eldre (67-79 år)	1 117	1 173	1 220	1 226	1 265	1 260	1 284	1 300	1 335
Eldre (80-89 år)	312	317	330	363	373	404	429	465	480
Eldre (90 år og eldre)	67	68	67	63	63	67	59	69	82
Total	11 023	11 028	11 065	11 178	11 283	11 405	11 570	11 715	11 750

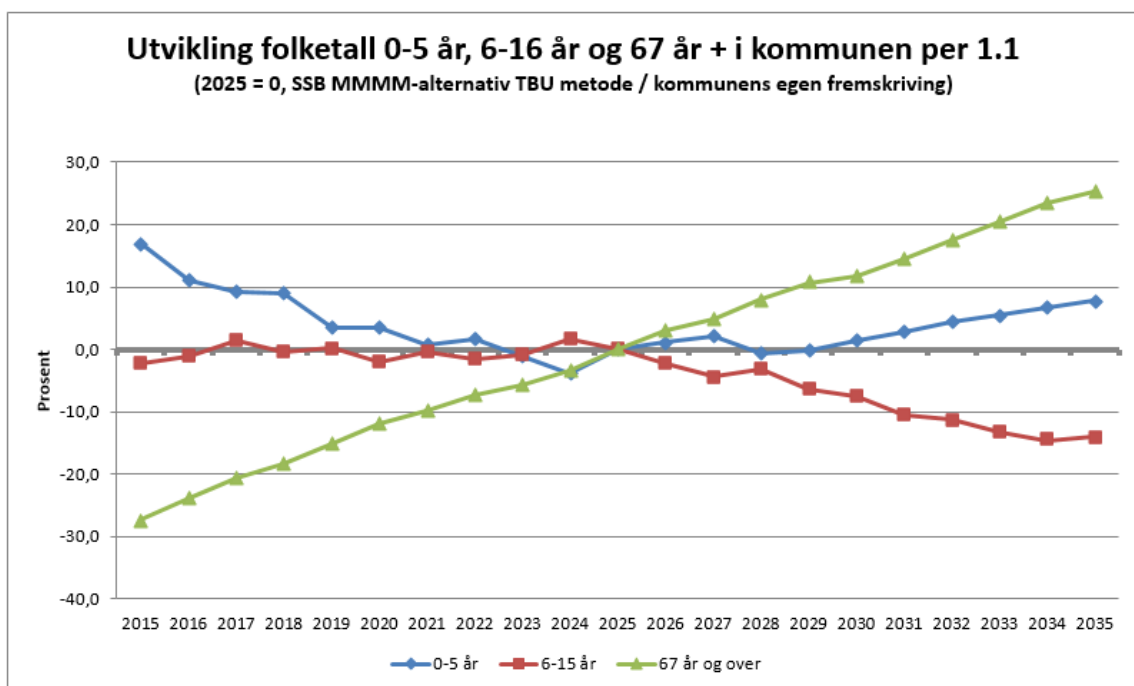
Total folkemengde og befolkningssammensetning pr. 31.12.

Selv tilsynelatende små endringer i befolkningssammensetningen får store praktiske konsekvenser for kommunen. Befolkningsprognosene gir føringer for behovet for omprioritering av ressurser mellom tjenesteområder.

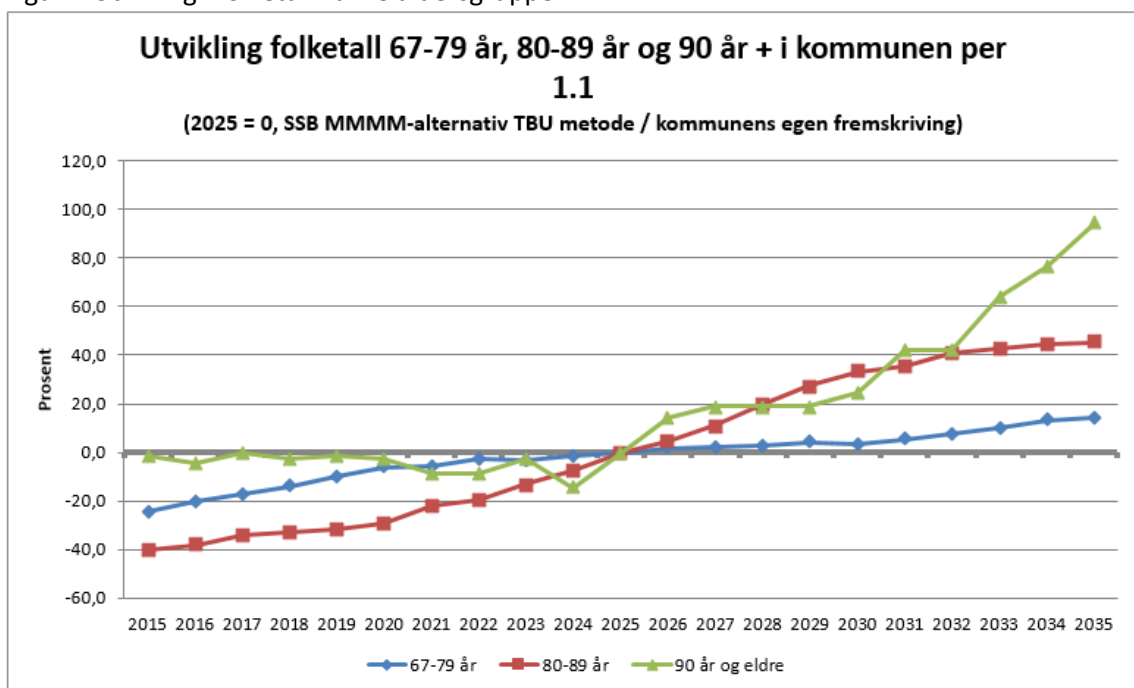
Flere eldre vil øke etterspørselen etter helse- og omsorgstjenester, samtidig som færre barn og unge gir lavere behov innen barnehage og skole.

Befolkningssammensetningen påvirker også kommunens inntekter. Innbyggertilskuddet i inntektssystemet, skatteinntektene og utgiftsutjevningen påvirkes av både antall innbyggere og alderssammensetningen. En lavere andel av befolkningen i yrkesaktiv alder vil isolert sett kunne gi svakere vekst i skattegrunnlaget, samtidig som behovet for tjenester til eldre øker.

En ytterligere utfordring er rekruttering av tilstrekkelig personell til å levere tjenester som møter innbyggernes behov i årene fremover.

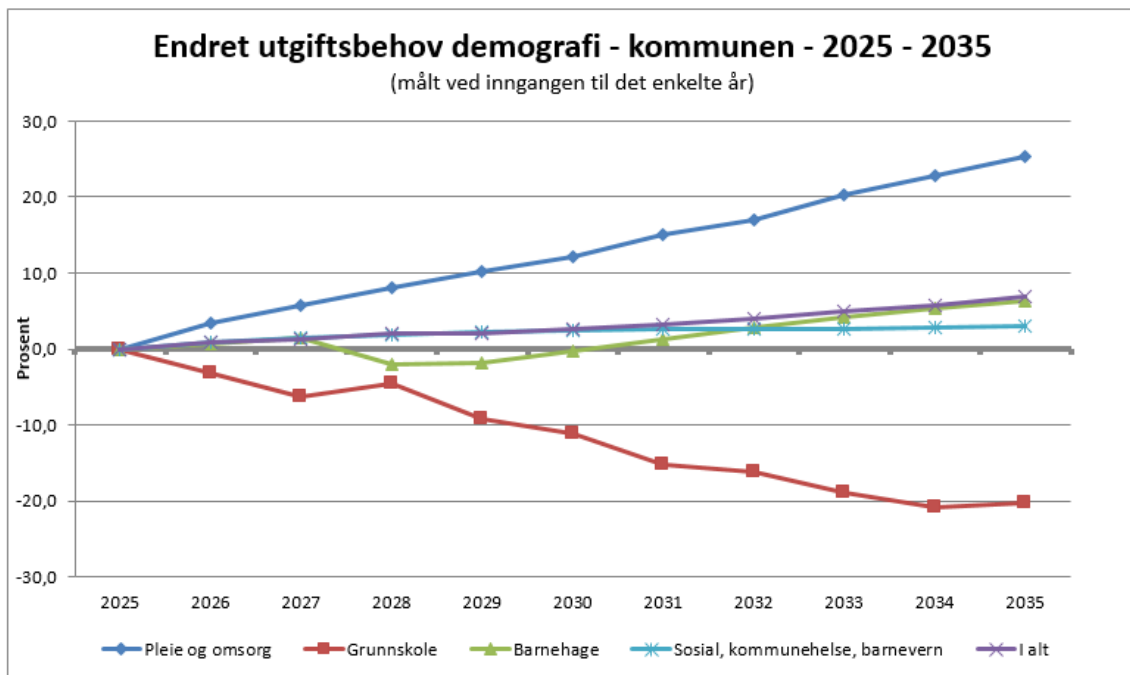

Figur 2 Utvikling i folketall i ulike aldersgrupper

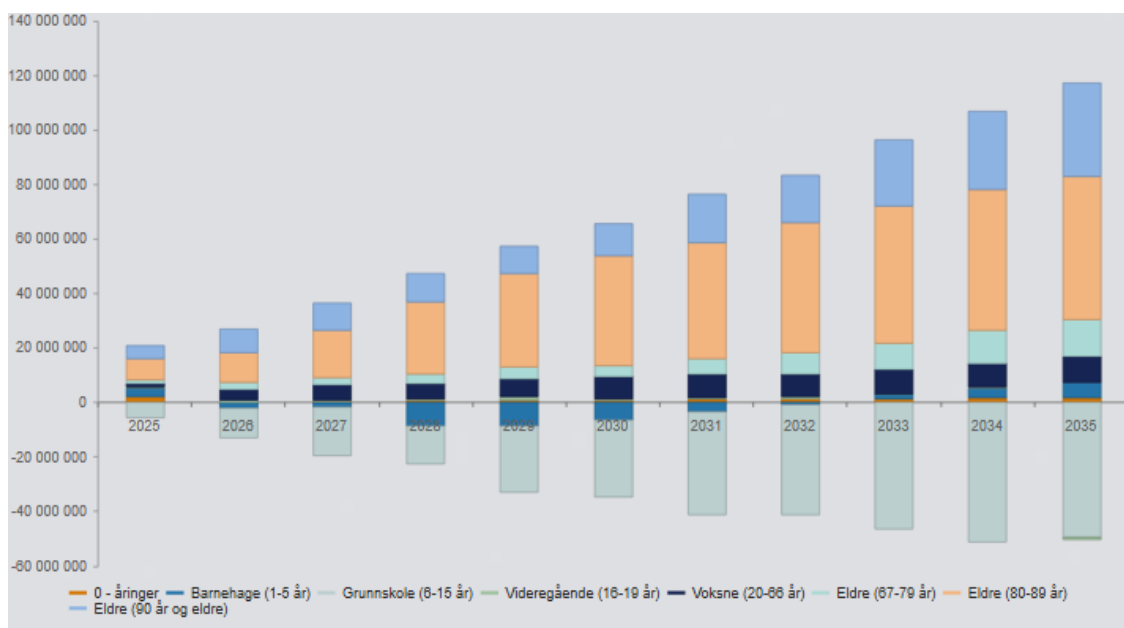

Figur 3 Utvikling folketall blant aldersgruppen 67+

Figuren nedenfor viser forventet årlig endring i kommunens utgiftsbehov per tjenesteområde Pleie- og omsorg, Grunnskole og Barnehage, som følge av befolkningsendringer. Grunnskole og Barnehage viser et avtakende forventet behov i fremtiden, mens utgiftsbehov i Pleie- og omsorg går opp. I sum har Tysvær et anslått utgiftsbehov i 2035 som ligger 7% over dagens nivå.

Figur 4 Endret utgiftsbehov pga demografiendringer

Figur 5 Prognose demografiutgifter, middels nasjonal vekst

Det er usikkerhet knyttet til framtidige økonomiske rammebetingelser for Tysvær kommune. Gjennom TK-2030, har kommunestyret i Tysvær lagt til grunn at det vil være helt nødvendig at kommunen reduserer sitt driftsnivå i de kommende åra for å tilpasse seg strammere økonomiske rammer i fremtiden. Kommunen må redusere driftsutgiftene til et nivå som er tilpasset inntektene, samtidig som endringer i befolkningssammensetningen må føre til omprioriteringer mellom tjenestene for å dekke behovet.

2.2 Økonomi

En bærekraftig kommuneøkonomi er nødvendig for å kunne tilby tjenester av tilstrekkelig omfang og kvalitet over flere generasjoner. Handlingsregler for den langsiktige styringen av kommunens økonomi er avgjørende for bærekraftig økonomiforvaltningen. Kommunestyret i Tysvær vedtok følgende finansielle måltall for å ivareta en sunn kommuneøkonomi over tid:

Netto driftsmargin: minimum 4% av kommunens samlede driftsinntekter

Disposisjonsfond: minimum 15% av kommunens samlede driftsinntekter

Renteekspontert lånegjeld: maksimum 60% av kommunens samlede driftsinntekter

Dette kapittel viser kommunens måltall og faktisk oppnådd resultat i 2025. Årsmeldingen konkluderer med at Tysvær har et solid driftsresultat i 2025, og et godt utgangspunkt for omstillingsarbeidet som kreves for å skape en bærekraftig kommuneøkonomi.

Det vises til årsmeldingen for nærmere analyse av driftsresultatet. Årsmeldingen er tilgjengelig på kommunens nettside.

2.2.1 Driftsinntekter

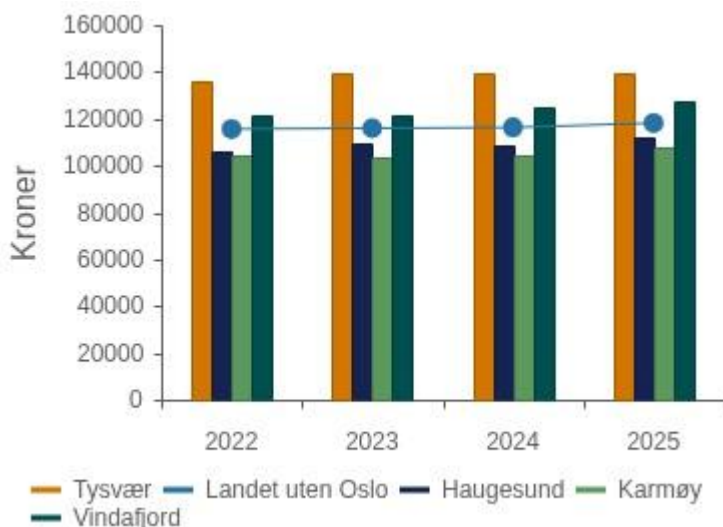
Kommunens inntekter består i hovedsak av skatt, rammeoverføringer fra staten, brukerbetaling, salgs- og leieinntekter og andre driftsinntekter. De statlige rammeoverføringene skal bidra til at kommunene kan tilby lovpålagte tjenester til innbyggerne. Gjennom inntektssystemet blir kommunene delvis kompensert for forskjeller i demografi, geografi og beregnet utgiftsbehov.

I tillegg har enkelte kommuner betydelige inntekter fra eiendomsskatt, eierutbytte, konsesjonskraft, havbruksfond eller andre lokale inntektskilder. Slike inntekter kan gi kommunen et større økonomisk handlingsrom, men kan også gjøre kommunen mer sårbar dersom inntektsgrunnlaget endres.

Brutto driftsinntekter

Tysvær kan defineres som en høyinntektskommune med høye frie disponible inntekter per innbygger. Grafen nedenfor viser brutto driftsinntekter per innbygger. Brutto driftsinntekter er de samlede kommunale driftsinntektene, og inkluderer alt fra skatteinntekter og rammetilskudd, alle slags salgs- og leieinntekter og inntekter fra eiendomsskatt og havbruksfond.

Prioritet - Brutto driftsinntekter i kroner per innbygger (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	135 960	139 192	139 731	139 318

Landet uten Oslo	115 612	115 917	116 267	118 153
-------------------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Brutto driftsinntekter i kroner per innbygger. Kilde: Framsikt AS) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU)*

Tysvær har et vesentlig høyere nivå påbrutto driftsinntekter per innbygger enn landsgjennomsnittet. I 2025 var brutto driftsinntekter per innbygger i Tysvær 139 318 kroner, mot 118 153 kroner for LuO. Det innebærer at Tysvær lå om lag 18 prosent over landsgjennomsnittet.

Det høye inntektsnivået har gitt kommunen et større økonomisk handlingsrom enn mange andre kommuner. Samtidig viser analysen at Tysvær over tid også har hatt et høyere samlet utgiftsnivå enn landsgjennomsnittet. En betydelig del av de høyere inntektene har dermed gått til å finansiere et høyt tjeneste- og aktivitetsnivå.

Dette er viktig for vurderingen av kommunens økonomiske situasjon framover. Høye inntekter gir isolert sett bedre økonomiske forutsetninger, men dersom driftsnivået er tilpasset et høyt inntektsnivå, blir kommunen også mer sårbar ved inntektsreduksjoner eller økt kostnadspress.

Eiendomsskatt

Tysvær har betydelige inntekter tilknyttet eiendomsskatt. Dette gir kommunen et viktig økonomisk handlingsrom, men gjør også inntektene mer sårbare for endringer i eiendomsskattegrunnlaget.

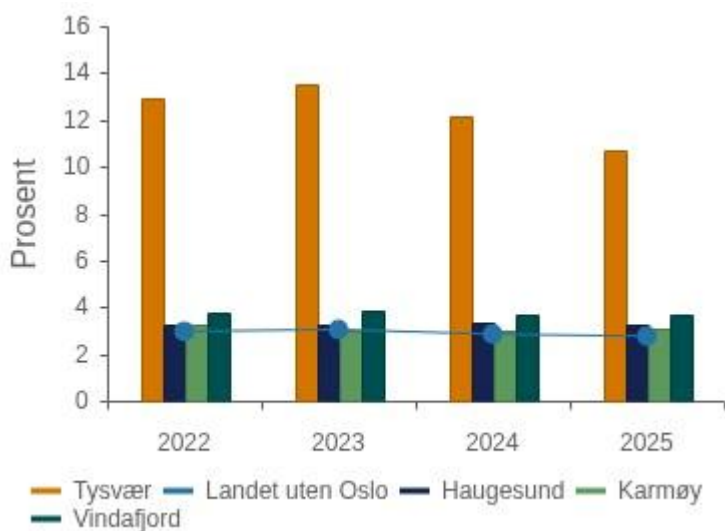
Fra skatteåret 2023 ble det innført eiendomsskatt på næringseiendom i Tysvær. I 2025 utgjorde eiendomsskatten om lag 11 prosent av kommunens brutto driftsinntekter.

Sammenligning med andre kommuner må brukes med varsomhet, siden både eiendomsskattegrunnlaget, utskrivingsalternativene og skattesatsene varierer betydelig mellom kommunene. Indikatoren er derfor særlig nyttig for å følge utviklingen i Tysvær over tid.

Eiendomsskattens andel av brutto driftsinntekter er redusert fra om lag 13 prosent i 2022 til 11 prosent i 2025. Nedgangen må blant annet ses i sammenheng med nasjonale regelendringer for tidligere verk og bruk, der produksjonsutstyr og produksjonsinstallasjoner fra 2019 ble tatt ut av eiendomsskattegrunnlaget. Det ble etablert en overgangsordning, men denne ble trappet ned fram til 2024. Kompensasjonen gjennom rammetilskuddet dekker ikke hele inntektsbortfallet.

For Tysvær må utviklingen også ses i lys av innføring av eiendomsskatt på næringseiendom fra 2023, ny alminnelig taksering og klage-/rettsprosesser knyttet til enkelte takster. Dette viser at eiendomsskatt er en viktig inntekt, men samtidig sårbar.

Prioritet - Eiendomsskatt i prosent av brutto driftsinntekter (B)

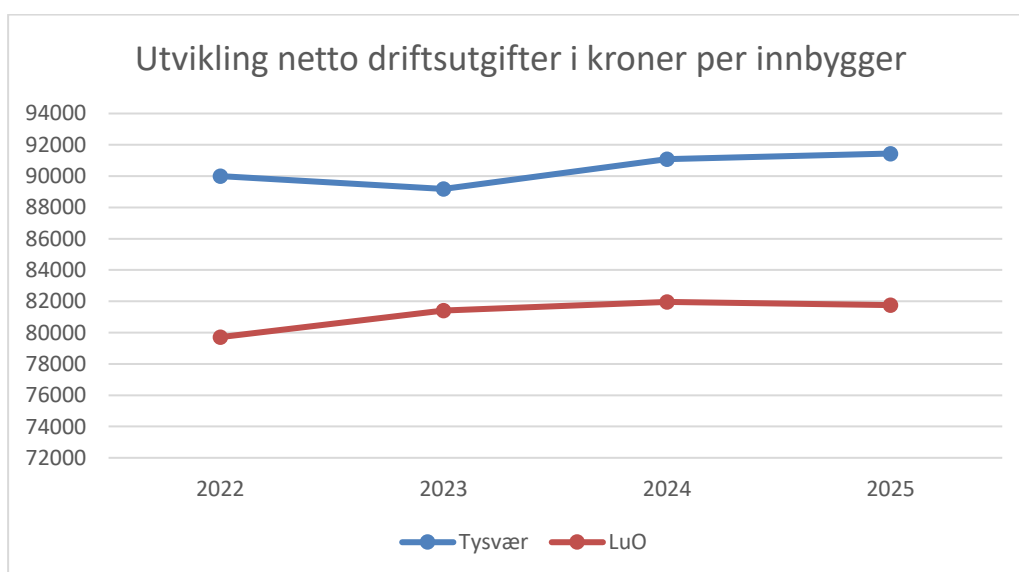
	2022	2023	2024	2025
Tysvær	12,9 %	13,5 %	12,1 %	10,7 %

Figur 6 Eiendomsskatt i prosent av brutto driftsinntekter. Kilde: Framsikt AS

2.2.2 Driftsutgifter

Netto driftsutgifter

Netto driftsutgifter viser driftsutgifter inkludert avskrivninger, etter at driftsinntektene som øremerkede tilskudd, brukerbetaling og andre direkte inntekter er trukket fra. Netto driftsutgifter er dermed et uttrykk for hvor mye av kommunens frie inntekter som brukes til å finansiere tjenestene.

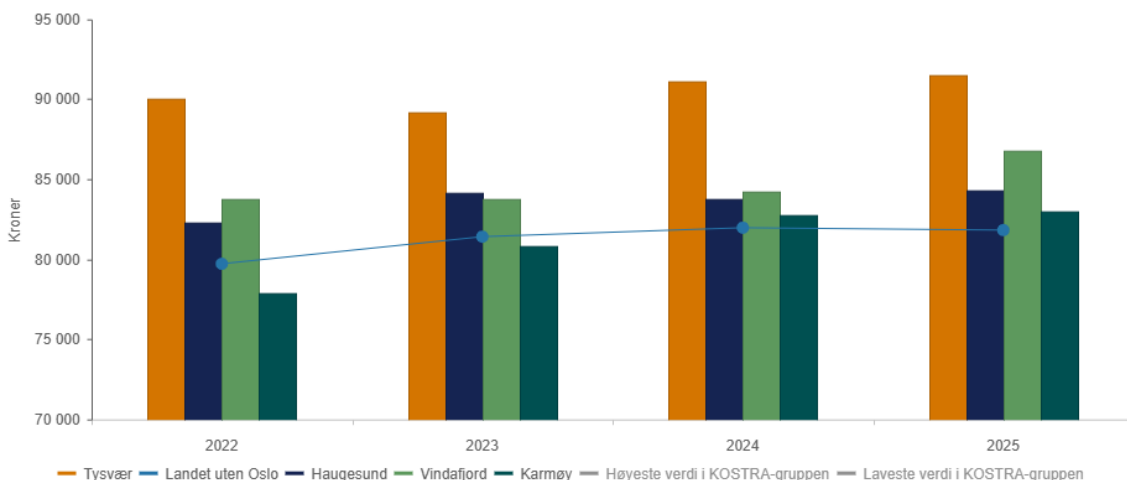

Figur 7 Utvikling netto driftsutgifter i Tysvær over tid

Netto driftsutgifter i kroner per innbygger (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	90 006	89 181	91 086	91 474
Landet uten Oslo	79 712	81 402	81 962	81 812
Haugesund	82 271	84 156	83 731	84 258
Vindafjord	83 718	83 782	84 236	86 741
Karmøy	77 861	80 811	82 755	82 971

Kilde: Framsikt AS

Tysvær har over tid hatt et betydelig høyere nivå på netto driftsutgifter per innbygger enn landsgjennomsnittet uten Oslo (LuO). Avstanden til landsgjennomsnittet ble redusert fra 2022-2023. Fra 2023 til 2024 økte avstanden igjen, og det høye nivået ble videreført i 2025.

Utviklingen må ses i sammenheng med flere forhold som har påvirket kostnadsnivået de siste årene. Nærmere redegjørelse overstiger innhold til denne analysen, men det pekes på følgende forhold som kan ha innvirkning:

- Demografiske endringer og økt tjenestebehov. Økt behov innen eldreomsorg har i liten grad blitt møtt med å redusere eller omprioritere tjenester i samme takt som nye bygges opp.
- Økte bevilgninger til grunnskole
- Høyt flyktningmottak som følge av krigen i Ukraina
- Høyt sykefravær
- Merskattevekst
- Økte pensjonskostnader
- Økt lønns- og prisvekst, inkludert energi og byggevarer
- Renteoppgang. De økte rentene sammenfaller med et høyt aktivitetsnivå på investeringssiden i mange kommuner.
- mfl.

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat viser hvor mye kommunen sitter igjen med av driftsinntektene etter at løpende driftsutgifter, renter og avdrag er dekket. Resultatet kan brukes til egenfinansiering av investeringer, avsettes til fond eller styrke kommunens økonomiske handlingsrom. Netto driftsresultat er derfor en sentral indikator for kommunens økonomiske bærekraft.

Kommunestyret i Tysvær har vedtatt at netto driftsresultat skal være minimum 4 % av kommunens samlede driftsinntekter. Netto driftsresultat i Tysvær kommune utgjorde 5,8 % av driftsinntektene i 2025, dette er et godt resultat over handlingsregelen og bedre enn de fleste andre kommuner i landet.

Utviklingen viser at Tysvær fortsatt har et sterkere økonomisk resultat enn mange sammenlignbare kommuner. Samtidig viser nedgangen fra 9,7 prosent i 2022 til 5,8 prosent i 2025 at resultatnivået er redusert. Dette må ses i sammenheng med økte driftsutgifter, høyere finansutgifter og et generelt strammere økonomisk handlingsrom i kommunesektoren.

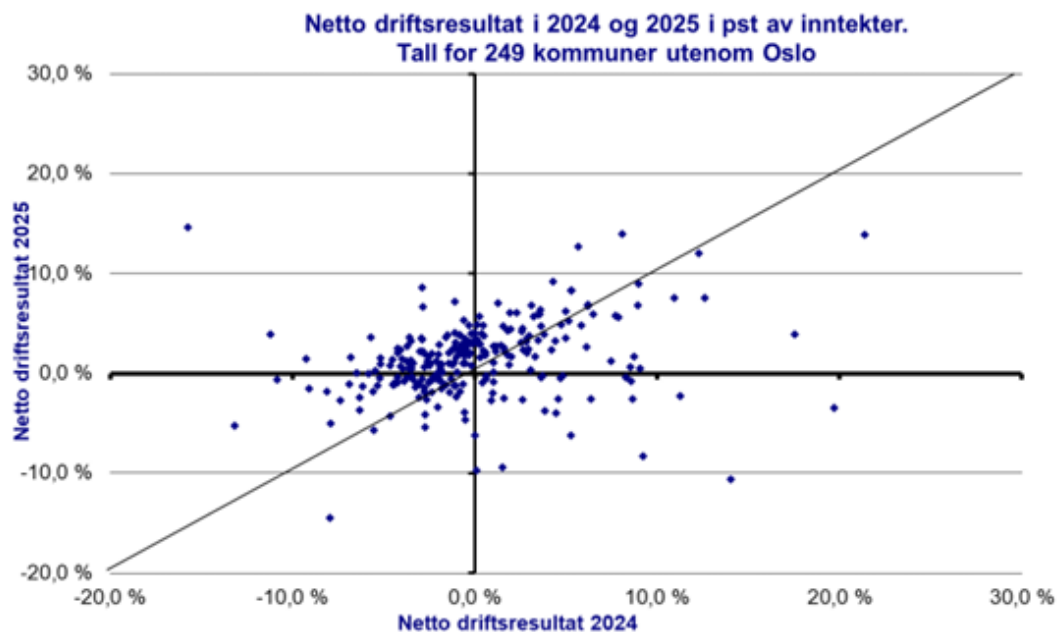
Netto driftsresultat må også tolkes med noe varsomhet. Resultatet kan påvirkes av forhold som ikke nødvendigvis sier noe om den underliggende driften, for eksempel inntektsføring av øremerkede tilskudd, premieavvik, finansposter og bruk eller avsetning av fond. Blant annet må øremerkede tilskudd inntektsføres i det året de mottas uavhengig av når utgiftene påløper og inngår dermed i netto driftsresultat. Dette gjelder for eksempel IMDI-tilskudd.

Økonomi - Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	9,7 %	6,2 %	7,6 %	5,8 %
Landet uten Oslo	2,6 %	1,0 %	-0,3 %	2,1 %
Haugesund	2,1 %	-0,5 %	-0,6 %	0,7 %
Vindafjord	6,2 %	5,0 %	5,8 %	5,1 %
Karmøy	4,5 %	0,7 %	-1,9 %	1,0 %

Figur 8 Økonomi - Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter (B). Netto driftsresultat er i KOSTRA-rapporteringen oppgitt til 7,3 %, basert på det ureviderte regnskapet som ble rapportert inn. Dette illustrerer at enkelte nøkkeltall kan endre seg noe før de endelige og reviderte tallene foreligger.

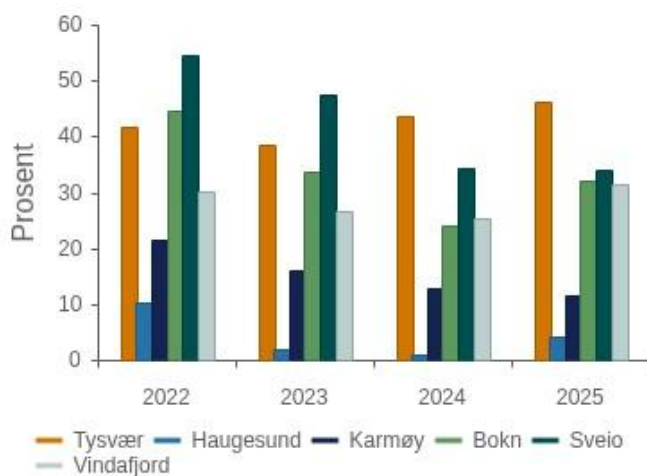
Figur 9 Netto driftsresultat, spredning blant 249 kommuner. Kilde: KS, Regnkapsundersøkelse 2025

KS' regnskapsundersøkelse for 2025 viser at kommuneøkonomien samlet sett ble bedre enn i 2024, men at situasjonen fortsatt er krevende for mange kommuner. Kommunene utenom Oslo hadde samlet et netto driftsresultat på om lag 2 prosent av driftsinntektene.

Likviditet

Arbeidskapitalen er lik omløpsmidler fratrasket kortsiktig gjeld, og gir uttrykk for kommunens likviditet. Det er et uttrykk for evnen til å betale forpliktelsene etter hvert som de forfaller. Arbeidskapital utgjorde for Tysvær 46,1 % av driftsinntektene i 2025. Dette er en økning i forhold til 2024. Den sterke likviditeten må sees i sammenheng med kommunens relativ høye driftsresultater og stort disposisjonsfond.

Økonomi - Arbeidskapital ex. premieavvik i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	41,8 %	38,4 %	43,5 %	46,1 %

Figur 10 Arbeidskapital ex. Premieavvik i prosent av brutto driftsinntekter. Kilde: Framsikt AS

God likviditet gir kommunen trygghet og handlefrihet på kort sikt. Det reduserer risikoen for likviditetspress ved uforutsette hendelser, forsinkelser i innbetalinger eller perioder med høye utbetalinger. Samtidig er det viktig å skille mellom likviditet og langsiktig økonomisk bærekraft. Høy arbeidskapital betyr ikke nødvendigvis at kommunen har tilsvarende frie midler til drift, ettersom deler av likviditeten kan være knyttet til ubrukte lånemidler, bundne fond eller midler som allerede er planlagt brukt til investeringer.

Tysvær står foran en periode med store investeringer, og det må forventes at deler av oppsparte midler vil bli brukt til egenfinansiering.

Disposisjonsfond

I vurderingen av kommuneøkonomien bør det også tas hensyn til om kommunen har tilstrekkelige reserver til å møte uforutsette hendelser, midlertidige økonomiske nedturer og framtidige investeringsbehov. Disposisjonsfond er kommunens frie oppsparte midler, og gir økonomisk handlefrihet ved svingninger i inntekter, økte utgifter eller behov for egenfinansiering av investeringer.

Tysvær har bygd opp betydelige disposisjonsfond de siste årene. I 2025 utgjorde disposisjonsfondet 33,4 prosent av brutto driftsinntekter. Dette er klart høyere enn landet uten Oslo, som lå på 11,9 prosent, og også høyere enn nabokommunene. Det høye fondsnivået er en naturlig konsekvens av gode driftsresultater over tid, der deler av overskuddene er avsatt til senere bruk.

Det høye disposisjonsfondet gir Tysvær et godt økonomisk utgangspunkt. Samtidig må fondsnivået vurderes i lys av at kommunen står foran store investeringer. I en periode med høyt investeringsnivå vil det være aktuelt å bruke av oppsparte midler for å redusere lånebehovet, dempe veksten i rente- og avdragsutgifter og bidra til en mer bærekraftig finansiering av investeringene.

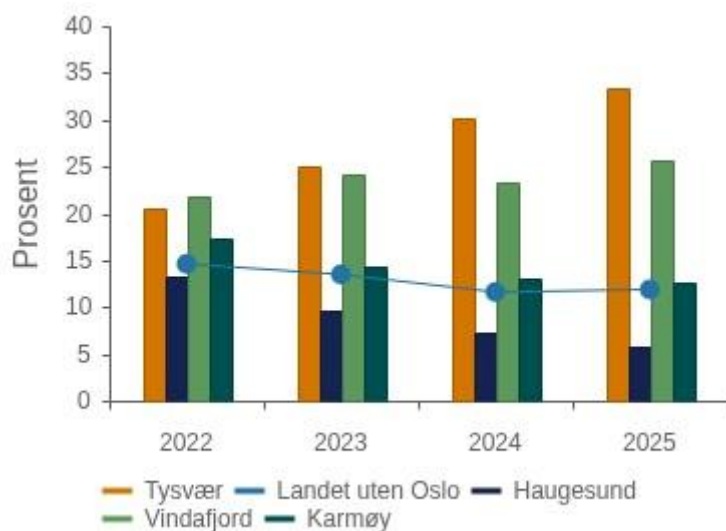
Dette innebærer at disposisjonsfondet må forventes å bli redusert de kommende årene. Fondet bør derfor ikke sees på som et varig handlingsrom, men som en økonomisk buffer som skal bidra til å håndtere en krevende overgangsperiode. Når netto driftsresultat samtidig blir lavere, blir det mer krevende å bygge opp igjen fondene på samme nivå som tidligere.

Tysvær skiller seg positivt ut sammenlignet med mange andre kommuner. KS' regnskapsundersøkelse for 2025 viser at forskjellene mellom kommunene fortsatt er store, og at andelen kommuner som har tømt disposisjonsfondene sine har økt fra 12 til 15 prosent². Dette viser at disposisjonsfondene er et viktig sikkerhetsnett, og at kommuner med lave eller ingen fond blir mer sårbare for uforutsette hendelser.

For Tysvær blir hovedutfordringen fremover å bruke fondene målrettet, samtidig som kommunen opprettholder en forsvarlig buffer. Disposisjonsfondet bør derfor ses i sammenheng med investeringsnivå, lånegjeld, renteesponering og utviklingen i netto driftsresultat. Et høyt fondsnivå gir trygghet, men reduserer ikke behovet for å tilpasse driften til framtidige inntektsrammer.

² [Kommuneøkonomien tilbake i pluss - NKRF](#)

Prioritet - Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	20,6 %	25,0 %	30,2 %	33,4 %
Landet uten Oslo	14,6 %	13,5 %	11,6 %	11,9 %
Haugesund	13,3 %	9,7 %	7,3 %	5,8 %
Vindafjord	21,8 %	24,2 %	23,4 %	25,7 %
Karmøy	17,3 %	14,4 %	13,0 %	12,7 %

Figur 11 Disposisjonsfond. Kilde: Framsikt AS

Lånegjeld

Netto lånegjeld defineres som langsiktig gjeld, eksklusive pensjonsforpliktelser, fratrasket totale utlån og ubrukte lånemidler. Gjeldsgrad sier noe om hvor stor gjelden er i forhold til kommunens inntekter, og dermed hvor stor del av det økonomiske handlingsrommet som bindes opp til renter og avdrag fremover.

Ordinære renter og avdrag på lån skal finansieres av kommunens driftsinntekter. Høy lånegjeld gir derfor økt sårbarhet dersom rentene stiger, inntektene reduseres eller nye investeringsbehov oppstår. En økende gjeldsgrad betyr at gjelden vokser raskere enn inntektene, og kan over tid redusere kommunens mulighet til å finansiere tjenesteproduksjon og nye prioriteringer.

Kommuner kan ifølge kommuneloven kun tar opp lån for å finansiere investeringer. Høy lånegjeld kan dermed bety at kun en relativ liten del av investeringene er finansiert med egenkapital.

I 2025 var netto lånegjeld i Tysvær 111,1 prosent av brutto driftsinntekter³. Det innebærer at netto lånegjeld var høyere enn kommunens samlede brutto driftsinntekter i ett år. Tysvær ligger dermed klart over landet uten Oslo, som hadde netto lånegjeld på 91,2 prosent i 2025. Tysvær ligger også betydelig høyere enn nabokommunene. Økningen må ses i sammenheng med kommunens investeringsnivå de siste årene.

³ Netto lånegjeld inkluderer gjeld knyttet til selvkostområdene. Renteeksponert lånegjeld utgjorde om lag 74% av brutto driftsinntektene i 2025 (kommunens måltall er 60%)

Demografiske endringer og framtidige tjenestebehov vil kunne gjøre det nødvendig med nye investeringer, særlig innen helse og omsorg, formålsbygg og øvrig infrastruktur. Samtidig må investeringene bidra til bygg og løsninger som legger til rette for effektiv drift og lavere framtidige kostnader. Det blir derfor viktig å prioritere investeringer som både dekker nødvendige behov og styrker kommunens økonomiske bærekraft over tid.

Økonomi - Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter (B)

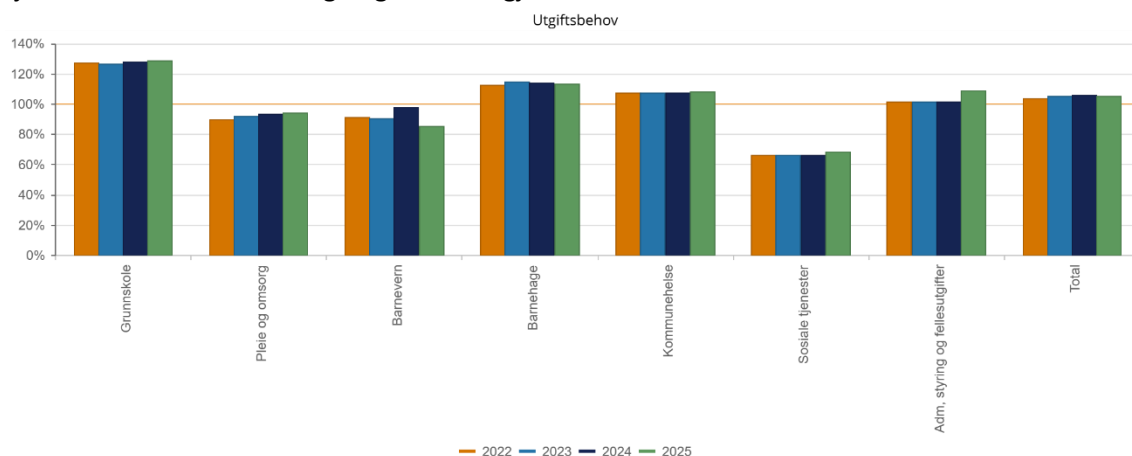
	2022	2023	2024	2025
Tysvær	93,9 %	93,8 %	101,4 %	111,1 %
Landet uten Oslo	92,9 %	92,6 %	92,2 %	91,2 %
Haugesund	74,2 %	74,3 %	82,9 %	84,3 %
Vindafjord	56,8 %	54,7 %	57,0 %	54,2 %
Karmøy	66,8 %	67,1 %	70,4 %	72,6 %

Ved vurdering av gjeldsutgifter er det også relevant å se på renteesponert gjeld. Dette viser hvor stor del av kommunens økonomi som er utsatt for endringer i rentenivået. I Tysvær har renteesponert gjeld økt over tid, og lå i 2025 på 74 prosent av kommunens brutto driftsinntekter. Dette er 14 prosentpoeng over kommunens vedtatte måltall på 60 prosent. Det innebærer at kommunen har høyere renterisiko enn ønsket, og at renteutviklingen kan få vesentlig betydning for det økonomiske handlingsrommet fremover.

3. Prioritering

3.1. Utgiftsbehov

Tysvær har totalt sett et utgiftsbehov som ligger over landsgjennomsnittet (105,1%). Utviklingen til totalt utgiftsbehov har vært relativt stabilt over tid, men det er en svak fallende trend for utgiftsbehov i grunnskole og barnevern, og en økning i utgiftsbehov for pleie- og omsorgstjenester. På grunn av befolkningssammensetning er utgiftsbehovet høyere innenfor tjenester relatert til barn og unge enn for gjennomsnittskommunen.

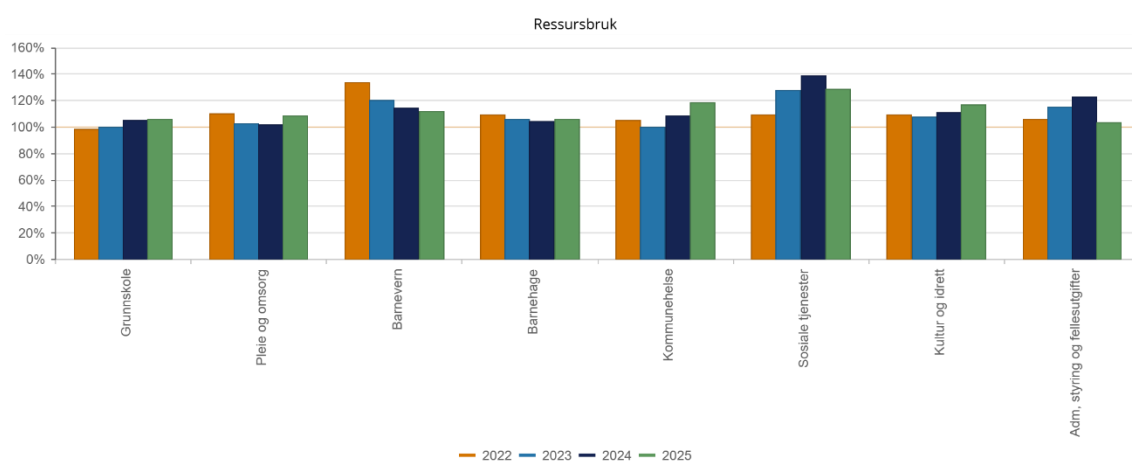
Figur 12 Utgiftsbehov Tysvær etter år. Kilde: Framsikt AS

I utgiftsutjevningen gjennom inntektssystemet får kommuner med utgiftsbehov over eller under landsgjennomsnittet tilskudd eller trekk i rammetilskuddet. Dette betyr at dersom kommunen bruker mer ressurser på en tjeneste enn det som tilsvarer utgiftsbehovet, må dette finansieres fra andre frie inntekter.

3.2. Ressursbruk

Figuren nedenfor viser hvor mye ressurser Tysvær bruker på de ulike driftsområdene og sammenlikner dette med landet for øvrig. Barnevern, administrasjon, kultur/idrett og sosiale tjenester er de tjenestene der Tysvær har betydelig høyere ressursbruk enn landsgjennomsnittet.

Det har vært en markant nedgang av ressursbruk innen Pleie og omsorg og kommunehelse etter pandemien. Fokus på kostnadskontroll har også bidratt positiv til utviklingen. Utgifter til sosialtjenesten har økt hovedsakelig på grunn av utgifter til introduksjonsordningen.

3.3. TK-2030: Effektiviserings- og innsparingspotensial

En bærekraftig kommuneøkonomi handler om evnen til å opprettholde et tilstrekkelig tjenestetilbud og muligheten til å håndtere uforutsette hendelser nå og i fremtiden (generasjonsprinsippet). Kommunen skal også være pådriver for utvikling av lokalsamfunnet.

Analyse av de økonomiske hovedtallene viser at Tysvær har i mange år hatt svært gode driftsresultater, slik også i 2025. Men bildet er forventet til å endre seg de neste årene. Tysvær må i sin økonomiske planlegging ta inn over seg mulige endringer- og nye utviklingsprosesser. Det er derfor viktig å gjøre nødvendige tilpasninger og nedskaleringer i driftsnivået i forhold til forventet inntektsgrunnlag, demografi, investeringsbehov og gevinster, og klimatilpasninger.

Tysvær driver med et høyt ressursnivå på de alle fleste tjenesteområder, rundt 110 mill. kroner høyere enn Kommune-Norges gjennomsnitt. TK-2030 la opprinnelig opp til driftsinnsparinger på totalt 50 mill. kroner.

Tidspunktet for å gjøre driftstilpasninger er i dag, mens det fremdeles er tilstrekkelig med frie midler i driften og kommunen har et godt handlingsrom.

4. Administrative tjenester

Administrative tjenester er et samlebegrep for en rekke kommunale fellestjenester og overordnet styring:

- Politisk styring og kontrollorganer (100)
- Kontroll og revisjon (110)
- Administrasjon (120)
- Forvaltningsutgifter (121) (Kommentert under tekniske tjenester)
- Administrasjonslokaler (130) (Kommentert under tekniske tjenester)
- Diverse fellesutgifter (180)
- Ikke kommunal tjenesteyting (285) (Blir ikke gjennomgått i analysen)
- Interkommunale samarbeid, § 27 samarbeid (290) (Blir ikke gjennomgått i analysen)

Netto driftsutgifter pr. innbygger til administrasjon, styring og fellesutgifter (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	6 217	7 302	7 164	6 082
Landet uten Oslo	6 058	6 415	5 903	5 877
Haugesund	5 389	6 343	4 896	4 563
Karmøy	4 344	4 384	4 270	4 111
Vindafjord	6 770	7 282	6 592	6 150

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Netto driftsutgifter til administrasjon, styring og fellesutgifter er lavere i 2025 enn året før. I kombinasjon med økt antall innbyggere, er resultatet at Tysvær kommune sine netto driftsutgifter per innbygger er i overkant av 15,5 prosent lavere enn året før. Ressursbruken nærmer seg dermed snittet for Landet uten Oslo. Vindafjord har marginalt høyere enhetskostnad enn Tysvær, og Haugesund og Karmøy har lavere.

I 2023 førte endring i regnskapsføring av lønn til virksomhetsledere og etablering av Haugaland IKT til en økning i netto driftsutgifter per innbygger. Årsakene til utgiftsnivået til administrasjon, styring og fellesutgifter belyses nærmere under den enkelte tjeneste.

Politisk styring og kontrollorganer

Utgifter knyttet til politisk styring og kontrollorganer omfatter blant annet godtgjørelse til folkevalgte knyttet til møteavvikling, representasjon og befarings/høringer m.m., partistøtte, utgifter til valgutvikling og borgerlige vigsler utført av ordfører, varaordfører og folkevalgte. Utgifter til interkommunale politiske råd og kommunale oppgavefellesskap er også inkludert, med mindre slike er entydig knyttet til bestemte funksjoner.

Netto driftsutgifter per innbygger (100) politisk styring (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	525	591	598	540
Landet uten Oslo	418	500	426	455
Haugesund	324	367	305	335
Karmøy	177	245	221	252
Vindafjord	396	477	432	396

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Tysvær kommune har de siste årene hatt høyere netto driftsutgifter per innbygger til politisk styring enn både Landet uten Oslo og sammenligningskommunene. Utgiftene har historisk variert med valgår, men har avveket fra dette etter forrige kommunevalg i 2023. Økt godtgjøring til folkevalgte, lønn politisk, kursutgifter og tilskudd til lag og organisasjoner førte til at ressursbruken i 2024 var høyere enn i valgåret 2023. I 2025 har det vært besparelser spesielt knyttet til representasjon/bevertning og kurs, og i kombinasjon med økt innbyggertall er netto driftsutgifter per innbygger redusert med rett i underkant av 10 prosent. Ressursbruken er fremdeles høyere enn Landet uten Oslo og nabokommunene.

Kontroll og revisjon

Tjenesten *kontroll og revisjon* inneholder utgifter knyttet til kommunens kontrollutvalg. Herunder møtegodtgjørelser og andre utgifter til møteavvikling i kontrollutvalget, utgifter til kontrollutvalgssekretariatet og til regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon.

Netto driftsutgifter per innbygger (110) kontroll og revisjon (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	116	121	90	121
Landet uten Oslo	115	115	111	111
Haugesund	59	61	55	55
Karmøy	66	47	54	75
Vindafjord	130	111	125	134

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Netto driftsutgifter til kontroll og revisjon per innbygger er i 2025 gått opp og ressursbruken er igjen over snittet for Landet uten Oslo. Tysvær har høyere enhetskostnad enn sammenligningskommunene, med unntak av Vindafjord. Kostnader til revisjon er imidlertid ikke direkte sammenlignbare mellom store og mellomstore kommuner. Revisjonshandlingene er ikke proporsjonale med kommunestørrelse, og gir et feil inntrykk når kostnadene blir fordelt pr innbygger.

Administrasjon

Utgifter til administrasjon varierer mye mellom kommunene, og generelt sett bruker små kommuner mer penger per innbygger til administrasjon enn store kommune, fordi flere administrative funksjoner har faste kostnader som ikke skaleres fullt ut med innbyggertall.

Lederressurser som etter KOSTRA er definert å være administrative ledere, og som leder andre administrative ledere, føres på administrasjon. Stabs-/støttefunksjoner knyttet til planlegging, oppfølging og styring av hele kommunen eller av et administrativt ledernivå er også knyttet til funksjon 120. Dette omfatter blant annet oppgaver som økonomiforvaltning, personalforvaltning, informasjonsarbeid, kommuneadvokat/-jurist, utvikling av lokalsamfunn og næring, samt arbeid knyttet til organisasjonen eller organisasjonsutvikling. Fellesfunksjoner skal i utgangspunktet føres på funksjon 120. Det gjelder for eksempel for administrative

ledere/medarbeidere som er knyttet til funksjonene 100 Politisk styring eller 120 Administrasjon, slik som resepsjon, sentralbord og andre velferdstiltak. Videre gjelder det felles post- og arkivfunksjon, felles lønns- og regnskapsfunksjon, herunder fakturering og innfordring og felles IKT-løsninger for hele kommunen, inkludert anskaffelse, drift, vedlikehold og brukerstøtte til fellessystemer.

Netto driftsutgifter per innbygger (120) administrasjon (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	4 227	6 004	5 443	4 625
Landet uten Oslo	4 286	4 372	4 134	4 071
Haugesund	4 022	5 464	4 045	3 870
Karmøy	3 957	4 172	3 896	3 731
Vindafjord	4 779	4 619	4 828	4 470

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Grafer justert med utgiftsbehov

Etablering av Haugaland IKT og endret regnskapsføring av lønn til virksomhetsledere førte til en økning i netto driftsutgifter per innbygger til administrasjon i 2023. Det er ventet at etablering av Haugaland IKT på sikt skal redusere kommunens investeringskostnader. Ressursbruken per innbygger er i 2025 redusert for andre året på rad. Enhetskostnaden er fremdeles høyere enn landet uten Oslo og sammenligningskommunene.

Tysvær kommunestyre bestilte i budsjettvedtak for 2025 en virksomhetsgjennomgang. For 2025 tar virksomhetsgjennomgangen først og fremst for seg stab/administrasjon.

Flytting fra dagens rådhus til leide lokaler i 2027 vil også kunne påvirke kostnadsbildet for administrasjon og administrasjonslokaler fremover.

5. Oppveksttjenester

5.1 Grunnskolesektor

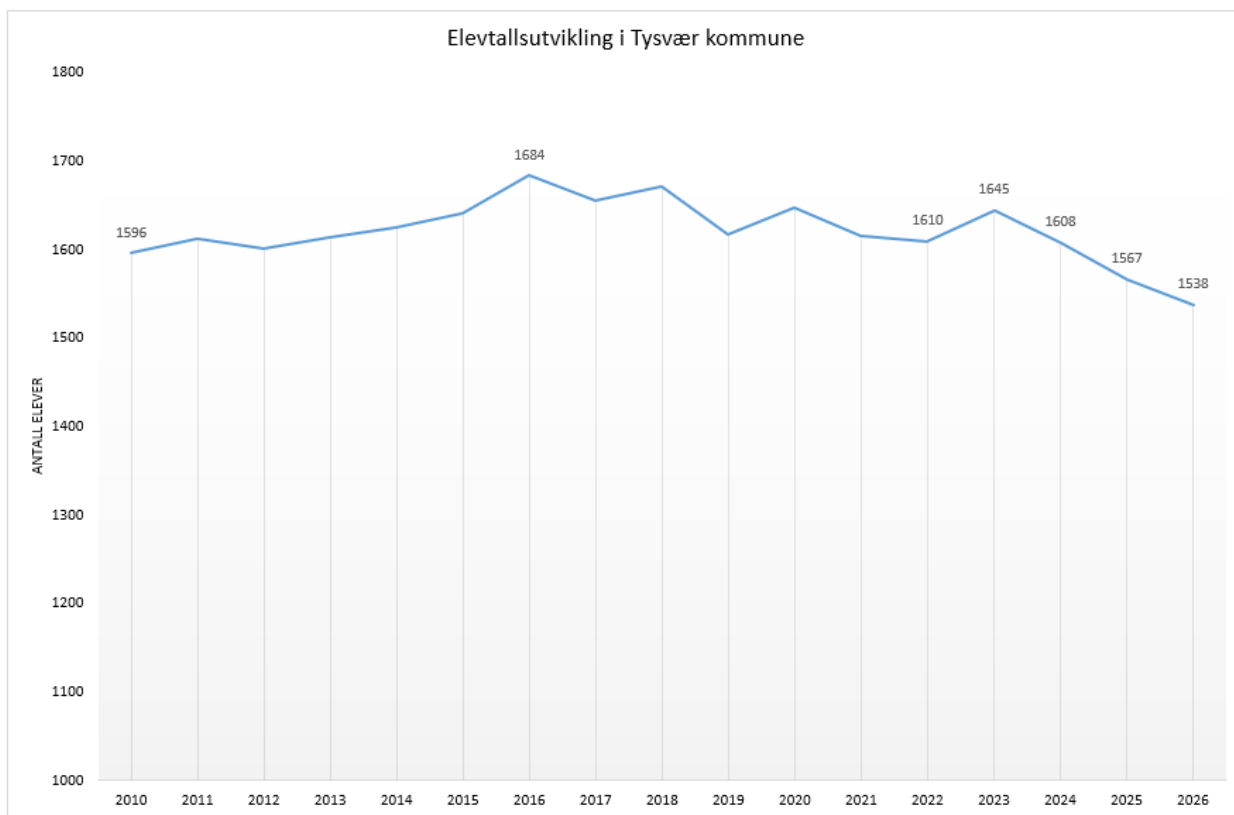
Grunnskolesektoren omfatter tjenestene:

- Grunnskole (202)
- Skolefritidsordning (215)
- Skolelokaler (222) (blir kommentert under teknisk)
- Skoleskyss (223)
- Voksenopplæring (213)

Tysvær kommune hadde skoleåret 2025/26 1567 elever (GSI). Dette var en reduksjon på 41 elever fra året før. Skoleåret 2026/27 er det forventet at elevtallet reduseres ytterligere til 1538. Elevene er fordelt på fem barneskoler, to kombinerte skoler og én ungdomsskole. SFO er lokalisert på sju av skolene. I tillegg var det i skoleåret 2025/26 i overkant av 70 elever fra Tysvær som gikk på privatskole i Haugesund.

Kommunen har også ett senter for voksenopplæring, Tysvær opplæringscenter (TOS), og en alternativ læringsarena, Sætre Gard. Skoleskyssen er organisert i samarbeid med Rogaland fylkeskommune.

Tysvær har en relativt ung befolkning og en høyere andel innbyggere i grunnskolealder enn både Landet uten Oslo og nabokommunene vi sammenligner oss med. Tallene i analysen er justert for utgiftsbehov.

Kilde: GSI, elevtall for 2026 er estimert.

Netto driftsutgifter per innbygger (202) grunnskole (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	12 943	13 825	13 789	13 679
Landet uten Oslo	13 119	13 728	13 387	13 211
Haugesund	12 695	13 716	13 292	13 595
Karmøy	12 728	13 443	13 104	13 017
Vindafjord	13 625	14 547	14 037	14 101

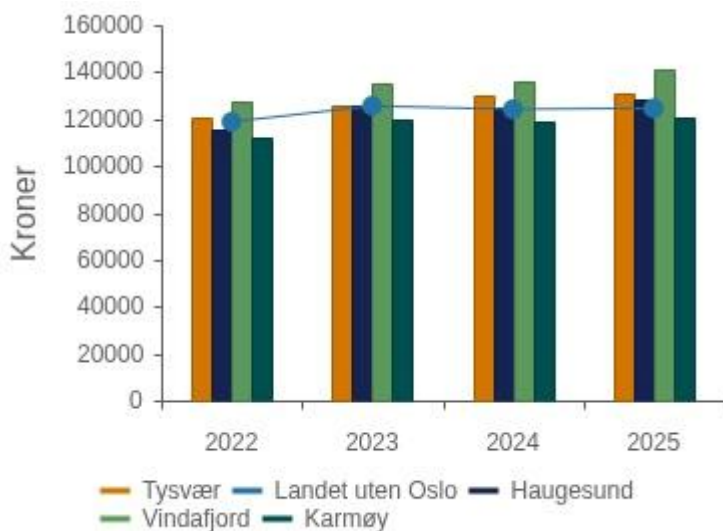
*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Netto driftsutgifter til grunnskole per innbygger i Tysvær er redusert i 2025 sammenlignet med året før. Ressursbruken i landet uten Oslo er gått ned mer enn i Tysvær, og avstanden til landet øker noe. Enhetskostnaden i Tysvær er 3,5 prosent høyere enn snittet i 2025. Enhetskostnaden øker i Haugesund og Vindafjord, mens den er redusert i Karmøy.

Indikatoren justerer for at Tysvær har flere innbyggere i grunnskolealder. Årsaken til at enhetskostnaden er høyere enn snittet er nok hovedsakelig knyttet til skolestruktur og gruppestørrelse. I tillegg gir Tysvær flere årstimer til særskilt norskopplæring og individuelt tilrettelagt opplæring per elev enn snittet for landet uten Oslo og nabokommunene.

Netto driftsutgifter til grunnskole (202), per innbygger 6-15 år (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	120 877	125 631	130 085	131 061
Landet uten Oslo	118 765	125 520	124 124	124 540
Haugesund	115 780	125 510	124 710	128 487
Vindafjord	127 238	135 568	136 125	141 144
Karmøy	112 509	119 730	118 682	120 672

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Netto driftsutgifter til grunnskole per innbygger i aldersgruppen 6-15 år er 5,2 prosent over landet uten Oslo. Antall personer i grunnskolealder i Tysvær er redusert i 2025, og det er dermed færre elever å fordele faste kostnader på. Likevel er det bare en marginal økning i enhetskostnaden fra 2024 til 2025. Haugesund har tilsvarende netto driftsutgifter som landet, mens Karmøy har lavere og Vindafjord har høyere.

Årstimer til særskilt norskopplæring per elev med særskilt norskopplæring (antall)

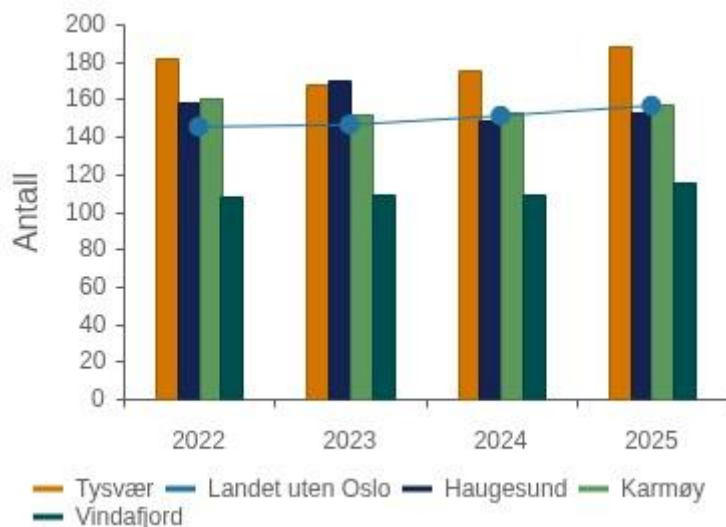
	2022	2023	2024	2025
Tysvær	75,0	62,7	63,4	56,5
Landet uten Oslo	36,4	36,7	36,0	34,3
Haugesund	28,0	25,0	25,3	23,0
Karmøy	42,5	44,5	54,4	51,7
Vindafjord	45,5	49,7	47,7	19,8

Tysvær kommune tilbyr flere timer til særskilt norskopplæring per elev enn Landet uten Oslo og nabokommunene vi sammenligner oss med. Snittet for landet har i perioden ligget på rundt 36 årstimer per elev, men er redusert til 34,3 timer i 2025. Årstimer per elev er også redusert i Tysvær og var i 2025 på 56,5 timer. Dette er likevel et høyt nivå med 22,2 årstimer mer enn snittet.

En sannsynlig forklaring på det høye nivået er at elever med behov for særskilt norskopplæring er fordelt på flere skoler og ulike alderstrinn. Spredt bosetting og aldersmessig spredning gjør det mer krevende å samle elever i større grupper eller sentralisere tilbudet. Dette gir mindre fleksibilitet i organiseringen og bidrar til høyere ressursbruk per elev.

Særskilt norskopplæring vurderes derfor som en kostnadsdriver i Tysvær, særlig fordi behovet må dekkes innenfor en desentralisert skolestruktur.

Årstimer til individuelt tilrettelagt opplæring per elev (antall)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	182,0	168,2	175,8	188,1
Landet uten Oslo	145,1	146,2	151,0	156,4
Haugesund	158,0	170,2	148,8	152,8
Karmøy	160,6	151,8	153,1	156,8
Vindafjord	107,9	108,7	109,4	116,0

Tysvær har lavere andel elever med individuelt tilrettelagt opplæring enn landet for både 1.-4. trinn og 8.-10. trinn, men gir flere årstimer per elev enn både Landet uten Oslo og nabokommunene. I 2024 ble det gitt i Tysvær 24,8 årstimer mer per elev enn Landet uten Oslo, og i 2025 ble det gitt 31,7 timer mer per elev. Det ble gitt færre årstimer totalt til individuelt tilrettelagt opplæring i 2025 enn året før, samtidig som antall elever med vedtak gikk ned. Når årstimer per elev likevel øker, tyder det på at reduksjonen i elevtallet har vært større enn reduksjonen i samlet timetall, eller at de elevene som fortsatt har vedtak mottar mer omfattende opplæring.

Andre faktorer som påvirker årstimer per elev, er organisering av gitt individuelt tilrettelagt opplæring og størrelsen på vedtak. Hovedregelen for individuelt tilrettelagt opplæring er at elevene skal ha opplæring i klassen hvis det er mulig. Ressursbruken må vurderes opp mot elevenes rettigheter og behov for et forsvarlig opplæringstilbud.

Andel elever med individuelt tilrettelagt opplæring			
		2024/25	2025/26
	Trinn	Andel elever	Andel elever
Tysvær	1 - 4 trinn	4,00 %	3,40 %
Tysvær	5 - 7 trinn	6,50 %	7,10 %
Tysvær	8 - 10 trinn	7,90 %	5,80 %
Hele landet	1 - 4 trinn	5,00 %	4,60 %
Hele landet	5 - 7 trinn	9,40 %	5,80 %
Hele landet	8 - 10 trinn	10,30 %	10,90 %

Kilde: Udir

Tabellen ovenfor viser at Tysvær ikke har en gjennomgående høyere andel elever med individuelt tilrettelagt opplæring enn landet. Samtidig gir Tysvær flere årstimer per elev med vedtak enn både Landet uten Oslo og sammenligningskommunene. Kostnadsbildet ser derfor ikke først og fremst ut til å skyldes at Tysvær har høy andel elever med vedtak, men at elevene som har vedtak i gjennomsnitt får et relativt høyt timeomfang.

Driftsutgifter til inventar og utstyr (202), per elev i grunnskolen (B)

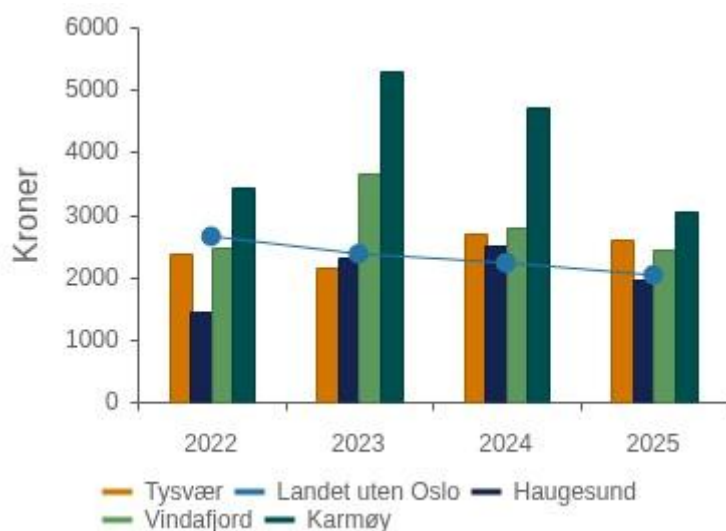
	2022	2023	2024	2025
Tysvær	2 090,4	2 542,5	1 120,2	856,4
Landet uten Oslo	1 110,6	1 095,2	973,3	899,7
Haugesund	1 126,3	720,9	393,5	525,5
Karmøy	1 612,6	792,5	945,2	2 470,1
Vindafjord	917,0	1 157,2	1 049,0	386,9

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Merk: På grunn av feilføringer mellom år og mulig ulik tolkning mellom kommunene, så er det hensiktsmessig å se driftsutgifter til inventar og utstyr og undervisningsmateriell i sammenheng.

Ressursbruken på inventar og utstyr per elev i Tysvær varierer en del mellom årene, og har nok å gjøre med artsføringen. Fra å bruke dobbelt så mye på inventar og utstyr per elev enn Landet uten Oslo i 2023, er ressursbruken redusert i 2024 og 2025. Driftsutgifter til inventar og utstyr per elev i grunnskolen var i 2025 på 856,4 kroner, som er lavere enn snittet (uten Oslo). Haugesund og Vindafjord bruker mindre enn Tysvær, mens Karmøy bruker mer enn dobbelt så mye som Landet uten Oslo.

Driftsutgifter til undervisningsmateriell (202), per elev i grunnskolen (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	2 363	2 146	2 694	2 599
Landet uten Oslo	2 648	2 369	2 226	2 024
Haugesund	1 453	2 323	2 489	1 968
Vindafjord	2 468	3 643	2 786	2 445
Karmøy	3 436	5 302	4 711	3 041

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Driftsutgifter til undervisningsmateriell inkluderer innkjøp av læremidler/undervisningsmateriell som elevene bruker, herunder trykte og digitale læremidler (inklusive lisenser) og utstyr.

Tysvær sin ressursbruk per elev til formålet var noe lavere i 2025 enn året før, men var i overkant av 28 prosent høyere enn Landet uten Oslo. Haugesund og Vindafjord hadde lavere ressursbruk enn Tysvær, mens Karmøy hadde høyere. I 2025 mottok ikke Tysvær kommune tilskudd til trykte læremidler fra staten, men kommunestyret bevilget 450 000 kroner til innkjøp av lærebøker i norsk og matematikk.

Voksenopplæring

Voksenopplæringen (Tysvær Opplæringscenter, TOS) gir grunnskoleopplæring for voksne, spesialundervisning for voksne og norsk- og samfunnskunnskapsopplæring for innvandrere. Tjenesten omfatter også utgifter til lokaler (f.eks. husleie og renhold) og skyss.

Netto driftsutgifter per innbygger (213) voksenopplæring (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	700	545	894	628
Landet uten Oslo	307	292	328	356
Haugesund	258	70	183	289
Karmøy	277	347	245	284
Vindafjord	393	513	422	322

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Tysvær kommune har i flere år hatt høyere netto driftsutgifter til voksenopplæring per innbygger enn gjennomsnittet for resten av landet uten Oslo. I 2024 viser KOSTRA en betydelig økning i satsen, men store deler av integreringstilskudd ble feilført på tjeneste tilskudd flyktninger, dermed viser KOSTRA et feil bilde av utviklingen. I 2025 er netto driftsutgifter per innbygger i overkant av 15 prosent høyere enn i 2023, og ressursbruken er høyere enn både Landet uten Oslo og kommunene vi sammenligner oss med. Våre nabokommuner har alle lavere ressursbruk enn landsgjennomsnittet (uten Oslo).

Årsaken til at TOS ligger høyere i ressursbruk er primært knyttet til to forhold: leie av lokaler og ansvar for tiltak i introduksjonsprogrammet. Tysvær Opplæringscenter (TOS) holder til i leide lokaler, noe som er med på å drive opp ressursbruken per innbygger. I 2025 var husleien på 2,4 millioner kroner, som er omtrent uendret fra året før. Til sammenligning betalte Karmøy en husleie på 1,6 millioner kroner for sine lokaler i 2024. Det er blitt leid inn ekstra lokaler og satt opp flere klasser ved TOS for å kunne tilby norsk- og samfunnsfagundervisning til deltakere på introduksjonsprogrammet for flyktninger som har rett på det. Fra 1. september ble leieavtalen for ekstra lokaler avsluttet.

I tillegg utfører TOS tjenester for introduksjonsordningen, ved å tilby arbeidsrettede tiltak i introduksjonsprogrammet utover norsk- og samfunnskunnskap, jf. fulltidsprogram på 37,5 t/u.

Tabellen under viser antall deltakere innen de ulike områdene TOS har ansvar for:

Antall deltakere i voksenopplæring	2021	2022	2023	2024	2025
Norskopplæring for innvandrere	31	77	108	68	80
Antall deltakere i forberedende opplæring (FOV)	52	43	42	36	35
Modulbasert (FOV)	35	25	23	21	21
Individuelt tilrettelagt opplæring (FOV)	17	18	19	15	14

Kilde: Framsikt AS og TOS

Det har vært en økning i antall innvandrere som har fått norskopplæring fra 68 deltakere i 2024 til 80 deltakere i 2025. Dette skyldes prosjektmidler til å gi gratis norskkurs til innvandrere. Blant annet har 15 ansatte i Tysvær kommune med innvandrerbakgrunn fått gratis norskkurs. Antall deltakere i FOV er stabilt. Kategorien deltakere i forberedende opplæring favner både modulbasert opplæring og individuell tilrettelegging opplæring (tidligere spesialundervisning).

Utgiftene til voksenopplæring bør vurderes i sammenheng med både deltakerutvikling, kostnader for lokaler og hvilke oppgaver TOS utfører på vegne av introduksjonsprogrammet.

Skolefritidstilbud (SFO)

Tjenesten omfatter inntekter og utgifter knyttet til skolefritidstilbud (SFO), inkludert utgifter til barn på SFO med spesielle behov. Tysvær kommune har tilbud om SFO på 7 skoler. En desentralisert SFO-struktur gjør det mer krevende å effektivisere driften, fordi bemanning, ledelse og åpningstid i stor grad må organiseres lokalt ved den enkelte skole.

Netto driftsutgifter per innbygger (215) skolefritidstilbud (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	330	530	714	823
Landet uten Oslo	303	533	643	732
Haugesund	407	639	759	848
Karmøy	220	480	762	916
Vindafjord	403	520	615	573

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Grafen justert med utgiftsbehov

Tysvær har i 2025 høyere netto driftsutgifter til SFO per innbygger enn Landet uten Oslo. Utviklingen må ses i sammenheng med den nasjonale satsingen på 12 timer gratis SFO i uken. Gradvis innføring av gratis kjernetid⁴ har ført til flere elever som benytter SFO, og samtidig en nedgang i brukerbetalingen av tjenesten. Ressursbruken er derfor økt hos alle sammenligningskommuner. Antall elever i Tysvær kommune med tilbud om SFO var rekordhøyt skoleåret 2024/25 med 453 elever. Skoleåret 2025/26 er det 443 barn med et SFO-tilbud i Tysvær.

Økningen i netto driftsutgifter må derfor ses i sammenheng med flere forhold:

- Flere barn benytter SFO når tilbudet blir billigere.
- Kommunens inntekter fra foreldrebetaling blir redusert.
- Flere brukere kan gi behov for økt bemanning og kapasitet.
- Kommunene er kompensert for satsingen gjennom økte frie inntekter. Kompensasjonen inngår i rammetilskuddet og er ikke direkte knyttet til kommunen faktiske antall brukere eller inntektsbortfall.
- I Tysvær er SFO-tilbudet fordelt på sju skoler. Den desentraliserte strukturen gir mindre

⁴ Fritak fra foreldrebetaling for 12 timer per uke for elever på 1.årstrinn fra august 2022, 2.årstrinn fra august 2023 og 3.årstrinn fra august 2024.

fleksibilitet i organiseringen.

Netto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per innbygger 6-9 år

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	9 302	13 556	19 459	21 857
Landet uten Oslo	9 233	14 831	17 596	20 282
Haugesund	11 643	17 381	20 998	24 330
Karmøy	7 099	13 514	21 393	26 635
Vindafjord	11 147	14 114	16 984	16 422

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

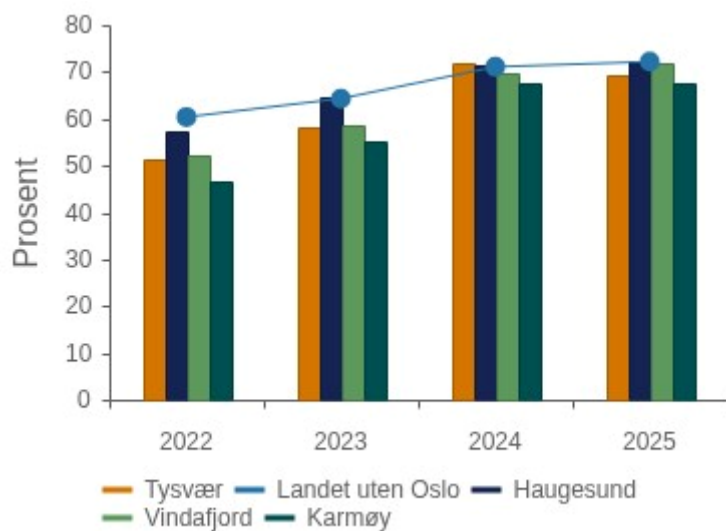
**) Graf er justert med utgiftsbehov

Målt som netto driftsutgifter til SFO per innbygger i aldersgruppen 6–9 år ligger Tysvær også høyere enn Landet uten Oslo i 2025. Dette er særlig interessant fordi Tysvær har en noe lavere andel barn i aldersgruppen 6–9 år som benytter SFO enn landssnittet. Isolert sett kunne lavere deltakelse tilsi lavere kostnader per innbygger i målgruppen. Når kostnaden likevel ligger høyere, tyder det på at driften påvirkes av faste kostnader, lokal organisering og bemanningskrav ved flere SFO-lokasjoner.

Dette må ses i sammenheng med at Tysvær har egne lokale retningslinjer for administrasjon og antall ansatte på SFO.

Av sammenligningskommunene er det bare Vindafjord som driver rimelige enn Tysvær. Også denne indikatoren viser at netto driftsutgifter har økt etter gradvis innføring av gratis kjernetid.

Andel innbyggere 6-9 år i kommunal SFO (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	51,3 %	58,4 %	71,8 %	69,5 %
Landet uten Oslo	60,4 %	64,3 %	71,1 %	72,2 %
Haugesund	57,3 %	64,8 %	71,4 %	72,3 %
Vindafjord	52,3 %	58,6 %	69,7 %	72,0 %
Karmøy	46,5 %	55,1 %	67,4 %	67,4 %

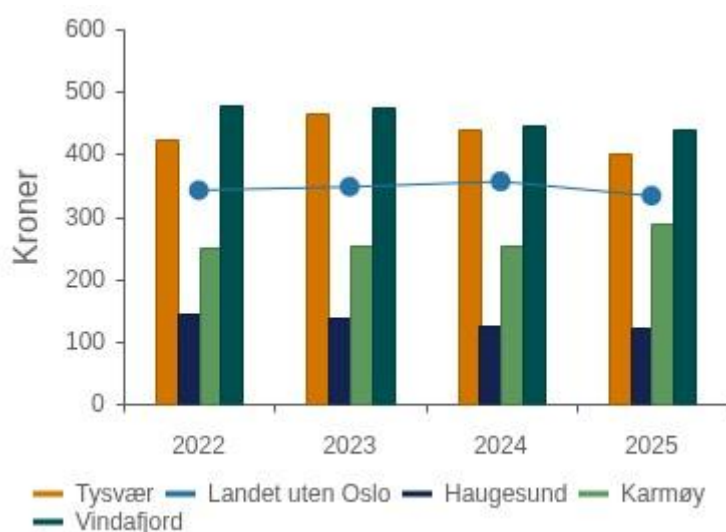
Tysvær har tidligere hatt en betydelig lavere andel barn i aldersgruppen 6-9 år som har benyttet seg av SFO enn Landet uten Oslo. Andelen er økt fra 40,7 prosent i 2021 til 71,8 prosent i 2024, men er redusert til 69,5 prosent i 2025, som er noe lavere enn snittet. Karmøy har lavere andel 6-9 åringer i kommunal SFO enn Tysvær, mens Haugesund og Vindafjord har høyere. Det er kun kommunal SFO i Tysvær kommune.

Skoleskyss

Skoleskyss omfatter kostnader til skyss mellom hjem og skole. Elever i grunnskolen har rett til fri skoleskyss dersom skoleveien er over 2 kilometer for elever på 1. trinn og over 4 kilometer for elever på 2.–10. trinn. Elever kan også ha rett til skyss dersom skoleveien er særlig farlig eller vanskelig, eller ved nedsatt funksjonsevne, skade eller sykdom.

Tysvær har spredt bosettingsmønster og lange avstander. Store deler av skyssutgiftene er derfor knyttet til ordinær skyss.

Netto driftsutgifter per innbygger (223) skoleskyss (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	422	465	440	400
Landet uten Oslo	342	347	356	333
Haugesund	144	137	126	123
Karmøy	249	254	252	288
Vindafjord	477	473	445	441

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Netto driftsutgifter til skoleskyss per innbygger i Tysvær er redusert i 2025 sammenlignet med året før. Ressursbruken er likevel høyere enn snittet for Landet uten Oslo og sammenligningskommunene, med unntak av Vindafjord.

Antall elever med skyss i Tysvær er omtrent uendret fra året før, men andelen elever i grunnskolen som fikk tilbud om skoleskyss økte fra 34,1 prosent i 2024 til 35,2 prosent i 2025. Til sammenligning er andelen for Landet uten Oslo 23,1 prosent. Tysvær har dermed en betydelig høyere skyssandel enn landssnittet. Dette er en strukturell kostnadsdriver som henger sammen med geografi, bosettingsmønster og skolestruktur.

Netto driftsutgifter til skoleskyss per innbygger i målgruppen 6–15 år er også høyere enn Landet uten Oslo, men er redusert fra 2024 til 2025. Satsen kommunene betaler for ordinær skyss er i stor grad sammenlignbar per elev. Når Tysvær likevel ligger høyere enn landssnittet, skyldes det først og fremst at en større andel av elevene har skyss. I tillegg kan kostnadene påvirkes av skyss som følge av særlig farlig eller vanskelig skolevei, hvor kommunen selv har finansieringsansvar. Vurderingen av om en skolevei er særlig farlig eller vanskelig skal gjøres

konkret, basert både på trafikkforholdene og den enkelte elevens forutsetninger.

Selv om Tysvær har høyere skyssutgifter enn Landet uten Oslo, utgjør skoleskyss bare om lag 2 prosent av samlede netto driftsutgifter til grunnskolesektoren per innbygger 6–15 år. Skoleskyss er dermed en strukturell merkostnad, men ikke den største kostnadsdriveren i grunnskolen.

Andel elever i grunnskolen som får tilbud om skoleskyss

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	32,4 %	35,6 %	34,1 %	35,2 %
Landet uten Oslo	23,3 %	23,4 %	23,4 %	23,1 %
Haugesund	8,2 %	7,8 %	6,6 %	6,3 %
Vindafjord	41,0 %	40,1 %	40,6 %	43,4 %
Karmøy	16,5 %	16,2 %	17,0 %	18,8 %

Netto driftsutgifter til skoleskyss (223), per innbygger 6-15 år (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	3 560	3 841	3 782	3 507
Landet uten Oslo	2 905	2 986	3 106	2 966
Haugesund	1 224	1 177	1 117	1 115
Karmøy	2 123	2 167	2 203	2 597
Vindafjord	3 947	3 907	3 831	3 914

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Netto driftsutgifter til skoleskyss per innbygger i aldersgruppen 6–15 år er høyere i Tysvær enn snittet for Landet uten Oslo, men utgiftene er redusert fra 2024 til 2025. Dette må ses i sammenheng med at Tysvær har en høyere andel elever med skoleskyss enn landssnittet. Satsen for ordinær skoleskyss er i stor grad sammenlignbar mellom kommunene, men kostnadene kan i tillegg påvirkes av skyss som følge av særlig farlig eller vanskelig skolevei, der kommunen selv har finansieringsansvar.

5.2 Barnehage

Tjenesteområdet barnehage omfatter tjenestene

- Førskole (201)
- Styrket tilbud til førskolebarn (211)
- Førskolelokaler og skyss (221) (blir kommentert under Teknisk)

Tysvær kommune har 10 barnehager: sju kommunale og tre private. Ved utgangen av desember 2025 var det 667 barn i barnehagene, en liten økning på 2 barn fra året før. Av disse gikk 482 barn i kommunale barnehager og 185 barn i private barnehager. Andelen barn i kommunale barnehager fortsetter å øke.

Som tidligere år har barnehageområdet i Tysvær kommune høyere netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år enn både gjennomsnittet for Landet uten Oslo og sammenligningskommunene. Maksprisen for en barnehageplass ble redusert fra 2000 til 1200 kroner per måneden fra august 2025, og enhetskostnaden økte som forventet med 4,1 prosent for Tysvær. Til sammenligning var økningen for landet uten Oslo på 4,3 prosent. Satsen økte også i Vindafjord, mens den gikk ned i både Haugesund og Karmøy.

Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager

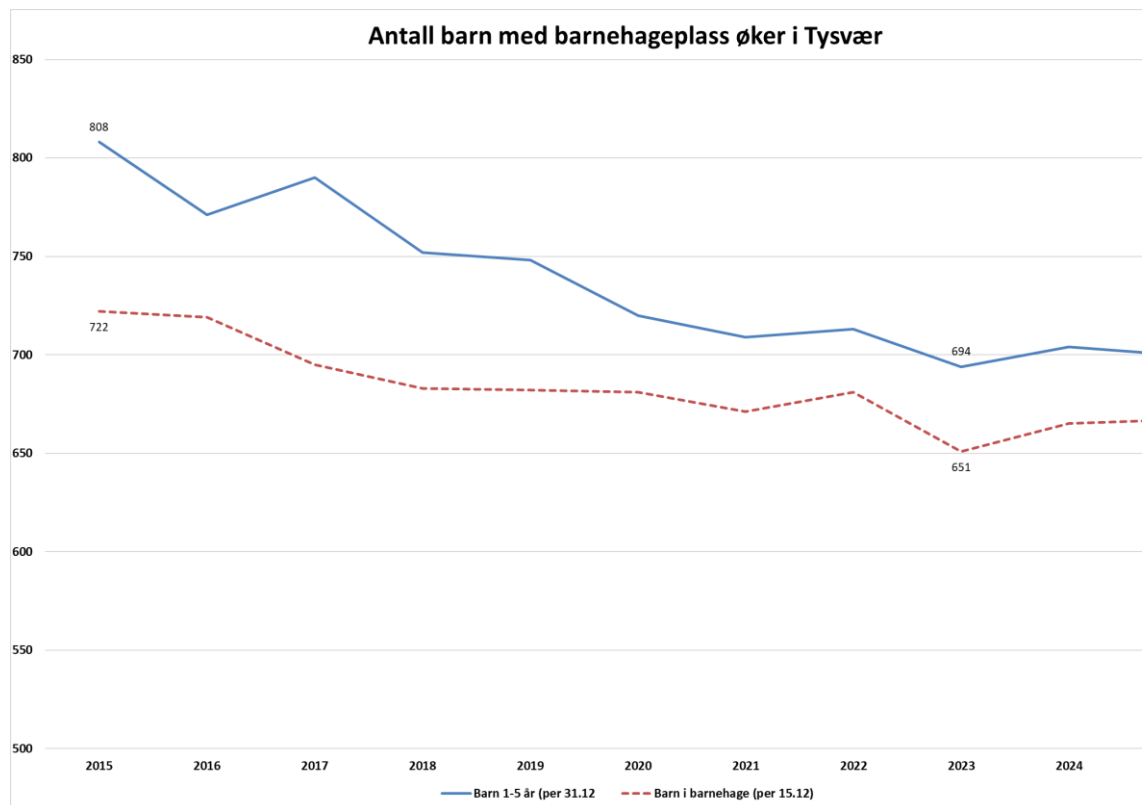
	2022	2023	2024	2025
Tysvær	237 699	252 399	242 915	254 735
Landet uten Oslo	216 475	234 146	233 297	245 724
Haugesund	216 818	250 701	239 900	234 893
Vindafjord	220 659	241 466	222 447	242 405
Karmøy	215 690	239 952	246 264	238 993

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Utviklingen i netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år må ses i sammenheng med flere faktorer:

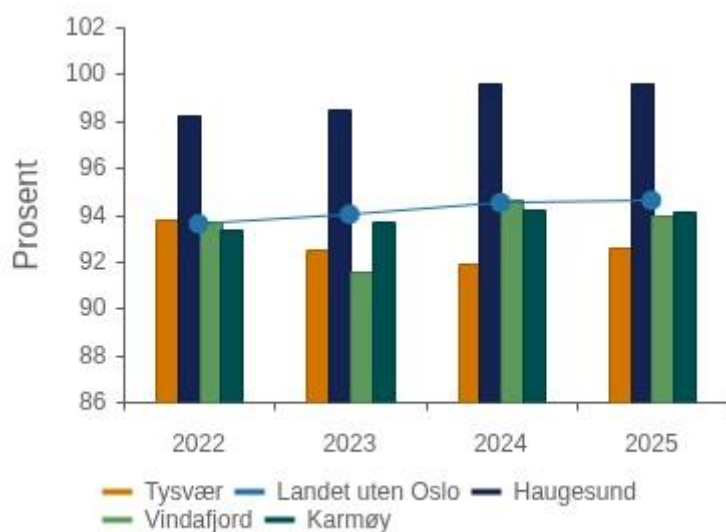
- demografisk utvikling
- dekningsgrad; hvor stor andel barn som går i barnehage
- andel små og store barn; påvirker pedagog- og bemanningsnorm
- utnyttelse av pedagog- og bemanningsnorm
- ansattes utdannings- og lønnsnivå

Kilde: SSB og Basil

I likhet med utviklingen ellers i landet, har Tysvær kommune også stått overfor utfordringer knyttet til nedgang i antall barn i alderen 1-5 år etter 2014. Nedgangen har prosentvis vært sterkere i Tysvær enn for Landet uten Oslo. Etter 2023 har imidlertid barnetallet i Tysvær økt, noe som også har gitt økt etterspørsel etter barnehageplasser.

Andel barn 1-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-5 år (prosent)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	93,8 %	92,5 %	91,9 %	92,6 %
Landet uten Oslo	93,6 %	94,0 %	94,5 %	94,6 %
Haugesund	98,2 %	98,5 %	99,6 %	99,6 %
Vindafjord	93,7 %	91,6 %	94,6 %	94,0 %
Karmøy	93,4 %	93,7 %	94,2 %	94,1 %

Dekningsgraden viser andel barn i barnehage i alderen 1 – 5 år i forhold til antall innbyggere i samme aldersgruppe. Etter et par år med nedgang, øker dekningsgraden noe i 2025. 92,6 prosent av barn i barnehagealder går i barnehage i Tysvær kommune. Dette er likevel lavere dekningsgrad enn både landsgjennomsnittet (uten Oslo) som er på 94,6 prosent og sammenligningskommunene.

Barn bosatt i Tysvær med barnehageplass i andre kommuner er ikke inkludert i indikatoren. Haugesund kommune gir barnehageplass til mange barn fra andre kommuner og skiller seg ut med en dekningsgrad på 99,6 prosent. 31 barn fra Tysvær har barnehageplass i andre kommuner.

Dekningsgraden for barn i aldersgruppen 1-2 år som går i barnehage er vanligvis lavere enn for barn i aldersgruppen 3-5 år. Høy barnehagedekning kan i seg selv være et kvalitetstegn da barnepopulasjonen i kommunen da får tilnærmet like oppvekst- og opplæringsmiljøer (KS). I 2025 gav kommunen tilbud om barnehageplass utover det lovfestede kravet, noe som påvirker både dekningsgraden og kostnadsbildet.

Nøkkeltall for barnehager i Tysvær

Fakta om barnehagebarn 2025

Antall barn

667

Minoritetsspråklige

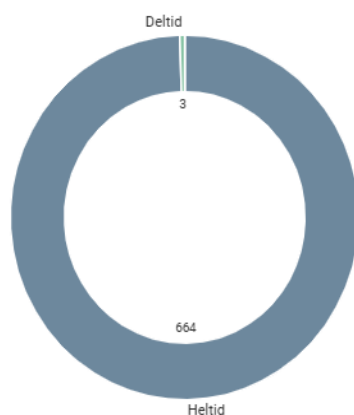
64

Spesialpedagogisk hjelp

18

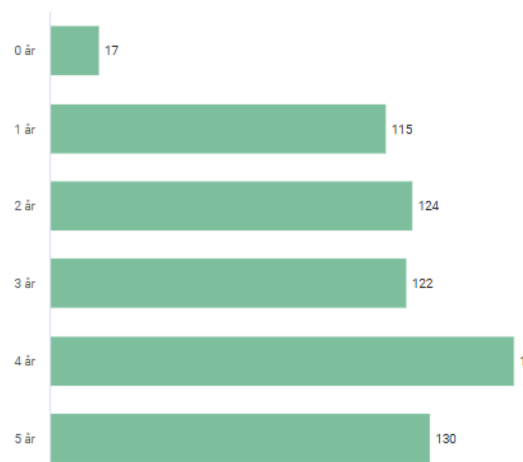
Antall barn som har heltid- og deltidsplass

■ Heltid ■ Deltid

2025, Tysvær, Alle eierformer

Antall barn etter alder

2025, Tysvær, Alle eierformer

Kilde: Analysebrettet (Udir)

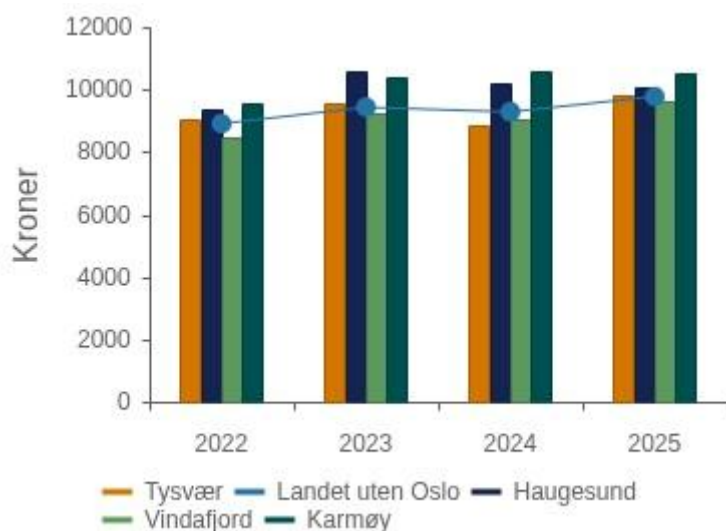
Andelen små barn (1-2 år) i de kommunale barnehagene økte fra 35 prosent i 2024 til 38 prosent i 2025, og ligger nå på nivå med Landet uten Oslo. Små barn krever høyere bemanning enn større barn, og økt andel små barn bidrar derfor til økt bemanningsbehov og høyere kostnader. Dette er også en medvirkende faktor til at netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år er gått opp i 2025.

Årsakene til utgiftsnivået i barnehagesektoren belyses nærmere under den enkelte tjeneste.

Førskole

Utgifter til førskole er knyttet til ordinære driftskostnader i barnehage og består av utgifter til grunnbemanning («basistilbud») og driftsutgifter knyttet til drift av et ordinært barnehagetilbud.

Netto driftsutgifter per innbygger (201) førskole (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	9 051	9 586	8 882	9 815
Landet uten Oslo	8 907	9 429	9 282	9 775
Haugesund	9 370	10 591	10 217	10 058
Vindafjord	8 444	9 261	9 022	9 653
Karmøy	9 569	10 407	10 584	10 552

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Fra 2025 er arbeidsgiveravgift trukket ut av netto driftsutgifter i KOSTRA. Fordelen er at tallene blir mer sammenlignbare mellom kommuner og gruppesnitt, men en ulempe er at grepet favoriserer kommunal egenproduksjon. Tilskudd til private barnehager og kjøp av tjenester inkluderer ikke arbeidsgiveravgift, noe som vil gjøre det vanskeligere å sammenligne Tysvær kommune som har få private barnehager med kommuner som har mange private barnehager, slik som Haugesund og Karmøy.

Korrigert for arbeidsgiveravgift er netto driftsutgift per innbygger for førskole litt høyere i Tysvær kommune enn i landet uten Oslo i 2025. Enhetskostnadene økte med 10,5 prosent fra 2024, ett år da satsen var lavere enn snittet. Til sammenligning økte satsen for landet uten Oslo med 5,3 prosent fra i fjor. Både Karmøy og Haugesund har høyere netto driftsutgifter per innbygger til førskole enn Tysvær. Dette er interessant fordi arbeidsgiveravgift fra 2025 er trukket ut av netto driftsutgifter, noe som isolert sett kan gi større utslag for kommuner med høy kommunal egenproduksjon. Siden Tysvær har høyere andel kommunale barnehageplasser enn Haugesund og Karmøy, kunne en forventet at kostnadsforskjellen mot disse kommunene ble enda større etter korrigeringen. Sammenligningen bør derfor tolkes med noe varsomhet.

Til forskjell fra i fjor da utgiftene til ordinær barnehagedrift var lavere enn året før, er utgiftene i 2025 økt med 14,5 prosent. I tillegg er ikke befolkningsveksten like høy som den var i 2024. Årsaken til utgiftsøkningen er sammensatt av flere elementer: Redusert makspris for barnehageplass har ført til lavere inntekt for barnehagene. Helårseffekt

av prisreduksjonen kommer først i 2026.

Lønnsutgiftene og pensjonsreguleringspremien er høyere enn i fjor. Bemanning er den viktigste kostnadsdriveren for barnehageområdet. Antall barn med barnehageplass i 2025 økte kun marginalt, men andelen små barn er høyere. På grunn av vanskeligheter med å få tak i vikar, har flere av barnehagene hatt bemanning utover bemanningsnormen for å være mindre sårbar ved fravær.

Refusjon til andre kommuner for barnehageplass for barn fra Tysvær har økt vesentlig.

Ordinær barnehagedrift er regulert av både bemanningsnorm og pedagognorm (barnehageloven). Bemanningsnormen sier at det skal være minimum en ansatt per tre barn under tre år og en ansatt per seks barn over tre år. I tillegg innebærer pedagognormen at det skal være minst en pedagogisk leder per 7 barn under tre år og en pedagogisk leder per 14 barn over tre år. Barn skal regnes som tre år fra 1.august det året de fyller tre år. Ett barn til utløser krav om en ny fulltidsstilling som pedagogisk leder.

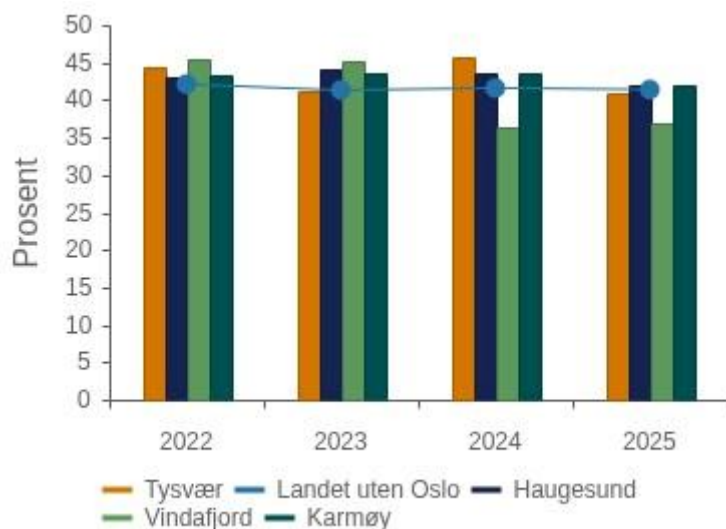
Antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirksomhet i kommunale barnehager (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	5,9	5,9	6,0	6,0
Landet uten Oslo	5,6	5,6	5,6	5,6
Haugesund	6,0	5,9	6,0	5,9
Vindafjord	5,3	5,5	5,5	5,5
Karmøy	5,9	6,0	5,9	5,9

Indikatoren viser antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirksomhet i kommunale barnehager. De kommunale barnehagene i Tysvær innfrir kravet og har en høyere utnyttelse av bemanningen sett mot Landet uten Oslo, Haugesund, Karmøy og Vindafjord. Også de private barnehagene i Tysvær innfrir bemanningsnormen.

Andel barnehagelærere i prosent av grunnbemanningen (prosent)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	44,4 %	41,1 %	45,6 %	40,9 %
Landet uten Oslo	42,1 %	41,3 %	41,6 %	41,4 %
Haugesund	43,1 %	44,1 %	43,6 %	42,1 %
Vindafjord	45,4 %	45,2 %	36,3 %	36,8 %
Karmøy	43,3 %	43,6 %	43,6 %	42,1 %

Selv om barnehageområdet er regulert av både bemannings- og pedagognorm, så er det likevel forskjeller mellom kommunene. Andel barnehagelærere er en indikator som sier noe om kvalitet, og hvordan kommunen ligger an i forhold til norm for pedagogisk bemanning. Samtidig gir høyt utdanningsnivå også høyere lønnsutgifter som påvirker netto driftsutgift per innbygger. Innen 2025 var det både regjeringens og Tysvær kommune sin strategi at 50 prosent av de ansatte i barnehagene skulle være barnehagelærere. I 2024 var andelen barnehagelærere i prosent av grunnbemanningen på 45,6 prosent for alle Tysværbarnehagene og 47 prosent for de kommunale barnehagene, noe som var både høyere enn snittet for Landet uten Oslo og sammenligningskommunene. I 2025 er andelen sunket til 40,9 prosent for alle Tysværbarnehagene, som er rett under landsgjennomsnittet. Andelen barnehagelærere i de kommunale barnehagene var i 2025 på 44,8 prosent, som fremdeles er høyere enn landsgjennomsnittet (www.analysebrettet.no). I de kommunale barnehagene i Tysvær blir alle barnehagelærere ansatt som pedagogiske ledere, noe som har lønnsmessige konsekvenser.

God kompetanse hos de ansatte er avgjørende for kvaliteten i barnehagene. Tysvær har en høy andel fagarbeidere i barnehagene. De kommunale barnehagene hadde 38,3 prosent fagarbeidere i 2025. Til sammenligning var snittet for kommunale barnehager i landet 33,8 prosent, mens de private barnehagene i Tysvær hadde 33,3 prosent. Dette bidrar positivt til kvaliteten, men påvirker også kostnadsnivået.

Både kommunale og private barnehager i Tysvær oppfylte pedagognormen i 2025. Samtidig står barnehagene fortsatt overfor rekrutteringsutfordringer, og antallet dispensasjoner fra utdanningskravet økte i 2025.

Styrket tilbud til førskolebarn

Funksjonen styrket tilbud til førskolebarn omfatter inntekter og utgifter knyttet til tilbud til funksjonshemmede (inkl. skyss, der dette er en del av tilretteleggingen), spesialtilbud (inkl. PPT), særskilt språkstimulering, tilbud rettet mot minoritetsspråklige barn, styrket tilbud for barn i mottaksbarnehage for asylsøkere/flyktninger og materiell anskaffet til enkeltbarn eller grupper. Funksjonen omfatter også utgifter knyttet til barn som mottar tiltak, men som ikke har plass i barnehage.

Netto driftsutgifter per innbygger (211) styrket tilbud til førskolebarn (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	1 274	1 081	1 101	1 049
Landet uten Oslo	898	968	929	916
Haugesund	1 271	1 372	1 304	1 007
Vindafjord	830	987	1 071	944
Karmøy	1 269	1 362	1 235	1 118

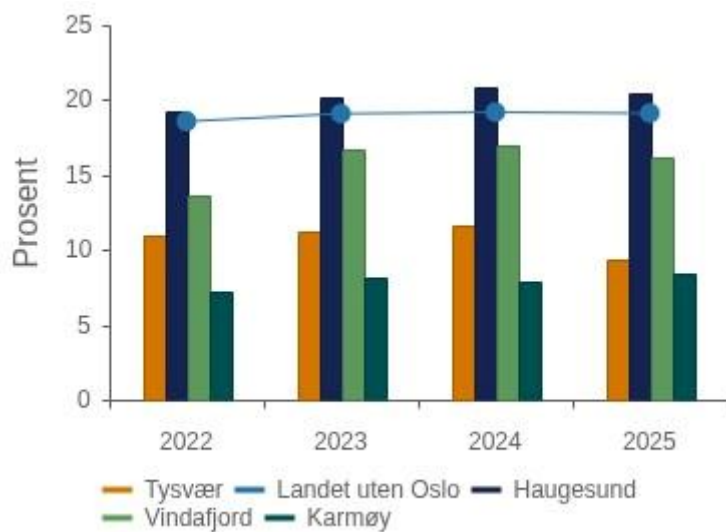
*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

I Tysvær kommune har det i flere år vært en satsning på forebygging ute i barnehagene. Dette er også i tråd med nasjonale føringer barnehagen som læringsarena med fokus på tidlig innsats og inkluderende fellesskap (St.meld. 6). Et av virkemidlene i Tysvær er at spesialpedagogene er ansatt ute i barnehagene. Også PPT sitt arbeid rettet mot barnehagebarn føres på styrket tilbud til førskolebarn.

Netto driftsutgifter per innbygger til styrket tilbud til førskolebarn i Tysvær er redusert med 4,7 prosent i 2025, og er på det laveste nivået av de fire siste årene. Årsaken til reduksjonen er en økning i ekstratilskudd fra IMDi knyttet til bosetting av flyktninger med ressurskrevende bistandsbehov. Enhetskostnaden er likevel fremdeles høyere enn snittet for landet uten Oslo, og sammenligningskommunene – med unntak av Karmøy.

Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til alle barn med barnehageplass (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	10,9 %	11,2 %	11,6 %	9,4 %
Landet uten Oslo	18,6 %	19,1 %	19,2 %	19,1 %
Haugesund	19,2 %	20,2 %	20,9 %	20,4 %
Vindafjord	13,7 %	16,7 %	17,0 %	16,2 %
Karmøy	7,2 %	8,2 %	7,8 %	8,5 %

Tysvær kommune har en lavere andel minoritetsspråklige barn i barnehage sett opp mot Landet uten Oslo. Indikatoren blir påvirket av antall innvandrere totalt og antall flyktninger i kommunen. Dette tyder på at Tysvær bruker mye ressurser på styrket tilbud i barnehage uavhengig av minoritetsspråklige barn. Både Haugesund og Vindafjord har høyere andel minoritetsspråklige enn Tysvær, mens Karmøy har en lavere andel.

I 2026 vil ikke Tysvær kommune motta tilskudd til tiltak for å styrke språkutviklingen blant minoritetsspråklige barn i barnehage, da vilkårene for å motta tilskudd ikke lenger er oppfylt⁵. Dette kan påvirke finansieringen av tiltak fremover.

⁵ Kriterium 1 er at andel minoritetsspråklige barn i barnehage må være minst 10 prosent. Kriterium 2 er at antall minoritetsspråklige barn i barnehage må være 50 eller mer.

5.3 Barnevern

Tjenesteområdet barnevern omfatter følgende tjenester:

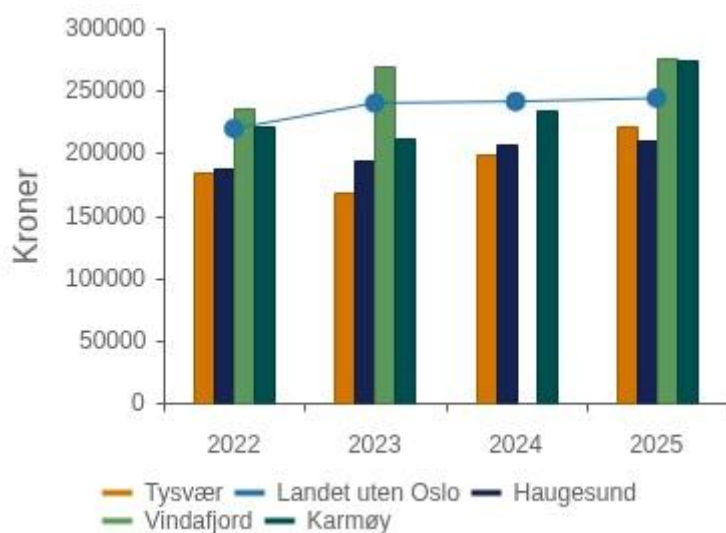
- barnevernstjeneste (244)
- barneverntiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet (251)
- barnevernstiltak når barnet er plassert av barnevernet (252)

Barnevernstjenesten to hovedoppgaver er:

- Å hjelpe barn og familier som har særskilte hjelpebehov
- Beskytte barn som har behov for å bli beskyttet mot nære omsorgspersoner

Barn som har hatt barnevernstiltak fram til de fyller 18 år, får tilbud om ettervern frem til de fyller 25 år.

Netto driftsutgifter (funksjon 244, 251, 252) per barn i barnevernet

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	183 977	167 914	198 201	221 533
Landet uten Oslo	219 504	239 932	241 212	244 164
Haugesund	188 166	194 367	207 249	210 412
Vindafjord	236 593	269 661		275 775
Karmøy	220 664	211 096	234 360	274 694

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

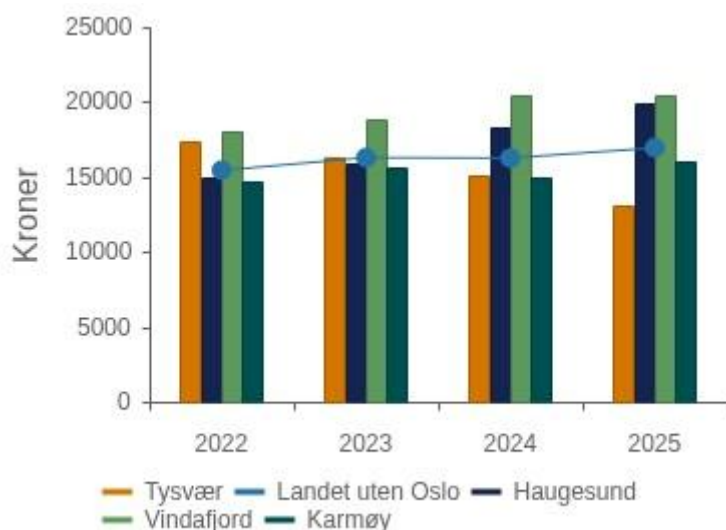
Netto driftsutgift per barn i barnevernet i Tysvær øker for andre året på rad. Justert for inflasjon øker enhetskostnaden med nærmere 12 prosent i 2025, men er fremdeles lavere enn både landet uten Oslo og sammenligningskommunene, med unntak av Haugesund. Økningen i landet for øvrig (uten Oslo) er på 1,3 prosent, mens i Karmøy øker enhetssatsen med i overkant av 17 prosent.

Årsakene til utgiftsnivået i barnevernsektoren belyses nærmere under de enkelte tjenestene.

Barneverntjeneste (244)

Barneverntjeneste omfatter drift av barneverntjenesten, saksbehandling, barnevernberedskap/ barnevernvakt, tolkeutgifter og utgifter til sakkyndig bistand.

Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstjenesten (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	17 319	16 273	15 087	13 747
Landet uten Oslo	15 434	16 285	16 258	16 916
Haugesund	14 910	15 871	18 309	20 261
Vindafjord	18 011	18 888	20 416	20 669
Karmøy	14 669	15 622	14 960	16 074

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

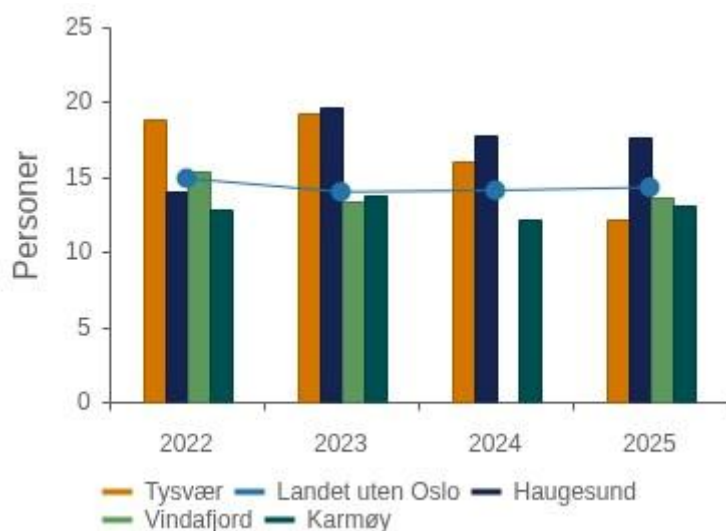
**) Graf er justert med utgiftsbehov

Utgifter til drift av barneverntjenester per innbygger 0-17 år i Tysvær er lavere i 2025 enn året før, og det er særlig utgifter til lønn og kjøp av tjenester fra andre/private (bruk av sakkyndige) som er redusert. Samtidig er det en svak økning i antall personer i relevant aldersgruppe. Denne kombinasjonen fører til at netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år går ned tredje året på rad.

Sosiodemografiske forhold tilsier at Tysvær har lavere beregnet utgiftsbehov enn landsgjennomsnittet. Det er derfor ikke uventet at enhetskostnaden ligger lavere enn både Landet uten Oslo og sammenligningskommunene. Samtidig øker enhetskostnaden i 2025 både i Landet uten Oslo og i nabokommunene, mens Tysvær har en reduksjon.

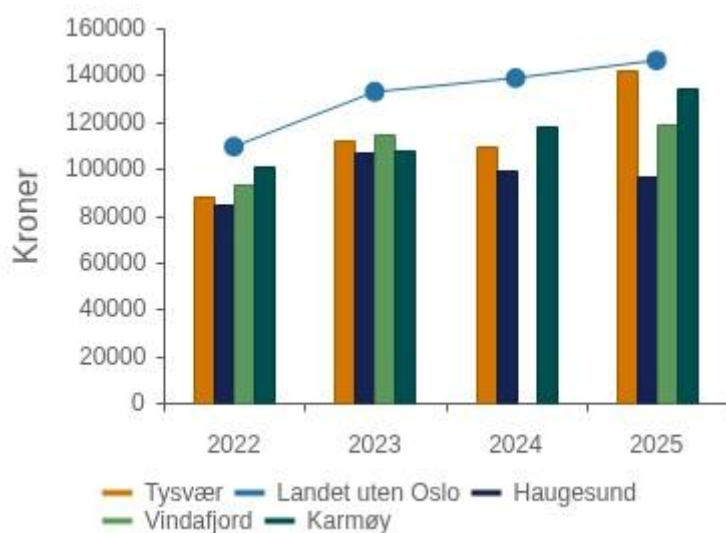
Tysvær har i tidligere år hatt flere barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk enn landsgjennomsnittet (LuO). Dette har bidratt til å holde enhetskostnaden nede. Opprettelse av Familieteamet, der blant annet stillinger og deler av oppfølgingen er flyttet til egen enhet, har ført til nedgang i antall undersøkelser og tiltak i barneverntjenesten, og det er færre saker per kontaktperson. Resultatet er at antall barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk er redusert fra 19,3 barn i 2023 til 12,1 barn per årsverk i 2025, og Tysvær er nå lavere enn både Landet uten Oslo og sammenligningskommuner. Det viser at tjenesten arbeider nå på en annen måte enn tidligere med å følge opp familier for å ivareta lovkrav og gi gode tjenester. Det innebærer blant annet at kontaktpersoner også gir mer veiledning og støtte direkte til familiene. Haugesund har flest barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk.

Barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk (funksjon 244)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	18,8	19,3	16,0	12,1
Landet uten Oslo	14,9	14,0	14,1	14,3
Haugesund	14,0	19,7	17,8	17,6
Vindafjord	15,4	13,4		13,7
Karmøy	12,9	13,8	12,2	13,1

Netto driftsutgifter til saksbehandling (funksjon 244) per barn med tiltak

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	87 863	111 697	109 859	141 702
Landet uten Oslo	109 350	132 744	138 646	146 478
Haugesund	85 067	106 985	98 869	96 286
Vindafjord	93 472	114 773		118 582
Karmøy	101 046	108 097	117 713	134 351

Saksbehandlingskostnader er blant annet knyttet til hvor kostnadskrevenende enkeltsaker er.

Saksbehandlingskostnadene per barn med tiltak i Tysvær kommune er økt med over 60 prosent siden 2022. Det henger sammen med økt sakskompleksiteten i enkelte av sakene og at Tysvær har færre saker per saksbehandler. Netto kostnad per barn er likevel lavere enn for Landet uten Oslo, men høyere enn for sammenligningskommunene.

Barnevernstiltak (251 og 252)

Barneverntiltak er inndelt i tiltak i hjemmet og tiltak utenfor hjemmet (plasseringstiltak).

Tiltak i hjemmet (251)

Tiltak i hjemmet omfatter utgifter til hjelpetiltak i hjemmet og opphold på sentre for foreldre og barn. Det innebærer også tiltaksstillinger.

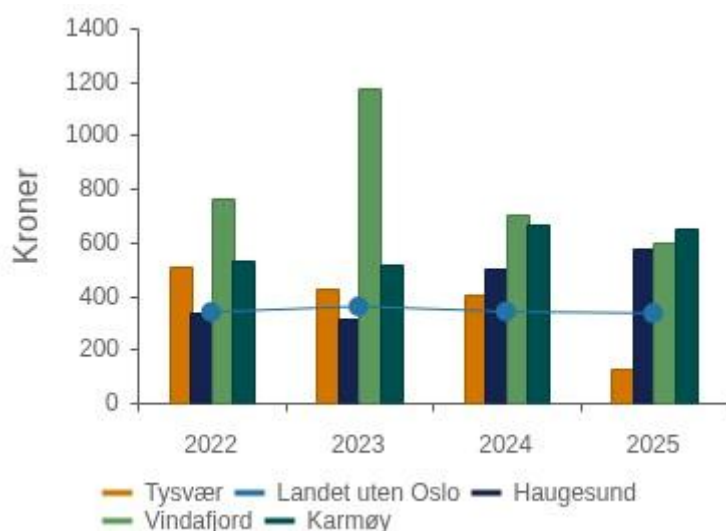
Tysvær kommune har prioritert tiltak i hjemmet for å forebygge mer inngripende tiltak som fosterhjems- og institusjonsplasseringer.

Med bakgrunn i barnevernsreformen ble Familieteamet opprettet våren 2024. Barneverntjenesten henviser saker til Familieteamet der det er behov for veiledning og oppfølging, og mange tar også direkte kontakt.

Familieteamet er en selvstendig enhet som jobber forebyggende for å fremme god psykisk helse blant barn og unge, samt gi støtte og veiledning i foreldrerollen. De gir tilbud om hjelp uten at saken blir registrert hos barneverntjenesten, og utgiftene er i 2025 ført på tjeneste 2330 *Annet forebyggende helsearbeid*. Dette bidrar til at netto driftsutgifter til tiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet er betydelig redusert i 2025.

Denne endringen gjør at sammenligning med tidligere år og med andre kommuner må tolkes med varsomhet. Reduksjonen i funksjon 251 betyr ikke nødvendigvis at behovet for forebyggende oppfølging er redusert, men at deler av innsatsen nå skjer gjennom en annen organisering og på en annen tjenestefunksjon.

Netto driftsutgifter per innbygger (251) tiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet (B)

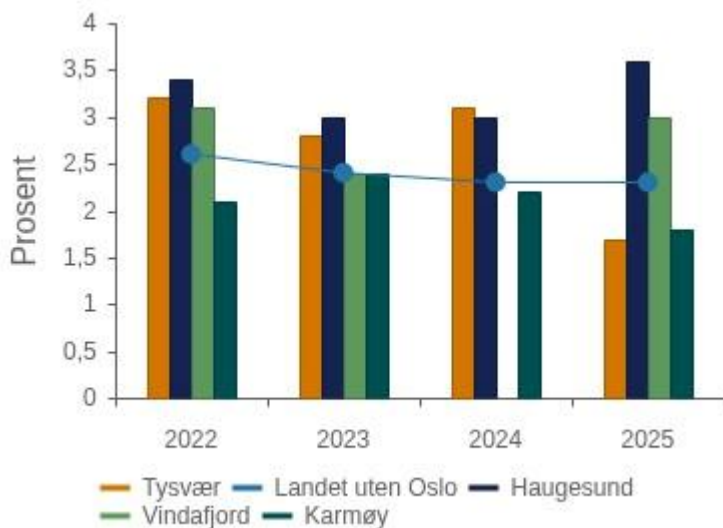

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	513	427	407	126
Landet uten Oslo	339	360	340	332
Haugesund	337	313	500	579
Vindafjord	762	1 174	704	601
Karmøy	531	516	670	651

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Dekningsgrad - 0-17 år Andel barn med barnevernstiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet i løpet av året

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	3,2 %	2,8 %	3,1 %	1,7 %
Landet uten Oslo	2,6 %	2,4 %	2,3 %	2,3 %
Haugesund	3,4 %	3,0 %	3,0 %	3,6 %
Vindafjord	3,1 %	2,4 %		3,0 %
Karmøy	2,1 %	2,4 %	2,2 %	1,8 %

Andelen barn med barnevernstiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet er redusert til 1,7 prosent i 2025. Dette er lavere enn Landet uten Oslo og sammenligningskommunene. Opprettelsen av Familieteamet vurderes å være en viktig forklaring på reduksjonen.

Tiltak utenfor hjemmet (252)

Tiltak utenfor hjemmet (plasseringstiltak) omfatter utgifter til tiltak som fosterhjem, akutt plasseringer, institusjon og bofellesskap. Tjenesten inneholder også utgifter til hjelpetiltak iverksatt i tillegg til plassering og tilsynsfører i fosterhjem.

Netto driftsutgifter per innbygger (252) tiltak når barnet er plassert av barnevernet (B)

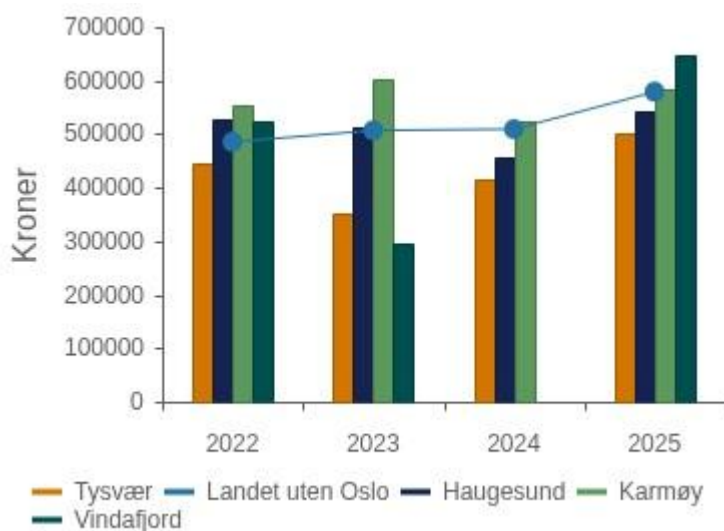
	2022	2023	2024	2025
Tysvær	1 866	1 511	1 453	1 752
Landet uten Oslo	1 392	1 369	1 325	1 433
Haugesund	1 408	1 346	1 558	1 789
Karmøy	1 596	1 639	1 305	1 613
Vindafjord	1 559	1 288	1 961	2 258

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Justert for utgiftsbehov har Tysvær kommune høyere utgifter per innbygger enn snittet (uten Oslo) til tiltak når barnet er plassert av barnevernet. Utgiftene økte med i overkant av 20 prosent i 2025. Dette har sammenheng med økning i institusjonsplasseringer. Ressursbruken er også økt for Landet uten Oslo og for sammenligningskommunene. Karmøy har den høyeste enhetskostnaden av nabokommunene.

Netto driftsutgifter per barn som er plassert av barnevernet (funksjon 252) (B)

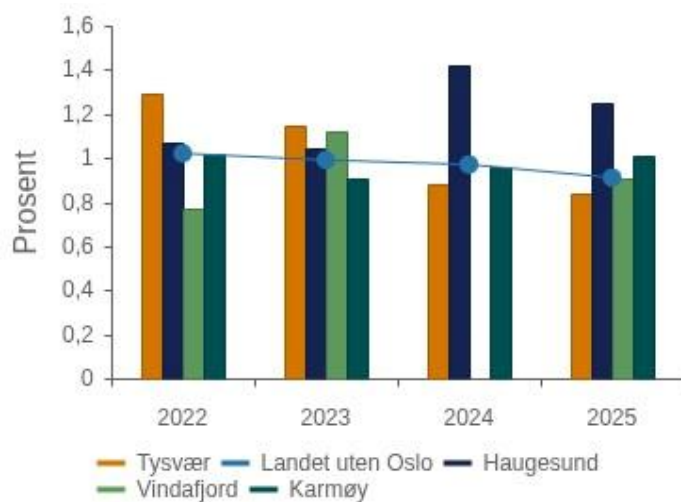
	2022	2023	2024	2025
Tysvær	445 264	352 362	414 835	500 973
Landet uten Oslo	485 250	506 863	509 297	560 291
Haugesund	528 896	513 887	457 790	541 998
Karmøy	552 821	602 653	525 342	583 793
Vindafjord	524 011	297 082		647 900

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Tilskuddssatsene kommunen betaler for plassering på institusjon og andre statlige tiltak er gått betydelig opp etter innføring av oppvekstreformen i 2022. Ressursbruken per barn som er plassert av barnevernet henger derfor sterkt sammen med slike plasseringer.

Tysvær har i hovedsak hatt barn plassert i kommunale fosterhjem, men har de siste årene hatt en økning i institusjonsplasseringer. Netto driftsutgifter per barn som er plassert av barnevernet er gått opp med i overkant av 42 prosent siden 2023. Ressursbruken er likevel lavere enn Landet uten Oslo og sammenligningskommunene.

Andel barn med tiltak som er plassert (funksjon 252) ift. ant innbyggere 0-17 år (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	1,3 %	1,2 %	0,9 %	0,8 %
Landet uten Oslo	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Haugesund	1,1 %	1,0 %	1,4 %	1,3 %
Vindafjord	0,8 %	1,1 %		1,0 %
Karmøy	1,0 %	0,9 %	1,0 %	1,0 %

Andel barn 0-17 år med plasseringstiltak er redusert fra et snitt rundt 1,2 prosent fra perioden 2020 til 2023 til 0,8 prosent i 2025. Dette er litt lavere enn Landet uten Oslo, og også lavere enn nabokommunene våre. Utgiftsøkningen skyldes derfor ikke flere plasserte barn samlet sett, men dyrere plasseringer og mer kostnadskrevende enkeltsaker.

5.4 Kultur og idrett

KOSTRA - funksjon Kultur og idrett inneholder tjenestene:

- Aktivitetstilbud barn og unge (231)
- Bibliotek (370)
- Kino (373)
- Museer (375)
- Kunstformidling (377)
- Idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg (380)
- Kommunale idrettsanlegg og idrettsbygg (381) – kommenteres under Teknisk
- Musikk og kulturskole (383)
- Andre kulturaktiviteter og tilskudd til andres kulturbygg (385)
- Kommunale kulturbygg (386) – kommenteres under Teknisk

Netto driftsutgifter per innbygger til Kultur og idrett var i 2025 på 3 734 kroner, noe som er nesten 24 prosent høyere enn gjennomsnittet for landet uten Oslo. Tysvær ligger også høyere enn sammenligningskommuner på Haugalandet. Dette viser at Tysvær prioriterer kultur og idrett høyt.

Det høye nivået skyldes ikke én enkelt tjenesten, men en kombinasjon av ressursbruk til kulturbygg, idrettsanlegg, kulturskole, bibliotek og andre kulturaktiviteter.

I 2025 går enhetssatsen for Landet uten Oslo ned for andre år på rad, mens Tysvær har en økning, selv om virksomhetsområde har realisert vesentlige innsparingskrav. Dette kan tyde på at flere kommuner har gjort betydelige innstramminger på nivået innen kultur- og idrettsområdet.

Kommunale kulturbygg og kommunale idrettsbygg/idrettsanlegg utgjør en stor del av de samlede netto driftsutgiftene. Avskrivninger utgjør også en betydelig andel av kostnadene. Dette betyr at deler av ressursbruken er bundet opp i tidligere investeringer og bygnings-/anleggsstruktur, og ikke nødvendigvis er direkte uttrykk for dagens aktivitetsnivå.

Samtidig er kultur og idrett i hovedsak områder med større grad av lokal prioritering enn mange lovpålagte tjenester.

Tallene er justert for inflasjon, men det finnes ikke en justering for utgiftsbehov for kultur og idrett.

Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kultur og idrett (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	3 620	3 656	3 668	3 734
Landet uten Oslo	3 088	3 200	3 070	3 022
Haugesund	3 629	3 465	3 335	2 886
Vindafjord	2 155	2 043	2 146	2 626
Karmøy	2 349	2 340	2 166	2 168

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Grafen er justert med utgiftsbehov

Oversikten viser at Kultur utgjør 2215 kr per innbygger, som er i overkant av 280 kroner mer enn snittet uten Oslo, mens idrett står for 1518 kroner per innbygger, som er i underkant av 430 kroner mer enn gjennomsnittet. Avskrivninger står for henholdsvis rundt 21 og 25 prosent av utgiftene knyttet til kultur og idrett i 2025.

2025 var et turbulent år økonomisk sett for mange kommuner, med mange usikkerhetsfaktorer. Det er en kjent sammenheng mellom svakere økonomi og utgiftsreduksjon i ikke-lovpålagte tjenester, noe som kanskje er årsaken til at enhetssatsen for andre år på rad går ned på landsbasis i 2025. I Tysvær kommune øker derimot satsen, og det på tross av en vekst i antall innbyggere.

Tysvær satser på idrettsanlegg og overlater en stor andel av idrettsbudsjettet til lag og foreninger. Tysvær kommune eier og driver de fleste anleggene, mens de respektive klubbene eier hallene i Grinde og på Troppene. Det er også enkelte anlegg med delte løsninger. Idrettsanleggene ligger i umiddelbar nærhet til seks av sju barne- og ungdomsskoler og benyttes som uteanlegg. *Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg og kommunale kulturbygg* står for i overkant av 42 prosent av netto driftsutgifter per innbygger. Disse områdene kommenteres under Teknisk.

Oversikten nedenfor viser tjenesteområdenes bidrag til netto driftsutgifter til Kultur og idrett i 2024 og 2025. I tillegg vises endringen mellom årene.

	2024	2025	Endring siste år
Netto driftsutgifter per innbygger til Kultur og idrett	3 668	3 734	66
Kultur			
- 231 Aktivitetstilbud barn og unge	163	148	-20
- 370 Bibliotek	394	380	-14
- 373 Kino	50	49	-1
- 375 Muséer	166	166	0
- 377 Kunstformidling	35	37	2
- 383 Musikk- og kulturskoler	447	465	18
- 385 Andre kulturaktiviteter og tilskudd til andres kulturbygg	401	452	51*
- 386 Kommunale kulturbygg	544	518	-26
Sum kultur		2215 Landet u Oslo: 1931	
Idrett			
- 380 Idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg	482	445	-37
- 381 Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg	985	1073	88
Sum idrett		1518 Landet u Oslo: 1090	

Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU) og justert med utgiftsbehov.

*Økningen skyldes en kombinasjon av engangstilskudd til utvandrerjubileet og driftsutgifter til ny nærmiljøsentral på Nedstrand driftet av Helse og mestring.

Aktivitetstilbud barn og unge

Tjenesten inneholder i hovedsak tiltak orientert mot barn og unge og omfatter blant annet barneparker, fritidsklubber, barne- og ungdomsorganisasjoner, kor, korps, klubber og festivaler. Tilbudene gis både i kommunal- og privat regi. Frivillige lag og organisasjoner er blant annet finansiert gjennom tilskudd fra Tysvær kommune.

Netto driftsutgifter per innbygger (231) aktivitetstilbud barn og unge (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	207	206	163	148
Landet uten Oslo	232	250	238	230
Haugesund	409	210	177	154
Vindafjord	57	55	14	41
Karmøy	126	130	100	81

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Netto driftsutgifter per innbygger til aktivitetstilbud til barn og unge i Tysvær går ned andre år på rad i 2025, og er nesten 36 prosent lavere enn Landet uten Oslo. Årsaken til reduksjonen er i all hovedsak knyttet til et tidsbegrenset tilbud på Frakkagjerd Ungdomsskole som ble avsluttet før skoleåret 2024/25. Ressursbruken er også redusert i landet uten Oslo og i nabokommunene vi sammenligner oss med, med unntak av Vindafjord.

Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud må bli sett i sammenheng med annen ressursbruk til kulturaktiviteter og tilskudd til andres kulturbygg, da utbetaling av tilskuddsmidler knyttet til aktiviteter for barn og unge blir ført på denne tjenesten.

Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud barn og unge per innbygger 6-18 år (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	1 262	1 261	1 028	937
Landet uten Oslo	1 613	1 748	1 681	1 656
Haugesund	2 828	1 474	1 283	1 187
Vindafjord	372	348	86	273
Karmøy	736	756	595	494

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

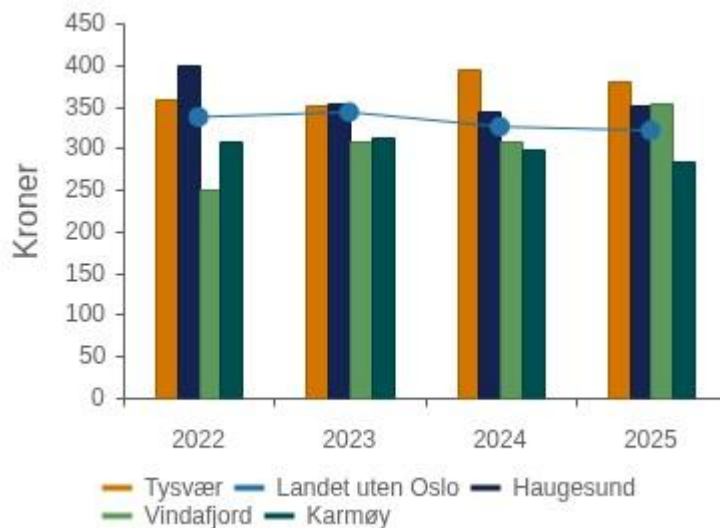
Tysvær bruker også mindre utgifter enn Landet uten Oslo målt i netto driftsutgifter til aktivitetstilbud til barn og unge per innbygger i aldersgruppen 6-18 år. Enhetskostnaden er i 2025 redusert med nesten ni prosent fra året før, og avstanden til snittet øker. Fritidsklubben Avanti utgjør store deler av kostnadene som blir ført på funksjon 231 Aktivitetstilbud til barn og unge, men det er ikke der ressursbruken er redusert i 2025.

Haugesund har i hele perioden brukt mer per innbygger i denne aldersgruppen enn Tysvær, men har de siste årene stabilisert seg på et lavere nivå og under landsgjennomsnittet (uten Oslo). Både Karmøy og Vindafjord har lavere ressursbruk enn Tysvær.

Bibliotek

Tjenesten omfatter folkebibliotek og annen lovhjemlet bibliotekvirksomhet.

Netto driftsutgifter per innbygger (370) bibliotek (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	359	351	394	380
Landet uten Oslo	337	343	326	321
Haugesund	399	353	345	351
Vindafjord	249	309	308	353
Karmøy	308	312	297	283

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Ressursbruken i 2025 er omtrent på nivå med året før. Utgiftene til lønn er gått opp, men samtidig er driftsutgiftene lavere og inntektene høyere. Økt antall innbyggere å fordele utgiftene på gjør også at enhetssatsen går ned.

På grunn av reduksjon i stillinger ved biblioteket er antall innbyggere per årsverk i folkebibliotek økt de siste årene. Tysvær har likevel flere årsverk på folkebibliotek per innbygger enn Landet uten Oslo og Karmøy. Samtidig har Tysvær flere besøk per innbygger enn både Landet uten Oslo, Vindafjord og Karmøy. Antall besøk per innbygger er økt fra 6 i 2022 til 7,8 i 2024, men er redusert til 7,2 i 2025.

Årsverk, antall innbyggere per årsverk i folkebibliotek

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	2 659	2 974	3 012	3 021
Landet uten Oslo	3 034	3 025	3 075	3 134
Haugesund	3 028	2 923	2 358	2 630
Vindafjord	3 763	3 250	3 182	2 869
Karmøy	3 300	3 331	3 363	3 384

Besøk i folkebibliotek per innbygger (B)

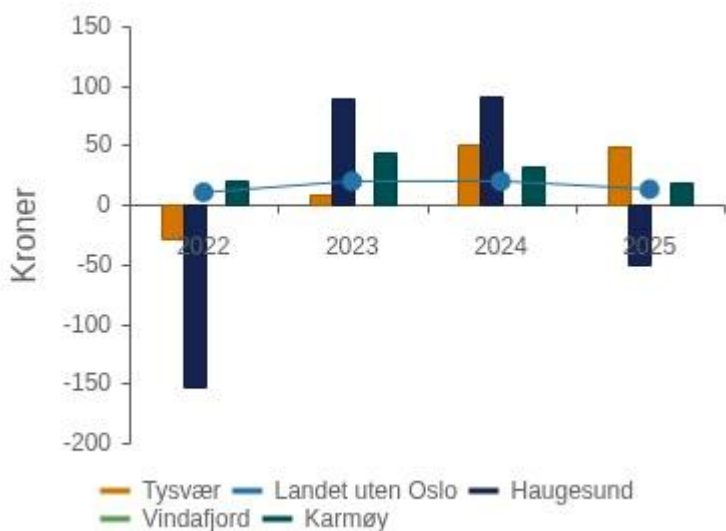

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	6,0	7,5	7,8	7,2
Landet uten Oslo	3,8	4,3	4,4	4,5
Haugesund	5,8	7,3	7,9	7,7
Vindafjord	3,2	4,2	4,3	4,5
Karmøy	2,8	2,9	2,4	2,4

Kino

Tjenesten omfatter kommunal kinovirksomhet og tilskudd til framvisning av film.

Netto driftsutgifter per innbygger (373) kino (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	-28	9	50	49
Landet uten Oslo	10	20	20	13
Haugesund	-153	90	90	-50
Vindafjord	0	0	0	0
Karmøy	21	44	32	19

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Tysvær kommune har tidligere hatt lave netto driftsutgifter til kino per innbygger. En forklaring er samdrift med kulturhuset, og noen kostnader er derfor en del av fellesfunksjoner og tjenesten kulturbygg.

Fra 2024 økte netto driftsutgifter til kino tydelig i Tysvær. I 2025 var netto driftsutgifter per innbygger 49 kroner, omtrent på nivå med året før, men betydelig høyere enn Landet uten Oslo på 13 kroner per innbygger. Netto driftsutgifter til kino per besøkende var 35 kroner i Tysvær i 2025, mot 13 kroner i Landet uten Oslo. Det betyr at kommunen har en høyere nettokostnad per kinobesøk enn landssnittet.

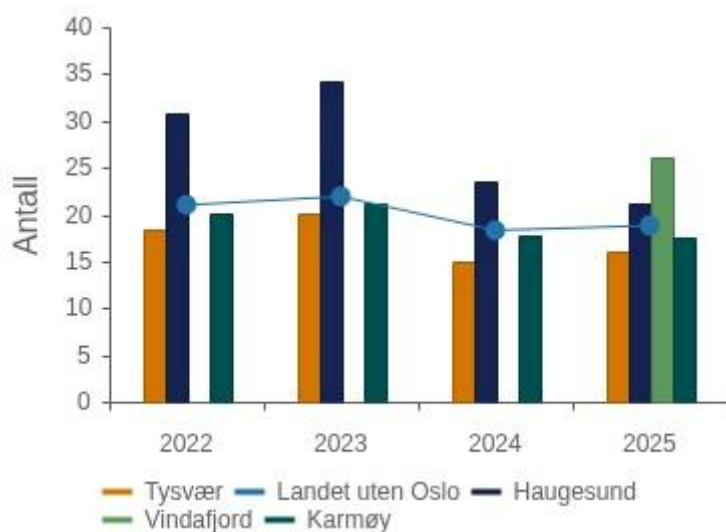
Utviklingen skyldes ikke lavere aktivitet alene. Tysvær hadde 21 394 kinobesøk i 2025, en økning fra 20 480 i 2024. Antall forestillinger gikk samtidig litt ned, fra 1 362 til 1 335. Besøk per forestilling økte fra 15,0 til 16,0, men ligger fortsatt lavere enn Landet uten Oslo på 18,8, Haugesund på 21,2 og Karmøy på 17,6.

Kinoen har relativt mange forestillinger sett opp mot besøket. Relativt lave besøkstall per forestilling innebærer at faste kostnader til bemanning, teknisk drift, sal, systemer og avskrivninger fordeles på få besøkende. Dermed blir kinodriften sårbar for små endringer i besøkstall, billettinntekter og kostnadsnivå. Lønnsutgiftene er økt mer enn prisstigningen, men både billettinntektene og reklameinntektene er høyere og kompenserer derfor noe for økte

kostnader. I tillegg er det inntekter knyttet til kinokiosksalg som ikke er inntektsført på tjeneste kino. Ressursbruken per innbygger i landet (uten Oslo) er redusert i 2025.

Lønnsutgiftene utgjør en betydelig del av kostnadsbilde. Lønnsutgiftene er økt mer enn prisstigningen, men både billettinntektene og reklameinntektene er høyere og kompenserer derfor for økte kostnader. I tillegg er det inntekter knyttet til kinokiosksalg som ikke er inntektsført på tjeneste kino.

Besøk per kinoforestilling (antall)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	18,5	20,2	15,0	16,0
Landet uten Oslo	21,0	21,9	18,3	18,8
Haugesund	30,8	34,2	23,5	21,2
Vindafjord				26,0
Karmøy	20,2	21,2	17,8	17,6

Nasjonalt økte kinobesøket i 2025, men bransjen er fortsatt preget av ettervirkninger etter pandemien.

Tysvær har noe lavere besøk per kinoforestilling enn Landet uten Oslo og nabokommunene. Julefilmene sørget for høyere kinobesøk i 2025 enn året før, og besøket per kinoforestilling gikk noe opp.

Sammenligning mellom kommuner er ikke så lett. Haugesund har eksempelvis flere besøk, flere saler og et annet publikumsgrunnlag. I tillegg tyder KOSTRA-tallene på ulik organisering og regnskapsføring mellom kommunene. Sammenligningene bør derfor brukes som indikasjoner.

Idrett

Tjenesten omfatter idrettsaktiviteter i kommunal regi, herunder utgifter til inventar og utstyr som benyttes til aktivitetene, i tillegg til drifts- og anleggsstøtte til idrettsorganisasjoner, vedlikehold og investeringer i idrettsanlegg eid av andre og støtte til idrettsarrangementer.

Netto driftsutgifter per innbygger (380) idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	534	272	482	445
Landet uten Oslo	297	293	275	268
Haugesund	110	153	57	151
Vindafjord	-23	-121	123	184
Karmøy	392	298	275	273

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

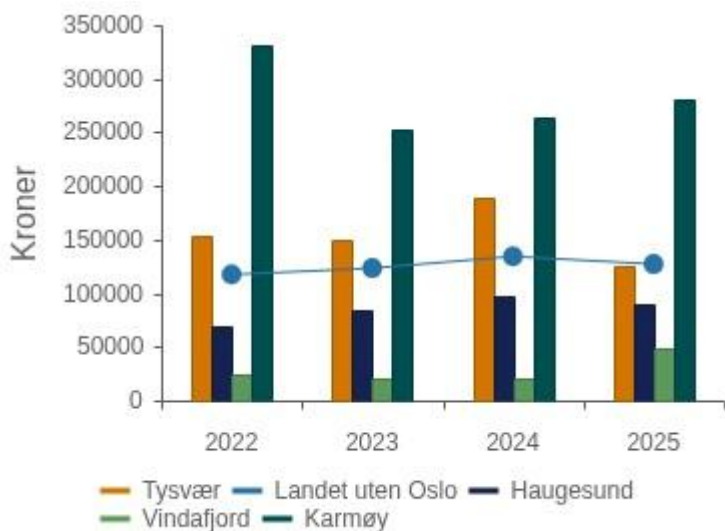
Tysvær kommune hadde høyere netto driftsutgifter per innbygger til idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg enn både Landet uten Oslo og nabokommunene både i 2024 og 2025. I 2025 er ressursbruken per innbygger redusert både i Tysvær og i landet for øvrig (uten Oslo).

Avskrivninger står for i overkant av halvparten av enhetssatsen i Tysvær. Det betyr at kostnadsnivået i stor grad påvirkes av tidligere investeringer og anleggsstruktur, og ikke bare av løpende aktivitet eller årlige tilskudd.

Enkelte år påvirkes funksjonen også av engangstilskudd til anlegg eid av andre, for eksempel Falkeidhallen og hestesportanlegget.

Ressursbruken til idrett bør derfor sees i sammenheng med både løpende tilskuddsnivå, avskrivninger og kommunens samlede anleggsstruktur.

Kommunale driftstilskudd til idrettslaglag per lag som får tilskudd

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	154 000,0	150 000,0	189 500,0	125 533,3
Landet uten Oslo	117 322,2	123 316,5	134 243,6	127 090,4
Haugesund	68 811,3	83 636,4	96 820,0	90 250,0
Vindafjord	24 066,7	21 200,0	20 344,8	48 647,1
Karmøy	331 162,2	253 514,3	263 066,7	280 750,0

Indikatoren viser kommunale driftstilskudd per idrettslag som mottar tilskudd. Den må tolkes med varsomhet, fordi nivået påvirkes av hvor mange lag som mottar tilskudd, hvordan tilskuddsordningene er innrettet, og om enkelte større tilskudd slår ut i enkeltår.

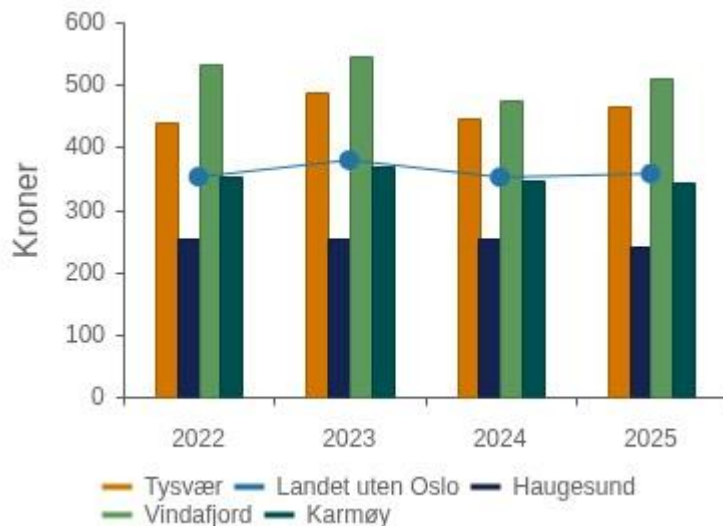
Indikatoren fanger heller ikke opp at idrettslagene kan ha ulikt ansvar for drift og vedlikehold av anlegg. Indikatoren gir derfor ikke alene nok grunnlag for å konkludere hvorvidt kommunene samlet sett prioriterer idrettslagene.

Fra å ligge over snittet (uten Oslo) tidligere år, betalte Tysvær i 2025 i underkant av 1560 kroner mindre til hvert idrettslag enn gjennomsnittet for Landet uten Oslo. Karmøy betaler mest i tilskudd per idrettslag av nabokommunene.

Musikk og kulturskole

Tjenesten omfatter drift av kommunale kulturskoler. Her føres også utgifter og inntekter knyttet til kulturskoletimen. Kulturskoletilbud er en av to lovpålagte tjenester i kultursektoren, men omfang på tilbudet er i stor grad et lokalt prioriteringsspørsmål.

Netto driftsutgifter per innbygger (383) musikk- og kulturskoler (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	438	488	447	465
Landet uten Oslo	352	379	352	357
Haugesund	253	252	255	240
Vindafjord	532	545	476	510
Karmøy	353	368	346	344

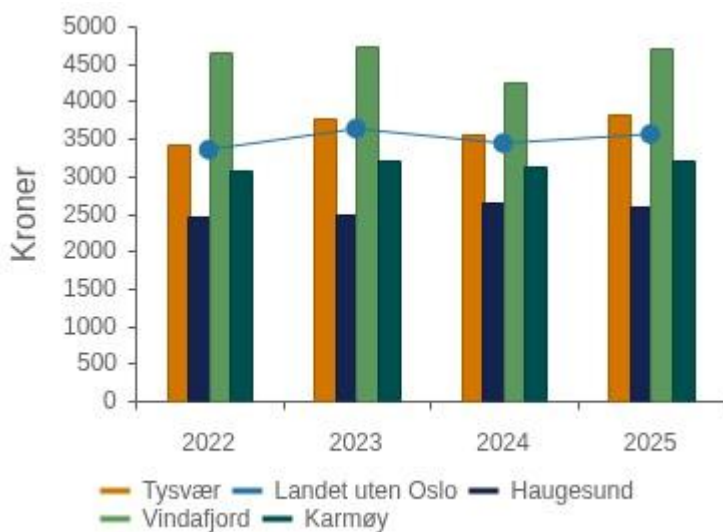
*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Tysvær kommune har høyere netto driftsutgifter til musikk- og kulturskoler per innbygger enn Landet uten Oslo og nabokommunene, med unntak av Vindafjord. En forklaring kan være at Tysvær har en ung befolkning og dermed høyere andel i aldersgruppen som mottar musikk- og kulturskoletjenester enn landsgjennomsnittet.

På grunn av sparekrav i 2024, gikk ressursbruken per innbygger som forventet ned i 2024. Enhetssatsen økte med 18 prosent i 2025, men er lavere enn før sparekravet. Årsaken til økningen er blant annet høyere lønnskostnader.

Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler,
per innbygger 6-15 år (B)

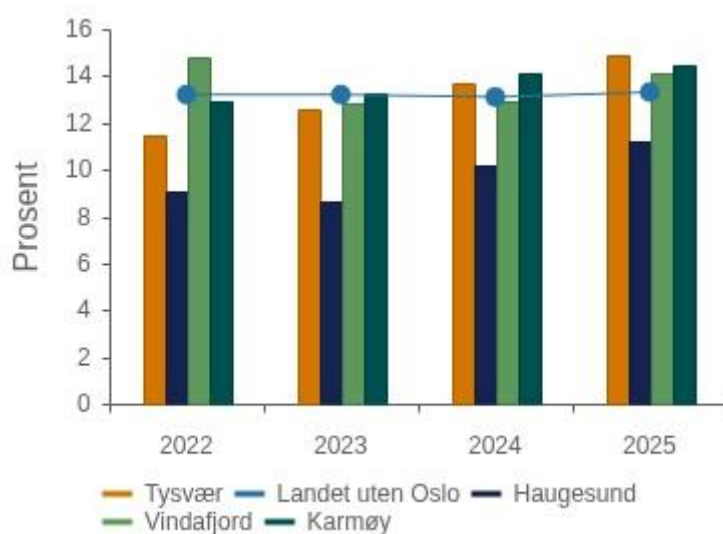

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	3 433	3 776	3 568	3 812
Landet uten Oslo	3 351	3 629	3 436	3 557
Haugesund	2 464	2 492	2 646	2 595
Vindafjord	4 646	4 737	4 262	4 703
Karmøy	3 076	3 217	3 121	3 210

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Målt i netto driftsutgifter per innbygger i aldersgruppen 6-15 år i 2025, er også Tysvær kommune sin ressursbruk over snittet for Landet uten Oslo, Haugesund og Karmøy. Vindafjord har som tidligere år høyere ressursbruk enn Tysvær. Antall personer i alderen 6-15 år i Tysvær er redusert i 2025, noe som er med på å øke ressursbruken per innbygger i denne aldersgruppen.

Barn 6-15 år i kommunens kulturskole (prosent)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	11,5 %	12,6 %	13,7 %	14,9 %
Landet uten Oslo	13,2 %	13,2 %	13,1 %	13,3 %

Haugesund	9,1 %	8,6 %	10,2 %	11,2 %
Vindafjord	14,8 %	12,8 %	12,9 %	14,1 %
Karmøy	12,9 %	13,3 %	14,1 %	14,5 %

Andelen barn mellom 6-15 år med tilbud i den kommunale kulturskolen gikk ned etter korona-pandemien og var først tilbake på før korona-nivå i 2023. Etter 2023 er andelen barn med kulturskoletilbud i Tysvær økt, og var 14,9 prosent i 2025. Dette er høyere enn både Landet uten Oslo og sammenligningskommuner.

Det viser at Tysvær har relativt høy deltakelse i kulturskolen, deltakerantallet i 2025 er tilsvarende som i fjor. Samtidig har antall barn i aldersgruppen gått ned, derfor øker andelen i Tysvær.

I 2024 gav Tysvær 2,35 undervisningstimer per barn i grunnskolealder, som er omtrent på gjennomsnittet (Norsk Kulturindeks), der mest gikk til musikk, etterfulgt av teater, annet (andre kulturuttrykk), dans og visuelle fag.

Andre kulturaktiviteter

Tjenesten omfatter utgifter og inntekter knyttet til kulturaktiviteter i kommunal regi, tilskudd til organisasjoner, aktiviteter, markeringer, kulturdager og hendelser som drives av eller baseres på frivillighet, inkludert frivilligsentraler. Tjenesten omfatter også tilskudd til drift/vedlikehold av og investering i andres kulturbygg, utgifter til kulturkonsulent og drift av kulturkontor.

Netto driftsutgifter per innbygger (385) andre kulturaktiv. og tilsk. til andres kulturbygg (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	396	335	401	452
Landet uten Oslo	390	430	402	388
Haugesund	658	800	768	603
Karmøy	252	270	235	260
Vindafjord	245	205	255	286

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Netto driftsutgifter per innbygger til andre kulturaktiviteter og tilskudd til andres kulturbygg er økt i 2025 og ressursbruken er 16,5 prosent høyere i Tysvær enn i Landet uten Oslo.

Økningen i 2025 skyldes flere forhold. Egenfinansiering knyttet til etablering av Nedstrand nærmiljøsentral, lavere billettinntekter for Tysværtunet kulturhus og utbetaling av tilskudd til lag og organisasjoner finansiert fra fond har bidratt til økte netto driftsutgifter. Avskrivninger utgjør også nærmere 20 prosent av utgiftene.

I 2023 førte reduksjon av stillinger og festivalaktiviteter til at enhetskostnaden til formålet gikk ned.

Utviklingen på funksjon 385 bør vurderes over flere år, og ses i sammenheng med engangstilskudd, fondsmidler, inntektsutvikling ved kulturhuset og hvilke aktiviteter som faktisk finansieres over funksjonen i kommunene.

6. Pleie- og omsorg

Pleie og omsorg omfatter disse kostra-funksjoner:

- Aktiviserings- og servicetjenester overfor eldre og personer med funksjonsnedsettelse (234)
- Helse og omsorgstjenester i institusjon (253)
- Hjemmetjenester – personellbase knyttet til bofellesskap/samløsterte omsorgsboliger (257)
- Hjemmetjenester - ambulerende virksomhet med mer (258)
- Tilbud om øyeblikkelig hjelp døgnopphold i kommunene (256)
- Institusjonslokaler (261)

Institusjonslokaler blir omtalt under Teknisk. KOSTRA funksjonene 257 og 258 erstatter fra 2024 den tidligere KOSTRA funksjonen 254, helsetjenester i hjemmet.

Pleie og omsorgstjenesten har over flere år hatt et kostnadsnivå som er markant høyere enn landet uten Oslo. De siste årene har forskjellen blitt mindre, og avviket er redusert fra 24 prosent i 2020 til 8 prosent i 2025. Dette viser en positiv utvikling, men nivået må fortsatt vurderes i lys av tjenesteprofil, demografi og hvilke deler av tjenesten som driver kostnadene.

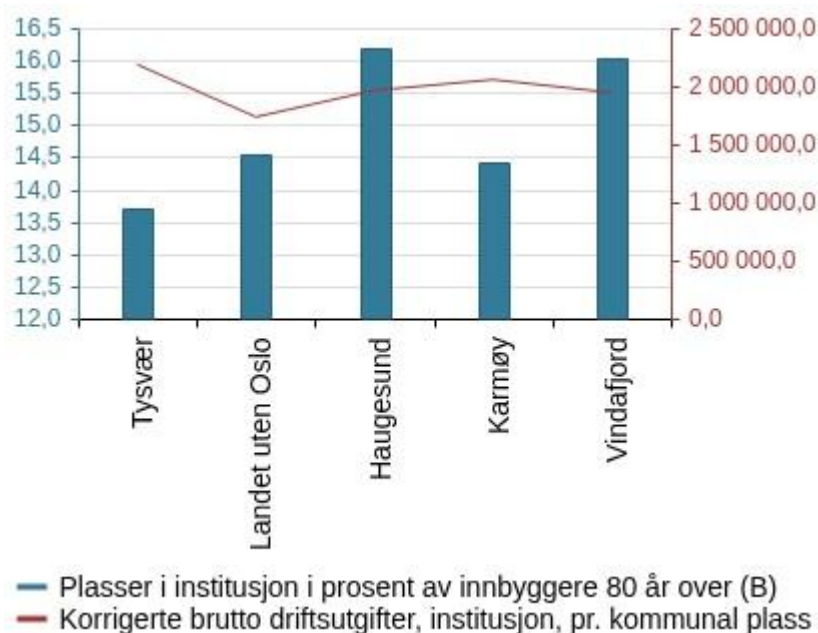
Tysvær kommune står samtidig overfor en krevende utvikling. Antallet eldre vil øke i årene framover, og kommunen må kunne møte et økende behov for pleie- og omsorgstjenester uten at kostnadsveksten blir for høy. Det er derfor viktig å ha god kunnskap om hvilke forhold som påvirker utgiftene. Dette gjelder særlig institusjonstjenester og hjemmebaserte tjenester, som utgjør sentrale og kostnadskrevede deler av tjenesteområdet.

Det er føringer på at tyngden av tjenestetilbudet skal gis i de lavere trinn i mestringstrappa der tjenestetilbudet er mindre kostnadskrevede. Tjenester lengre ned i tjenestetrappen handler om å mobilisere egne ressurser ved hjelp av forebygging og tidlig innsats, samt samarbeid med andre aktører slik at den enkelte kan leve lengre med selvstendighet og de offentlige ressursene kommer flere til gode.

Samtidig er det viktig å følge med på om kommunen faktisk har rett balanse mellom forebyggende tiltak, hjemmetjenester, korttidsopphold og langtidsplasser i institusjon.

Tysvær kommune ligger på 77. plass i det foreløpige Kommunebarometeret for 2026 innen pleie og omsorg. Kommunebarometeret legger større vekt på kvalitetsindikatorer fra Helsedirektoratet enn på rene KOSTRA-tall. Et nøkkeltall der Tysvær scorer godt, er andelen ansatte med fagutdanning. Samtidig viser barometeret en svakere, men økende score på nøkkeltallet «Andel av opphold i sykehjem som er korttidsopphold» (15,21 prosent) og stabil score på «Andel hjemmeboende med demens som har vedtak om dagtilbud» (19,44 prosent). Dette er et forhold som bør følges opp, fordi korttidsplasser ofte har en viktig funksjon i rehabilitering, avlastning og i arbeidet med å utsette eller redusere behovet for varige institusjonsplasser.

Ståsted analyse

	Plasser i institusjon i prosent av innbyggere 80 år over (B)	Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass
Tysvær	13,7 %	2 185 533
Landet uten Oslo	14,6 %	1 734 560
Haugesund	16,2 %	1 963 126
Karmøy	14,4 %	2 055 737
Vindafjord	16,0 %	1 943 848

Ståstedsanalysen er sammensatt av flere indikatorer og gir innsikt i status innen pleie og omsorg i Tysvær kommune. Institusjonsområdet må ses i sammenheng med resten av tjenestekjeden, fordi kapasitet og bruk av institusjonsplasser påvirker behovet for tjenester lenger nede i mestringstrappa.

Tysvær kommune har en klart lavere dekning på institusjonsplasser for innbyggere over 80 år enn landet uten Oslo, og øvrige sammenligningskommuner. Dette har vært situasjonen over flere år. Samtidig har Tysvær kommune også høyest brutto driftsutgift per kommunal plass i institusjon sett opp mot sammenligningskommunene.

Lav dekning av institusjonsplasser kan innebære at plassene forbeholdes brukere med omfattende omsorgsbehov/ redusert funksjonsnivå, og ressursinnsatsen kan følgelig bli høy per plass.

Lav institusjonsdekning øker også behovet for mer omfattende tjenester i hjemmet, avlastning og korttidsopphold for innbyggere som ikke får plass i institusjon. Brukere ligger på korttidsavdelingen i påvente av langtidsplass, og dette kan påvirke kapasiteten til rehabilitering, avlastning eller mottak av utskrivningsklare pasienter fra spesialisthelsetjenesten.

Institusjonenes andel av kostnadene til pleie og omsorg er redusert fra 52,9 prosent i 2022 til 48 prosent i 2025. Tysvær kommune bygger Helsekvartalet, der kapasiteten på institusjonsplasser

økes, samtidig som nye heldøgns omsorgsboliger etableres. Dette kan gi en bedre balanse i tjenestekjeden, men en bærekraftig utvikling forutsetter samtidig at tjenestene lavere i mestringsstrappa utvikles videre, slik at innbyggere kan få riktig hjelp på riktig nivå før behovet for mer omfattende tjenester oppstår.

Prioritet - Netto driftsutgifter pleie og omsorg i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	26,0 %	26,1 %	24,4 %	26,5 %
Landet uten Oslo	30,9 %	32,0 %	30,5 %	31,0 %
Haugesund	33,9 %	33,8 %	32,3 %	31,0 %
Karmøy	32,7 %	34,2 %	30,7 %	32,9 %
Vindafjord	31,5 %	31,6 %	29,2 %	30,0 %

Netto driftsutgifter pleie- og omsorg i prosent av kommunens totale driftsutgifter. Kilde Framsikt

Indikatoren viser hvor stor del av kommunens samlede netto driftsutgifter som går til pleie- og omsorgstjenester. I Tysvær er andelen redusert fra 26,0 prosent i 2022 til 24,4 prosent i 2024, før den økte til 26,5 prosent i 2025. Tysvær ligger fortsatt lavere enn landet uten Oslo og sammenligningskommunene på denne indikatoren.

Denne indikatoren må tolkes varsomt; en lavere andel av kommunens totale netto driftsutgifter betyr ikke nødvendigvis at pleie- og omsorgstjenestene har et lavt kostnadsnivå. Andelen påvirkes av kommunens samlede utgiftsnivå og hvor store utgifter kommunen har på andre tjenesteområder. Indikatoren sier derfor først og fremst noe om pleie og omsorg sin relative plass i kommunens samlede økonomi.

Prioritet - Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, pleie- og omsorgstjenesten (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	26 999	26 426	25 129	27 040
Landet uten Oslo	24 203	25 540	24 588	25 015
Haugesund	27 390	27 923	26 364	25 442
Karmøy	26 154	28 194	25 785	27 679
Vindafjord	26 204	26 102	24 636	25 952

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Indikatoren viser netto driftsutgifter per innbygger i pleie- og omsorgstjenesten.

Tysvær kommune har fortsatt høyere netto driftsutgifter pr innbygger enn Landet uten Oslo, men utviklingen har vært positiv de siste årene. Fra å ligge 24 prosent over landet uten Oslo i 2021 til 8 prosent over i 2025.

Siden 2022 har Tysvær hatt et relativt stabilt kostnadsnivå per innbygger, selv om utgiftsbehovet innen sektoren har økt. I samme periode har landet uten Oslo hatt en økning i kostnader per innbygger. Utviklingen kan tyde på at kommunen har hatt effekt av tidligere omstillingstiltak. Samtidig viser økningen fra 2024 til 2025 at økende tjenestebehov og press i tjenestene igjen bidrar til kostnadsvekst. Tysvær lå i 2025 om lag 2000 kroner per innbygger over LuO.

Det teoretiske handlingsrommet viser forskjellen mellom Tysvær sitt kostnadsnivå og gjennomsnittet i Landet uten Oslo, mens budsjettmerforbruket viser avvik mot kommunens eget vedtatte budsjett.

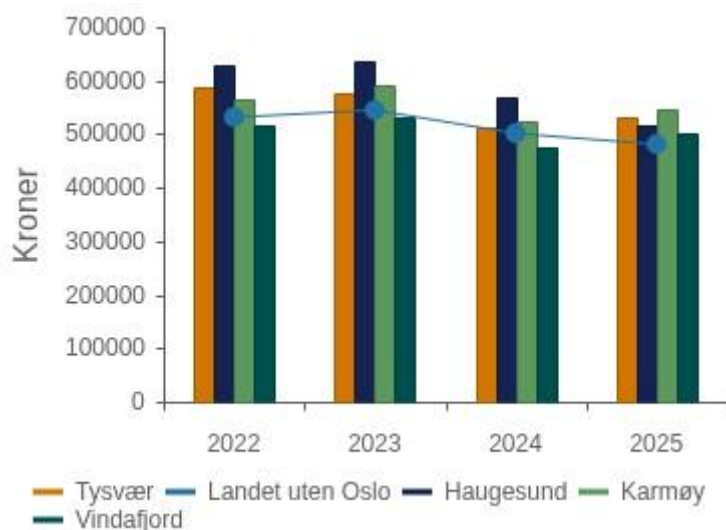
“Analyse - potensial for innsparing” (Framsikt) viser et teoretisk handlingsrom på 23,6 mill. kroner innen pleie og omsorg. Dette er en reduksjon fra 39 mill. kroner i 2022.

Det er viktig å skille mellom teoretisk innsparingspotensiale og budsjettmessig merforbruk. Merforbruket i forhold til budsjett 2025 var 51,8 mill. kroner. Dersom Tysvær hadde hatt samme kostnadsnivå som landet uten Oslo, ville merforbruket isolert sett vært redusert til om lag 28,2 mill. kroner.

Samlet sett viser utviklingen at utfordringen ikke bare ligger i kostnadsnivået innen pleie og omsorg, men i kommunens samlede ressursfordeling. Økt behov i omsorgstjenestene må ses i

sammenheng med utviklingen i andre tjenesteområder og behov for omstilling, særlig der demografiutviklingen trekker i motsatt retning.

Prioritet - Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbygger 80 år og over (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	588 572	577 534	513 540	532 235
Landet uten Oslo	531 392	544 773	501 309	484 073
Haugesund	630 311	636 493	568 456	517 408
Karmøy	566 741	592 210	525 760	542 917
Vindafjord	517 361	531 404	474 673	502 143

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Netto driftsutgifter til pleie og omsorg per innbygger over 80 år er redusert i Tysvær i perioden 2022 til 2025. I 2022 var utgiften 588 572 kroner per innbygger over 80 år. I 2025 var nivået redusert til 532 235 kroner. Dette tilsvarer en reduksjon på om lag 10 prosent, omtrent på nivå med utviklingen i landet uten Oslo.

Fra 2024 til 2025 økte imidlertid kostnaden per innbygger over 80 år i Tysvær med om lag 4 prosent, mens landet uten Oslo hadde en reduksjon på om lag 4 prosent. Dette er et viktig utviklingstrekk. Det kan tyde på at tidligere kostnadsreduksjoner er i ferd med å bli utfordret av sterkere demografisk vekst og økt tjenestebehov.

Tjenestene til innbyggere over 80 år driftes fortsatt mer kostnadskrevende i Tysvær enn i landet uten Oslo. Differansen er beregnet til om lag 27 mill. kroner i 2025.

Utviklingen må ses i sammenheng med antall eldre innbyggere. Antall innbyggere over 80 år har økt med 108 personer i perioden 2022 til 2025. Prognosen for 2026 til 2029 viser en videre økning på 131 personer, tilsvarende om lag 25 prosent. Selv om kostnaden per innbygger over 80 år er redusert over analyseperioden, vil samlet ressursbehov kunne øke betydelig når aldersgruppen vokser.

Nettoøkning i antall innbyggere over 80 år er 108 personer i perioden 2022-2025:

Endring fra forrige år	Økning 2022	Økning 2023	Økning 2024	Økning 2025
Endring årlig antall innbyggere over 80 år	+10	+35	+17	+ 46

Det sentrale spørsmålet framover er derfor ikke bare om kostnaden per innbygger kan holdes nede, men om kommunen klarer å møte veksten i antall eldre med rett kapasitet og riktig sammensetning av tjenester. Dette forutsetter god balanse mellom forebygging, hjemmetjenester, korttidsplasser, heldøgns omsorgsboliger og institusjonsplasser.

Kvalitet - Årsverk helse og omsorg per 10 000 innbygger (årsverk)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	334,4	320,8	349,0	355,4
Landet uten Oslo	321,6	328,1	333,0	336,7
Haugesund	298,9	311,7	320,5	334,2
Karmøy	333,6	340,4	336,0	349,9
Vindafjord	360,0	353,2	352,6	364,6

Årsverk helse og omsorg per 10 000 innbygger (årsverk). Kilde: Framsikt AS

Avtalte årsverk jfr SSB: Avtalte årsverk omfatter det man forventer å arbeide ifølge arbeidskontrakten, og man tar ikke hensyn til overtid og ulike typer fravær. Avtalte årsverk defineres som summen av antall jobber (arbeidsforhold) omregnet til heltidsjobber.

Indikatoren viser alle avtalte årsverk innen omsorgstjenestene og baserer seg på innberettede tall i A-ordningen. (A-ordning: Samordnet måte for arbeidsgivere å rapportere opplysninger om inntekt og ansatte til NAV, SSB og Skatteetaten).

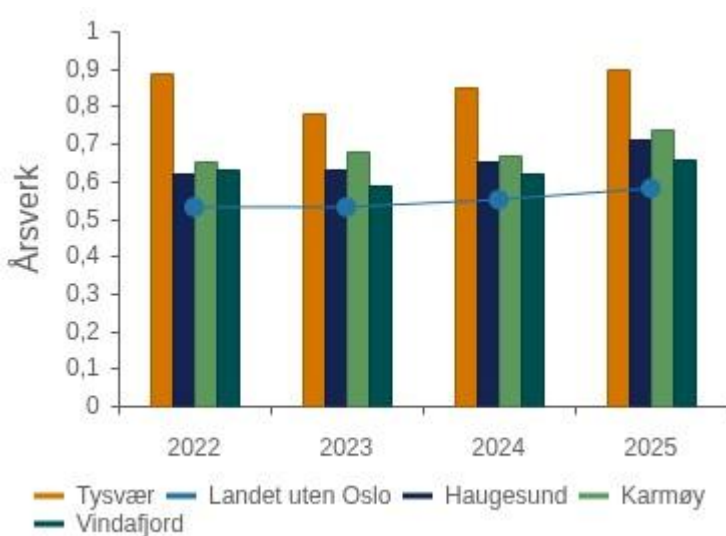
Årsverk per innbygger gir et godt sammenligningsgrunnlag mellom kommuner og sier noe om prioriteringen av kommunens ressursbruk. Tysvær kommune ligger 4 prosent over landet i 2022 økende til 6 prosent i 2025. Etter flere år med reduksjon har pleie- og omsorgstjenesten økt antall årsverk per innbygger de siste to årene.

Et høyere antall årsverk per innbygger kan indikere høy prioritering av tjenesteområdet, men må også vurderes i sammenheng med brukerbehov, tjenestesammensetning, institusjonsdekning, kompetansekrav og organisering av tjenestene.

I Kommunebarometeret er andel ansatte med fagutdanning et tungt vektet nøkkeltall. I Tysvær hadde 82,3 prosent av ansatte i brukerrettede årsverk fagutdanning i 2025. Dette er positivt for kvaliteten og forsvarligheten i tjenestene, særlig i en sektor der brukerne har stadig mer sammensatte og krevende helseutfordringer.

Samtidig har høy kompetanse også en kostnadsside. En høy andel fagutdannede ansatte påvirker lønnsnivået, og dermed også utgiftsnivået per innbygger, per bruker og per plass. Dette er ikke et problem i seg selv, men en del av kommunens prioritering av kvalitet, faglighet og forsvarlige tjenester. Det er likevel viktig å vurdere hvordan kompetansen brukes og organiseres, slik at ressursene utnyttes best mulig.

Kvalitet - Årsverk per bruker av omsorgstjenester (årsverk)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	0,89	0,78	0,85	0,90
Landet uten Oslo	0,53	0,53	0,55	0,58
Haugesund	0,62	0,63	0,65	0,71
Karmøy	0,65	0,68	0,67	0,74
Vindafjord	0,63	0,59	0,62	0,66

Årsverk per bruker av omsorgstjenester (årsverk). Kilde: Framsikt AS

Indikatoren «årsverk per bruker av omsorgstjenester» viser hvor mange avtalte årsverk kommunen har i forhold til antall tjenestemottakere.

Tallene viser at Tysvær kommune yter flere årsverk per bruker enn Landet uten Oslo og er omtrent på samme nivå som i 2022. Øvrige kommuner har også stigning i indikatornivået i analyseperioden.

Et høyt nivå på årsverk per bruker kan ha flere forklaringer. Det kan skyldes at kommunen har en høy andel brukere med omfattende bistandsbehov, at det ytes mange timer til relativt få brukere, eller at tjenestene er organisert på en måte som krever høy bemanning. Rekrutteringsvansker og sykefravær påvirker også disse faktorene.

I Tysvær har høyere brukerbehov (tjenestetimer) ført til flere ansettelser innen enkelte tjenester.

Det høye nivået på årsverk per bruker må sees i sammenheng med øvrige KOSTRA-indikatorer for tjenesteomfang, bistandsbehov og brukerprofil, som analyseres videre i kapitlet.

Brukere av omsorgstjenester pr 1000 innb (KOSTRA-funksjon 253,234,257,258)
(Kilde: Framsikt Analyse)

	Brukere av institusjonstjenester Brukere pr 1000 innbyggere	Brukere av aktiviserings- og servicetjenester 66 år Brukere pr 1000 innbyggere	Brukere av aktiviserings- og servicetjenester 67 år og over Brukere pr 1000 innbyggere	Brukere av hjemmetjenester 0-66 år Brukere pr 1000 innbyggere	Brukere av hjemmetjenester 67 år og eldre Brukere pr 1000 innbyggere
Tysvær	6,3	9,4	310,2	14,6	263
Landet uten Oslo	7,9	8,3	238,6	24,0	327

Brukere av omsorgstjenester pr 1000 innbyggere Kilde: Framsikt AS

Tabellen gjenspeiler den demografiske statusen i kommunen, i tillegg til den interne fordeling av brukere mellom tjenestene.

Tysvær har lavere antall brukere av institusjonstjenester per 1 000 innbyggere enn landet uten Oslo. Kommunen har også færre brukere av hjemmetjenester blant innbyggere 67 år og eldre per 1 000 innbyggere enn landet uten Oslo.

Dette kan tyde på at Tysvær har færre tjenestemottakere sett i forhold til innbyggertallet, men at de som mottar tjenester, i større grad har omfattende behov. Dette støttes av indikatoren for andel brukere med omfattende bistandsbehov. I 2025 har 41,9 prosent av brukerne i Tysvær omfattende bistandsbehov, mot 29,0 prosent i landet uten Oslo. Tysvær ligger også høyere enn sammenligningskommunene.

En høy andel brukere med omfattende bistandsbehov kan forklare noe av det høye nivået på årsverk per bruker og ressursinnsats per plass.

Det kan skyldes reelle forskjeller i brukerbehov, men kan også påvirkes av tildelingspraksis, terskler for tjenester, registreringspraksis eller hvordan tjenestene er organisert.

Indikatoren bør også ses i sammenheng med lav institusjonsdekning. Når kommunen har få institusjonsplasser, kan flere brukere med omfattende behov måtte få tjenester hjemme eller gjennom korttidsopphold. Dette kan gi høyere ressursinnsats i hjemmetjenesten og økt press på korttidsplasser, avlastning og øvrige tjenester lavere i mestringstrappa.

Dekningsgrad - Andel av alle brukere som har omfattende bistandsbehov (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	39,0 %	37,4 %	40,1 %	41,9 %
Landet uten Oslo	26,3 %	26,3 %	28,5 %	29,0 %
Haugesund	31,1 %	30,7 %	31,3 %	33,9 %
Karmøy	31,2 %	30,9 %	34,4 %	34,7 %
Vindafjord	31,2 %	28,6 %	32,8 %	34,9 %

Andel av alle brukere som har omfattende bistandsbehov (Kilde: Framsikt Analyse)

Indikatoren viser andel omfattende bistandsbehov innen helse- og omsorgstjenester i Tysvær kommune. Bistandsvariablene slik disse er definert i IPLOS, er et kvantitativt uttrykk for graden av behov en tjenestemottaker har for bistand fra andre - for å kunne fungere på sentrale områder i det daglige.

6.1 Institusjon

Institusjonstilbudet i Tysvær kommune omfatter langtidsopphold, korttidsopphold, øyeblikkelig hjelp døgnopphold (ØHD) og avlastningsopphold for barn og voksne under 67 år.

Kommunen har to institusjoner for langtidsopphold med 53 plasser og en institusjon for korttidsopphold med 15 plasser og øyeblikkelig hjelp døgnopphold (ØHD) med fire plasser, samt en institusjon med 6 plasser for avlastning til barn og voksne under 67 år. Kommunen har økt kapasiteten med 3 korttidsplasser fra 2024 til 2025. Tysvær kommune har avtale med Vindafjord og Etne kommune om salg av plasser til ØHD (KOSTRA funksjon 256).

Framsikt sin «Analyse-potensial for innsparing» viser at KOSTRA funksjon 253 Institusjoner har et teoretisk innsparingspotensiale på 8,2 mill. kroner. Det innebærer at kostnadsnivået i Tysvær ligger 8,2 mill. kroner høyere enn gjennomsnittet for Landet uten Oslo.

Det reelle merforbruket for tjeneste 253 Institusjoner var 29 mill. kroner sammenlignet med budsjett i 2025. Dersom budsjettet hadde vært tilstrekkelig justert for fellesutgifter til pensjon, ville merforbruk vært 19 mill. kroner.

Dersom kostnadsnivået for institusjonene reduseres til Landet uten Oslo, ville merforbruket i forhold til budsjett være om lag 11,2 mill. kroner. Dette illustrerer at kostnadsnivået sammenlignet med landet uten Oslo forklarer en del av merforbruket, men ikke hele budsjettavviket.

Innenfor tjeneste 253 Institusjon fordeler de totale nettokostnadene på 120 mill. kroner seg slik mellom ansvarsområdene:

88 % Kort- og langtidsinstitusjoner

6 % Avlastningsinstitusjon for innbyggere under 67 år

resterende omfatter døgnmulkt for utskrivningsklare pasienter «overligger» i spesialisthelsetjenesten og støttefunksjoner.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (253) helse- og omsorgstjenester i institusjon (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	10 583	9 775	9 000	9 451
Landet uten Oslo	8 724	9 193	8 675	8 742
Haugesund	10 721	11 480	10 511	10 284
Karmøy	9 092	10 145	9 265	10 324
Vindafjord	10 703	10 617	10 483	11 605

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Grafer justert med utgiftsbehov

Netto driftsutgifter per innbygger (253) helse- og omsorgstjenester i institusjon Kilde: Framsikt Analyse

Indikatoren viser at Tysvær kommunes netto kostnadsnivå ligger 8 prosent over landet uten Oslo.

Tysvær har redusert kostnader per innbygger til institusjonstjenester med 11 prosent siden 2022. Fra 2024 til 2025 har kommunen økt de totale nettokostnadene med 5 mill. kroner. Økningen i kostnader skyldes økt sengekapasitet på korttidsavdelingen, kjøp av sengekapasitet i annen kommune og høye kostnader knyttet til utskrivningsklare pasienter tidligere i året. Kostnadene til døgnmulkt for utskrivningsklare pasienter ble samtidig betydelig redusert i 4. kvartal 2025.

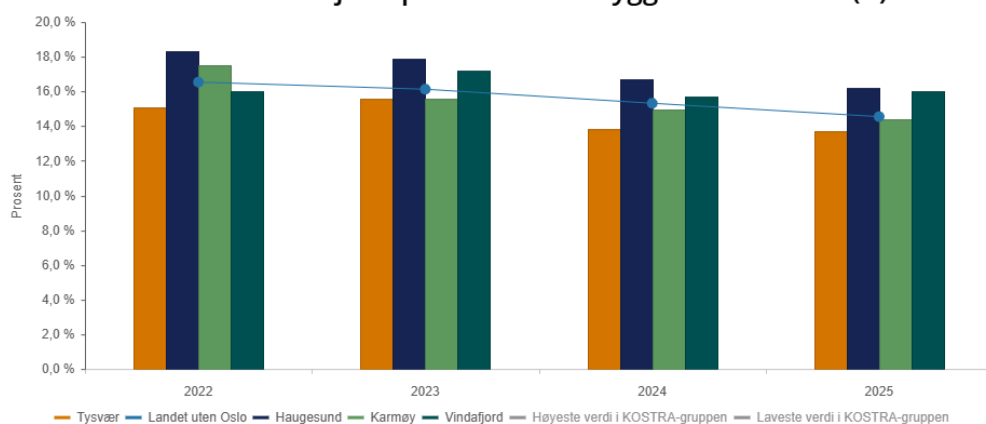
Tysvær kommune har over tid hatt høyere netto driftsutgifter enn Landet uten Oslo innen institusjonsdrift. Utviklingen viser likevel at kommunen har nærmet seg landet uten Oslo, selv om netto driftsutgifter økte igjen i 2025.

Det høye kostnadsnivået må blant annet ses i sammenheng med lav institusjonsdekning og høy andel brukere med omfattende bistandsbehov.

Kommunen planlegger innen 2027 å ferdigstille Helsekvartalet. Det skal inneholde både institusjonsplasser og omsorgsboliger med tilpasset bemanning. Det nye bygget skal samle institusjonstjenestene og samtidig gi økt kapasitet gjennom både institusjonsplasser og omsorgsboliger med tilpasset bemanning.

Fram til Helsekvartalet står ferdig, må kommunen håndtere et fortsatt høyt press på institusjonsplassene.

Plasser i institusjon i prosent av innbyggere 80 år over (B)

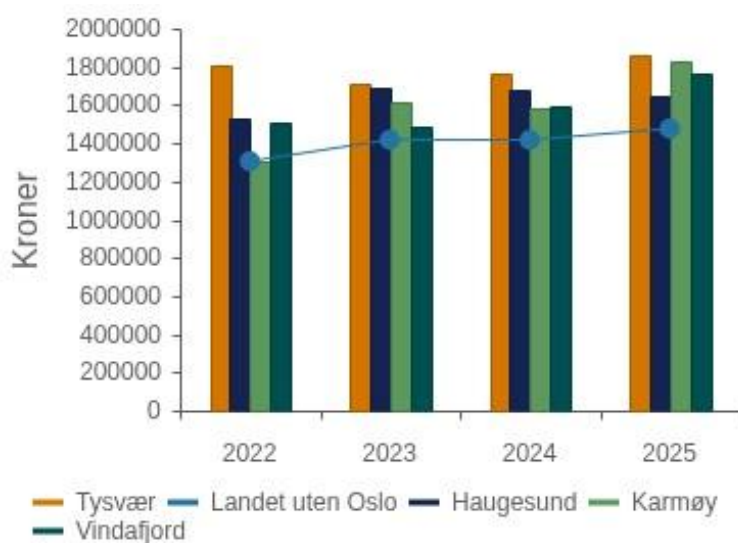
	2022	2023	2024	2025
Tysvær	15,1 %	15,6 %	13,9 %	13,7 %
Landet uten Oslo	16,5 %	16,1 %	15,3 %	14,6 %
Haugesund	18,3 %	17,9 %	16,7 %	16,2 %
Karmøy	17,5 %	15,6 %	14,9 %	14,4 %
Vindafjord	16,0 %	17,2 %	15,7 %	16,0 %

Plasser i institusjon i prosent av innbyggere 80 år og over. Kilde: Framsikt AS

Indikatoren viser dekningsgraden, dimensjoneringen av institusjonsplasser i forhold til innbyggere over 80 år.

Tysvær har i 2025 lavere dekningsgrad enn alle sammenligningsgrupper. Situasjonen medfører at brukere av både institusjonsplasser og hjemmetjenester vil ha et høyt bistandsbehov. Kriteriene for å få en plass kan være høyere, og flere må derfor få hjemmetjenester med høy ressursinnsats.

Produktivitet - Netto utgift per plass i institusjon, korrigert for utleie

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	1 812 324	1 709 566	1 768 162	1 864 312

Landet uten Oslo	1 305 065	1 417 915	1 416 975	1 486 069
Haugesund	1 524 823	1 685 691	1 675 137	1 647 223
Karmøy	1 303 222	1 619 306	1 586 356	1 799 535
Vindafjord	1 511 373	1 486 063	1 589 506	1 764 395

Netto utgift per plass i institusjon, korrigert for utleie Kilde: Framsikt AS

Indikatoren er basert på KOSTRA funksjon 253 (Helse- og Omsorgstjenester i Institusjon) og 261 (Institusjonslokaler), samt antall innrapporterte plasser i institusjoner pr 31.12. Tysvær kommune har hatt en kostnadsvekst på 26 prosent fra 2024 til 2025, mens Landet uten Oslo har økt med 24 prosent.

Det er noe variasjon i antall innrapporterte plasser mellom årene. Når slike forhold inntreffer, vil beregningen «kostnad per døgn» bidra til å utjevne variasjonene. Fra 2024 til 2025 økte kostnad per oppholdsdøgn med 2 prosent, mens kostnad per plass økte med 5,5 prosent. I 2025 ble flere dobbeltrom tatt i bruk på langtidsavdelingene, og tre nye rom ble åpnet på korttidsavdelingen.

Kostnader knyttet til institusjonslokaler (funksjon 261) per innbygger ligger betydelig over nivået i Landet uten Oslo og påvirker kostnad per plass i vesentlig grad. Bygg, arealbruk og driftsmodell er sentrale kostnadsdrivere, og disse forholdene omtales nærmere under nøkkeltallene for eiendomsforvaltning.

Lav institusjonsdekning medfører at terskelen for å få tildelt institusjonsplass er høy. Brukerne som får plass, er ofte svært syke og har svært omfattende og komplekse behov som krever høy kompetanse. Dette er en vesentlig kostnadsdriver. Korttidsavdelingen har fullt belegg gjennom hele året, dobbeltrom benyttes i enkelte tilfeller både i korttids- og langtidsavdelingene. Kommunens utgangspunkt er enerom til alle beboere.

Nettoutgiftene omfatter også døgnmulkt for pasienter som er utskrivningsklare i spesialisthelsetjenesten, men som kommunen ikke har kapasitet til å ta imot. Antall overliggerdøgn ble redusert til tilnærmet null i fjerde kvartal 2025, noe som viser effekt av tiltak for bedre pasientflyt.

Utgifter døgnmulkt for pasienter som er utskrivningsklare i spesialisthelsetjenesten (overliggere) siste 4 år:

2022	2023	2024	2025
1.198.603	2.187.279	1.767.468	1.679.754

KOSTRA funksjon 253 Institusjoner omfatter også avlastning i institusjon for innbyggere med nedsatt funksjonsevne. Avlastning i institusjon for disse innbyggere er en forholdsvis liten andel av KOSTRA funksjonen (6 prosent av nettokostnader). Disse brukerne vil imidlertid motta tjenester over flere år, og har dermed en langsiktig betydning for ressursbruken.

Tjenestene til denne gruppen har ikke fullt utviklet indikatorsett i Framsikt, det er derfor valgt å gjengi konklusjonene fra "Læringsnettverk for tjenester til personer med utviklingshemming" i regi av KS, som Tysvær kommune har deltatt i.

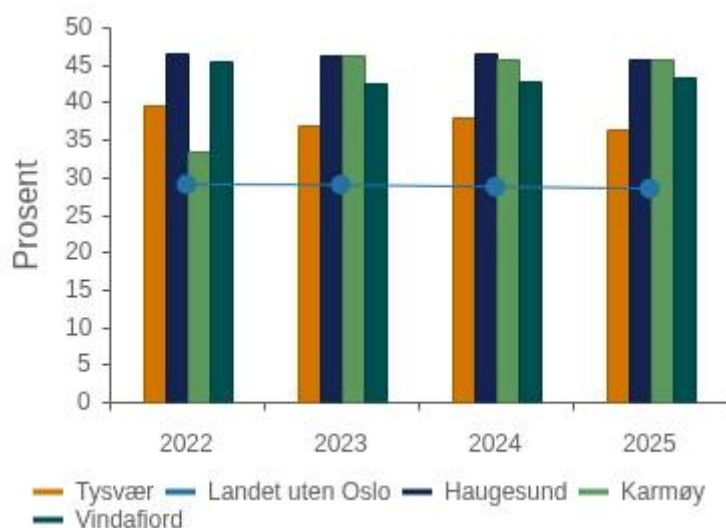
Målsettingen med en deltakelse i nettverket er å få innsikt og et best mulig kunnskapsgrunnlag

til å vurdere kostnader, effektivitet, prioritet og ressursbruk. Læringsnettverket har valgt å omfatte kun tjenester til personer med utviklingshemming for å kunne gi mest mulig likt sammenligningsgrunnlag mellom kommunene. Resultatene gir imidlertid god informasjon om status på tjenesteområdet Arbeid og habilitering i Tysvær kommune med grunnlag i 2023/2024-data.

Tysvær har noe færre brukere med utviklingshemming som bor i bolig med heldøgns tjenester enn gjennomsnittet i nettverksgruppen. Likevel har ikke Tysvær kommune en høyere dekningsgrad, altså flere som mottar avlastning i institusjon (251), enn sammenlignet med læringsnettverket.

Samtidig viser nettverket at Tysvær har høyere utgifter per tjenestemottaker innen avlastning enn gjennomsnittet. Dette kan tyde på at kommunen tildeler avlastning i større omfang til færre brukere. Dersom tjenesten gis til få brukere med store behov, vil kostnaden per bruker naturlig bli høy. Samtidig bør det vurderes om ressursene er riktig innrettet.

Dekningsgrad - Andel plasser i skjermet enhet for personer med demens (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	39,4 %	36,8 %	37,8 %	36,4 %
Landet uten Oslo	29,0 %	28,9 %	28,7 %	29,6 %
Haugesund	46,6 %	46,2 %	46,5 %	45,6 %
Karmøy	33,4 %	46,2 %	45,7 %	45,6 %
Vindafjord	45,3 %	42,5 %	42,9 %	43,2 %

Andel plasser i skjermet enhet for personer med demens Kilde: Framsikt AS

Indikatoren viser andel institusjonsplasser i skjermet enhet for personer med demens.

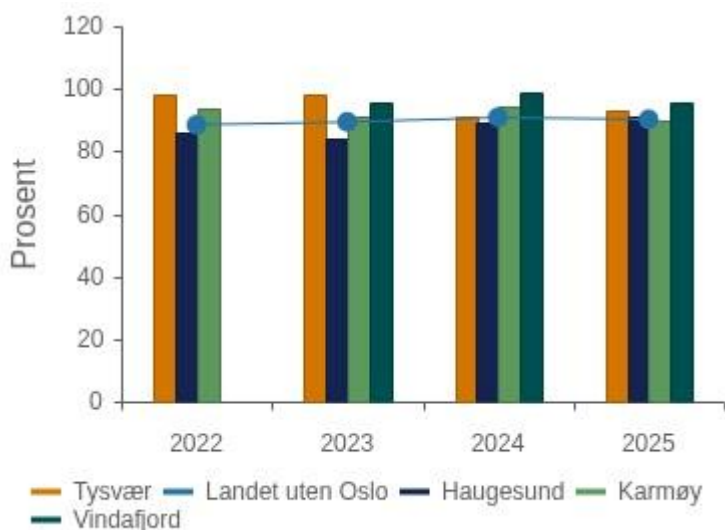
Tysvær kommune har gjennom hele analyseperioden hatt en høyere andel skjermede plasser enn Landet uten Oslo. I 2025 var andelen 36,4 prosent, mot 28,4 prosent i Landet uten Oslo. Samtidig ligger Tysvær lavere enn flere av sammenligningskommunene.

Andelen skjermede plasser i Tysvær har vært relativt stabil gjennom analyseperioden, med en svak reduksjon de siste årene. Dette må ses i sammenheng med utviklingen i brukergruppen. På nasjonalt nivå er det anslått at fire av fem personer over 80 år som bor på sykehjem har en grad

av demens (Kommunebarometeret 2026). Dette stiller høye krav til kompetanse, bemanning og byggmessig tilrettelegging i institusjonstjenestene.

Indikatoren alene gir ikke grunnlag for å vurdere om kapasiteten er tilstrekkelig. Behovet for skjermede demensplasser må også sees i sammenheng med utviklingen i antall eldre innbyggere, bruk av dagtilbud og øvrige tjenester til hjemmeboende personer med demens.

Dekningsgrad - Andel brukere i institusjon som har omfattende bistandsbehov: Langtidsopphold (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	98,1 %	98,2 %	91,2 %	93,2 %
Landet uten Oslo	88,5 %	89,3 %	90,8 %	90,2 %
Haugesund	86,3 %	84,3 %	89,1 %	91,2 %
Karmøy	93,6 %	90,8 %	94,1 %	89,7 %
Vindafjord		95,3 %	98,6 %	95,7 %

Andel brukere i institusjon som har omfattende bistandsbehov: Langtidopphold Kilde: Framsikt AS

Indikatoren viser andel langtidsbeboere i institusjon med omfattende bistandsbehov.

Tysvær kommune har gjennom hele analyseperioden hatt en høyere andel langtidsbeboere med omfattende bistandsbehov. I 2025 gjaldt dette 93,2 % av beboerne, mot 90,2 % i Landet uten Oslo.

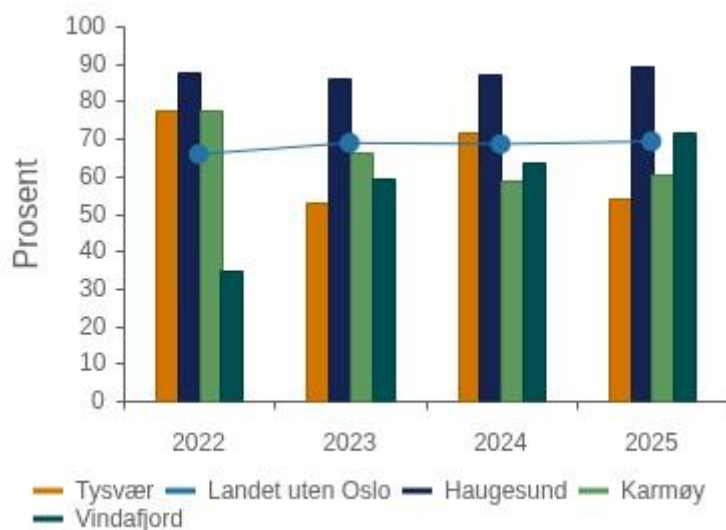
Tallene viser at langtidsplassene i stor grad benyttes av brukere med høy pleietyngde og omfattende behov for bistand. Dette gir høye krav til bemanning, kompetanse og ressursinnsats i institusjonstjenestene.

Utviklingen må også sees i sammenheng med kommunens mål om at innbyggerne skal kunne bo hjemme lengst mulig og motta tjenester på lavest effektive omsorgsnivå. Dette kan bidra til at brukere som får langtidsplass i institusjon har mer omfattende bistandsbehov når plass innvilges.

Den høye andelen må sees i sammenheng med både kommunens strategi for mestring og tjenester i hjemmet, institusjonsdekning og samlet dimensjonering av tjenestene i

omsorgstrappen.

Kvalitet - Andel langtidsbeboere 31.12 vurdert av lege siste år

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	77,4 %	52,7 %	71,9 %	54,2 %
Landet uten Oslo	65,8 %	68,8 %	68,5 %	69,2 %
Haugesund	87,5 %	86,0 %	87,4 %	89,1 %
Karmøy	77,8 %	66,4 %	58,9 %	60,5 %
Vindafjord	34,8 %	59,4 %	63,4 %	71,4 %

Andel langtidsbeboere 31.12.vurdert av lege siste år. Kilde: Framsikt AS

Indikatoren viser andel langtidsbeboere som er registrert vurdert av lege siste år. Tysvær ligger i 2025 lavere enn landet uten Oslo på denne indikatoren. Samtidig må tallet tolkes med varsomhet, fordi lege som er knyttet til kommunalt øyeblikkelig hjelp døgnopphold (ØHD) gir også tjenester til øvrige beboere i institusjon. Dette kommer ikke fram i denne oversikten. Tysvær vurderer at institusjonene har god legetilgang.

Tysvær har også hatt et relativt godt nivå på fysioterapitimer per uke per beboer i sykehjem, men nivået er noe redusert fra 2022-2025. Reduksjonen må ses opp mot brukerbehov, rehabiliteringsinnsats, korttidsplasser og samlet prioritering av forebyggende og funksjonsbevarende tiltak i institusjon.

Andre nøkkeltall - Fysioterapitimer pr. uke pr. beboer i sykehjem

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	0,48	0,46	0,44	0,39
Landet uten Oslo	0,42	0,42	0,41	0,41
Haugesund	0,15	0,17	0,17	0,17
Karmøy	0,69	0,53	0,32	0,23
Vindafjord	0,39	0,38	0,37	0,32

Fysioterapitimer pr. uke pr. beboer i sykehjem Kilde: Framsikt AS

Dekningsgrad - Andel brukere i institusjon som har omfattende bistandsbehov: Tidsbegrenset opphold (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	57,1 %	80,0 %	83,3 %	62,5 %

Landet uten Oslo	46,1 %	49,5 %	54,7 %	54,0 %
Haugesund	47,8 %	50,6 %	41,4 %	51,1 %
Karmøy	76,8 %	61,7 %	76,6 %	53,5 %
Vindafjord		50,0 %	83,3 %	100,0 %

Andel brukere i institusjon som har omfattende bistandsbehov: Tidsbegrenset opphold Kilde: Framsikt AS

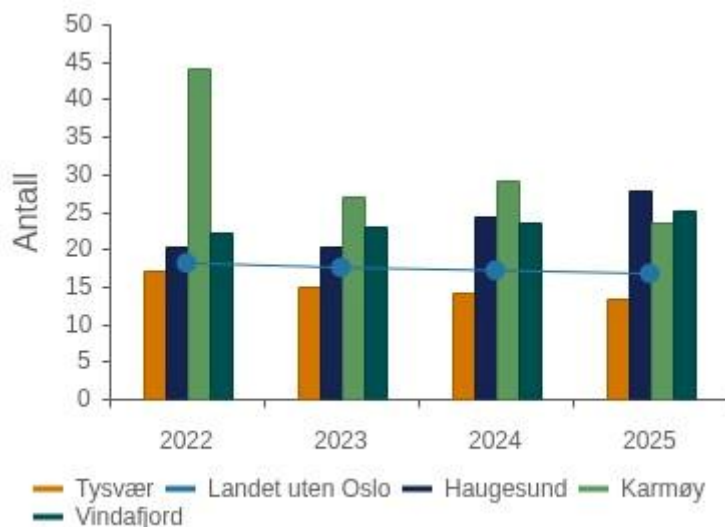
Indikatoren viser andel brukere i tidsbegrenset institusjonsopphold med omfattende bistandsbehov. Målgruppen for korttidsopphold er personer som kommer fra oppstartet behandling på sykehuset, eller innleggelse fra hjemmet med behov for kortvarig behandling eller avlastning.

Tysvær kommune har hatt et vedvarende høyt antall brukere med omfattende bistandsbehov i korttidsinstitusjon, selv om nivået varierer mellom årene. Variasjonen har sammenheng med antall brukere som har midlertidig korttidsopphold i påvente av langtidsplass.

Videre har det høye bistandsbehovet sammenheng med antall brukere som utskrives fra spesialisthelsetjenesten til kommunen for videre behandling.

Når en høy andel av brukerne har omfattende bistandsbehov, viser det at korttidsavdelingen håndterer brukere med høy pleietyngde og betydelig behov for oppfølging. Dette gjør korttidsavdelingen til en viktig del av pasientflyten mellom sykehus, hjemmetjenester og langtidsinstitusjon.

Grunnlagsdata (Nivå 3) - Tidsbegrenset opphold - gjennomsnittlig antall døgn per opphold (antall)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	17,1	15,1	14,2	13,5
Landet uten Oslo	18,1	17,5	17,1	16,7
Haugesund	20,4	20,2	24,2	27,8
Karmøy	44,0	27,1	29,1	23,6
Vindafjord	22,2	22,9	23,6	25,2

Tidsbegrenset opphold. Gjennomsnittlig antall døgn per opphold. Kilde: Framsikt AS

Indikatoren viser gjennomsnittlig antall døgn per tidsbegrenset opphold i institusjon.

Tysvær kommune har gjennom hele analyseperioden hatt kortere liggetid i korttidsopphold enn Landet uten Oslo og øvrige sammenligningskommuner.

Den lave liggetiden kan indikere effektiv oppfølging, rehabilitering og rask overgang tilbake til hjemmet når dette er forsvarlig. Samtidig må utviklingen sees i sammenheng med et høyt press på korttidsplassene.

Korttidsavdelingen har hatt overbelegg i store deler av året, og en betydelig del av kapasiteten benyttes til brukere som ikke kan reise hjem eller som venter på langtidsplass i institusjon. I gjennomsnitt ble om lag 28 % av kapasiteten brukt til denne gruppen. Antall døgn knyttet til brukere som ventet på langtidsplass økte med 238 døgn fra 2024 til 2025.

For å håndtere kapasitetsutfordringene ble det etablert to nye rom i korttidsavdelingen i slutten av 2024 og ytterligere ett rom i 2025.

Liggetid må derfor vurderes i sammenheng med samlet kapasitetsutnyttelse, ventelister og brukerbehov i institusjonstjenestene.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (256) tilbud om ø. hjelp døgnopphold i kommunene (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	34	45	92	40
Landet uten Oslo	159	166	158	153
Haugesund	186	197	176	132
Karmøy	258	272	231	230
Vindafjord	257	298	242	213

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU). **) Grafer justert med utgiftsbehov. Netto driftsutgifter per innbygger (256) tilbud om ø. hjelp døgnopphold kommune. Kilde: Framsikt AS

Indikatoren viser netto driftsutgifter per innbygger for øyeblikkelig hjelp-døgntilbud (ØHD) i Tysvær kommune. Tjenesten organiseres fra Korttidsavdelingen og består av fire plasser der to plasser selges til Etne og Vindafjord kommune. Inntektene fra salg av plasser reduserer Tysværs netto driftsutgifter og bidrar til å forklare hvorfor Tysvær ligger lavt på indikatoren. Ordningen brukes fleksibelt og hensiktsmessig mellom ØHD og korttidsavdelingen.

6.2 Hjemmetjenester

Hjemmebaserte tjenester omfatter tjenestene helsetjenester i hjemmet (herunder hjemmesykepleie, botiltak (PU) og psykisk helsetjeneste), praktisk bistand i hjemmet, brukerstyrt personlig assistent, avlastning utenfor institusjon og omsorgslønn. Hjemmetjenester ytes til brukere i alle aldersgrupper.

- KOSTRA-funksjonen 254 Hjemmebaserte tjenester opphørte fra 2024, og er oppdelt i to nye KOSTRA-funksjoner;
- 257 Hjemmetjenester - personellbase knyttet til bofellesskap/samløkaliserte omsorgsboliger
- 258 Hjemmetjenester – ambulerende virksomhet med mer

Tall før og etter 2024 er ikke fullt sammenlignbare. Analysen starter derfor med gjengivelse av de mest sentrale historiske tall for tidligere funksjon 254, før de nye KOSTRA-funksjonene 257 og 258 analyseres separat.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (254) helse- og omsorgstj. til hjemmeboende (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	11 332	12 292		
Landet uten Oslo	12 713	13 544		
Haugesund	13 669	13 625		
Karmøy	14 081	15 176		
Vindafjord	12 479	12 499		

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU). **) Graf er justert med utgiftsbehov Netto driftsutgifter per innbygger (254) helse- og omsorgstj. til hjemmeboende Kilde: Framsikt AS

Tysvær hadde i 2022 og 2023 lavere netto driftsutgifter per innbygger til hjemmebaserte tjenester enn landet uten Oslo. Kostnadsnivået var også lavere enn i Haugesund og Karmøy. Tallene påvirkes imidlertid av endringer i føring av refusjoner for ressurskrevende tjenester og endret fordeling mellom KOSTRA-funksjoner. Refusjoner for ressurskrevende tjenester reduserte netto kostnader i 2022, mens en større andel av refusjonene i 2023 ble inntektsført på funksjon 234 Aktiviserings- og servicetjenester. Dette ble gjort for å gi en riktigere fordeling av

tjenestene.

Ved etableringen av dag- og aktivitetssenteret ble enkelte stillinger flyttet til KOSTRA-funksjon 234 etter rådgivning fra KS. Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende over 67 år er i mindre grad påvirket av disse endringene.

Produktivitet - Netto driftsutgift per bruker av hjemmebaserte tjenester (254)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	419 031	448 452	464 581	561 652
Landet uten Oslo	308 245	339 818	354 101	387 538
Haugesund	417 817	424 580	435 988	468 584
Karmøy	391 761	440 352	426 701	491 766
Vindafjord	354 733	369 855	348 759	406 067

Netto driftsutgift per bruker av hjemmebaserte tjenester Kilde: Framsikt AS

Indikatoren viser Tysvær kommunes ressursbruk pr mottaker av hjemmebaserte tjenester for KOSTRA-funksjonene 254, 257 og 258.

Kommunens netto driftsutgifter per mottaker har økt med om lag 20 prosent siste år. Landet uten Oslo har økt kostnadsnivået med om lag 10 prosent. I hele analyseperioden har Tysvær kommune økt kostnadene med 25 prosent, mens Landet uten Oslo har hatt en økning på 20 prosent.

Utviklingen må ses i sammenheng med brukerprofil og tjenestestruktur. Tysvær har en lavere dekningsgrad på institusjonsplasser i forhold til innbyggere over 80 år enn Landet uten Oslo. Dette indikerer at brukere av hjemmetjenester kan ha et høyere bistandsbehov. Kriteriene for å få en plass på institusjon kan være høyere, og flere brukere må derfor få hjemmetjenester med høy ressursinnsats. Hjemmetjenester for brukere under 67 år berøres i hovedsak ikke av denne situasjonen. Det er behov for å analysere funksjonene 257 og 258 separat.

45 prosent av alle mottakere av hjemmetjenester i Tysvær kommune er i aldergruppen 0-66 år, og de fleste av disse mottar tjenester i boliger tilknyttet personalbaser. Disse er fra 2024 ført på KOSTA-funksjon 257 Hjemmetjenester – personalbase knyttet til bofellesskap/samlokaliserte omsorgsboliger. 40 prosent av brukerne av hjemmetjenester er over 80 år. Fra 2024 mottar disse i hovedsak tjenester som er kostnadsført på KOSTRA-funksjon 258 Hjemmetjenester-ambulerende tjenester.

6.2.1 Hjemmetjenester – personellbase knyttet til bofellesskap/samløkaliserte omsorgsboliger

Hjemmebaserte tjenester omfatter tjenestene helsetjenester i hjemmet (herunder hjemmesykepleie, botiltak og psykisk helse- og rustjeneste), praktisk bistand i hjemmet, brukerstyrt personlig assistent og avlastning utenfor institusjon. Hjemmetjenester ytes til brukere i alle aldersgrupper. Tjenestene ytes fra personellbase til brukere i bofellesskap eller samlokaliserte omsorgsboliger, der personellbasen og omsorgsboligen er lokalisert på samme sted.

Framsikt sin «Analyse-potensial for innsparing» viser at KOSTRA funksjonen 257 Hjemmetjenester – personellbase knyttet til bofellesskap/samløkaliserte omsorgsboliger har et negativt teoretisk handlingsrom på 15,4 mill. kroner. Det innebærer at tjenestenivået i Tysvær kommune isolert sett ligger 15,4 mill. kroner *lovere* enn gjennomsnittet for Landet uten Oslo.

Samtidig hadde funksjonen et budsjettmessig merforbruk på 23,8 mill. kroner i 2025. Dette illustrerer forskjellen mellom sammenligning mot landet uten Oslo og kommunens eget budsjett.

KOSTRA funksjon 257 Hjemmetjenester i habiliteringstjenesten (Butiltakene) må sees i sammenheng med KOSTRA funksjon 234 Aktiviseringstjenestene for personer med nedsatt funksjonsevne. Tjenestene i bofellesskapene og dagtilbudene er nært knyttet sammen, og samlet ressursbruk gir derfor et mer korrekt bilde av tjenestenivået enn funksjonene vurdert hver for seg.

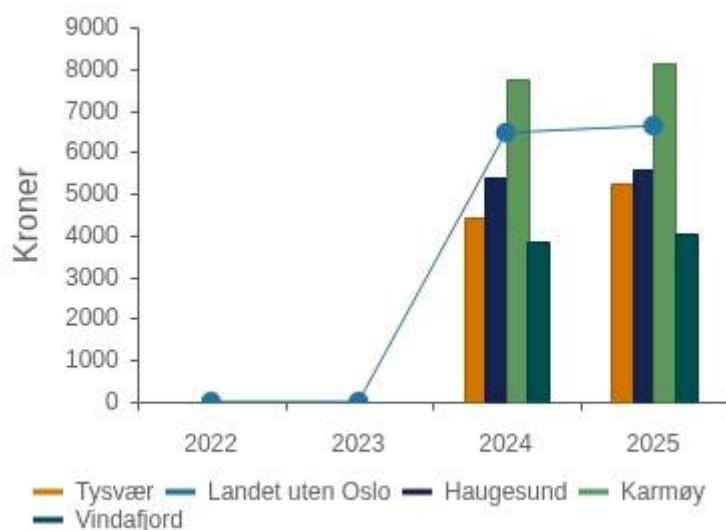
Nettokostnadene per innbygger for funksjon 234 for brukere under 66 år (Dagtilbudet og Butiltakene) ligger 7,8 mill. kroner over Landet uten Oslo.

Av samlede nettoutgifter på 69,8 mill. kroner på funksjon 257 fordeles kostnadene innen ansvarsområdene slik:

88 % Butiltak

12 % Psykisk Helse og rus

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (257) hjemmetjenester - personellbase knyttet til bofellesskap/samløkaliserte omsorgsboliger (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær			4 417	5 233
Landet uten Oslo			6 464	6 627
Haugesund			5 380	5 566
Karmøy			7 761	8 115
Vindafjord			3 868	4 044

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU). **) Graf er justert med utgiftsbehov. Netto driftsutgift per innbygger (257) hjemmetjenester – personellbase knyttet til bofellesskap/samløkaliserte omsorgsboliger. Kilde: Framsikt AS

Indikatoren viser netto kostnadsnivå per innbygger for hjemmetjenester i personellbase/samløkaliserte omsorgsboliger. Indikatoren viser at Tysvær kommune drifter tjenesten med 21 prosent lavere kostnadsnivå enn Landet uten Oslo. Det tilsvarer det «negative handlingsrommet» Tysvær kommune har på dette området. I 2024 var differansen 31 prosent.

Området har ikke fullt utviklet indikatorsett i Framsikt, det er derfor valgt å gjengi konklusjonene fra “Læringsnettverk for tjenester til personer med utviklingshemming” i regi av KS som Tysvær kommune har deltatt i. Læringsnettverket er valgt å omfatte kun tjenester til personer med utviklingshemming for å kunne gi mest mulig likt sammenligningsgrunnlag mellom kommunene. Resultatene gir imidlertid god informasjon om status på tjenesteområdet Arbeid og habilitering i Tysvær kommune.

Utdrag av sammendrag som gjelder brukere som bor i bolig med heldøgns tjenester (KOSTRA funksjon 257):

«I 2024 og 2025 deltar Tysvær kommune i et læringsnettverk for tjenester til personer med utviklingshemming i regi av KS. Målsettingen med en deltakelse i nettverket er å få innsikt og et best mulig kunnskapsgrunnlag til å vurdere kostnader, effektivitet, prioritet og ressursbruk.

Tysvær kommune har de siste årene utviklet et bærekraftig tjenestetilbud for brukergruppen. Viktige politiske forutsetninger for dette målet har vært en ny og mer effektiv boligstruktur og et nytt kommunedekkende dag- og aktivitetssenter for målgruppen, åpnet mars 2022.

Når det gjelder samlet prioritering for hele tjenesteområdet bruker kommunen 14,9 millioner kroner mindre enn snittet for nettverket. Rett tildelingsnivå og effektive tjenester har gitt grunnlag for reduserte kostnader.

Tysvær kommune bruker 12,8 millioner mindre enn snittet på nettverket (7 kommuner) samlet sett for utgifter til bolig med heldøgns tjenester for personer med utviklingshemming over 18 år. Det er under 50 prosent av tjenestemottakerne som bor i leilighet med heldøgntjenester, dette er lavere enn gjennomsnittet i nettverket.

Tysvær kommune har siden omstillingen i 2016 hatt stort fokus på å optimalisere bruk av heldøgns tjenester for brukergruppen. Kommunen yter ambulerende punktjenester for brukere med mindre bistandsbehov.

For boliger med heldøgntjenester er Tysvær kommunes netto driftsutgifter på gjennomsnittlig nivå per beboer med utviklingshemming.»

Grunnlagsdata (Nivå 3) - Gjennomsnittlig antall tildelte timer i uken, hjemmetjenestebrukere 0-66 år (antall)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	29,10	37,70	39,60	39,90
Landet uten Oslo	14,30	14,20	14,70	15,40
Haugesund	20,20	20,70	21,00	24,20
Karmøy	16,70	17,00	16,50	18,20
Vindafjord	17,70	17,10	15,20	16,20

Gjennomsnittlig antall tildelte timer i uken, hjemmetjenestebrukere 0-66 år Kilde: Framsikt AS

Indikatoren viser et høyt og stigende nivå på vedtakstimer i hjemmet for brukere under 66 år. Vedtakstimer viser hva brukeren har fått tildelt, men ikke nødvendigvis den faktiske ressursinnsatsen kommunen må bruke for å levere tjenesten.

Brukere i bofellesskap mottar både individuelle tjenester og tjenester i fellesskap med andre. I Tysvær registreres vedtakstimer individuelt per bruker, mens registreringspraksis kan variere mellom kommunene. Indikatoren er derfor ikke nødvendigvis fullt ut sammenlignbar.

6.2.2 Hjemmetjenester – ambulerende virksomhet

Hjemmebaserte tjenester omfatter tjenestene helsetjenester i hjemmet (herunder hjemmesykepleie og psykisk helse- og rustjeneste), praktisk bistand i hjemmet, brukerstyrt personlig assistent, avlastning utenfor institusjon og omsorgsstønning. Hjemmetjenester ytes til brukere i alle aldersgrupper. Tjenestene ytes fra personellbase som ikke er lokalisert på samme sted som brukerens bolig.

Framsikt sin «Analyse-potensial for innsparing» viser at funksjonen 258 Hjemmetjenester – ambulerende virksomhet, har et teoretisk handlingsrom 13,7 mill. kroner. Dette innebærer at kostnadsnivået er 13,7 mill. kroner høyere enn gjennomsnitt i Landet uten Oslo.

Med en samlet nettoutgift på 93 mill. kroner for KOSTRA funksjon 258 Hjemmetjenester – ambulerende virksomhet, var merforbruket 2,1 mill. kroner i forhold til budsjett i 2025. Dette viser at tjenesten ligger høyt sammenlignet med landet uten Oslo, men at den i større grad er budsjettet i tråd med faktisk drift enn enkelte andre deler av pleie og omsorg.

For KOSTRA funksjonen 258 Hjemmetjenester – ambulerende virksomhet, fordeles kostnadene innen ansvarsområdene slik:

- 64 % Hjemmetjenester
- 6 % Brukerstyrt personlig assistanse (BPA)
- 5 % Skole
- 3 % Psykisk helse og rus

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (258) hjemmetjenester - ambulerende virksomhet med mer (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær			7 535	8 139
Landet uten Oslo			6 752	6 941
Haugesund			7 790	7 288
Karmøy			5 934	6 464
Vindafjord			7 354	7 419

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU). **) Grafen justert med utgiftsbehov. Netto driftsutgifter per

Indikatoren viser netto driftsutgifter pr innbygger for tjenesten 258 hjemmetjenester – ambulerende virksomhet med mer.

Tysvær kommune har et kostnadsnivå pr innbygger som ligger 18 prosent høyere enn landet uten Oslo, tilsvarende 13,7 mill. kroner.

Det høye netto kostnadsnivået kan henge sammen med lavere dekningsgrad av institusjonsplasser i Tysvær kommune enn både Landet uten Oslo og øvrige sammenligningskommuner. En konsekvens av dette er at enkelte brukerne som står på venteliste for langtidsplass må motta tjenestene i hjemmet. Utskrivningsklare pasienter fra spesialisthelsetjenesten må i større grad rett hjem og ikke via Korttidsavdelingen. Tysvær kommune opplever også en økende andel av tjenester som gis som Brukerstyrt personlig assistanse (BPA). Alle disse forholdene påvirker kostnadsbildet.

Dekningsgrad - Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester (prosent)

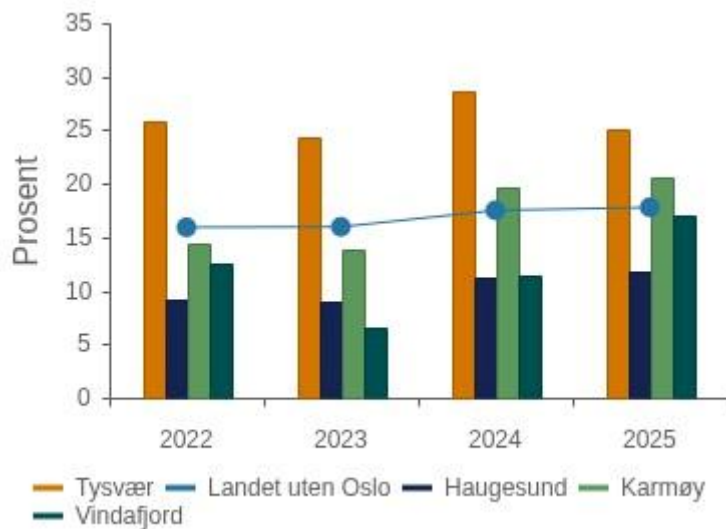

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	24,6 %	23,6 %	22,3 %	17,1 %
Landet uten Oslo	28,0 %	27,2 %	26,2 %	25,1 %
Haugesund	21,9 %	21,9 %	21,0 %	20,5 %
Karmøy	21,7 %	19,8 %	19,7 %	19,4 %
Vindafjord	29,1 %	29,7 %	28,6 %	27,9 %

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU). **) Graf er justert med utgiftsbehov. Andel innbyggere over 80 år som bruker hjemmetjenester. Kilde: Framsikt AS

En lavere andel innbyggere over 80 år mottar hjemmetjenester. Dette er en trend for hele landet. Det kan tyde på at det er en høyere terskel for å motta tjenester. Samtidig har Tysvær en høyere andel hjemmetjenestemottakere over 80 år med omfattende bistandsbehov enn sammenligningskommunene.

Dekningsgrad - Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 80 år og over (B)

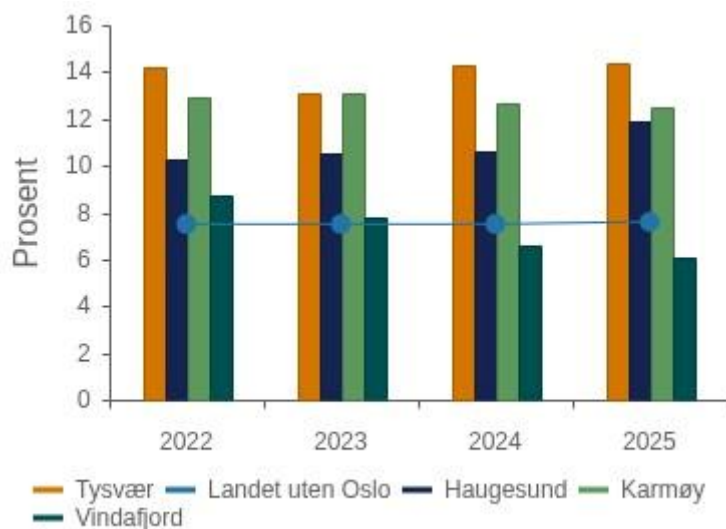
	2022	2023	2024	2025
Tysvær	25,9 %	24,4 %	28,6 %	25,0 %
Landet uten Oslo	15,9 %	16,0 %	17,5 %	17,8 %
Haugesund	9,2 %	9,0 %	11,2 %	11,7 %
Karmøy	14,3 %	13,8 %	19,6 %	20,6 %
Vindafjord	12,5 %	6,5 %	11,4 %	17,0 %

Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 80 år og over (B). Kilde: Framsikt AS

Andelen hjemmetjenestemottakere 80 år og over med omfattende bistandsbehov er markant høyere enn sammenligningskommunene. Dette gjelder både praktisk bistand og hjemmesykepleie. Det var i første halvår 2025 et høyt antall overliggere i Helse Fonna og på venteliste på institusjon. Situasjonen bedret seg imidlertid utover høsten ettersom antallet overliggere ble kraftig redusert, og overtatt av kommunen. De brukerne som ikke ble innlagt på korttidsavdelingen fikk tjenestene i hjemmet. Mange av disse brukerne har et høyt bistandsbehov.

Tysvær kommune har en lav dekningsgrad på institusjonsplasser, noe som medfører at flere innbyggere må motta nødvendige tjenester i hjemme. Dette gjelder også innbyggere med omfattende og komplekse bistandsbehov.

Dekningsgrad - Andel hjemmeboere med høy timeinnsats

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	14,2 %	13,1 %	14,3 %	14,4 %
Landet uten Oslo	7,5 %	7,5 %	7,5 %	7,6 %
Haugesund	10,3 %	10,5 %	10,6 %	11,9 %
Karmøy	12,9 %	13,1 %	12,7 %	12,5 %
Vindafjord	8,7 %	7,8 %	6,6 %	6,1 %

Andel hjemmeboere med høy timesats. Kilde: Framsikt AS

Kombinasjonen med lavere andel av innbyggere over 80 år som mottar tjenester og høy andel som med høy timesats tyder på at terskelen for å få tjenester er høyere, men de som mottar tjenester får en svært omfattende timesats. Dette gjenspeiles også i et høyt bistandsbehov blant hjemmeboende over 80 år. Dette vil drive enhetsprisen opp, noe som er også har skjedd i Tysvær i perioden 2022-2025.

Grunnlagsdata (Nivå 3) - Gjennomsnittlig antall tildelte timer i uken, hjemmetjenestebrukere 67 år og over (antall)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	5,20	4,60	4,80	4,80
Landet uten Oslo	5,30	5,20	5,10	5,00
Haugesund	7,00	6,80	6,40	6,60
Karmøy	8,80	8,00	8,30	7,90
Vindafjord	4,60	4,30	4,70	4,00

Gjennomsnittlig antall tildelte timer i uken, hjemmetjenestebrukere 67 år og over (antall) Kilde: Framsikt AS

Indikatoren viser gjennomsnittlig antall tildelte timer i uka, det vil si vedtaksnivået per tjenestemottaker. Vedtak som gis i hjemmet gjelder både hjemmesykepleie og praktisk bistand.

Tysvær kommune har gjennomsnittlig lavere timevedtak for hjemmetjenester til brukere 67 år og over, enn Landet uten Oslo. Tildelte timer angir mengden av tjenester brukeren får vedtak på. Vedtakstimer viser ikke alltid reell ressursinnsats da brukere med omfattende bistandsbehov kan ha behov for to eller flere ansatte samtidig for å yte tildelt tjeneste. I andre tilfeller kan en ansatt utføre oppgaver knyttet til flere brukere samtidig.

Med venteliste på institusjonsplasser for de sykeste pasienter med størst behov og samtidig press om å motta ferdigbehandlede brukere fra spesialisthelsetjenesten, kan det være behov for å yte tjenestene med en høyere ressursinnsats enn 1:1. Dette vil øke nettoutgiftene. Når dette kombineres med en høy terskel for å motta tjenester, skapes et ytterligere press på tjenesten om å levere mest mulig effektivt.

Et viktig satsningsområde for å møte denne utviklingen er innføring av bruk av avansert klinisk sykepleier. Brukergrupper identifiseres systematisk og det utvikles tiltak for å sikre tett oppfølging og intervensjon for å hindre komplikasjoner, unødvendige innleggelser og re-innleggelser. Hjemmetjenesten prøver også ut ambulerende sykepleieklinikk der hensikten med bruk av riktig og tilgjengelig utstyr, tidlig å oppdage helseutfordringer før de utvikler seg til mer alvorlige tilstander.

Det satses også på bedre arbeidsdeling mellom yrkesgruppene for å yte tjenestene mest mulig effektivt, også i perioder der det er mangel på enkelte yrkesgrupper.

Produktivitet - I alt Elektronisk medisineringsstøtte Brukarar av omsorgstenester (per 1 000 innbyggjarar)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	2,80	3,30	3,30	3,10
Landet uten Oslo				
Haugesund		0,70	1,80	1,90
Karmøy	1,00	1,20	1,00	1,00
Vindafjord	3,20	5,80	5,60	5,10

I alt Elektronisk medisineringsstøtte Brukarar av omsorgstenester (per 1000 innbyggjarar) Kilde: Framsikt AS

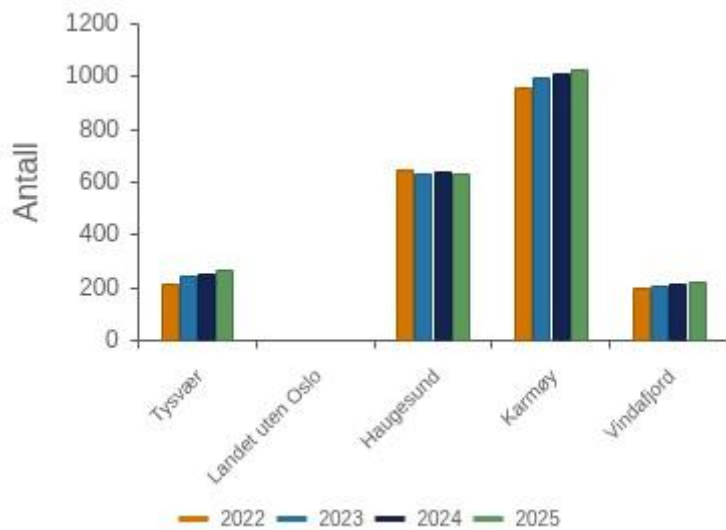
Tysvær tar aktivt i bruk velferdsteknologi innen hjemmebaserte tjenester. Dette gjelder både medisineringsstøtte, trygghetsalarm, digitalt tilsyn og lokaliseringsteknologi.

Det er viktig å finne individuelt tilpassede ordninger slik at teknologien er i bruk der et gir god effekt i form av trygghet, at brukerne lever mest mulig selvstendig og at ressurser kan flyttes dit de trengs mest.

Bruken av trygghetsalarmer har økt hvert år i analyseperioden. Bruken av digitalt tilsyn har også økt, særlig blant de eldste aldersgruppene. Dette kan bidra til økt trygghet, mer selvstendighet for brukerne og bedre bruk av personellressurser.

Det er likevel viktig at teknologien tas i bruk der den gir faktisk effekt. Velferdsteknologi er først og fremst ikke et innsparingstiltak, men et verktøy i en bredere endring i hvordan tjenestene organiseres og leveres.

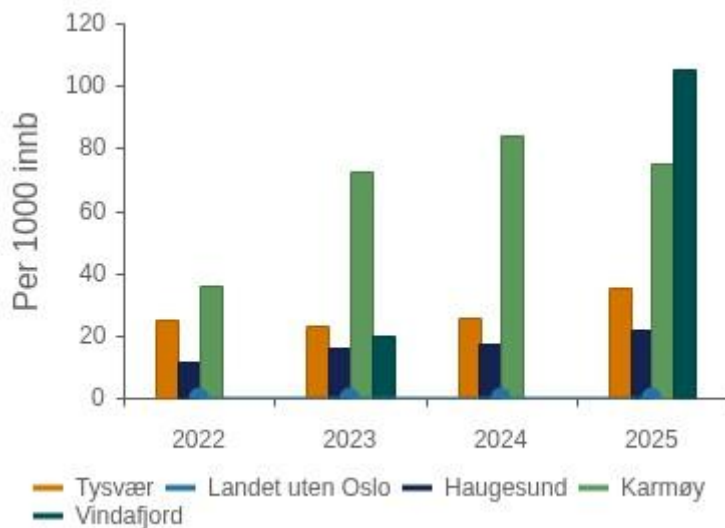
Produktivitet - I alt Tryggleiksalarm Brukarar av pleie- og omsorgstenester

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	212	240	252	268
Landet uten Oslo	647	631	637	631
Haugesund	959	996	1 013	1 028
Karmøy	199	203	211	222
Vindafjord				

I alt Tryggleiksalarm Brukarar av pleie- og omsorgstenester. Kilde: Framsikt AS

Produktivitet - 80-89 år Digitalt tilsyn Brukarar av omsorgstenester (per 1 000 innbyggjarar)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	24,80	23,30	25,80	35,40
Landet uten Oslo	11,40	16,00	17,60	22,10
Haugesund	35,90	72,40	84,20	74,90
Karmøy	19,90	19,90	19,90	105,10
Vindafjord				

80-89 år Digitalt tilsyn Brukarar av omsorgstenester (per 1000 inbyggjarar) Kilde: Framsikt AS

Produktivitet - 90 år eller eldre Digitalt tilsyn Brukarar av omsorgstenester (per 1 000 innbyggjarar)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	119,40		115,90	158,50
Landet uten Oslo				
Haugesund	64,80	68,20	73,70	77,40
Karmøy	99,40	214,30	215,20	198,80
Vindafjord		53,10	57,40	391,30

90 år eller eldre Digitalt tilsyn Brukarar av omsorgstenester (per 1000 inbyggjarar) Kilde: Framsikt AS

6.3 Aktivisering

Tjenesten Aktivisering omfatter et bredt spekter av tilbud; aktivitetstilbud til alle brukergrupper, dagsenter, matombringing, trygghetsalarm, støttekontakt og andre lavterskeltilbud både til eldre og andre innbyggere med behov for støttetjenester.

Tilbud om aktiviserings- og støttetjenester er kontaktflaten mellom helse- og omsorgstjenester og frivillig arbeid (organisasjoner og private), og er ifølge Plan Helse og Mestring 2020-2040 et viktig trinn i mestringstrappen. Aktiviserings- og støttetjenester kan i noen grad erstatte eller utsette behov for mer omfattende helse- og omsorgstjenester.

Tysvær prioriterer aktiviseringstjenester for eldre og personer med funksjonsnedsettelse høyt. Framsikt sin analyse viser et teoretisk handlingsrom på 10,6 mill. kroner for KOSTRA-funksjon 234. Det betyr at kostnadsnivået ligger 10,6 mill. kroner høyere enn gjennomsnittet for landet uten Oslo.

Budsjettmessig merforbruk for tjenesten 234 Aktiviserings- og servicetjenester til eldre og personer med funksjonsnedsettelse var 3,3 mill. kroner i 2025.

Aktiviseringstjenestene for personer med nedsatt funksjonsevne må sees i sammenheng med KOSTRA funksjon 257 Hjemmetjenester i habiliteringstjenesten (Butiltakene) der nettokostnadene pr innbygger ligger 15,6 mill. kroner under Landet uten Oslo.

Av nettokostnader på 24 mill. kroner, inkludert andel felleskostnader, omfatter 18 mill. kroner Habilitering (Butiltakene) og Dagtilbudet (aktivisering av innbyggere med nedsatt funksjonsevne)

6 mill. kroner Aktivitet (aktiviseringstjenester til eldre).

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (234) aktiv.- og servicetjen eldre og pers. m/funk.nedsett. (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	3 106	2 320	2 060	2 148

Landet uten Oslo	1 179	1 221	1 183	1 197
Haugesund	1 213	1 147	1 055	854
Karmøy	1 266	1 245	1 287	1 406
Vindafjord	1 094	1 184	1 175	1 214

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU). **) Grafer justert med utgiftsbehov. Netto driftsutgifter per innbygger (234) aktiv.- og servicetjen eldre og pers. M/funk.nedsett.

Aktivisering av eldre og personer med nedsatt funksjonsevne er høyt prioritert i Tysvær kommune.

Reduksjon i netto driftsutgift pr innbygger i 2024 og 2025 skyldes blant annet at deler av tjenestene som er blitt ført på 234 Aktivisering nå føres på KOSTRA funksjon 273 Arbeidstiltak i kommunal regi.

Reduksjon i netto driftsutgift pr innbygger i 2023 skyldes i endret inntektsføring av andel av refusjon for ressurskrevende tjenester. Endringen i 2022 skyldes i hovedsak driftskostnader til det nye Dag- og aktivitetssenteret (65 prosent av økningen). Det er også kostnadsøkning på de enkelte botiltak der enkelte kostnader belastes KOSTRA funksjon 234 Aktivisering mot tidligere 254 Tjenester i hjemmet. Dette er i tråd med gjeldende kontoplan.

Området har ikke fullt utviklet indikatorsett, det er derfor valgt å gjengi konklusjonene fra "Læringsnettverk for tjenester til personer med utviklingshemming" i regi av KS som Tysvær kommune deltar i. Læringsnettverket er valgt å omfatte kun tjenester til personer med utviklingshemming for å kunne gi mest mulig likt sammenligningsgrunnlag mellom kommunene. Resultatene gir imidlertid god informasjon om status på tjenesteområdet Arbeid og habilitering i Tysvær kommune.

Utdrag av sammendrag som omfatter brukere som mottar aktivisering (KOSTRA funksjon 234):
«Tysvær kommune deltar 2024-2025 i "Læringsnettverk for tjenester til personer med utviklingshemming" i regi av KS. Formål å videreutvikle tjenesten innen ressursbruk, kvalitet og organisering. Det gis mulighet til å sammenligne tjenestene med andre kommuner på et nytt nivå. Det er behov for mer kunnskap om kvalitet og ressursbruk til denne brukergruppen.

[...]

Tysvær kommune gir tilbud om aktivitet til alle utviklingshemmede. Andelen som velger å benytte seg av tjenestene er høy sammenlignet med resten av nettverket. Det er grunn til å tro at dette er med på å forklare at kommunen har høye utgifter til arbeid og aktivitet, men at utgifter per tjenestemottaker ligger under gjennomsnittet i nettverket.

Arbeid og aktivitet har vært et satsningsområde i kommunen over mange år. En aktiv hverdag er forebyggende og fremmer god helse. Det å ha arbeid eller aktivitet er viktig for livskvalitet, personlig utvikling og psykisk helse. Det bidrar til å strukturere hverdagen. I tillegg gir det mulighet for glede ved å gå på jobb, delta i et arbeidsfellesskap, og en følelse av mestring og stolthet over å produsere noe. Tjenestemottakerne i Tysvær har vært positive til å være i arbeid eller aktivitet, og brukerundersøkelsen viser at det er høy trivsel.

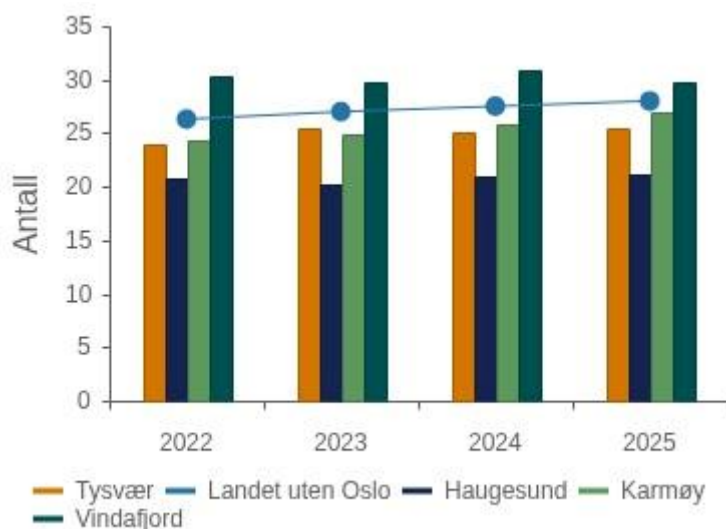
Kommunen har valgt å føre utgiftene til personalet som følger tjenestemottakerne på dagtilbud, som aktivisering. I nettverket har vi erfart at kommunene velger å føre personalet som følger tjenestemottakerne på dagtilbud, ulikt. Enkelte kommuner fører utgiftene som praktisk bistand, andre velger å føre utgiftene som aktivisering. Tysvær kommune har de siste årene valgt å føre utgiftene under aktivisering. Det er dermed vanskelig å sammenligne kommunene i nettverket siden føringen er ulik.

Det er grunn til å tro, basert på intern informasjon i kommunen, at behovet for arbeid og aktivitet vil være stort i årene som kommer.

[...]

Tysvær kommune har sysselsetting ved Tysvær Vepre eller i form av aktivisering på Dagtilbudet. De siste årene har kommunen valgt å føre dette i KOSTRA som aktivisering (234) og ikke som arbeidstiltak i kommunal regi (273). Det foreligger dermed ikke utgifter på arbeid per person med utviklingshemming over 18 år. I nettverket kommer det frem at andre kommuner med lignende arbeidstilbud, fører sysselsetting som "Arbeidsrettet tiltak i kommunal regi". Kommunen har i denne forbindelse hatt en intern gjennomgang og kommet frem til at deler av tjenesten som utøves i Arbeid og inkludering overføres til arbeidsrettet i kommunal regi.»

Dekningsgrad - I alt Aktiviserings- og servicetenester Omsorgstjenester - brukere per 1000 innbyggere (antall)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	23,9	25,4	25,1	25,4
Landet uten Oslo	26,3	27,0	27,5	28,0
Haugesund	20,8	20,2	20,9	21,1
Karmøy	24,4	24,8	25,8	26,9
Vindafjord	30,4	29,8	30,9	29,8

I alt Aktiviserings- og servicetenester Omsorgstjenester - brukere per 1000 innbyggere: Framsikt AS

Indikatoren gjenspeiler utviklingen i antall brukere av aktivisering- og servicetjenester, samt den demografiske statusen på et overordnet nivå.

234 Aktiviserings- og servicetjenester innbefatter mange og varierende tjenester til forskjellige brukergrupper. Der er derfor nødvendig å splitte opp brukergruppen etter alder for mer nyansert informasjon. Følgende grafer viser antall brukere i aldersgruppene og den interne fordelingen mellom gruppene innen KOSTRA funksjonen. Sammenligningskommunene viser den demografiske statusen.

Dekningsgrad - 0 - 66 år Aktiviserings- og servicetenester Omsorgstjenester - brukere per 1000 innbyggere (antall)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	11,2	10,2	9,5	9,4
Landet uten Oslo	9,0	8,9	8,9	8,8
Haugesund	7,6	7,8	8,4	8,3
Karmøy	9,4	9,9	10,3	10,8
Vindafjord	10,9	10,4	10,7	9,8

0 - 66 år Aktiviserings- og servicetenester Omsorgstjenester - brukere per 1000 innbyggere: Framsikt

Indikatorene viser at Tysvær har en relativt høy andel brukere under 66 år som mottar aktiviserings- og servicetenester. Dette henger sammen med kommunens befolknings- og brukerprofil, og særlig tilbudet til personer med nedsatt funksjonsevne.

Dekningsgrad - 67-79 år Aktiviserings- og servicetenester Omsorgstjenester - brukere per 1000 innbyggere (antall)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	34,1	42,8	38,5	39,7

Landet uten Oslo	45,3	47,5	48,0	
Haugesund	32,7	31,5	33,0	33,3
Karmøy	36,7	36,9	36,5	37,4
Vindafjord	39,6	43,5	47,1	41,4

67-79 år Aktiviserings- og servicetjenester Omsorgstjenester - brukere per 1000 innbyggere: Framsikt AS

Tjenesten ytes til et noe lavere antall “unge eldre”, men likevel til flere enn Landet uten Oslo. Innbyggerne i gruppen 67-79 år vil ofte trenge ytterligere ytelser når de blir eldre. Tjenestene kan i noen grad utsette andre mer omfattende tjenester i “mestringstrappa”, da tiltak som aktivitet, sosialt fellesskap og støttefunksjoner kan bidra til å utsette behovet for tjenester.

Dekningsgrad - over 80 år Aktivisering Omsorgstjenester - brukere per 1000 innbyggere (antall)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	259,0	284,8	280,9	270,5
Landet uten Oslo	283,4	284,1	280,3	277,9
Haugesund	244,7	227,7	212,6	205,3
Karmøy	273,4	262,4	266,5	268,9
Vindafjord	314,1	303,2	300,0	301,0

Over 80 år Aktivisering Omsorgstjenester - brukere per 1000 innbyggere: Framsikt AS

Aktivisering av eldre innbyggere i og utenfor institusjon er et prioritert område i Tysvær kommune. Indikatoren viser hvor mange innbyggere over 80 år som mottar aktivisering, målt per 1000 innbyggere i aldersgruppen og indikatoren viser at Tysvær kommune er på nivå med landet uten Oslo.

Graden av aktivisering påvirker muligheten for at eldre kan bo hjemme lengere og motta tjenester utover det som hjemmetjenesten tilbyr. Tjenester som matservering, aktivisering og sosialt samvær bidrar til økt livskvalitet og kan utsette behovet for mer omfattende tjenester lenger opp i mestringstrappa.

Nedgangen i dekningsgrad betyr ikke nødvendigvis at færre personer mottar tjenesten. Antall innbyggere over 80 år har økt i samme periode, og faktisk antall brukere kan derfor være stabilt eller økende selv om andelen av aldersgruppen går noe ned, siden det har blitt flere innbyggere over 80 år.

8. Sosiale tjenester

Sosiale tjenester inneholder disse tjenestene

- Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid (242)
- Tilbud til personer med rusproblemer (243)
- Arbeidsrettede tiltak i kommunal regi (273)
- Introduksjonsprogram (275)
- Kvalifiseringsprogram (276)
- Økonomisk sosialhjelp (281)

Prioritet - Netto driftsutgifter pr. innbygger til Sosiale tjenester (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	3 704	5 308	6 268	5 950
Landet uten Oslo	3 219	4 001	4 346	4 444
Haugesund	3 156	4 310	4 519	4 325
Karmøy	3 225	4 475	5 406	5 659
Vindafjord	2 810	3 578	4 495	5 161

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Indikatoren viser netto driftsutgifter pr innbygger til sosiale tjenester og viser at Tysvær kommune har høyere netto driftsutgifter til sosiale tjenester enn Landet uten Oslo og sammenligningskommunene. Kostnadsnivået er likevel noe redusert fra 2024 til 2025. For området sosiale tjenester viser Framsikt sin «Analyse – potensial for innsparing» at området har et teoretisk handlingsrom (innsparingspotensial) på 12,1 mill. kroner sammenlignet med Landet uten Oslo. Sosiale tjenester er et område der kostnadsnivået i stor grad påvirkes av bosetting av flyktninger, introduksjonsprogram, sosialhjelpsutbetalinger, kvalifiseringsprogram og bemanning knyttet til mottak og oppfølging.

Kostnadsøkningen de siste årene må særlig ses i sammenheng med krigen i Ukraina og kommunenes økte bosetting av flyktninger. Kommunene i Norge har tatt imot et stort antall flyktninger. Dette gjenspeiles i økte kostnader til sosiale kostnader siden inntrolønn,

sosialutbetalinger, KVP og økning i antall ansatte som jobber med mottak ligger i samleindikatoren for sosiale tjenester (se analyse under flyktning og integrering).

Det kan ta tid før kostnadsnivået kan reduseres, fordi både oppfølging, kvalifisering og integreringsarbeid fortsetter også etter selve bosettingsåret.

Det sentrale vurderingspunktet er ikke bare om Tysvær ligger høyere enn landet uten Oslo, men om økte utgifter følges av ønsket effekt: raskere overgang til arbeid, utdanning, selvforsørgelse og redusert behov for økonomisk sosialhjelp over tid.

8.1 Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid

Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid inneholder sosialkontortjeneste, informasjonstiltak, gjeldsrådgivning, flyktningkonsulent, koordinering av flyktningebosetting og -integrering, sosialt forebyggende arbeid slik som bevillingsfunksjon/skjenkekontroll, forebyggende rusmiddelarbeid, og krisesenter.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (242) råd veiledning og sosialt forebyggende arbeid (B)

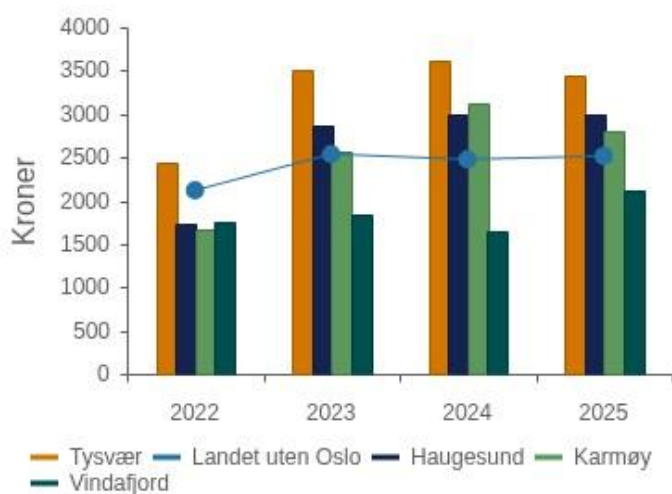

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	1 089	1 659	1 781	1 757
Landet uten Oslo	1 025	1 281	1 310	1 380
Haugesund	847	1 512	1 637	1 686
Karmøy	773	1 265	1 606	1 478
Vindafjord	748	825	751	1 025

**) Grafer justert med utgiftsbehov

Tysvær kommune har høyere netto driftsutgifter til råd, veiledning og sosiale tjenester enn Landet uten Oslo. Kommunen har økt sine kostnader i form av flere ansatte som følge av økt bosetting av flyktninger. Denne økningen gjelder alle kommunene og det vil kunne ta tid før kommunene kan trappe ned antall ansatte som jobber med mottak og integrering.

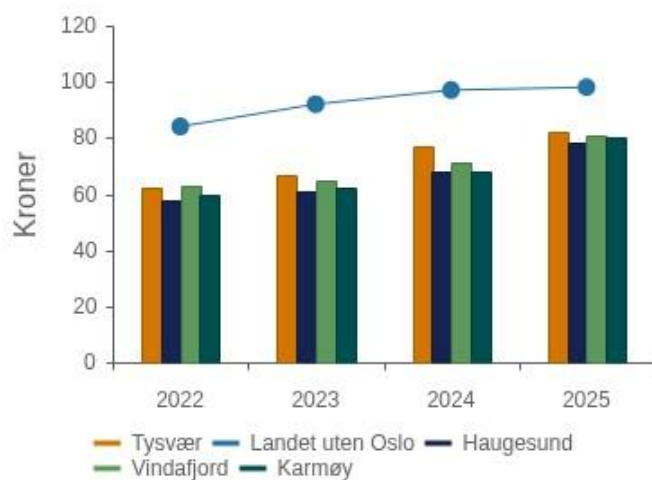
Prioritet - Netto driftsutgifter til råd, veiledning og sos.forebyggend arb. pr. innb, 20-66 år (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	2 432	3 502	3 621	3 437
Landet uten Oslo	2 118	2 537	2 476	2 514
Haugesund	1 730	2 875	2 989	3 000
Karmøy	1 678	2 577	3 112	2 792
Vindafjord	1 763	1 847	1 645	2 127

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU). **) Graf er justert med utgiftsbehov

Prioritet - Total utgift til krisesenter per innbygger

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	62	67	77	82
Landet uten Oslo	84	92	97	99
Haugesund	58	61	68	78
Vindafjord	63	65	71	81
Karmøy	60	62	68	80

Tysvær kommune har omtrent like kostnader som sammenligningskommunene til krisesenter. Alle kommunene ligger lavere enn Landet uten Oslo.

8.2 Tilbud til personer med rusproblemer

Funksjon 243 omfatter utgifter til tiltak for personer med rusproblemer.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (243) tilbud til personer med rusproblemer (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	461	606	357	344
Landet uten Oslo	475	492	434	428
Haugesund	850	484	340	236
Karmøy	688	638	677	689
Vindafjord	203	231	228	153

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU). **) Graf er justert med utgiftsbehov

Tysvær kommune har redusert netto driftsutgifter til personer med rusproblem i perioden og ligger på et lavere nivå enn landet uten Oslo. Endringen skyldes hovedsakelig endring i utgiftsføring av lønn innen fra Arbeidstrening til kostrafunksjon 273, kommunale sysselsettingstiltak. Dermed er ikke nedgangen nødvendigvis et uttrykk for reduksjon, men må ses i sammenheng med funksjon 273.

8.3 Arbeidsrettede tiltak i kommunal regi

Funksjon 273 omfatter organisering av sysselsettingstiltak for arbeidsledige og for yrkes- og utviklingshemmede, praksisplasser, tilskudd til bedrifter (inkl. ASVO-bedrifter).

Tysvær har hatt en kraftig økning i netto driftsutgifter per innbygger på funksjon 273 fra 2023 til 2025. Dette skyldes i stor grad endret føringspraksis.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (273) arbeidsrettede tiltak i kommunal regi (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	241	149	719	867
Landet uten Oslo	229	229	222	224
Haugesund	33	119	107	-81
Karmøy	319	290	307	293
Vindafjord	23	74	73	109

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Tysvær kommune har sysselsettingstilbud ved Tysvær Vepro eller i form av aktivisering på Dagtilbudet. De siste årene har tiltaket blitt ført på kostrafunksjon (234) aktivisering, og ikke som arbeidstiltak i kommunal regi (273). Det har derfor ikke blitt rapportert utgifter til arbeid per person med utviklingshemming over 18 år. I Læringsnettverksarbeid i regi av KS der Tysvær kommune har deltatt, kom det frem at andre kommuner med lignende arbeidstilbud, fører sysselsetting som "Arbeidsrettet tiltak i kommunal regi". Selv om kommunen har fulgt KOSTRA-veilederen, innebærer føringspraksisene enkelte tolknings- og skjønnsspørsmål, noe som kan forklare ulik rapportering mellom kommuner. Kommunen har i denne forbindelse hatt en intern gjennomgang, og etter konsultasjon med KS og SSB kommet frem til at deler av tjenesten som utøves i Arbeid og inkludering skal overføres til funksjon 273 – arbeidsrettet tiltak i kommunal regi.

8.4 Introduksjonsprogram

Introduksjonsprogrammet omfatter inntekter og utgifter som er knyttet til introduksjonsloven, med unntak av utgifter til norskopplæring.

Prioritet - Netto driftsutgifter til introduksjonsordningen pr. innbygger

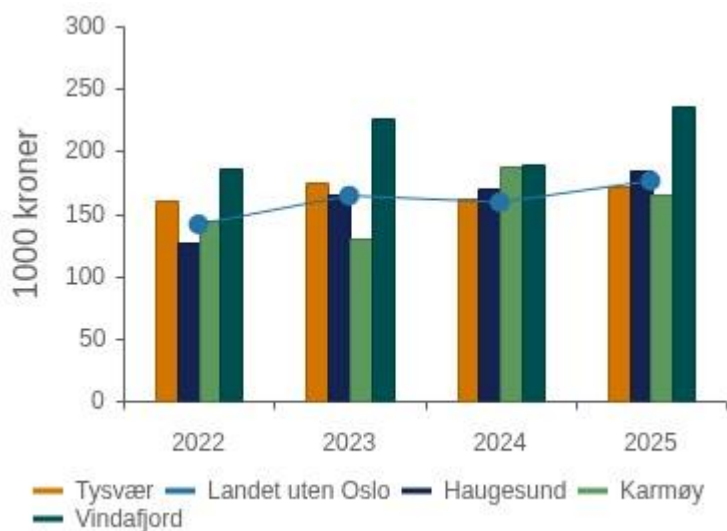
	2022	2023	2024	2025
Tysvær	0,8	1,8	1,5	1,0
Landet uten Oslo	0,5	1,0	1,1	0,9
Haugesund	0,6	1,4	1,4	0,9
Karmøy	0,3	0,7	1,2	0,7
Vindafjord	1,0	1,8	2,4	2,0

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Tysvær kommune har hatt høyere netto driftsutgifter per innbygger til introduksjonsordningen enn landet uten Oslo i hele perioden. Nivået økte tydelig fra 2022 til 2023, men er redusert fra 2024 til 2025. Utviklingen må ses i sammenheng med høyt mottak av flyktninger og økt antall deltakere i introduksjonsprogrammet.

Når kostnadene fordeles per mottaker, ligger Tysvær i 2025 omtrent på nivå med landet uten Oslo og nabokommunene, med unntak av Vindafjord som har høyere kostnader. Dette tyder på at det høye kostnadsnivået per innbygger i større grad skyldes antall deltakere enn særlig høye kostnader per deltaker.

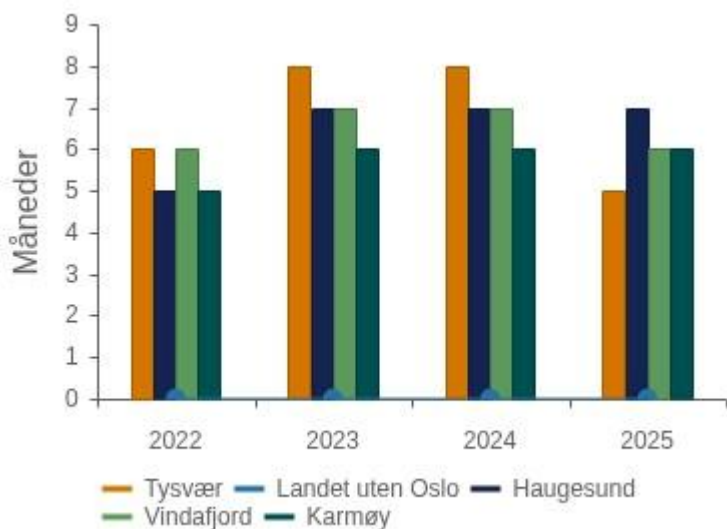
Prioritet - Netto driftsutgifter til introduksjonsordningen per mottaker (1000 kr)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	160	174	162	172
Landet uten Oslo	141	164	159	176
Haugesund	127	166	170	185
Karmøy	145	130	188	166
Vindafjord	186	226	190	233

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Kvalitet - Gjennomsnittlig deltakelseslengde (måneder)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	6	8	8	5
Landet uten Oslo	0	0	0	0
Haugesund	5	7	7	7
Vindafjord	6	7	7	6
Karmøy	5	6	6	5

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Deltakere i Tysvær har i 2025 kortere gjennomsnittlig deltakelseslengde i introduksjonsprogrammet enn flere av sammenligningskommunene. Dette kan henge sammen med kommunens fokus på å sette deltakere som står langt fra arbeidslivet, i arbeid eller annen riktig ytelse.

Samtidig bør kortere deltakelseslengde vurderes sammen med resultatene etter programmet, særlig overgang til arbeid, utdanning eller annen varig inntektssikring.

8.5 Kvalifiseringsprogram

Kvalifiseringsprogram omfatter utbetaling av kvalifiseringsstønad til deltakerne av kvalifiseringsprogrammet, og inntekter og utgifter knyttet til organisering, tilrettelegging, utbetaling, tiltaks- og oppfølgingsutgifter.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (276) kvalifiseringsordningen (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	203	290	426	327
Landet uten Oslo	252	286	306	305
Haugesund	354	410	539	511
Vindafjord	142	145	101	98
Karmøy	207	295	359	341

**) Graf er justert med utgiftsbehov

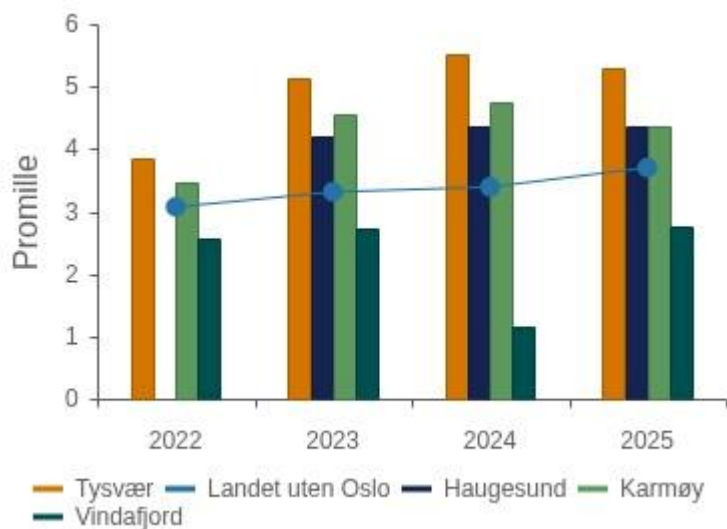
Tysvær kommune har høyere netto driftsutgifter til kvalifiseringsordningen enn Landet uten Oslo. Tysvær kommune har redusert antall deltakere i kvalifiseringsprogrammet i 2025, som kan forklare lavere kostnader per innbygger.

Tysvær har likevel fortsatt en høyere andel mottakere av kvalifiseringsstønad per 1 000 innbyggere 20–66 år enn landet uten Oslo. Dette kan tyde på at kommunen i større grad bruker kvalifiseringsprogrammet som virkemiddel for personer som står utenfor arbeid og trenger tett oppfølging.

En betydelig andel, opptil 50 % av deltakerne i kvalifiseringsprogram har flyktningbakgrunn. Det har i de siste åre vært fokus på flyktninger som har vært i landet en stund, med tanke på finne årsaker til at de ikke er i arbeid og sette inn tiltak.

Netto driftsutgifter per bruker ligger i 2025 lavere enn landet uten Oslo. Det kan tyde på at Tysvær har en relativt kostnadseffektiv oppfølging per deltaker, men indikatoren sier ikke alene noe om kvalitet eller effekt. For å vurdere om ressursbruken er riktig, bør kostnad per deltaker ses sammen med resultatene etter avsluttet program.

Dekningsgrad - Mottakere av kvalifiseringsstønnad per 1000 innbyggere 20-66 år (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	3,9	5,1	5,5	5,3
Landet uten Oslo	3,1	3,3	3,4	3,7
Haugesund	0,0	4,2	4,4	4,4
Vindafjord	2,6	2,7	1,1	2,8
Karmøy	3,5	4,6	4,8	4,4

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Produktivitet - Netto driftsutgifter til kvalifiseringsprogrammet per bruker (B)

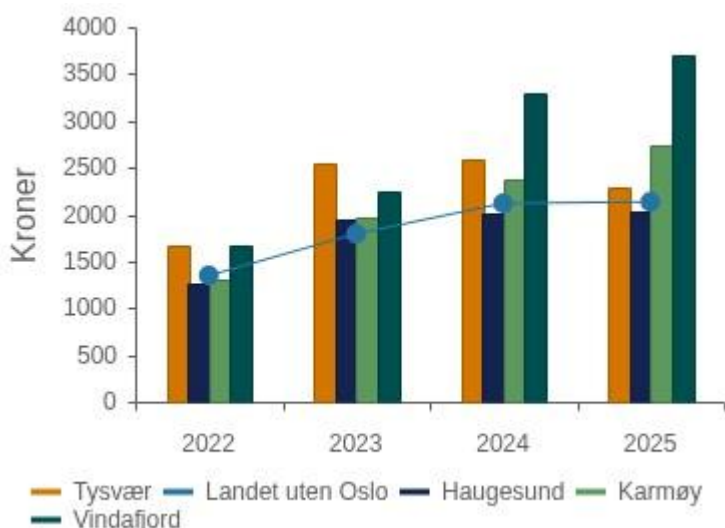
	2022	2023	2024	2025
Tysvær	161	164	211	156
Landet uten Oslo	178	180	185	163
Haugesund	0	163	194	180
Karmøy	151	161	175	177
Vindafjord	159	142	238	90

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

8.6 Økonomisk sosialhjelp

Alle utgifter til økonomisk sosialhjelp (lån og bidrag) som er hjemlet i lov om sosiale tjenester. Dette omfatter kontantytelser og andre ytelser, herunder ytelser som gis i form av reduserte brukerbetalinger eller gratis tjenester der det er brukerbetaling (husleie, barnehage, SFO etc.). Forskudd i påvente av vedtak om stønad fra NAV.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (281) økonomisk sosialhjelp (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	1 669	2 538	2 599	2 281
Landet uten Oslo	1 347	1 792	2 118	2 125
Haugesund	1 270	1 937	2 015	2 030
Karmøy	1 299	1 968	2 383	2 731
Vindafjord	1 660	2 245	3 291	3 699

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU). **) Graf er justert med utgiftsbehov

Tysvær kommune har hatt en betydelig økning i netto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp fra 2022 til 2024, men kostnadene er redusert i 2025. Nivået ligger fortsatt noe over landet uten Oslo målt per innbygger, men lavere enn Karmøy og Vindafjord i 2025.

Kommunen har i perioden bosatt et stort antall flyktninger*, og det medfører utbetaling av sosialhjelp til bosetting og bidrag sosialhjelp i påvente av at flyktningene kan starte i introduksjonsprogrammet. Tysvær kommune har også utgifter til økonomisk sosialhjelp etter at introduksjonsprogram er gjennomført der flyktningene ikke kommer i arbeid eller mottar andre stønader. Noen mottar også supplerende sosialstønad om ikke inntektene fra kvalifiseringsprogrammet er tilstrekkelige til livsopphold for husstanden.

*se analyse under flyktning og integrering.

Økonomisk sosialhjelp må også ses i sammenheng med dyrtid, økte boutgifter og høyere levekostnader. Slike forhold rammer særlig husholdninger med lave inntekter og liten økonomisk buffer, og kan gi behov for høyere eller supplerende sosialhjelp. I Tysvær er andelen sosialhjelpsmottakere totalt relativt lav, men gjennomsnittlig utbetaling per stønadsmåned ligger noe over landet uten Oslo. Det kan tyde på at kostnadsnivået i

større grad påvirkes av omfanget i enkeltsaker enn av et høyt antall mottakere.

Dekningsgrad - Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde (B)

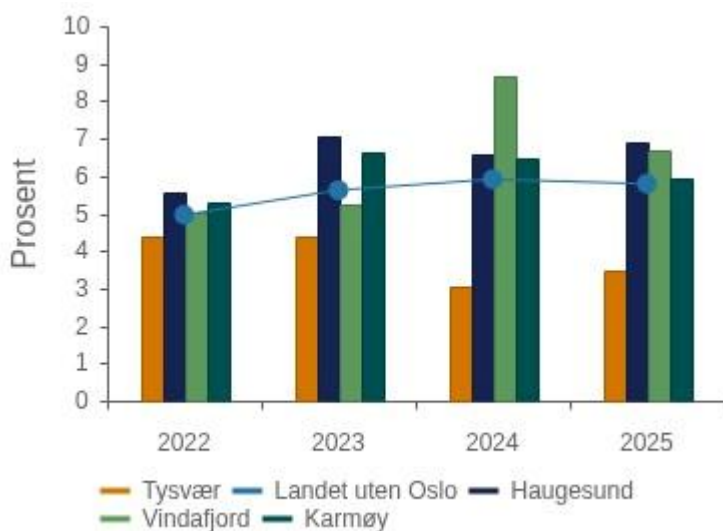

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	48,9 %	54,2 %	51,7 %	46,7 %
Landet uten Oslo	36,0 %	35,5 %	35,0 %	34,0 %
Haugesund	49,1 %	45,2 %	45,9 %	41,5 %
Karmøy	49,2 %	45,1 %	45,3 %	43,7 %
Vindafjord	37,6 %	38,7 %	43,6 %	44,0 %

**) Grafer justert med utgiftsbehov

Tysvær har en over flere år vært en oppgang i andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde. Tysvær kommune har hatt stort fokus på arbeidsrettet innsats for få mottakerne i arbeid.

Dekningsgrad - Andelen sosialhjelpsmottakere 18-24 år, av innbyggerne (19)-24 år (B)

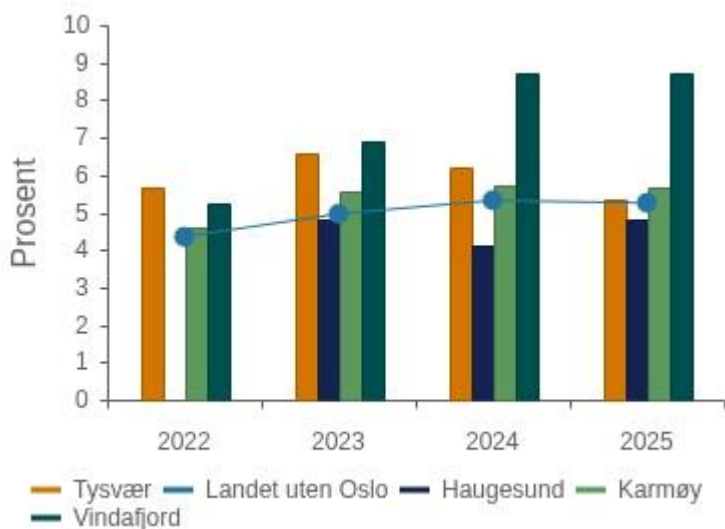
	2022	2023	2024	2025
Tysvær	4,4 %	4,4 %	3,0 %	3,5 %
Landet uten Oslo	5,0 %	5,6 %	5,9 %	5,8 %
Haugesund	5,5 %	7,1 %	6,6 %	6,9 %
Vindafjord	5,0 %	5,2 %	8,7 %	6,7 %
Karmøy	5,3 %	6,6 %	6,5 %	6,0 %

***) Grafer justert med utgiftsbehov*

Tysvær kommune har en lavere andel av innbyggere under 24 år som er sosialhjelpsmottakere enn Landet uten Oslo. De siste to årene har kommunen hatt en betydelig andel færre sosialhjelpsmottakere i alderen 18-24 år, enn sammenligningskommunene.

Dette kan tyde på at kommunens arbeid med aktivitetsplikt og oppfølging av unge har hatt effekt. For den samlede voksenbefolkningen ligger andelen sosialhjelpsmottakere i 2025 omtrent på nivå med landet uten Oslo, mens andelen av befolkningen totalt som mottar sosialhjelp er relativt lav.

Dekningsgrad - Andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere i alderen 18-66 år (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	5,7 %	6,6 %	6,2 %	5,4 %
Landet uten Oslo	4,4 %	5,0 %	5,3 %	5,3 %
Haugesund		4,8 %	4,1 %	4,8 %
Karmøy	4,6 %	5,6 %	5,7 %	5,7 %
Vindafjord	5,3 %	6,9 %	8,7 %	8,7 %

**) Grafer justert med utgiftsbehov

Prioritet - Netto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr innbygger 20-66 år (B)

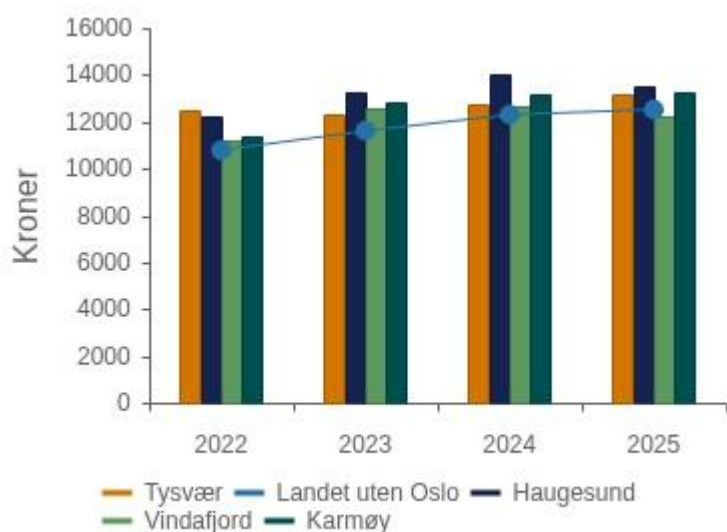
	2022	2023	2024	2025
Tysvær	3 255	4 738	4 640	3 948
Landet uten Oslo	2 542	3 248	3 660	3 537
Haugesund	2 352	3 437	3 408	3 316
Karmøy	2 498	3 628	4 187	4 612
Vindafjord	3 209	4 157	5 802	6 311

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU). **) Graf er justert med utgiftsbehov

Tysvær kommune har redusert kostnad pr innbygger mellom 20 - 66 år til økonomisk sosialhjelp pr innbygger. Kommunen har hatt høye kostnader knyttet til bosetning og

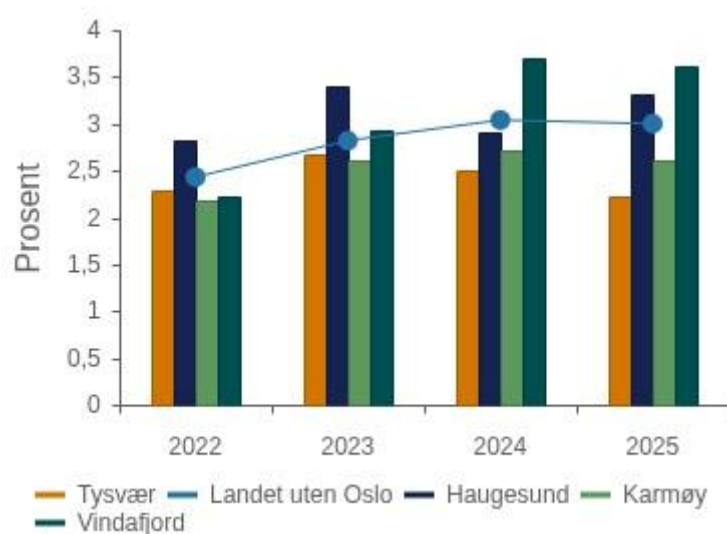
kostnader til sosialhjelp i 2023 og 2024. Kommunen har redusert bosetningskostnader som følge av lavere mottak av flyktninger.

Grunnlagsdata (Nivå 3) - Gjennomsnittlig utbetaling per stønadsmåned (kr)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	12 478	12 318	12 744	13 216
Landet uten Oslo	10 785	11 609	12 299	12 521
Haugesund	12 242	13 288	13 992	13 549
Vindafjord	11 247	12 538	12 655	12 216
Karmøy	11 356	12 795	13 143	13 261

Dekningsgrad - Sosialhjelpstilfeller totalt som andel av befolkning totalt (prosent) (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	2,3 %	2,7 %	2,5 %	2,2 %

Landet uten Oslo	2,4 %	2,8 %	3,0 %	3,0 %
Haugesund	2,8 %	3,4 %	2,9 %	3,3 %
Karmøy	2,2 %	2,6 %	2,7 %	2,6 %
Vindafjord	2,2 %	2,9 %	3,7 %	3,6 %

Tysvær har en forholdsvis lav andel av befolkningen som mottar sosialhjelp sammenlignet med Landet uten Oslo og nabokommunene.

9. Flyktninger og integrering

Bosatte flyktninger per 1000 innbyggere (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	12,8	10,3	4,1	2,2
Landet uten Oslo	6,1	6,6	5,0	2,5
Haugesund	7,8	9,4	4,0	2,5
Karmøy	5,1	8,0	4,5	1,7
Vindafjord	6,2	10,2	11,5	3,4

Bosatte flyktninger per 1000 innbyggere.. Kilde: Framsikt AS

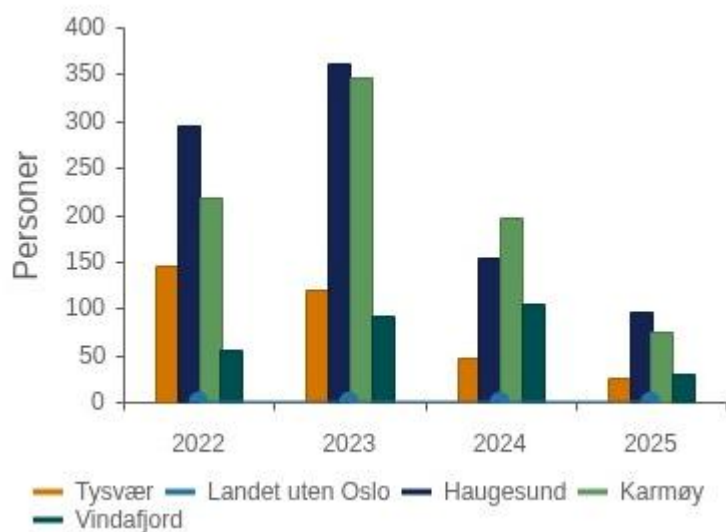
Tysvær kommune bosatte flere flyktninger enn sammenligningskommunene pr 1000 innbyggere i årene 2022 og 2023. Det indikerer at kommunen har hatt større belastning på sitt ordinære tjenesteapparat enn sammenligningskommunene og Landet uten Oslo.

I 2024 og 2025 er Tysvær sitt mottak redusert, og i 2025 ligger kommunen lavere enn landet uten Oslo og sammenligningskommunene. Dette betyr likevel ikke at belastningen på tjenesteapparatet faller tilsvarende raskt. Flyktninger skal følges opp over en femårsperiode, og mange av kostnadene knyttet til bosetting, integrering, kvalifisering og sosial oppfølging vil derfor fortsette også etter selve bosettingsåret.

Det gjenspeiles i indikatoren tilskudd til integrering. I 2025 er det fortsatt høyt antall bosatte flyktninger selv om mottaket av nye flyktninger er gått ned. Det kan gi noe mindre press på førstegangsbosetting og etablering, men kommunen har fortsatt et betydelig oppfølgingsansvar for flyktninger som er bosatt de siste årene. Det påvirker også det ordinære tjenestetilbudet til kommunen, som barnehage, skole og helse.

Det økonomiske bildet bør derfor vurderes ut fra både nye bosettinger, samlet antall flyktninger i oppfølgingsperioden, integreringstilskudd og kostnader i ordinære tjenester.

Flyktninger - Faktisk bosetting - antall personer

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	146	119	48	26
Landet uten Oslo				
Haugesund	295	361	153	97
Karmøy	218	346	196	74
Vindafjord	55	91	104	31

Flyktninger – faktisk bosetting – antall personer. Klide: Framsikt AS

Indikatoren viser faktisk bosetting av flyktninger i årene 2022 – 2025. Selv om kommunen har tatt imot mange flyktninger pr. 1000 innbyggere kan det ikke direkte sammenlignes på antall uten å se på kommunestørrelse i tillegg.

Tilskudd integrering pr innbygger (B)

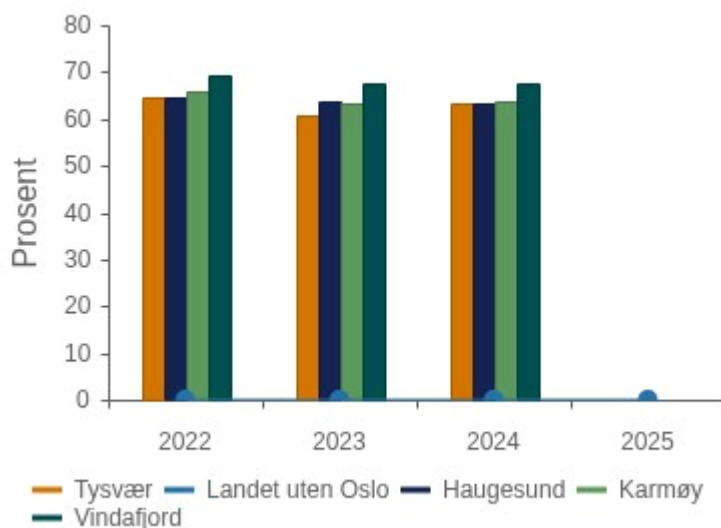
	2022	2023	2024	2025
Tysvær	3 572	7 698	6 971	5 109
Landet uten Oslo	2 326	4 135	4 808	4 362

	2022	2023	2024	2025
Haugesund	2 887	5 363	5 442	4 559
Karmøy	1 709	3 564	4 200	3 551
Vindafjord	2 417	4 222	6 600	6 618

Tilskudd til integrering pr innbygger. Klide: Framsikt AS

Kommunene mottar tilskudd til integrering fra IMDI basert på antall bosatte flyktninger. Tilskuddene har en forskyving i og med at kommune mottar mest i tilskudd i år to etter bosetning. Indikatoren viser tilskuddet kommunen får fordelt på alle kommunens innbyggere – ikke fordelt per flyktning. Tilskuddet skal gå til bosetting og integrering av flyktningene. På grunn av høye mottak i 2022 og 2023 mottar kommunen fortsatt høye tilskudd per innbygger i Tysvær. Kommunen har hatt høy vekst, og har fortsatt høye utgifter som følge av bosettingen i foregående år.

Innvandrere i arbeid (prosent)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	64,4 %	60,7 %	63,5 %	
Landet uten Oslo				
Haugesund	64,7 %	63,7 %	63,4 %	
Karmøy	65,9 %	63,5 %	63,7 %	
Vindafjord	69,5 %	67,8 %	67,5 %	

Indikatoren for innvandrere i arbeid viser at Tysvær ligger omtrent på nivå med Haugesund og Karmøy, men lavere enn Vindafjord. Indikatoren omfatter alle innvandrere, ikke bare flyktninger. Den gir derfor ikke alene grunnlag for å vurdere effekten av flyktningarbeidet, men den er relevant som et overordnet bilde av arbeidsdeltakelse blant innvandrere i kommunen.

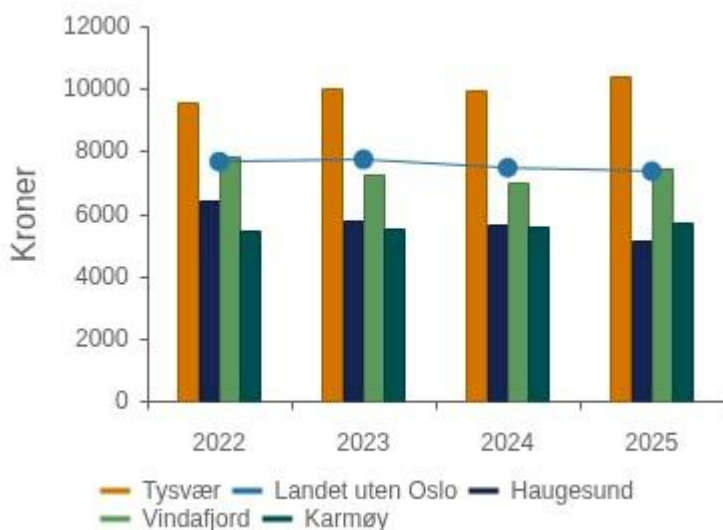
10. Tekniske tjenester

10.1 Eiendomsforvaltning

Denne KOSTRA-funksjonen inneholder funksjonene

- Eiendomsforvaltning (121)
- Administrasjonslokaler (130)
- Førskolelokaler (221)
- Skolelokaler (222)
- Institusjonslokaler (261)
- Idrettsbygg (381)
- Kulturbygg (386)

Prioritet - Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning per innbygger (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	9 567	10 018	9 950	10 416
Landet uten Oslo	7 659	7 726	7 461	7 372
Haugesund	6 401	5 773	5 665	5 139
Vindafjord	7 797	7 243	7 019	7 425
Karmøy	5 461	5 511	5 590	5 699

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU). Kilde: Framsikt AS

**) Graf er justert med utgiftsbehov

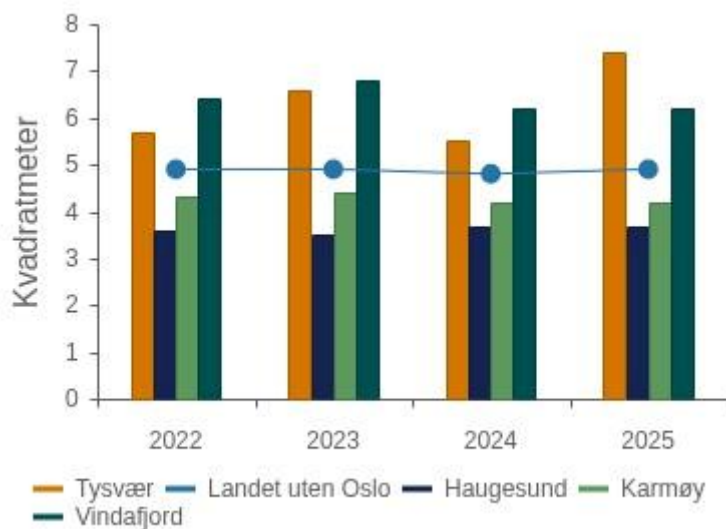
Dette er en samleindikator for alle formålsbygg i kommunen per innbygger. Formålsbygg er kommunale bygg med tjenestemessige formål. Det ikke kommunale boliger.

I 2025 har Tysvær kommune netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning på 10 416 kroner per innbygger. Dette er en økning fra 2024 og ligger betydelig høyere enn både Landet uten Oslo og sammenlignbare nabokommuner. Det relativt høye kostnadsnivået indikerer at Tysvær har omfattende eller kostnadskrevenne bygningsmasse per innbygger, og at eiendomsforvaltning er et område med høy ressursbruk i kommunen.

Det høye kostnadsnivået innen eiendomsforvaltning må særlig ses i sammenheng med at Tysvær har mye eid bygningsareal per innbygger. Når nye formålsbygg tas i bruk uten at eldre bygningsmasse fases ut, øker kommunens samlede areal, og dermed også kostnader til drift,

renhold, energi, vedlikehold, forsikring og avskrivninger.

Prioritet - Samlet areal på formålsbyggene kommunen eier i kvadratmeter per innbygger (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	5,7	6,6	5,5	7,4
Landet uten Oslo	4,9	4,9	4,8	4,9
Haugesund	3,6	3,5	3,7	3,7
Karmøy	4,3	4,4	4,2	4,2
Vindafjord	6,4	6,8	6,2	6,2

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU). Kilde: Framsikt AS

Prioritet - Samlet areal på formålsbyggene kommunen leier i kvadratmeter per innbygger (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	0,1	0,2	0,1	0,1
Landet uten Oslo	0,2	0,2	0,2	0,2
Haugesund	0,6	0,6	0,6	0,6
Karmøy	0,0	0,1	0,1	0,1

Vindafjord	0,5	0,5	0,5	0,5
------------	-----	-----	-----	-----

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU). Kilde: Framsikt AS

Tysvær har fra 2024 til 2025 hatt en betydelig arealøkning. I 2025 har Tysvær kommune 7,4 kvadratmeter eide formålsbygg per innbygger, som er betydelig høyere enn Landet uten Oslo og nabokommunene Haugesund og Karmøy, men noe høyere enn Vindafjord. Leiearealet er derimot lavt og stabilt på 0,1 kvadratmeter per innbygger, klart under landssnittet og nabokommunene. Det høye eide arealet må ses i sammenheng med at Tysvær er en langstrakt kommune med kommunale bygg i de fleste bygder, samt en høy andel kommunale barnehager og skoler sammenlignet med Haugesund og Karmøy. Dette bidrar til et høyere arealnivå og høyere kostnader per innbygger.

Tysvær kommune har bygget og tatt i bruk flere nye formålsbygg de siste årene. Eksempler er nytt driftsbygg på Eikeskog og ny Frakkagjerd ungdomsskole. Når nye bygg tas i bruk uten at eldre byggningsmasse fases ut, øker kvadratmeter kommunen skal drifte og vedlikeholde.

Renholdskostnader:

Lønn til renholdere skal føres på egen KOSTRA-art. I flere kommuner blir denne arten i liten grad benyttet, enten fordi renholdstjenestene kjøpes eksternt, eller fordi lønn til renholdere føres som ordinær fastlønn. Kostnader til renhold kan derfor være organisert og bokført ulikt mellom kommuner. Dette innebærer at det kan fremstå som om Tysvær kommune har relativt høye renholdskostnader, uten at dette nødvendigvis gir et korrekt bilde av det reelle kostnadsnivået og sammenligningsgrunnlag.

Vedlikeholdskostnader:

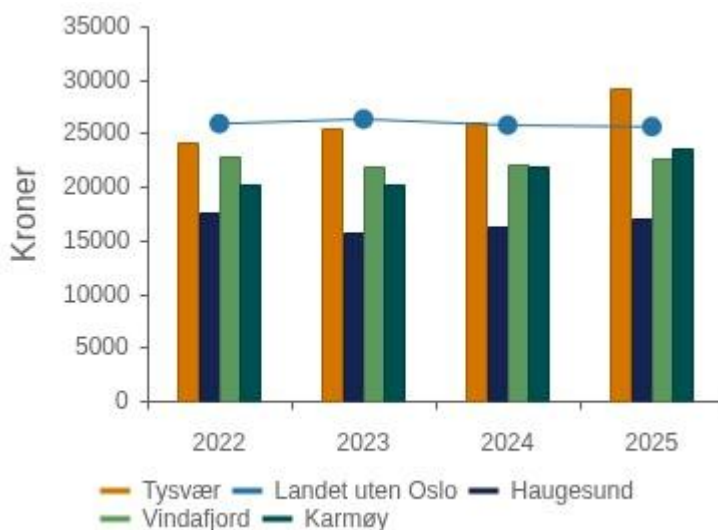
Tilsvarende som for renhold gjelder for vedlikehold. Lønn til ansatte som utfører håndverksmessig arbeid skal føres på egen lønnsart. Tysvær kommune benytter i liten grad denne lønnsarten, da byggdrifere i hovedsak bestiller eksterne håndverkertjenester ved behov. I kommuner hvor vaktmestertjenesten utfører mer vedlikehold i egenregi, vil kostnadene i større grad fremgå direkte som lønn. Dette kan gjøre det misvisende at Tysvær fremstår med lavere vedlikeholdskostnader enn sammenlignbare kommuner.

Samlet sett innebærer dette at tallene for renhold og vedlikehold må vurderes i sammenheng med organisering, ansvarsdeling og regnskapsføring, og ikke isolert. Dette er særlig relevant i vurderingen av Tysvær kommunes relativt høye kostnader til eiendomsforvaltning per innbygger.

10.1.1 Skolelokaler

Utgifter til drift og vedlikehold av skolelokaler, SFO-lokaler og internatbygninger med tilhørende tekniske anlegg og utendørsanlegg/skolegård. Dette omfatter lønn mv. til eget drifts-/vedlikeholdspersonell, innkjøp av materiell og utstyr til drift og vedlikehold, og kjøp av drifts-/vedlikeholdstjenester som er knyttet til skolelokaler. Dessuten avskrivninger av egne bygg. Som driftsaktiviteter regnes løpende drift, renhold, vakthold, sikring, energi og vann, avløp og renovasjon.

Prioritet - Netto driftsutgifter til skolelokaler (222), per innbygger 6-15 år

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	24 108	25 506	26 080	29 222
Landet uten Oslo	25 874	26 298	25 728	25 586
Haugesund	17 521	15 770	16 265	16 994
Vindafjord	22 832	21 900	22 107	22 614
Karmøy	20 241	20 157	21 950	23 572

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU). Netto driftsutgifter til skolelokaler (222), per innbygger 6-15 år. Kilde: Framsikt AS

I 2025 har Tysvær kommune netto driftsutgifter til skolelokaler på 29 222 kroner per innbygger i alderen 6–15 år. Dette er en betydelig økning fra tidligere år og klart høyere enn både Landet uten Oslo og alle sammenlignbare nabokommuner. Kostnadsnivået passerte landsgjennomsnittet i 2024 og har fortsatt å øke i 2025.

Utviklingen må ses i sammenheng med både bygningsmassen, areal per elev og økte kostnader knyttet til drift og vedlikehold. Tysvær har et relativt høyt areal av skolelokaler per barn i skolepliktig alder. Når elevtallet går ned, fordeles faste kostnader til bygg, renhold, energi, vedlikehold og avskrivninger på færre elever. Dette bidrar til høyere kostnad per innbygger i aldersgruppen 6–15 år.

Økningen må blant annet sees i sammenheng med at det er bevilget ekstra midler til vedlikehold av skolebygg, med 1 million kroner årlig i perioden 2024–2026. Dette gir økte kostnader som også reflekteres i KOSTRA-tallene.

	2024	2025	Haugesund	Karmøy	Vindafjord	Landet uten Oslo
Areal Skolelokaler pr barn	17,7	23	18,2	21,3	25,9	20,7
Renholdsaktiviteter pr kvm	336	279	156	200	213	219
Vedlikeholdsaktiviteter pr kvm	162	97	51	154	74	101
Energiutgifter pr kvm	187	140	152	130	173	129
Brutto driftsutgift pr kvm	1582	1457	989	1182	904	1346

I 2025 har Tysvær kommune et høyere areal av skolelokaler per barn i skolepliktig alder enn Landet uten Oslo og de fleste nabokommunene, med unntak av Vindafjord. Det høye arealet per barn innebærer at faste kostnader knyttet til drift av bygg fordeles på færre elever.

Det økte arealet i 2025 må også sees i sammenheng med at nye Frakkagjerd ungdomsskole åpnet 11. november 2025. Økt bygningsmasse bidrar til at faste kostnader til drift, renhold og vedlikehold fordeles på færre elever. I tillegg øker avskrivningene betraktelig i takt med nybygging, ombygging av gamle bygg og etablering av ny drift i gamle lokaler.

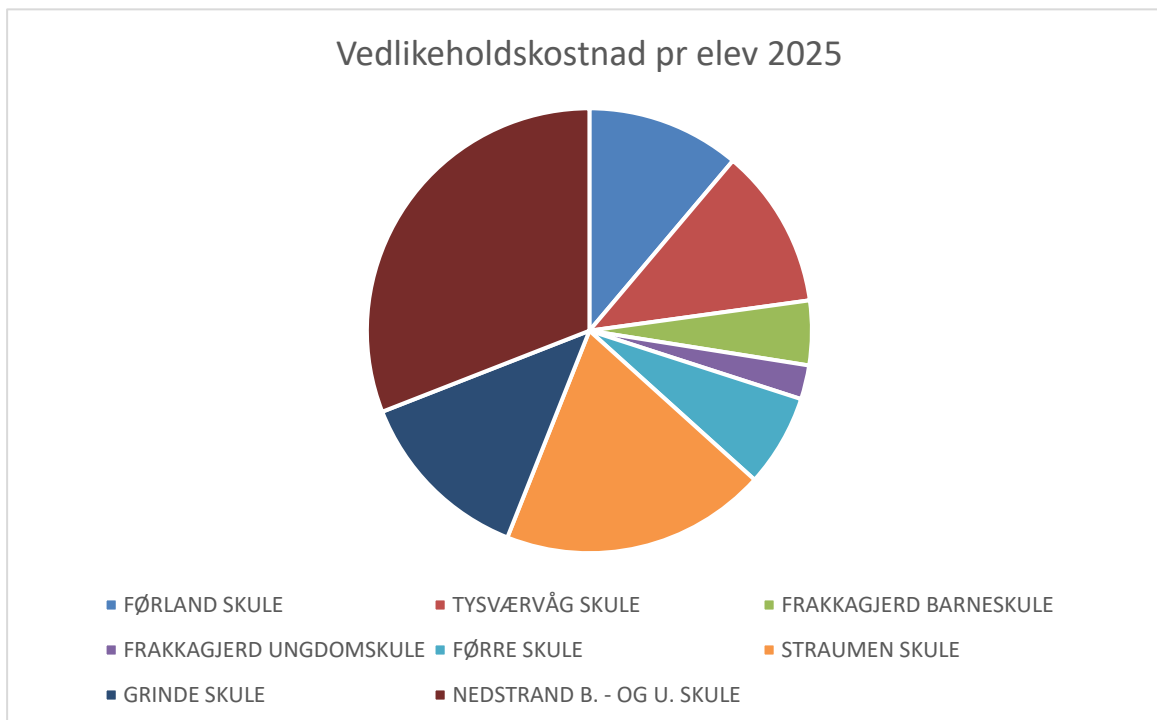
Når kostnadene ses per kvadratmeter, ligger Tysvær over både Landet uten Oslo og nabokommunene for renhold og samlede brutto driftsutgifter. Dette bidrar til at kostnadene per innbygger 6–15 år er relativt høye. Nedgang i antall barn i skolepliktig alder forsterker denne effekten, så lenge kommunen har samme bygningsmasse å drifte, herunder utgifter til renhold, energi og vedlikehold.

Energikostnadene per kvadratmeter er redusert fra 2024 til 2025, men ligger fortsatt noe høyere enn gjennomsnittet for Landet uten Oslo.

Vedlikeholdsutgiftene per kvadratmeter er redusert med om lag 40 prosent fra 2024 til 2025. Dette må sees i sammenheng med at vedlikeholdsaktivitetene varierer fra år til år, avhengig av hvilke tiltak som gjennomføres ved de enkelte skolene.

Samlet sett forklarer høyt areal per barn og relativt høye kostnader per kvadratmeter hvorfor Tysvær kommune har et høyt kostnadsnivå for skolelokaler sammenlignet med andre kommuner.

Vedlikehold per elev i 2025:

Kilde: Vedlikeholdskostnader (KOSTRA art 230/240/250) tatt ut for 2025

Diagrammet viser at vedlikeholdskostnadene per elev i 2025 varierer betydelig mellom skolene i Tysvær kommune. Nedstrand barne- og ungdomsskule har en relativt høy andel av kostnadene, noe som må sees i sammenheng med gjennomførte tiltak som reparasjon av tak og innvendig arbeid med dører og foldevegger i året som har gått.

Straumen skole har også økte kostnader som følge av utskiftning av energistyringsportal. Slike enkeltprosjekter gir store utslag i kostnader per elev, særlig ved skoler med lavt elevtall. Forskjellene mellom skolene viser at vedlikeholdskostnader per elev i stor grad påvirkes av hvilke tiltak som gjennomføres det enkelte året, kombinert med elevgrunnlaget ved den enkelte skole.

Kostnadsnivået for skolelokaler påvirkes ikke bare av driftskostnadene i byggene, men også av elevgrunnlaget. Når antall barn i skolepliktig alder går ned, vil faste kostnader til bygg, renhold, energi, vedlikehold og avskrivninger fordeles på færre elever. Dette gjør skolelokaler til et område der demografi og skolestruktur får direkte betydning for vedlikeholdskostnad per elev.

10.1.2 Førskolelokaler

Utgifter til drift og vedlikehold av barnehagelokaler med tilhørende tekniske anlegg og utendørsanlegg/lekeareal. Dette omfatter lønn mv. til eget drifts-/vedlikeholdspersonell, innkjøp av materiell og utstyr til drift og vedlikehold, og kjøp av drifts-/vedlikeholdstjenester som er knyttet til barnehagelokaler. Dessuten avskrivninger av egne bygg. Som driftsaktiviteter regnes løpende drift, renhold, vakthold, sikring, energi og vann, avløp og renovasjon.

Produktivitet - Korrigerte brutto driftsutgifter til førskolelokaler per kvadratmeter (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	2 372	3 020	3 568	2 719
Landet uten Oslo	1 802	1 896	1 903	1 957
Haugesund	1 200	1 497	1 555	1 660
Karmøy	1 303	1 497	1 625	1 723
Vindafjord	1 204	676	1 162	1 214

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU). Korrigerte brutto driftsutgifter til førskolelokaler per kvadratmeter. Kilde: Framsikt AS.

Tysvær kommune har gjennom hele perioden et markant høyere kostnadsnivå per kvadratmeter for førskolelokaler enn både Landet uten Oslo og sammenlignbare nabokommuner. Kostnadene økte kraftig fra 2022 til 2024, før de ble redusert i 2025. Til tross for nedgangen ligger nivået i 2025 fortsatt betydelig høyere enn i 2022, noe som indikerer et varig høyere kostnadsnivå. Leie av modulbygg til barnehageformål på Førland er en medvirkende årsak, og bidrar til høyere driftskostnader sammenlignet med kommuner med mer permanente løsninger og større innslag av private barnehager.

	2024	2025	Haugesund	Karmøy	Vindafjord	Landet uten Oslo
Areal Førskolelokaler pr barn	8,3	9,5	12,6	8,3	16,9	11,1
Renholdsaktiviteter pr kvm	671	510	173	349	277	350
Vedlikeholdsaktiviteter pr kvm	941	356	201	160	79	176
Energiforbruk pr kvm	285	234	178	264	172	160
Brutto driftsutgift pr kvm	3711	2719	1660	1723	1214	1961

Areal per barn i kommunale barnehager har hatt en liten økning siden fjoråret. Tysvær kommune

har mindre areal per barn i kommunale barnehager enn Landet uten Oslo, og nabokommunene bortsett fra Karmøy.

Vedlikeholdsaktivitetene økte kraftig fra 2023 til 2024, hovedsakelig som følge av større tiltak ved Aksdal og Nedstrand barnehage. I Aksdal ble ventilasjonsanlegg skiftet ut, mens det i Nedstrand ble gjennomført utskifting av ventilasjonsvinduer. I 2025 er vedlikeholdskostnadene betydelig redusert.

Samlet sett viser indikatorene at Tysvær fortsatt har høye kostnader til førskolelokaler sammenlignet med andre kommuner. I motsetning til skolelokaler, der høyt areal per elev er en viktig forklaring, ser kostnadsbildet for førskolelokaler i større grad ut til å være drevet av høye drifts- og vedlikeholdskostnader per kvadratmeter, blant annet knyttet til modulbygg.

10.1.3 Institusjonslokaler

Utgifter til drift og vedlikehold av institusjoner med tilhørende tekniske anlegg og utendørsanlegg. Dette omfatter lønn mv. til eget drifts-/vedlikeholdspersonell, innkjøp av materiell og utstyr til drift og vedlikehold, og kjøp av drifts-/vedlikeholdstjenester som er knyttet til institusjonslokaler. Dessuten avskrivninger av egne bygg. Som driftsaktiviteter regnes løpende drift, renhold, vakthold, sikring, energi og vann, avløp og renovasjon.

Produktivitet - Netto utgift per kvm, institusjonslokaler

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	1 569	1 035	1 899	1 407
Landet uten Oslo	1 256	1 319	1 324	1 337
Haugesund	1 762	1 713	1 785	1 695
Vindafjord	1 347	1 289	1 363	1 412
Karmøy	1 576	1 435	1 479	1 521

Netto utgift per kvm, institusjonslokaler.

Kilde:

Framsikt

AS

Netto utgift per kvadratmeter til institusjonslokaler i Tysvær kommune ble redusert fra 1 899 kroner i 2024 til 1 407 kroner i 2025. Dette innebærer en tydelig nedgang i kostnadsnivået. I 2025 ligger Tysvær lavere enn nabokommunene, men fortsatt noe høyere enn Landet uten Oslo.

	2024	2025	Haugesund	Karmøy	Vindafjord	Landet uten Oslo
Areal institusjonslokaler kvm pr beboer	157	211	94	79	135	132
Renholdsaktiviteter pr kvm	298	197	224	326	268	198
Vedlikeholdsaktiviteter pr kvm	232	103	151	112	109	105
Energiforbruk pr kvm	421	269	309	279	295	168
Brutto driftsutgift pr kvm	1955	1453	1695	1523	1362	1307

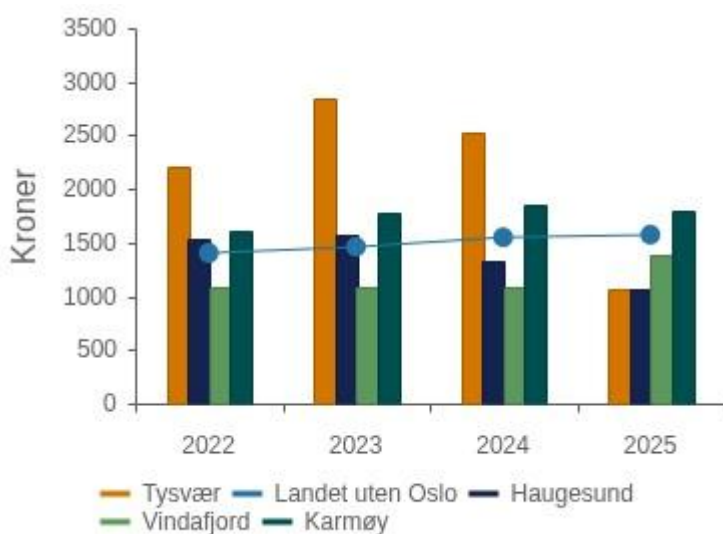
Utviklingen viser at Tysvær kommune fortsatt har et relativt høyt kostnadsnivå per kvadratmeter for drift av institusjonslokaler sammenlignet med Landet uten Oslo og flere nabokommuner, til tross for en reduksjon fra året før. Samtidig viser tallene at kommunen har et høyt areal per beboer. Det betyr at selv om kostnaden per kvadratmeter er redusert, kan de samlede kostnadene til institusjonslokaler fortsatt bli høye når arealet per bruker er stort. Kostnadsbildet for institusjonslokaler må derfor vurderes både ut fra kostnad per kvadratmeter og areal per beboer.

Bygging av helsekvartalet vil kunne påvirke kostnadsbilde for institusjonslokaler framover. Når nye bygg tas i bruk, vil avskrivninger øke og løpende kostnader til drift, renhold, energi og vedlikehold øke. Den samlede effekten for kommunen vil avhenge av om eldre bygg kan fases ut, og i hvor stor grad det nye bygget er mer effektiv og funksjonell.

10.1.4 Idrettsbygg

Utgifter til drift og vedlikehold av kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg inklusive tilhørende tekniske anlegg og utendørs idrettsanlegg. Dette omfatter lønn mv. til eget drifts-/vedlikeholdspersonell, innkjøp av materiell og utstyr til drift og vedlikehold, og kjøp av drifts-/vedlikeholdstjenester som er knyttet til idrettsbygg og idrettsanlegg. Dessuten avskrivninger av egne bygg og anlegg. Som driftsaktiviteter regnes løpende drift, renhold, vakthold, sikring, energi og vann, avløp og renovasjon.

Produktivitet - Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale idrettsbygg per kvadratmeter (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	2 202	2 844	2 526	1 071
Landet uten Oslo	1 402	1 459	1 549	1 571
Haugesund	1 527	1 569	1 333	1 070

Vindafjord	1 089	1 093	1 081	1 392
Karmøy	1 613	1 782	1 851	1 806

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU). Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale idrettsbygg per kvadratmeter. Kilde: Framsikt AS

Netto driftsutgifter til kommunale idrettsbygg i Tysvær kommune ble betydelig redusert i 2025 sammenlignet med tidligere år. Kostnadsnivået ligger nå på nivå med, eller lavere enn, både nabokommunene og Landet uten Oslo.

	2024	2025	Haugesund	Karmøy	Vindafjord	Landet uten Oslo
Areal idrettsbygg kvm pr innbygger	0,4	1,2	0,6	0,3	0,6	0,6
Renholdsaktiviteter pr kvm	362,6	134,7	36,5	101,4	36,1	78,2
Vedlikeholdsaktiviteter pr kvm	383,8	169,7	90	147,9	192,1	127,8
Energiforbruk pr kvm						
Brutto driftsutgift pr kvm	2627	1071	1070	1806	1392	1562

Tall for energiforbruk mangler per dags dato.

Det går frem av oversikten at Tysvær kommune har et betydelig høyere areal av idrettsbygg per innbygger enn både Landet uten Oslo og nabokommunene, selv om kostnaden per kvadratmeter er redusert i 2025.

Reduksjonen i kostnader per kvadratmeter henger særlig sammen med lavere utgifter til vedlikehold og renhold.

Samlet viser tallene at Tysvær har en stor bygnings- og anleggsmasse knyttet til idrettsformål. Korrigerte brutto driftsutgifter per kvadratmeter er kraftig redusert i 2025, men endringen bør tolkes med varsomhet. Når kostnader per kvadratmeter for idrettsbygg faller betydelig samtidig som kostnader per kvadratmeter for kulturbygg (se neste kapittel) øker markant, bør det vurderes om endringen kan skyldes endret fordeling av kostnader, arealgrunnlag eller regnskapsføring mellom funksjonene.

Det samlede kostnadsbildet for idrettsbygg bør derfor vurderes både ut fra areal per innbygger, kostnad per kvadratmeter og hvordan kostnader er fordelt mellom idrettsbygg og kulturbygg.

10.1.5 Kulturbygg

Utgifter til drift og vedlikehold av kommunale kulturbygg med tilhørende tekniske anlegg og utendørsanlegg, herunder kino-, museums- og bibliotekbygg. Dersom musikk- og kulturskoler holder til i egne bygg regnes disse som kulturbygg under denne funksjonen. Dette omfatter lønn mv. til eget drifts-/vedlikeholdspersonell, innkjøp av materiell og utstyr til drift og vedlikehold, og kjøp av drifts-/vedlikeholdstjenester som er knyttet til kulturbygg. Dessuten avskrivninger av egne bygg. Som driftsaktiviteter regnes løpende drift, renhold, vakthold, sikring, energi og vann, avløp og renovasjon.

Produktivitet - Netto utgift per kvm, kulturbygg

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	762	780	748	1 384
Landet uten Oslo	1 005	987	1 025	1 054
Haugesund	805	876	920	857
Vindafjord	779	798	777	819
Karmøy	889	964	939	1 006

Netto utgift per kvm, kulturbygg. Kilde: Framsikt AS

Netto utgift per kvadratmeter til kulturbygg i Tysvær kommune økte betydelig i 2025 til 1 384 kroner. Dette er betydelig høyere enn både Landet uten Oslo og alle sammenlignbare nabokommuner, og representerer et tydelig brudd med nivået i tidligere år.

Utviklingen bør tolkes med varsomhet. Kommunen har bygg og anlegg der flere funksjoner henger tett sammen, blant annet Tysværtunet. Endringer i fordeling av kostnader mellom kulturbygg, idrettsbygg og andre funksjoner kan derfor gi store utslag i KOSTRA-tallene det enkelte året.

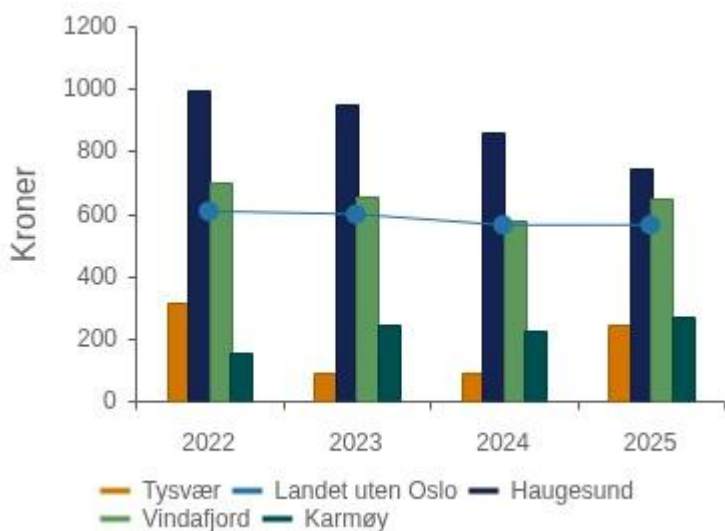
	2024	2025	Haugesund	Karmøy	Vindafjord	Landet uten Oslo
Areal kulturbygg kvm pr innbygger	0,8	0,4	0,5	0,3	0,4	0,4
Renholdsaktiviteter pr kvm	203	413	41	176	94	112
Vedlikeholdsaktiviteter pr kvm	55	76	73	166	65	117
Energiforbruk pr kvm	46	79	204	154	101	125
Brutto driftsutgift pr kvm	886	1589	533	1007	846	1105

Tysvær kommune har om lag samme areal av kulturbygg per innbygger som Landet uten Oslo i 2025. Samtidig har brutto driftsutgifter per kvadratmeter økt betydelig fra 2024 til 2025, og ligger klart høyere enn både landssnittet og nabokommunene. Økningen er særlig knyttet til høyere kostnader innen renhold, vedlikehold og energi.

10.1.6 Administrasjonslokaler

Utgifter til drift og vedlikehold av lokaler med tilhørende tekniske anlegg og utendørsanlegg som benyttes til oppgaver under funksjonene 100, 110, 120 og 121. (Dette betyr at utgifter til fellesbygg må fordeles - f.eks. må sosialkontorets andel av utgiftene til kontorlokaler i rådhuset knyttes til den aktuelle funksjonen - 242). Dette omfatter lønn mv. til eget drifts-/vedlikeholdspersonell, innkjøp av materiell og utstyr til drift og vedlikehold, og kjøp av drifts-/vedlikeholdstjenester som er knyttet til administrasjonslokaler. Avskrivninger av egne bygg omfattes også.

Prioritet - Netto driftsutgifter til administrasjonslokaler per innbygger (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	312	91	89	245
Landet uten Oslo	607	597	563	563
Haugesund	995	947	861	742
Vindafjord	702	656	580	645
Karmøy	157	247	226	270

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU). Netto driftsutgifter til administrasjonslokaler per innbygger. Kilde: Framsikt AS

Netto driftsutgifter til administrasjonslokaler i Tysvær kommune er 245 kroner per innbygger i 2025. Dette nivået er fortsatt betydelig lavere enn Landet uten Oslo og de fleste nabokommunene, selv om det er en økning fra de foregående årene. Dette indikerer et gjennomgående lavt kostnadsnivå for administrasjonslokaler i kommunen.

	2024	2025	Haugesund	Karmøy	Vindafjord	Landet uten Oslo
Administrasjonslokaler Areal kvm pr bruker	0,5	0,9	0,5	0,2	0,7	0,5
Renholdsaktiviteter pr kvm	44	20	271	79	132	193
Vedlikeholdsaktiviteter pr kvm	24	7	337	198	81	113
Energiforbruk pr kvm	47	29	370	149	189	150
Brutto driftsutgift pr kvm	176	295	1582	1140	1009	1257

I 2025 har Tysvær kommune høyere areal per bruker i administrasjonslokaler enn både Landet uten Oslo og de fleste nabokommunene. Samtidig er brutto driftsutgifter per kvadratmeter

betydelig lavere enn sammenligningskommunene, til tross for en økning fra 2024 til 2025. Kostnadene til renhold, vedlikehold og energi per kvadratmeter er lave sammenlignet med andre kommuner, noe som bidrar til det samlede lave kostnadsnivået per kvadratmeter.

Tallene må likevel tolkes med varsomhet. Dagens rådhus er gammelt og lite hensiktsmessig, og lave kostnader per kvadratmeter betyr ikke nødvendigvis at lokalene er effektive eller framtidsrettede. Kommunen har solgt dagens rådhus og planlegger flytting til leide lokaler i løpet av 2027. Dette vil endre kostnadsbildet for administrasjonslokaler. Nye lokaler kan gi bedre funksjonalitet, mer hensiktsmessig arealbruk og bedre arbeidsforhold, men leiekostnader og eventuelle tilpasningskostnader vil trolig gi høyere årlige driftsutgifter enn dagens nivå.

10.1.7 Eiendomsforvaltning

Funksjonen omfatter utgifter knyttet til forvaltning av alle kommunens bygg og eiendom. Dette omfatter alle utgifter til aktiviteter som defineres som forvaltning. Dette omfatter aktiviteter i eiendomsforvaltningen knyttet til eiendomsledelse og administrasjon, forsikringer av bygg og pålagte skatter og avgifter knyttet til bygg, og som typisk er forbruksuavhengig av om bygg er i drift eller ikke.

Prioritet - Netto driftsutgifter til kommunal forvaltning av eiendommer (F121) per innbygger (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	567	619	671	697
Landet uten Oslo	437	471	478	495
Haugesund	90	90	114	24
Vindafjord	300	229	252	293
Karmøy	163	185	205	179

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).**) Graf er justert med utgiftsbehov

Netto driftsutgifter til kommunal forvaltning av eiendommer (F121) per innbygger Kilde: Framsikt AS

I 2025 har Tysvær kommune netto driftsutgifter til eiendomsforvaltning (funksjon 121) på 697 kroner per innbygger. Dette er høyere enn både Landet uten Oslo og alle sammenlignbare nabokommuner, og viderefører en jevn kostnadsøkning over flere år.

Det høye nivået må ses i sammenheng med at Tysvær har en omfattende og sammensatt bygningsmasse. Kommunen eier mange formålsbygg, har desentralisert tjenestestruktur og mange bygg som krever administrativ oppfølging, forsikring, avgifter og eiendomsforvaltning uavhengig av faktisk bruk. Høyere forsikringskostnader bidrar også til økningen. Forsikringsmarkedet har de siste årene generelt vært preget av økte skadeutbetalinger, høyere byggekostnader og økt klima- og naturrisiko. Dette slår særlig ut for kommuner med stor og sammensatt bygningsmasse.

10.2 Kommunale boliger

Denne KOSTRA-funksjonen inneholder funksjonene

Kommunalt disponerte boliger (265)

Bistand til etablering og opprettholdelse av egen bolig (283)

Boligbygging og fysiske bomiljøtiltak (315)

Det er ikke behovsberegning for denne funksjonen.

10.2.1 Kommunalt disponerte boliger

Utgifter til bygningsdrift og vedlikehold av kommunalt disponerte boliger der det inngås leiekontrakt, inkludert omsorgsboliger og andre boliger til pleie- og omsorgsformål, boliger til flyktninger, personalboliger, gjennomgangsboliger mv med tilhørende tekniske anlegg og utendørsanlegg.

Boliger der det inngås husleiekontrakt med beboer selv om boligen har døgnkontinuerlig bemanning. Utgifter til bygningsdrift og vedlikehold av kommunalt disponerte boliger omfatter lønn mv. til eget drifts-/vedlikeholdspersonell, innkjøp av materiell og utstyr til drift og vedlikehold, og kjøp av drifts-/vedlikeholdstjenester som er knyttet til boligene. Dessuten avskrivninger av egne bygg. Som driftsaktiviteter regnes løpende drift, renhold, vakthold, sikring, energi og vann, avløp og renovasjon.

Prioritet - Kommunalt disponerte boliger netto driftsutgifter beløp pr innb. (kr)

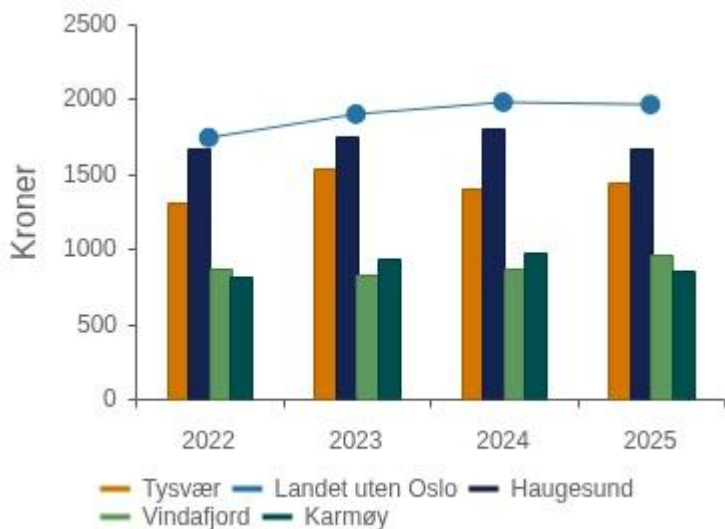
	2022	2023	2024	2025
Tysvær	407	465	227	229
Landet uten Oslo	88	144	137	102
Haugesund	415	462	525	375
Karmøy	57	140	68	70
Vindafjord	36	21	-14	17

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU). Kommunalt disponerte boliger netto driftsutgifter beløp pr innb. Kilde: Framsikt AS

I 2025 har Tysvær kommune netto driftsutgifter til kommunalt disponerte boliger på 229 kroner per innbygger. Kostnadsnivået er fortsatt høyere enn Landet uten Oslo og flere nabokommuner, men betydelig lavere enn i 2022 og 2023. Nedgangen fra 2024 og utover må ses i sammenheng

med økte leieinntekter som følge av høyere utleiegrad, etter at flere boliger ble satt i stand i 2023.

Prioritet - Kommunalt disponerte boliger korrigerte brutto driftsutgifter beløp pr innb. (kr)

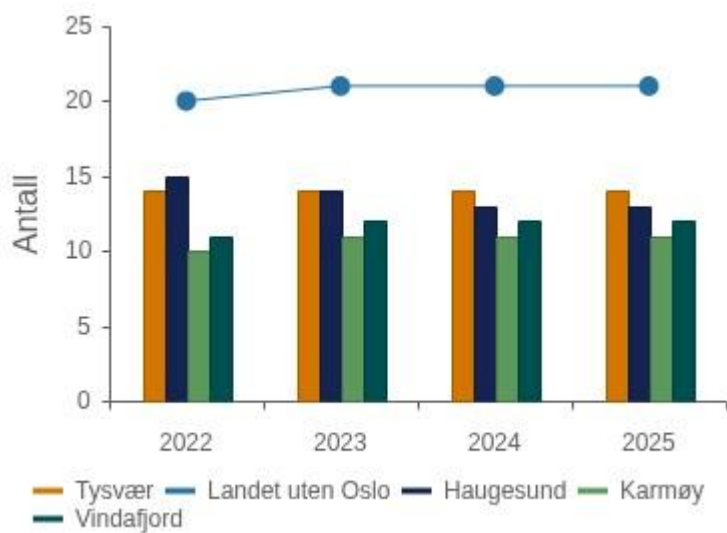
	2022	2023	2024	2025
Tysvær	1 154	1 413	1 350	1 447
Landet uten Oslo	1 529	1 739	1 902	1 963
Haugesund	1 463	1 598	1 737	1 667
Vindafjord	761	762	838	958
Karmøy	713	857	933	862

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU). Korrigerte brutto driftsutgifter per innbygger (265) Kommunalt disponerte boliger (B). Kilde: Framsikt AS

I 2025 har Tysvær kommune brutto driftsutgifter til kommunalt disponerte boliger på 1 447 kroner per innbygger, en økning fra året før. Kostnadsnivået er høyere enn i Karmøy og Vindafjord, men noe lavere enn i Haugesund og Landet uten Oslo. Økningen må sees i sammenheng med betydelige utgifter til ombygging og vedlikehold av boliger, i stor grad knyttet til tilpasning av boliger for flyktninger.

Dette viser samlet sett at netto driftsutgifter er redusert etter 2023, blant annet som følge av høyere utleiegrad og økte leieinntekter. Samtidig har brutto driftsutgifter økt, blant annet knyttet til vedlikehold, ombygging og tilpasning av boliger. Dette viser at lavere netto kostnad ikke nødvendigvis betyr lavere aktivitet eller lavere kostnadsnivå for byggdrift, men at inntektssiden har styrket seg.

Prioritet - Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere (antall)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	14	14	14	14
Landet uten Oslo	20	21	21	21
Haugesund	15	14	13	13
Karmøy	10	11	11	11
Vindafjord	11	12	12	12

Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere Kilde: Framsikt AS

Tysvær kommune har 14 kommunalt disponerte boliger per 1 000 innbyggere i 2025. Dette er lavere enn Landet uten Oslo, men på nivå med eller noe over flere av nabokommunene.

10.2.2. Bistand til etablering og opprettholdelse av egen bolig.

Boligformidling og bostøtteordninger. Botilskudd til pensjonister, kommunal tilleggstrygd, kommunale boligtilskudd og subsidiering av kommunale avgifter, telefon m.m. for pensjonister. Husbankens virkemidler, for eksempel etableringslån, formidlingslån, bostøtte, tilskudd til utbedring av bolig og lignende. Lån til videreutlån, videreutlån, avdrag på lån til videreutlån og mottatte avdrag på lån til videreutlån, samt renteutgifter og renteinntekter tilknyttet formidlingslån. Mottatte avdrag på videreutlån.

Behandling av søknader om kommunal bolig, samt annen boligformidling. Stillinger i sosialtjenesten som er knyttet til etablering og opprettholdelse av bolig. Utgifter knyttet til forvaltning av virkemidler ifbm. bistand til etablering og opprettholdelse av egen bolig, eksempelvis lønnsutgifter knyttet formidling av startlån. Planarbeid knyttet til funksjonen føres også her, for eksempel utarbeidelse av lokale boligsosiale handlingsplaner. Bomiljøarbeid.

Prioritet - Bistand til etablering og opprettholdelse av egen bolig netto driftsutgifter beløp pr innb. (kr)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	121	25	44	25
Landet uten Oslo	205	213	209	191
Haugesund	90	91	51	11
Karmøy	162	109	142	54
Vindafjord	0	0	0	-2

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU). Bistand til etablering og opprettholdelse av egen bolig netto driftsutgifter beløp pr innb. Kilde: Framsikt AS

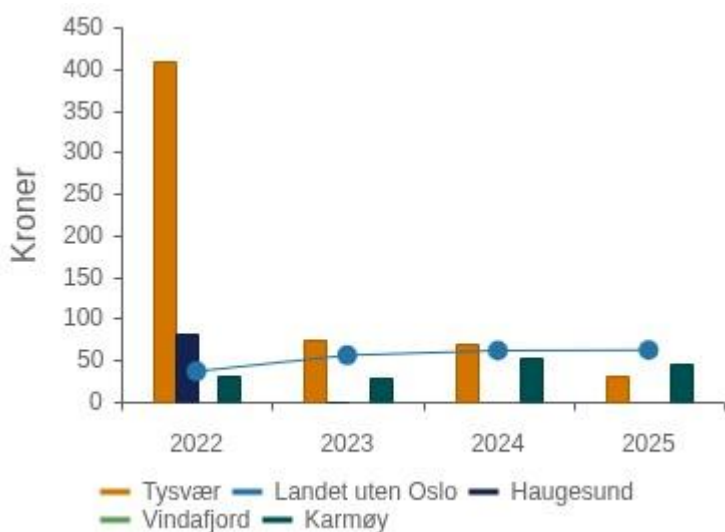
Netto driftsutgifter til bistand for etablering og opprettholdelse av egen bolig i Tysvær kommune er lave i 2025, med 25 kroner per innbygger. Kostnadsnivået er betydelig lavere enn Landet uten Oslo og har gått tydelig ned siden 2022. Reduksjonen må blant annet ses i sammenheng med lavere bemanning på området og at kommunen i liten grad gir tilskudd til etablering. Samtidig er utgiftene relativt små, og enkelttiltak kan derfor gi store årlige utslag i tallene.

Boligbygging og fysiske bomiljøtiltak

Utbyggingsområder/utgifter til boligformål og fysiske bomiljøtiltak, for eksempel kommunal egenandel knyttet til boligkvalitetstilskudd, byfornyelse og lignende, samt ordinære tilskudd/lån til boligbygging fra Husbanken som forblir i kommunen (ikke videreformidling). Investeringer i boliger som planlegges videresolgt. Inntekter festeavgifter boligtomter. Vern av boligbebyggelse,

f.eks. rassikring, elveforebygging, snøskjermer e.l.

Prioritet - Boligbygging og fysiske bomiljøtiltak netto driftsutgifter beløp pr innb. (kr)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	409	75	71	31
Landet uten Oslo	36	56	61	62
Haugesund	81	1	0	0
Karmøy	31	29	52	45
Vindafjord	0	0	0	0

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU). Boligbygging og fysiske bomiljøtiltak netto driftsutgifter beløp pr innb. Kilde: Framsikt AS

Netto driftsutgifter til boligbygging og fysiske bomiljøtiltak i Tysvær kommune er 31 kroner per innbygger i 2025, en halvering fra 2024. Kostnadsnivået er lavt, og betydelig redusert de siste årene. De høye tallene i 2022 skyldes feilrapportering.

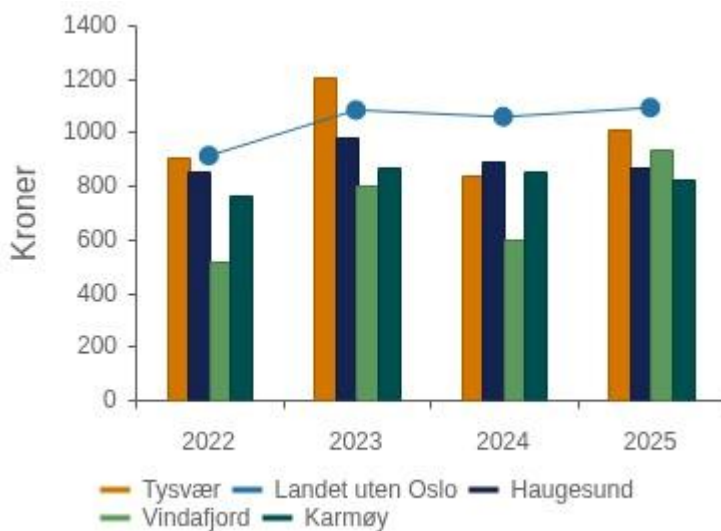
10.3 Plan, kulturminner, natur og nærmiljø

Denne KOSTRA-funksjonen inneholder funksjonene

- Plansaksbehandling (301)
- Byggesaksbehandling og eierseksjonering (302)
- Kart og oppmåling (303)
- Rekreasjon i tettsted (335)
- Naturforvaltning og friluftsliv (360)
- Kulturminner (365)

Det er ikke behovsberegning for denne funksjonen.

Prioritet - Netto driftsutgifter pr. innbygger til Plan, kulturminner, natur og nærmiljø (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	909	1 206	836	1 012
Landet uten Oslo	911	1 082	1 057	1 091
Haugesund	852	978	888	869
Vindafjord	513	799	601	938
Karmøy	761	871	850	823

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Netto driftsutgifter pr. innbygger til Plan, kulturminner, natur og nærmiljø Kilde: Framsikt AS

Netto driftsutgifter til plan, kulturminner, natur og nærmiljø i Tysvær kommune økte til 1 012 kroner per innbygger i 2025. Nivået ligger noe under Landet uten Oslo, men over nabokommunene. Tysvær har relativt høy aktivitet innen byggesaksbehandling, med mange søknader og dispensasjoner sett opp mot kommunestørrelse. Dette kan tyde på høy aktivitet innen bolig- og næringsutvikling og en viss attraktivitet som etableringskommune, men kan også reflektere en spredt bosettingsstruktur med mange mindre tiltak som krever oppfølging.

Tabell 1 Kilde: Framsikt. Produktivitet plan, kulturminner, natur og miljø

Produktivitet 2025	Tysvær	Haugesund	Karmøy	Vindafjord	LuO
Behandlede byggesøknader i alt (antall)	252	356	562	195	60762
Behandlede dispensasjonssøknader (antall)	151	128	282	54	14985
Mottatte byggesøknader (antall)	277	421	622	206	64322
Mottatte dispensasjonssøknader (antall)	125	118	282	49	14430
Gjennomsn. Saksbehandlingstid (dager)	51	46	7	15	28

10.3.1 Plansaksbehandling

Utarbeiding, behandling, kontroll og konsekvensutredninger av planer etter plan- og bygningsloven. Gjelder både arbeid med reguleringsplan, kommuneplanens samfunnsdel og arealdel.

Prioritet - Netto driftsutgifter til plansaksbehandling per innbygger (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	429	400	376	344
Landet uten Oslo	347	378	356	358
Haugesund	297	265	341	244
Karmøy	187	209	199	154
Vindafjord	472	570	634	793

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU). Netto driftsutgifter til plansaksbehandling per innbygger nærmiljø Kilde: Framsikt AS

Netto driftsutgifter til plansaksbehandling i Tysvær kommune ble redusert til 344 kroner per innbygger i 2025. Dette er en videre nedgang fra 2024 og ligger nå noe under Landet uten Oslo. Endringen må også sees i sammenheng med omleggingen fra 2022, hvor kostnader tidligere ført i investeringsregnskapet er flyttet over til drift.

Prioritet - Plansaksbehandling brutto investeringsutgifter beløp pr innb. (kr)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	94	187	64	4
Landet uten Oslo	26	35	27	18
Haugesund	16	1	50	132
Vindafjord	129	102	2	0
Karmøy	0	2	18	0

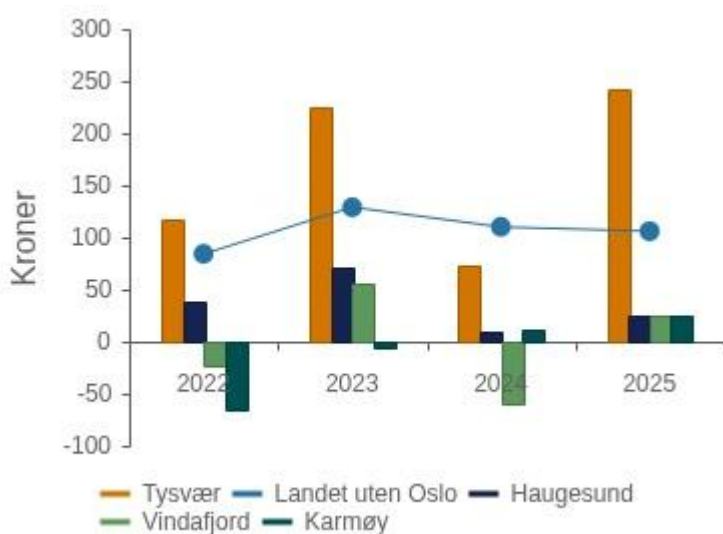
*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU). Plansaksbehandling brutto investeringsutgifter beløp pr innb. Kilde: Framsikt AS

Brutto investeringsutgifter til plansaksbehandling i Tysvær kommune er redusert betydelig fra 2023 til 2025, og ligger på et svært lavt nivå i 2025 med 4 kroner per innbygger. Dette indikerer at det i liten grad er gjennomført investeringer på området de siste årene.

10.3.2 Byggesaksbehandling og eierseksjonering

Saksbehandling og kontroll knyttet til søknader om tiltak etter plan- og bygningsloven herunder behandling av søknader som krever dispensasjon fra byggesaksreglene, behandling av søknader om oppretting eller endring av eiendom (delingstillatelse), ekspropriasjon, behandling av søknader om ansvarsrett og klagesaksbehandling. Saksbehandling etter lov om eierseksjoner. Saksbehandling av utslippstillatelse etter forurensningsloven. Behandle søknad og gi konsesjon til bygging av små vannkraftverk inntil 1 MW, i ikke vernede vassdrag. Funksjonen omfatter føring av opplysninger i matrikkelen som skjer som ledd i kommunens saksbehandling av byggesak eller eierseksjonering.

Prioritet - Byggesaksbehandling og eierseksjonering netto driftsutgifter beløp pr innb. (kr)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	118	225	73	242
Landet uten Oslo	84	129	110	106
Haugesund	39	72	10	25
Vindafjord	-23	55	-59	25
Karmøy	-66	-6	12	25

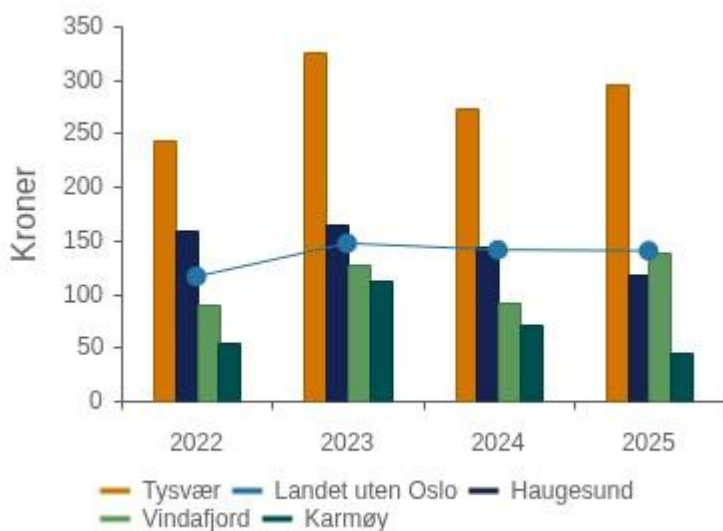
*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU). Byggesaksbehandling og eierseksjonering netto driftsutgifter beløp pr innb. Kilde: Framsikt AS

Netto driftsutgifter til byggesaksbehandling og eierseksjonering i Tysvær kommune økte til 242 kroner per innbygger i 2025, etter et lavt nivå i 2024. Kostnadsnivået er betydelig høyere enn i nabokommunene. Økningen må ses i sammenheng med arbeid for å styrke inntektene, blant annet gjennom redusert fristbrudd og justering av gebyrsatser, men indikerer fortsatt et relativt høyt ressursbruksnivå på området.

10.3.2 Kart og oppmåling

Etablering og drift av kommunens kartgrunnlag og geodetiske grunnlag. Føring av matrikkelen. Oppmålingsforretninger etter matrikkeloven. Adresseforvaltning og annen saksbehandling etter matrikkelova.

Prioritet - Kart og oppmåling netto driftsutgifter beløp pr innb. (kr)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	244	325	274	295
Landet uten Oslo	116	147	141	140
Haugesund	159	165	145	118
Vindafjord	90	128	91	139
Karmøy	55	113	72	45

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU). Kart og oppmåling netto driftsutgifter beløp pr innb. Kilde: Framsikt AS

Netto driftsutgifter til kart og oppmåling i Tysvær kommune er 295 kroner per innbygger i 2025. Dette er betydelig høyere enn både Landet uten Oslo og sammenlignbare nabokommuner. Det høye nivået skyldes både høyere brutto kostnader og at gebyrinntektene i mindre grad dekker utgiftene enn i andre kommuner, noe som bidrar til et høyt netto kostnadsnivå.

Prioritet - Kart og oppmåling brutto driftsutgifter beløp pr innb. (kr)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	543	505	455	467
Landet uten Oslo	254	273	263	267
Haugesund	214	239	223	200
Vindafjord	266	315	278	285
Karmøy	227	282	219	224

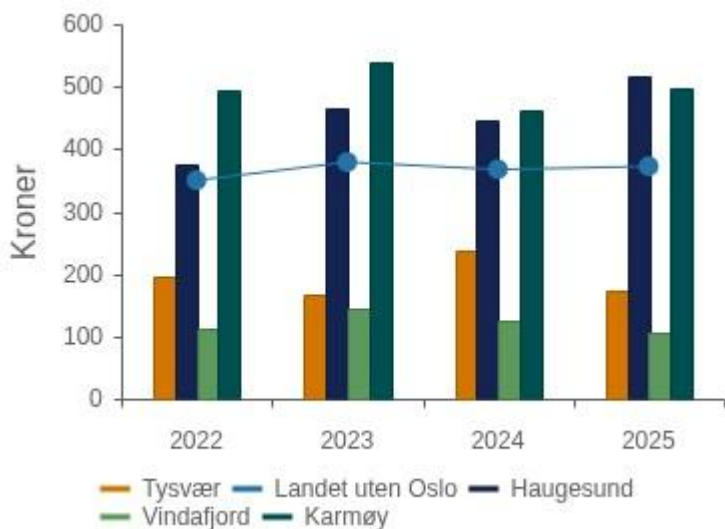
*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU). Kart og oppmåling brutto driftsutgifter beløp pr innb. Kilde: Framsikt AS

Brutto driftsutgifter til kart og oppmåling i Tysvær kommune er 467 kroner per innbygger i 2025. Dette er fortsatt betydelig høyere enn både Landet uten Oslo og nabokommunene, til tross for en mindre reduksjon fra 2024. Det høye kostnadsnivået bekrefter at tjenesten har høyere utgifter i Tysvær enn i sammenlignbare kommuner.

10.3.4 Rekreasjon i tettsted

Opparbeidelse, drift og vedlikehold av offentlige plasser og torg, parker/grøntanlegg og turveier i bebygde strøk, samt offentlige toaletter.

Prioritet - Rekreasjon i tettsted netto driftsutgifter beløp pr innb. (kr)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	195	167	238	172
Landet uten Oslo	350	379	367	372
Haugesund	375	464	445	517
Vindafjord	113	143	126	107
Karmøy	494	538	462	497

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU). Rekreasjon i tettsted netto driftsutgifter beløp pr innb. Kilde: Framsikt AS

Netto driftsutgifter til rekreasjon i tettsted i Tysvær kommune ble redusert til 172 kroner per innbygger i 2025. Nivået ligger fortsatt lavere enn både Landet uten Oslo og nabokommunene Haugesund og Karmøy. Den relativt lave ressursbruken må blant annet sees i sammenheng med at kommunen benytter arbeidstrening i egen regi, hvor deler av aktiviteten er knyttet til rekreasjon i tettsteder.

10.3.2 Naturforvaltning og friluftsliv

Funksjoner knyttet til koordinering av miljøvernarbeidet og naturressursforvaltning i kommunen. Sikring, opparbeidning og forvaltning av frilufts- og utmarksområder som skal være tilgjengelig for allmennheten, inkl. badeplasser, rasteplasser, småbåthavner, fortøynings- og bryggeplasser, elveforebygging, bekkeåpninger, blågrønne infrastrukturer osv., samt andre tiltak rettet mot utøvelse av friluftslivet.

Fisk- og viltforvaltning, viltnevd. Prosjekter som går ut over løpende forvaltnings-, verne- og tilretteleggingsoppgaver (f.eks. miljøbyprosjekt, lokale byggeskikkprosjekter ut over kulturminneområdet m.m.) Kartlegging av naturmangfold etter gjeldende kartleggingsmetodikk. Tiltak for å opprettholde naturverdier i kartlagte områder. Sikring, forvaltning, tilrettelegging og skjøtsel av områder vernet til naturvernformål.

Saker knyttet til støy fra motorsportbaner, skytebaner og vindmøller, som primært gir lokale

miljøvirkninger.

Vilt- og innlandsfiskforvaltning. Myndighet til å fastsette utvidet jakttid for enkelte fremmede arter, og til å kunne forby fiske av arter i henhold til innlandsfiskeforskriften. Forvaltning av motorferdselslov og tilhørende forskrift.

Prioritet - Naturforvaltning og friluftsliv netto driftsutgifter beløp pr innb. (kr)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	174	338	85	161
Landet uten Oslo	190	220	215	222
Haugesund	107	135	47	66
Vindafjord	72	116	3	78
Karmøy	114	82	125	173

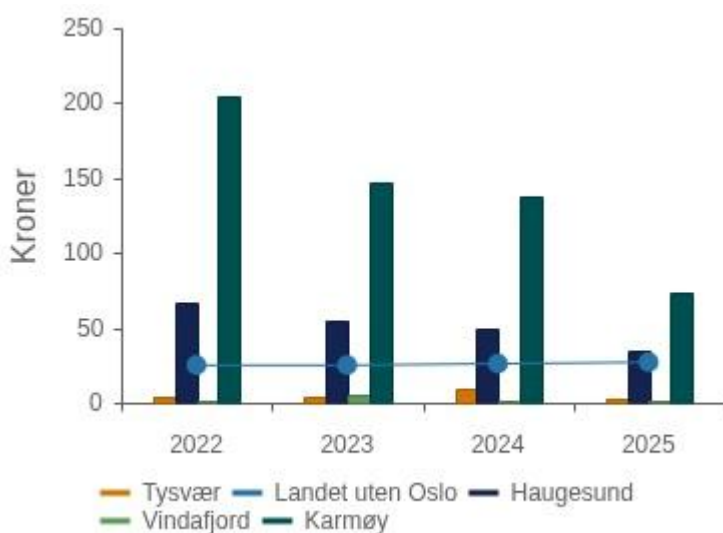
*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU). Netto driftsutgifter til naturforvaltning og friluftsliv per innbygger (B). Kilde: Framsikt AS

Netto driftsutgifter til naturforvaltning og friluftsliv i Tysvær kommune er 161 kroner per innbygger i 2025, en økning fra 2024. Kostnadsnivået har variert betydelig de siste årene, noe som i stor grad skyldes variasjoner i tilskudd. I et relativt lite budsjett gir slike tilskudd store utslag, og endringer fra år til år fremstår derfor betydelige.

10.3.5 Kulturminner

Forvaltning og tiltak knyttet til faste kulturminner og kulturmiljøer som er regulert til hensynssone bevaring spesialområdebevaring. Tiltak for å bevare spor etter menneskelig aktivitet eller tidligere tiders byggeskikk/levesett (for eksempel gamle steinbruer, murer, veifar, kaiområde og lignende som ikke er regulert).

Prioritet - Kulturminneforvaltning netto driftsutgifter beløp pr innb. (kr)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	4	4	10	3
Landet uten Oslo	25	25	26	27
Haugesund	67	55	50	35
Vindafjord	1	5	1	2
Karmøy	204	147	138	74

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU). Kulturminneforvaltning netto driftsutgifter beløp pr innb.
Kilde: Framsikt AS

Netto driftsutgifter til kulturminneforvaltning i Tysvær kommune er 3 kroner per innbygger i 2025, det laveste nivået i perioden. Kostnadene er generelt lave og varierer fra år til år, i stor grad som følge av tilskudd og enkeltprosjekter.

10.4 Samferdsel

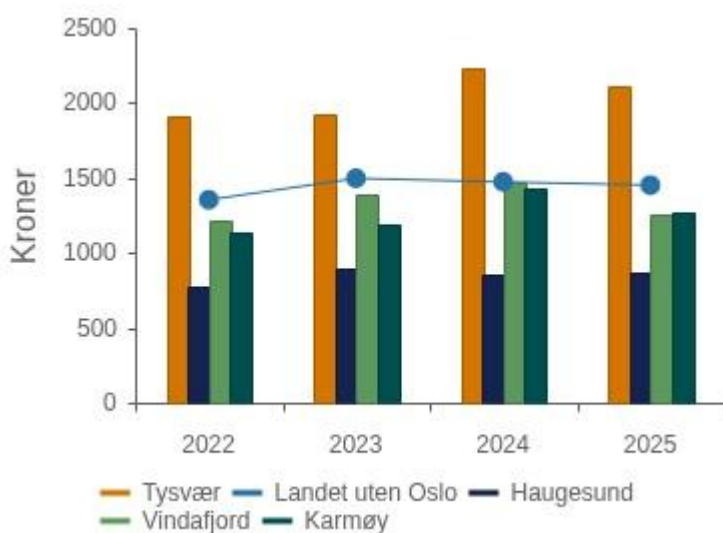
Denne KOSTRA-funksjonen inneholder funksjonene

Samferdselsbedrifter/transporttiltak (330)

Kommunale veier (332)

Det er ikke behovsberegning for denne funksjonen.

Prioritet - Samferdsel, kommune netto driftsutgifter beløp pr innb. (kr)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	1 906	1 925	2 238	2 114
Landet uten Oslo	1 354	1 497	1 473	1 452
Haugesund	779	901	854	871
Vindafjord	1 217	1 393	1 470	1 260
Karmøy	1 132	1 190	1 432	1 265

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU). Kilde: Framsikt AS

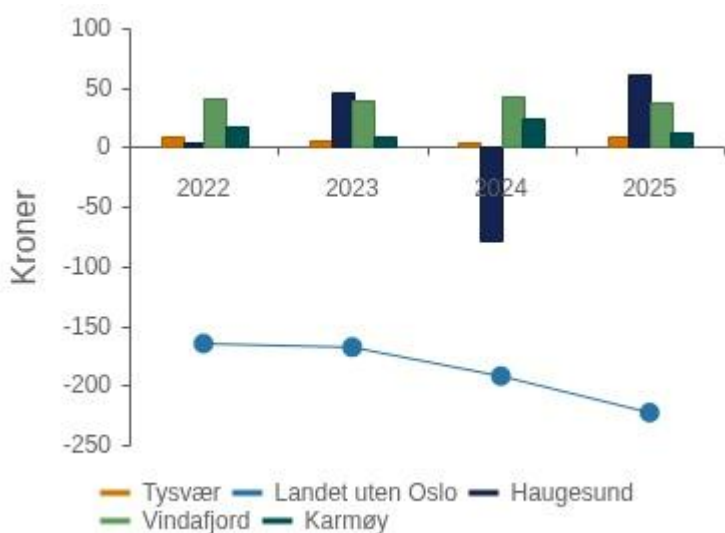
Netto driftsutgifter til samferdsel i Tysvær kommune er 2 114 kroner per innbygger i 2025, noe som er betydelig høyere enn både Landet uten Oslo og nabokommunene. Det høye kostnadsnivået må sees i sammenheng med at Tysvær er en langstrakt kommune med et omfattende kommunalt veinett i forhold til antall innbyggere. Samtidig viser tallene at kommunen har en relativt høy aktivitet innen vedlikehold og oppgradering av veinettet, blant annet målt i dekkelagt veilengde.

10.4.1 Samferdselsbedrifter/transporttiltak

Havnevesen. Kaier og brygger til transportformål. Tilskudd eller drift av lokale transporttiltak (lokale ruter), ferger m.m. Tilskudd til flyplasser/flyruter.

Funksjonen omfatter også utgifter og inntekter knyttet til parkeringshus og parkeringsanlegg, og ladestasjoner for el-biler.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (330) samferdselsbedrifter/transporttiltak (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	9	5	4	9
Landet uten Oslo	-165	-168	-192	-223
Haugesund	5	46	-78	62
Vindafjord	41	39	43	38
Karmøy	17	9	25	12

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

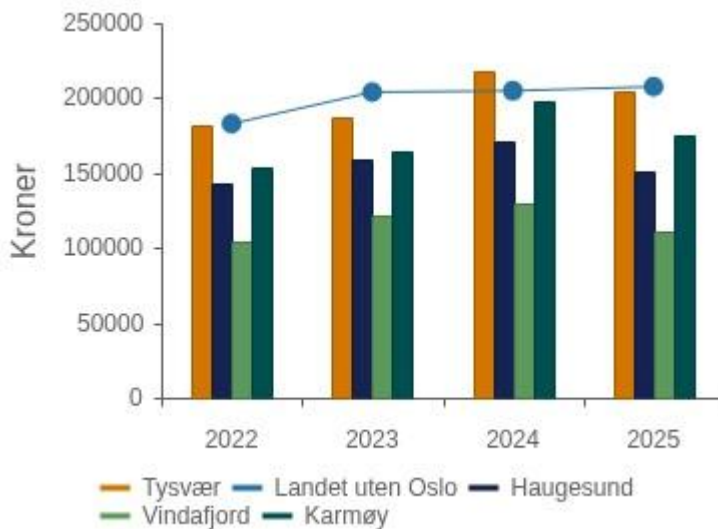
Netto driftsutgifter per innbygger (330) samferdselsbedrifter/transporttiltak Kilde: Framsikt AS

Netto driftsutgifter til samferdselsbedrifter og transporttiltak i Tysvær kommune er 9 kroner per innbygger i 2025. Dette er høyere enn Landet uten Oslo, som har netto inntekter på området, men på nivå med flere nabokommuner. Tjenesten omfatter i hovedsak Aksdal parkering, hvor inntekter fra lading og parkering ikke fullt ut dekker driftsutgiftene, i tillegg til mindre kostnader knyttet til kaianlegg.

10.4.2 Kommunale veier

Utgifter og inntekter knyttet til drift, vedlikehold, påkostning og anlegging av kommunale veilenker, gang- og sykkelstier, vei- og gatelys, samt andre tiltak/konstruksjoner for kjørende og tiltak/konstruksjoner for å ivareta miljø og trygghet for mye trafikanter. Herunder planlegging, prosjektering, forvaltning og administrasjon. Funksjonen omfatter kun tiltak som vedrører kommunal vei.

Prioritet - Netto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate

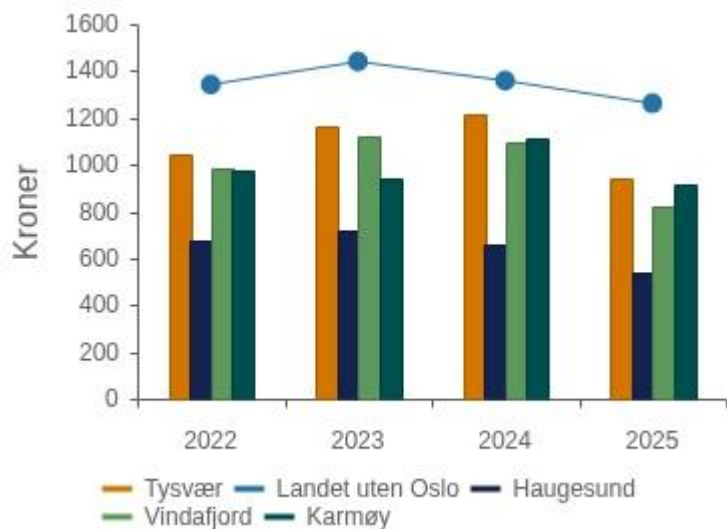

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	181 899	186 697	218 133	204 438
Landet uten Oslo	182 800	203 902	204 759	207 546
Haugesund	143 083	159 014	170 847	150 500
Vindafjord	104 450	121 310	129 590	111 079
Karmøy	153 596	164 582	197 346	175 561

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU). Netto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate Kilde: Framsikt AS

Netto driftsutgifter per kilometer kommunal vei i Tysvær kommune ble redusert til 204 438 kroner i 2025. Dette er en nedgang fra 2024 og ligger noe under Landet uten Oslo, men fortsatt over nivået i nabokommunene. Reduksjonen må sees i sammenheng med at bevilgede midler til asfaltering i mindre grad ble benyttet i 2025, som ledd i å redusere merforbruk. Samtidig kan forskjellen mellom netto og brutto nivå tyde på høyere avskrivningskostnader i Tysvær, blant annet som følge av tidligere investeringer.

Prioritet - Brutto driftsutgifter ekskl. avskrivninger i kr pr. innbyggere for komm. veier og gater (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	1 047	1 165	1 213	943
Landet uten Oslo	1 342	1 439	1 358	1 261
Haugesund	678	722	658	538
Vindafjord	982	1 124	1 092	825
Karmøy	976	945	1 114	913

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU). Brutto driftsutgifter ekskl. avskrivninger i kr pr. innbyggere for komm. veier og gater gate Kilde: Framsikt AS

Brutto driftsutgifter til kommunale veier og gater ekskl. avskrivninger i Tysvær kommune er 917 kroner per innbygger i 2025. Dette er en tydelig reduksjon fra 2024 og lavere enn Landet uten Oslo, men på nivå med flere nabokommuner. Dette indikerer at den løpende driften av veinettet i Tysvær ikke er spesielt høy sammenlignet med andre kommuner, og understøtter at høyere netto kostnader i større grad kan knyttes til kapitalkostnader som følge av tidligere investeringer.

Prioritet - Brutto investeringsutgifter i kr pr. innbyggere, komm. veier og gater

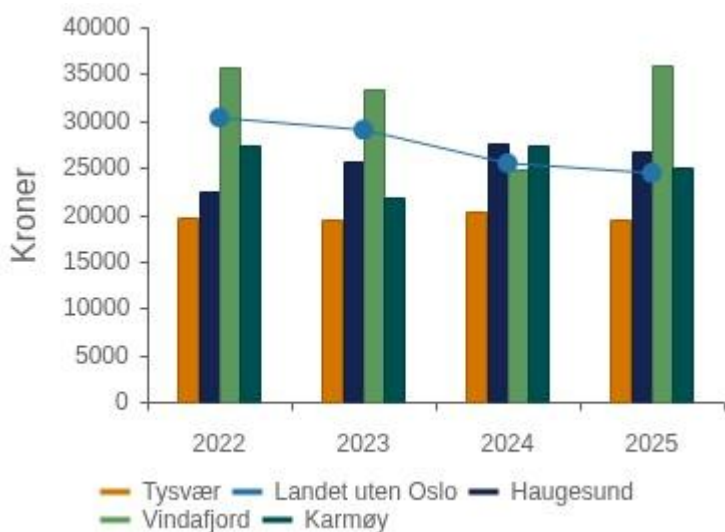

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	3 255	1 479	3 469	3 971
Landet uten Oslo	1 322	1 525	1 555	1 427
Haugesund	1 213	733	1 106	1 165
Vindafjord	1 146	582	405	661
Karmøy	768	668	1 333	851

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU). - Brutto investeringsutgifter i kr pr. innbyggere, komm. veier og gater Kilde: Framsikt AS

Brutto investeringsutgifter til kommunale veier og gater i Tysvær kommune er 3 971 kroner per innbygger i 2025. Dette er betydelig høyere enn både Landet uten Oslo og nabokommunene, og indikerer et høyt investeringsnivå. Investeringsutgiftene varierer mellom år avhengig av hvilke prosjekter som gjennomføres, men høye investeringer i 2025 vil bidra til økte avskrivnings- og kapitalkostnader i driftsregnskapet i årene fremover.

Prioritet - Brutto driftsutgifter til gatebelysning langs kommunale veier og gater per kilometer belyst vei (kr)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	19 621	19 495	20 314	19 533
Landet uten Oslo	30 306	29 017	25 454	24 415
Haugesund	22 416	25 769	27 593	26 753
Vindafjord	35 654	33 282	24 711	35 935
Karmøy	27 304	21 923	27 279	25 036

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Brutto driftsutgifter til gatebelysning langs kommunale veier og gater per kilometer belyst vei Kilde: Framsikt AS

Brutto driftsutgifter til gatebelysning i Tysvær kommune er 19 533 kroner per kilometer belyst vei i 2025. Dette er lavere enn både Landet uten Oslo og alle sammenlignbare nabokommuner, og indikerer et gjennomgående lavt kostnadsnivå for drift av gatebelysning i kommunen.

11. Vann, avløp og renovasjon

Denne KOSTRA-funksjonen inneholder funksjonene

- Produksjon av vann (340)
- Distribusjon av vann (345)
- Avløpsrensing (350)
- Avløpsnett/innsamling av avløpsvann (353)
- Tømming av slamavskillere, septiktanker o.l (354)
- Innsamling, gjenvinning og sluttbehandling av husholdningsavfall (355)
- Det er ikke behovsberegning for denne funksjonen.

Vann, avløp og renovasjon er selvkostområder. Det innebærer at kostnadene over tid skal dekkes gjennom gebyrer fra abonnentene, og ikke gjennom kommunens frie inntekter. Høye kostnader på området slår derfor først og fremst ut i gebyrnivået for innbyggere og næringsliv, men investeringer og kapitalkostnader påvirker også kommunens samlede økonomiske risikobilde.

Prioritet - Vann, avløp, renovasjon og avfall (var) brutto driftsutgifter beløp pr innb. (kr)

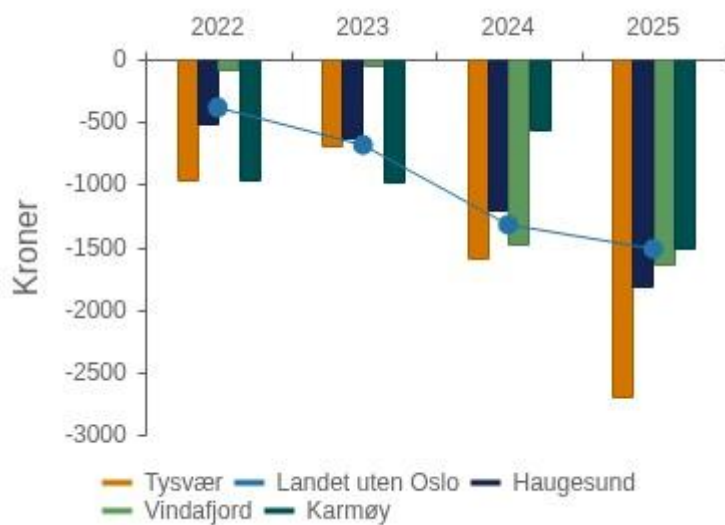

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	5 446	5 787	6 117	6 356
Landet uten Oslo	5 065	5 390	5 607	5 851
Haugesund	4 749	4 686	5 135	5 385
Vindafjord	4 926	5 759	5 121	5 565
Karmøy	4 165	4 570	5 227	5 063

Vann, avløp, renovasjon, avfall (var) brutto driftsutgifter beløp pr innb. Kilde: Framsikt AS

Brutto driftsutgifter til vann, avløp, renovasjon og avfall i Tysvær kommune er 6 356 kroner per innbygger i 2025. Dette er høyere enn både Landet uten Oslo og sammenlignbare nabokommuner, og viderefører et gjennomgående høyt kostnadsnivå over tid. De høye utgiftene må blant annet ses i sammenheng med betydelige avskrivnings- og kapitalkostnader. Samtidig tar nøkkeltallet ikke hensyn til tilknytningsgrad eller faktisk bruk av tjenestene, noe som kan påvirke sammenlignbarheten mellom kommunene.

Prioritet - Vann, avløp, renovasjon, avfall (var) netto driftsutgifter beløp pr innb. (kr)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	-966	-696	-1 583	-2 691
Landet uten Oslo	-387	-687	-1 323	-1 516
Haugesund	-517	-630	-1 202	-1 810
Vindafjord	-77	-45	-1 473	-1 634
Karmøy	-966	-980	-556	-1 509

Vann, avløp, renovasjon, avfall (var) netto driftsutgifter beløp pr innb. Kilde: Framsikt AS

Netto driftsutgifter til vann, avløp, renovasjon og avfall i Tysvær kommune er -2 691 kroner per innbygger i 2025. Tysvær kommune har gjennom flere år bygget opp negative selvkostfondfond som må dekkes inn gjennom økte inntekter på områdene over tid.

11.1 Produksjon av vann

Produksjon av vann inneholder disse to funksjonene:

- Produksjon av vann (340)
- Vanninntak, filtrering/rensing. Kjøp av vann. Vannprøver
- Distribusjon av vann (345)
- Pumpestasjoner, trykkbassenger, ledningsnett og gebyrer for kommunal vannforsyning.
- Det er disse to funksjonene som til sammen utgjør gebyrgrunnlaget for vannavgiftene og det er naturlig å vise dem sammen.

Produktivitet - Årsgebyr for vannforsyning - ekskl. mva. (kr)

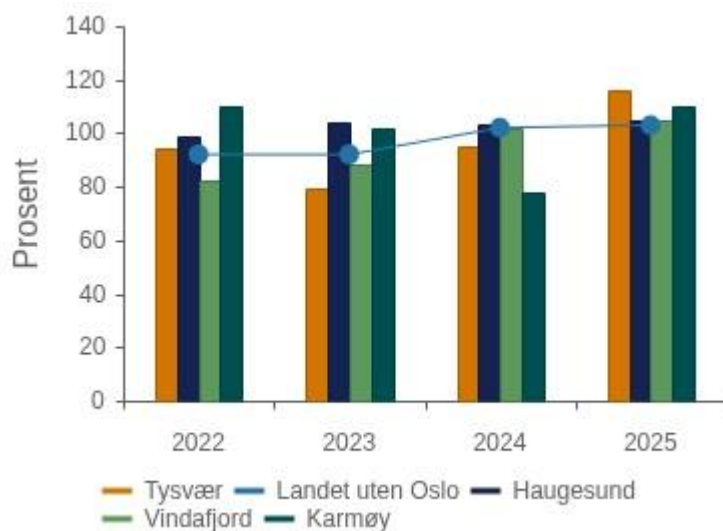

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	4 796	5 218	6 078	7 620
Landet uten Oslo	4 204	4 811	5 440	5 809
Haugesund	3 246	3 438	4 020	4 491
Vindafjord	4 077	5 110	4 920	5 487
Karmøy	2 312	3 052	2 638	2 638

Årsgebyr for vannforsyning - ekskl. mva Kilde: Framsikt AS

Tysvær kommune har i 2025 et årsgebyr for vannforsyning på 7 620 kroner, som er betydelig høyere enn både Landet uten Oslo og sammenlignbare nabokommuner. Forskjellen har økt over tid, og indikerer et gjennomgående høyt kostnadsnivå, økte renter og avskrivninger som følge av investeringer knyttet til vannforsyning i kommunen.

Prioritet - Vann - Finansiell dekningsgrad

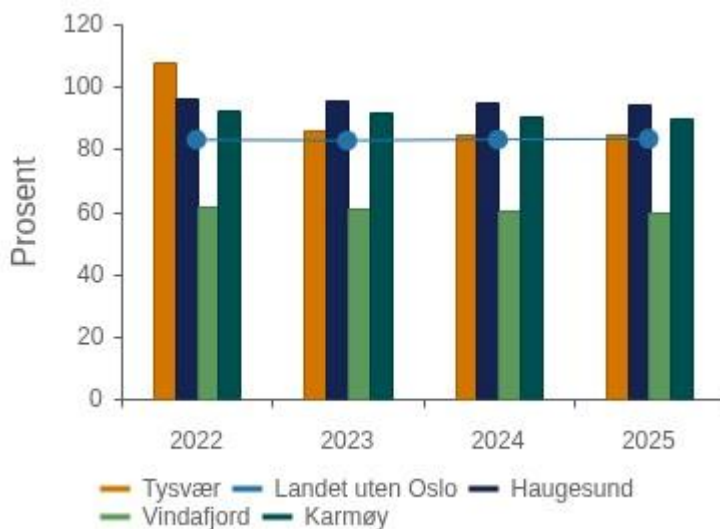

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	94,0 %	79,0 %	95,0 %	116,0 %
Landet uten Oslo	92,0 %	92,0 %	102,0 %	103,0 %
Haugesund	99,0 %	104,0 %	103,0 %	105,0 %
Vindafjord	82,0 %	88,0 %	102,0 %	105,0 %
Karmøy	110,0 %	102,0 %	78,0 %	110,0 %

Vann - Finansiell dekningsgrad Kilde: Framsikt AS

I 2025 har Tysvær kommune en finansiell dekningsgrad på 116 % innen vannforsyning. Dette innebærer at inntektene fra gebyrer overstiger kostnadene, og at kommunen har bygget opp et positivt selvkostfond etter tidligere år med underdekning. Utviklingen skyldes blant annet økte gebyrinntekter og reduserte kostnader til vannkjøp fra nabokommuner.

Dekningsgrad - Vann - Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal vannforsyning

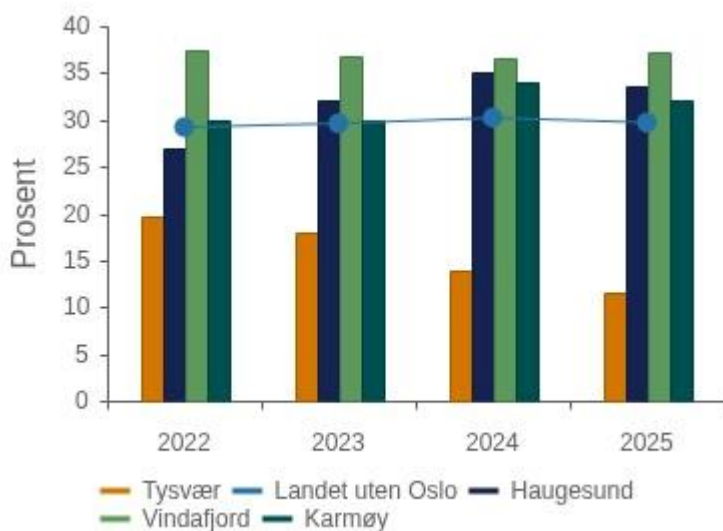

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	108,1 %	85,8 %	84,7 %	84,5 %
Landet uten Oslo	82,9 %	82,7 %	83,0 %	83,2 %
Haugesund	96,5 %	95,4 %	95,1 %	94,5 %
Vindafjord	61,6 %	61,0 %	60,1 %	59,4 %
Karmøy	92,4 %	91,6 %	90,7 %	90,1 %

Vann - Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal vannforsyning Kilde: Framsikt AS

I 2025 er andelen av befolkningen i Tysvær kommune som er tilknyttet kommunal vannforsyning 84,7 prosent. Dette er noe lavere enn i Haugesund og Karmøy, men høyere enn Landet uten Oslo og Vindafjord. Tallet for 2022 er feilrapportert, og bør ikke legges til grunn i vurderingen av utviklingen.

Dekningsgrad - Andel av total kommunal vannleveranse til lekkasje (prosent)

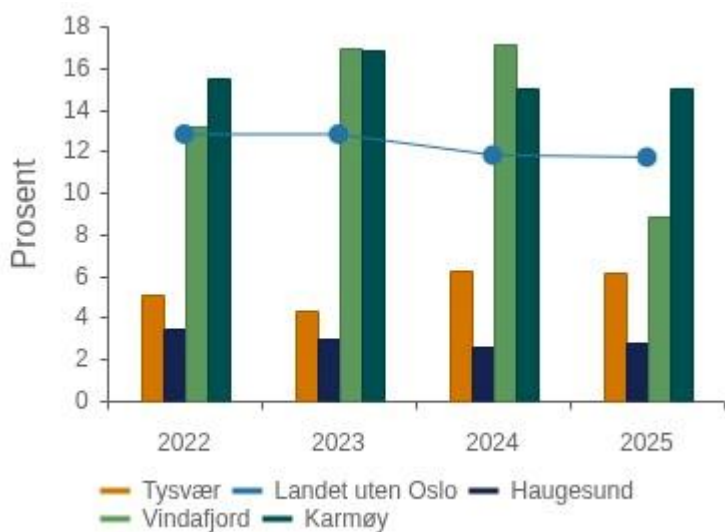

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	19,7 %	18,0 %	13,8 %	11,6 %
Landet uten Oslo	29,2 %	29,6 %	30,2 %	29,7 %
Haugesund	26,9 %	32,0 %	35,0 %	33,6 %
Vindafjord	37,5 %	36,8 %	36,5 %	37,3 %
Karmøy	30,0 %	30,0 %	34,0 %	32,0 %

Andel av total kommunal vannleveranse til lekkasje Kilde: Framsikt AS

Tysvær kommune har i 2025 en lekkasjeandel på 11,6 prosent, som er betydelig lavere enn landet uten Oslo og nabokommunene. Andelen er redusert over tid, og dette er et positivt utviklingstrekk. Indikatoren kan tyde på forholdsvis lavt vanntap i ledningsnettets, men bør vurderes sammen med målegrunnlag, tilknytningsgrad, ledningsnettets alder og omfanget av fornyelse og lekkasjesøk.

Dekningsgrad - Andel av total vannleveranse til industri (prosent)

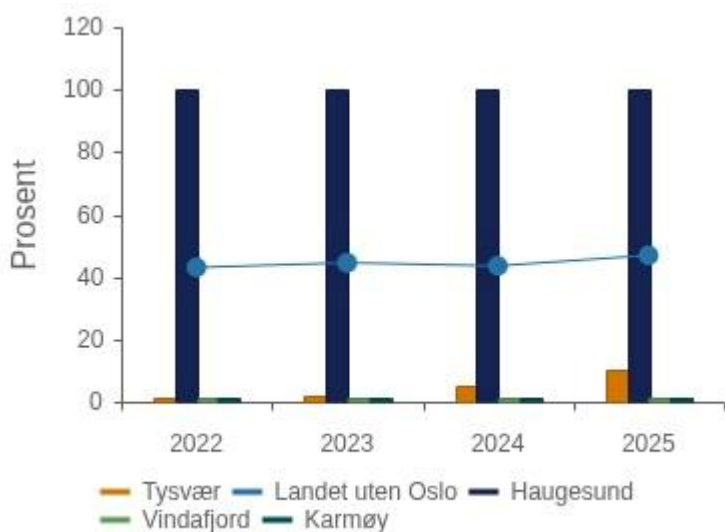

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	5,1 %	4,3 %	6,3 %	6,2 %
Landet uten Oslo	12,8 %	12,8 %	11,8 %	11,7 %
Haugesund	3,5 %	3,0 %	2,6 %	2,8 %
Vindafjord	13,2 %	16,9 %	17,1 %	8,9 %
Karmøy	15,5 %	16,8 %	15,0 %	15,0 %

Andel av total vannleveranse til industri lekkasje Kilde: Framsikt AS

Tysvær kommune har lav andel av vannleveranse til industri sammenlignet med Landet uten Oslo og de fleste sammenligningskommunene, kun Haugesund har lavere vannleveranse. Dette indikerer at en mindre andel av vannforbruket i Tysvær er knyttet til industriformål.

Dekningsgrad - Vann - Andel av husholdningsabonnentene som har installert vannmåler

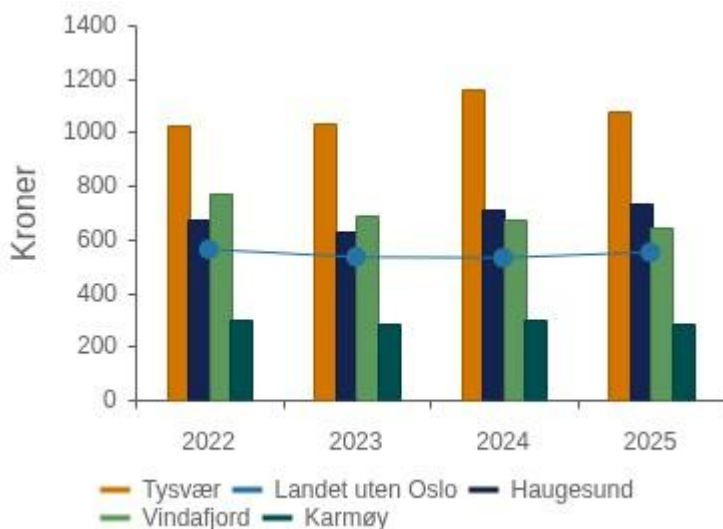
	2022	2023	2024	2025
Tysvær	1,0 %	2,0 %	5,0 %	10,0 %
Landet uten Oslo	43,0 %	44,5 %	43,5 %	46,9 %
Haugesund	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Vindafjord	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Karmøy	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %

Andel av husholdningsabonnentene som har installert vannmåler Kilde: Framsikt AS

Andelen husholdningsabonnenter med vannmåler i Tysvær kommune er fortsatt lav, selv om den har økt gradvis de siste årene til 10 prosent. Nivået ligger betydelig under Landet uten Oslo, og også langt under Haugesund, som har full dekning. Tysvær ligger på nivå med Karmøy og Vindafjord, som også har en svært lav andel vannmålere installert.

Den lave andelen vannmålere innebærer at gebyrgrunnlaget i stor grad bygger på stipulert forbruk. Økt bruk av vannmålere kan gi bedre oversikt over faktisk forbruk, mer presis gebyrfordeling og bedre grunnlag for å følge utviklingen i vannforbruk og lekkasjer over tid.

Prioritet - Produksjon av vann brutto driftsutgifter beløp pr innb. (kr)

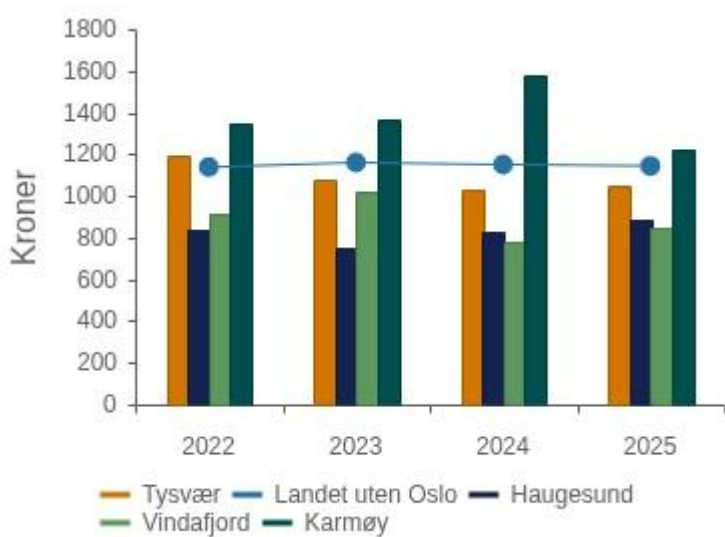

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	1 026	1 033	1 164	1 079
Landet uten Oslo	562	533	530	551
Haugesund	671	630	712	737
Vindafjord	773	691	675	643
Karmøy	301	283	298	283

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU). Produksjon av vann brutto driftsutgifter beløp pr innb. Kilde: Framsikt AS

Tysvær kommune har gjennomgående høyere brutto driftsutgifter per innbygger til produksjon av vann enn både Landet uten Oslo og sammenlignbare nabokommuner. Kommunen er fortsatt delvis avhengig av vannleveranser fra Haugesund og Karmøy. Oppstarten av Tysværvåg vannrenseanlegg har redusert behovet for vannkjøp, men nivået er fortsatt høyt. Økningen i 2024 skyldes i hovedsak høyere pris per kubikkmeter vann, mens reduksjonen i 2025 henger sammen med lavere vannkjøp.

Prioritet - Distribusjon av vann korrigerte brutto driftsutgifter beløp pr innb. (kr)

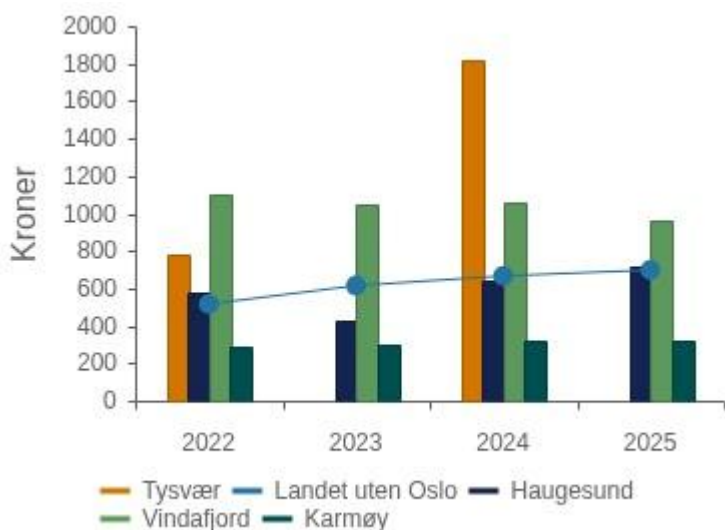

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	1 196	1 077	1 031	1 051
Landet uten Oslo	1 138	1 160	1 150	1 144
Haugesund	838	748	831	882
Vindafjord	919	1 019	782	843
Karmøy	1 344	1 366	1 576	1 223

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU). Distribusjon av vann korrigerte brutto driftsutgifter beløp pr innb. Kilde: Framsikt AS

Brutto driftsutgifter til distribusjon av vann i Tysvær kommune ble redusert fra 2022 til 2024, med en mindre økning i 2025. Kostnadsnivået i 2025 er høyere enn i 2022. Sammenlignet med nabokommunene ligger Tysvær over Haugesund og Vindafjord, men under Karmøy.

Produktivitet - Driftsutgifter for produksjon av vann per tilknyttet innbygger (kr)

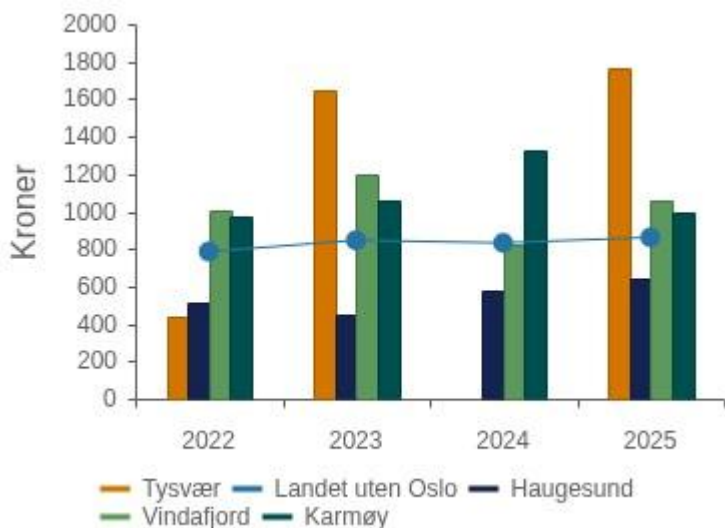

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	782	0	1 817	0
Landet uten Oslo	516	614	666	698
Haugesund	576	433	638	715
Vindafjord	1 098	1 048	1 058	967

Karmøy	285	296	325	318
--------	-----	-----	-----	-----

Driftsutgifter for produksjon av vann per tilknyttet innbygger Kilde: Framsikt AS

Produktivitet - Driftsutgifter for distribusjon av vann per tilknyttet innbygger (kr)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	437	1 644	0	1 761
Landet uten Oslo	785	846	832	861
Haugesund	514	450	573	640
Vindafjord	1 010	1 203	827	1 063
Karmøy	970	1 054	1 324	990

Driftsutgifter for distribusjon av vann per tilknyttet innbygger Kilde: Framsikt AS

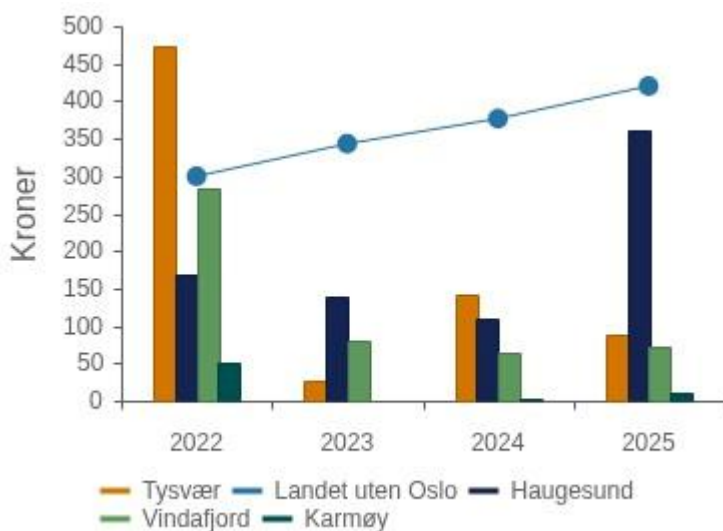
Se tabellen under for forklaring.

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	1219	1644	1817	1761
Haugesund	1090	883	1211	1355
Karmøy	1255	1350	1649	1308
Vindafjord	2105	2251	1885	2997
Landet uten Oslo	1301	1406	1451	1559

Driftsutgifter for produksjon og distribusjon av vann per tilknyttet innbygger Kilde: Tysvær kommune og Framsikt AS

Tallene for 2023 og 2024 viser store avvik for Tysvær kommune fordi driftsutgiftene til vann er rapportert på både funksjon 340 (produksjon) og 345 (distribusjon). Når disse funksjonene sees samlet, har Tysvær økt samlede driftsutgifter til produksjon og distribusjon av vann per tilknyttet innbygger fra 1 219 kroner i 2022 til 1 761 kroner i 2025. Sammenlignet med Landet uten Oslo og nabokommunene ligger Tysvær gjennomgående høyt i perioden, noe som indikerer relativt høye kostnader knyttet til både vannproduksjon og ledningsnett.

Prioritet - Produksjon av vann brutto investeringsutgifter beløp pr innb. (kr)

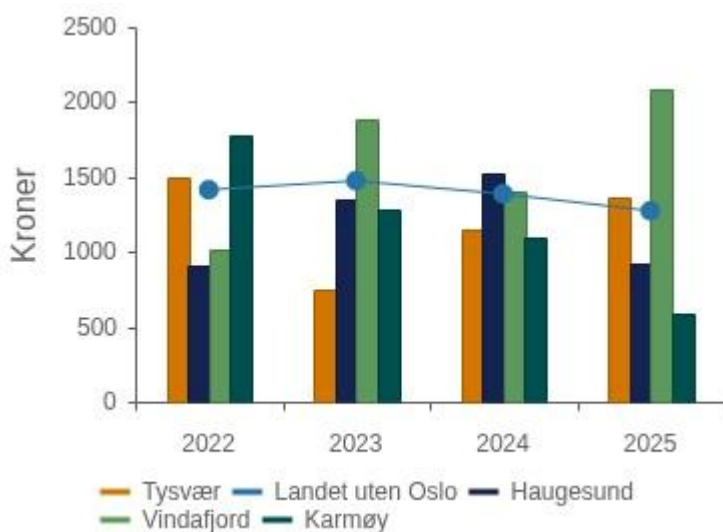

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	473	27	141	89
Landet uten Oslo	300	343	376	420
Haugesund	170	140	109	362
Vindafjord	282	80	64	71
Karmøy	51	0	3	10

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU). Produksjon av vann brutto investeringsutgifter beløp pr 345
Kilde: Framsikt AS

I 2025 har Tysvær kommune lave investeringsutgifter til produksjon av vann, med 89 kroner per innbygger. Dette er betydelig lavere enn Haugesund, som har et markant høyere nivå samme år, og klart under tidligere investeringsnivå i Tysvær. Det lave nivået i 2025 må ses i sammenheng med at kommunen allerede har gjennomført større investeringer i vannproduksjon i tidligere år, og at det i 2025 i hovedsak er gjennomført mindre tiltak og oppfølging av eksisterende anlegg.

Prioritet - Distribusjon av vann brutto investeringsutgifter beløp pr innb. (kr)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	1 500	745	1 147	1 366
Landet uten Oslo	1 415	1 474	1 386	1 274

Haugesund	907	1 349	1 518	927
Vindafjord	1 017	1 891	1 398	2 086
Karmøy	1 782	1 279	1 097	590

**) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU). Distribusjon av vann brutto investeringsutgifter beløp pr innb. Kilde: Framsikt AS*

Tysvær kommune har fortsatt et relativt høyt investeringsnivå i distribusjon av vann i 2025, med 1 366 kroner per innbygger. Dette ligger noe under Landet uten Oslo i tidligere år, men høyere enn Haugesund og Karmøy samme år, og betydelig lavere enn Vindafjord.

Investeringsnivået må ses i sammenheng med behov for fornyelse og videreutvikling av ledningsnettene etter perioder med høye investeringer tidligere i tiåret, og indikerer at kommunen fortsatt prioriterer vedlikehold og oppgradering av infrastrukturen for vannforsyning.

11.2 Avløp

Avløp inneholder disse to funksjonene:

Avløpsrensing (350)

Renseanlegg og utløp. Vannprøver av avløpsvannet (på- og/eller utslipp). Håndtering av restprodukter (slam og vann). Eventuelt kjøp av rensing

Avløpsnett/innsamling av avløpsvann (353)

Pumpestasjoner. Regnvannsoverløp. Ledningsnett (spill- og overvannsnett) og gebyrinntekter på kommunal avløpstjeneste

Det er disse to funksjonene som til sammen utgjør gebyrgrunnlaget for avløpsavgiftene og det er naturlig å vise dem sammen.

Produktivitet - Årsgebyr for avløpstjenesten - ekskl. mva. (kr)

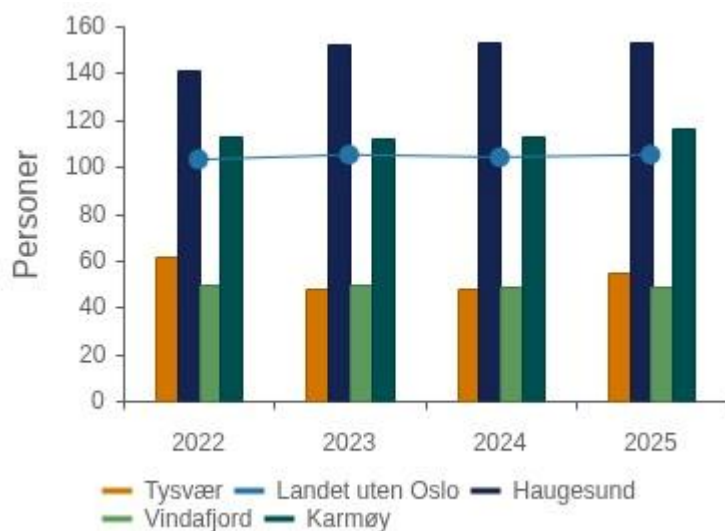
	2022	2023	2024	2025
Tysvær	6 415	7 044	8 516	9 836
Landet uten Oslo	4 621	5 266	6 011	6 487
Haugesund	3 795	4 142	4 853	5 475
Vindafjord	4 431	5 546	6 257	6 396
Karmøy	3 951	5 544	5 345	5 639

Årsgebyr for avløpstjenesten - ekskl. mva Kilde: Framsikt AS

I 2025 har Tysvær kommune et årsgebyr for avløpstjenesten på 9 836 kroner ekskl. mva. Dette er betydelig høyere enn både landet uten Oslo og sammenlignbare nabokommuner, og forskjellen har økt over tid. Det høye gebyrnivået må ses i sammenheng med store investeringer og høye kostnader knyttet til avløpsinfrastruktur, som etter selvkostprinsippet dekkes gjennom gebyrene.

Tysvær har samtidig lav tilknytningstetthet på det kommunale avløpsnettet. Når ledningsnett, pumpestasjoner og rensekapasitet skal bygges ut og driftes for relativt få tilknyttede innbyggere per kilometer ledningsnett, blir kostnaden per abonnent høy. Dette gjør avløpsområdet særlig sårbart for nye investeringer, fordi kapitalkostnader og driftsutgifter i stor grad må fordeles på et begrenset antall abonnenter.

Kvalitet - Tilknytningstetthet på det kommunale distribusjonsnett (avløp) (innb./km) (antall)

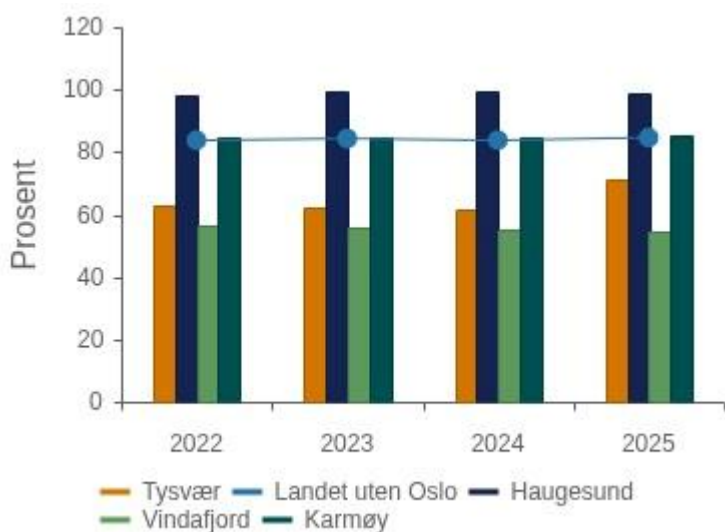

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	62	48	48	55
Landet uten Oslo	103	105	104	105
Haugesund	141	152	153	153
Vindafjord	50	50	49	49
Karmøy	113	112	113	116

Tilknytningstetthet på det kommunale distribusjonsnett Kilde: Framsikt AS

Tysvær kommune har en tilknytningstetthet på 55 innbyggere per kilometer kommunalt avløpsnett i 2025. Dette er en økning fra 2023–2024, men nivået ligger fortsatt betydelig lavere enn både Landet uten Oslo og de fleste nabokommunene. Den lave tilknytningstettheten innebærer høyere kostnader per innbygger til drift, vedlikehold og investeringer i avløpsnett, og bidrar til et høyt gebyrnivå.

Dekningsgrad - Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal avløpstjeneste (prosent)

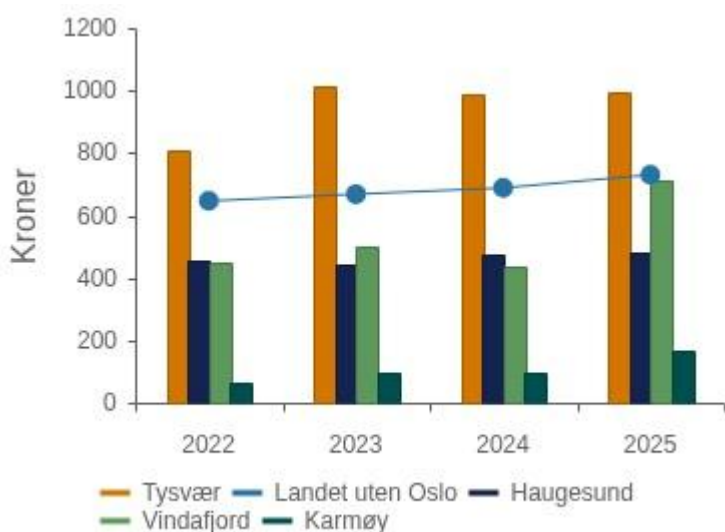

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	63,1 %	62,2 %	61,4 %	71,4 %
Landet uten Oslo	83,7 %	84,3 %	83,7 %	84,6 %
Haugesund	98,1 %	99,2 %	99,3 %	98,7 %
Vindafjord	56,5 %	55,8 %	55,0 %	54,3 %
Karmøy	84,4 %	84,7 %	84,7 %	85,1 %

Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal avløpstjeneste Kilde: Framsikt AS

Andelen av befolkningen i Tysvær som i 2025 er tilknyttet kommunal avløpstjeneste er 71,6 prosent. Dette er en markant økning fra tidligere år og indikerer utvidelse av det kommunale avløpsnettet eller økt tilknytning fra eksisterende bebyggelse. Til tross for forbedringen ligger dekningsgraden fortsatt klart under Landet uten Oslo og nabokommunene Haugesund og Karmøy, men over nivået i Vindafjord. Økt dekningsgrad bidrar over tid til bedre utnyttelse av infrastrukturen, men gir også økte investerings- og driftskostnader på kort sikt.

Prioritet - Avløpsrensing korrigerte brutto driftsutgifter beløp pr innb. (kr)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	809	1 017	990	994
Landet uten Oslo	646	668	688	730
Haugesund	456	443	475	480
Vindafjord	451	499	435	715
Karmøy	67	94	97	164

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU). Avløpsrensing korrigerte brutto driftsutgifter beløp pr innb.
Kilde: Framsikt AS

I 2025 har Tysvær kommune korrigerte brutto driftsutgifter til avløpsrensing på 994 kroner per innbygger. Dette nivået er betydelig høyere enn både Landet uten Oslo og nabokommunene, særlig Haugesund og Karmøy. Det høye kostnadsnivået indikerer at avløpsrensingen i Tysvær er relativt ressurskrevende, noe som kan ha sammenheng med anleggsstruktur, kapasitet, krav til rensing og stordriftsulemper.

Prioritet - Avløpsnett/innsamling av avløpsvann korrigerte brutto driftsutgifter beløp pr innb. (kr)

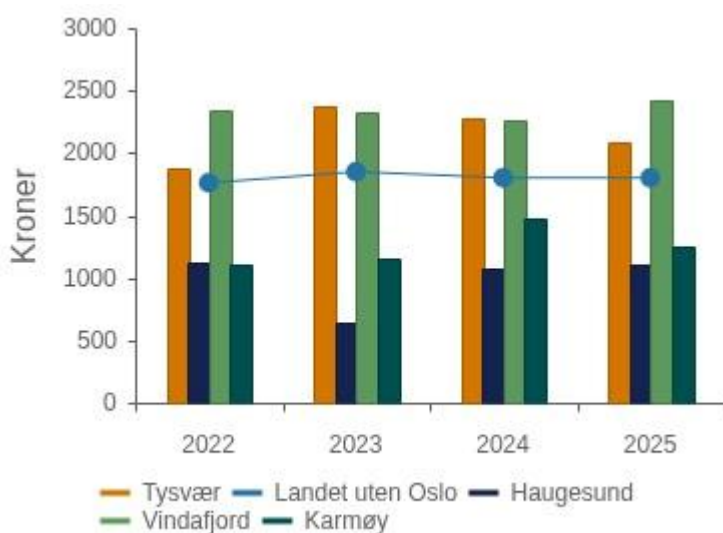

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	974	992	1 014	1 059
Landet uten Oslo	1 249	1 256	1 211	1 221
Haugesund	1 279	1 088	1 093	1 126
Vindafjord	1 010	1 544	832	1 016
Karmøy	1 435	1 471	1 802	1 709

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU). Avløpsnett/innsamling av avløpsvann korrigerte brutto driftsutgifter beløp pr innb. Kilde: Framsikt AS

Korrigerte brutto driftsutgifter til avløpsnett i Tysvær kommune er 1 059 kroner per innbygger i 2025. Dette er lavere enn både Landet uten Oslo og flere nabokommuner. Det relativt lave kostnadsnivået må sees i sammenheng med at en mindre andel av befolkningen er tilknyttet kommunalt avløpsnett, noe som påvirker sammenlignbarheten mellom kommunene.

Produktivitet - Avløp - driftsutgifter per innbyggere tilknyttet kommunal avløpstjeneste (kr/tilkn.innb.)

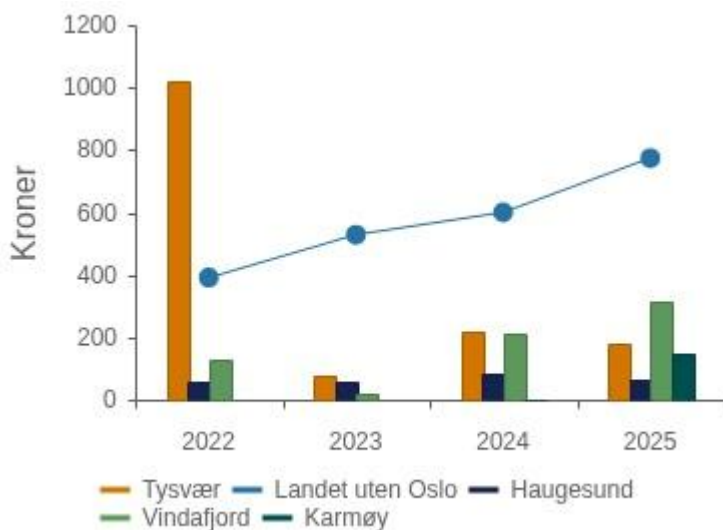

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	1 871	2 374	2 280	2 093
Landet uten Oslo	1 760	1 850	1 801	1 801
Haugesund	1 120	634	1 067	1 104
Vindafjord	2 335	2 333	2 257	2 419
Karmøy	1 108	1 152	1 480	1 254

Driftsutgifter per innbyggere tilknyttet kommunal avløpstjeneste innb. Kilde: Framsikt AS

Driftsutgifter til avløpstjenester per tilknyttet innbygger i Tysvær kommune er 2 093 kroner i 2025. Dette er høyere enn Landet uten Oslo og de fleste nabokommunene, med unntak av Vindafjord. Det relativt høye nivået skyldes at kostnadene fordeles på færre tilknyttede innbyggere, samtidig som kommunen har et høyt kostnadsnivå innen avløpsrensing sammenlignet med andre kommuner.

Prioritet - Avløpsrensing brutto investeringsutgifter beløp pr innb. (kr)

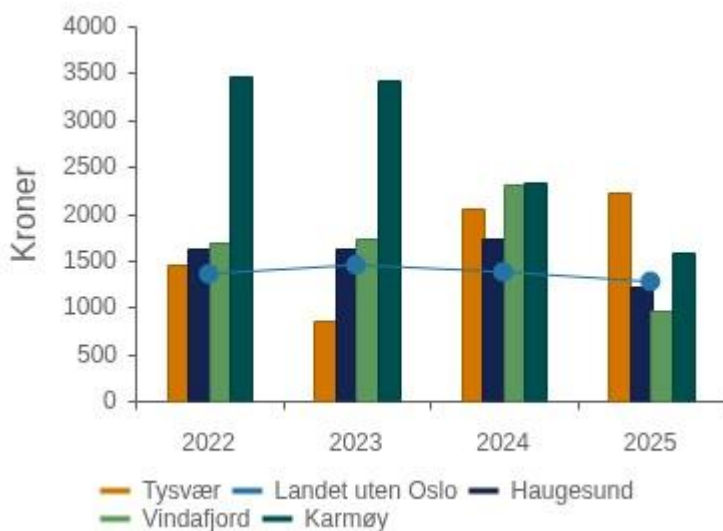

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	1 022	76	215	180
Landet uten Oslo	391	529	600	774
Haugesund	55	55	83	63
Vindafjord	126	19	213	312
Karmøy	0	0	1	145

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU). Avløpsrensing brutto investeringsutgifter beløp pr innb. Kilde: Framsikt AS

Tysvær kommune hadde svært høye investeringsutgifter til avløpsrensing i 2022. I årene etter har nivået vært betydelig lavere, inkludert 2025, som viser at større investeringer i hovedsak ble gjennomført tidligere i perioden, og at det nå er lavere investeringsaktivitet på området.

Prioritet - Avløpsnett/innsamling av avløpsvann brutto investeringsutgifter beløp pr innb. (kr)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	1 465	859	2 060	2 221
Landet uten Oslo	1 354	1 449	1 375	1 271
Haugesund	1 633	1 630	1 739	1 210
Vindafjord	1 689	1 736	2 309	973
Karmøy	3 469	3 427	2 335	1 589

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU). Avløpsnett/innsamling av avløpsvann brutto investeringsutgifter beløp pr innb. Kilde: Framsikt AS

Brutto investeringsutgifter til avløpsnett i Tysvær kommune er 2 221 kroner per innbygger i 2025, noe som er høyere enn både Landet uten Oslo og de fleste nabokommunene. Investeringsnivået har variert over tid, men viser en økning de siste årene. Det høye nivået må sees i sammenheng med behov for utbygging og oppgradering av avløpsnettet, samtidig som få tilknyttede innbyggere bidrar til høye kostnader per innbygger.

11.3 Innsamling, gjenvinning og sluttbehandling av husholdningsavfall

Oppsamlingsordninger, innsamling/henting av avfall. Avfallsgebyr (renovasjonsgebyrer). Innkjøp av søppeldunker etc. til kommunalt eie. Sortering, gjenvinning, forbrenning (med og uten energiutnyttning), eksport og deponering av husholdningsavfall. Funksjonen omfatter kun husholdningsavfall, dvs. kun inntekter og utgifter knyttet til selvkostområdet for husholdningsavfall.

Denne tjenesten er dekket av Haugaland Interkommunale miljøverk.

Produktivitet - Årsgebyr for avfallstjenesten - ekskl. mva. (kr)

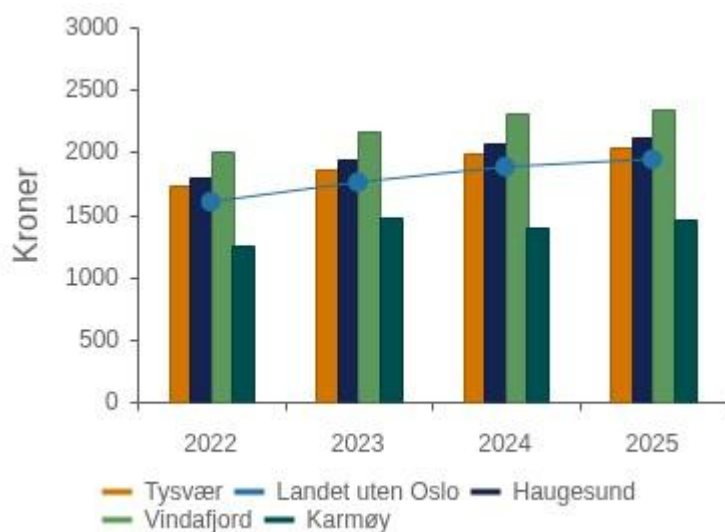

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	2 385	2 504	2 729	2 934
Landet uten Oslo	3 305	3 558	3 845	4 136
Haugesund	2 385	2 504	2 730	2 934
Vindafjord	2 385	2 504	2 729	2 934
Karmøy	2 588	2 756	3 055	3 488

Årsgebyr for avfallstjenesten - ekskl. mva. Kilde: Framsikt AS

Årsgebyret for avfallstjenesten i Tysvær kommune er 2 934 kroner i 2025. Dette er lavere enn Landet uten Oslo og Karmøy, men på nivå med Haugesund og Vindafjord. Nivået må sees i sammenheng med at Tysvær inngår i en felles renovasjonsordning med disse kommunene, noe som gir mer like gebyrer og kan bidra til stordriftsfordeler.

Prioritet - Innsamling, gjenvinning og sluttbehandling av husholdningsavfall brutto driftsutgifter på funksjon/tjenesteområde beløp per innbygger (kr)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	1 726	1 861	1 988	2 039
Landet uten Oslo	1 601	1 758	1 881	1 942
Haugesund	1 800	1 935	2 077	2 118
Vindafjord	2 000	2 166	2 310	2 348
Karmøy	1 251	1 470	1 400	1 464

Innsamling, gjenvinning og sluttbehandling av husholdningsavfall brutto driftsutgifter på funksjon/tjenesteområde beløp per innbygger. Kilde: Framsikt AS

Brutto driftsutgifter for renovasjon er lavere i Tysvær enn i de andre deltakerkommunene i HIM. Disse kostnadene ligger hos HIM.

Brutto driftsutgifter for renovasjon i Tysvær kommune er 2 039 kroner per innbygger i 2025. Dette er lavere enn i de øvrige deltakerkommunene i HIM-samarbeidet. Kostnadsnivået må ses i sammenheng med at deler av tjenesten og tilhørende utgifter er organisert gjennom HIM, og derfor ikke fullt ut kommer frem i kommunens egne regnskapstall.

12. Brann og ulykkesvern

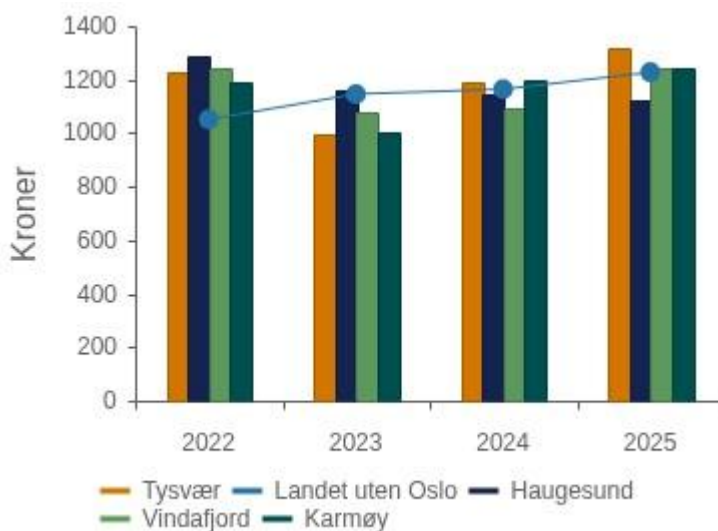
Brann og ulykkesvern inneholder disse tjenestene:

- Forebygging av branner og andre ulykker (338)
- Beredskap mot branner og andre ulykker (339)

Oppgaver knyttet til beredskap og forebygging mot brann og andre ulykker er siden sommeren 2018 hovedsakelig organisert gjennom Haugaland brann og redning IKS (HBR).

KOSTRA-funksjonene for beredskap (339) og forebygging (338) inneholder både utgifter knyttet til tilskudd til HBR, inntekter fra feiegebyr og kommuneinterne inntekter og utgifter. Tysvær har i 2025 netto driftsutgifter litt over Landet uten Oslo, det har vært en økning fra 2023. Antall utrykninger til branner og andre utrykninger er på nivå med gjennomsnitt i Landet uten Oslo. Kostnadsnivået bør derfor ikke bare vurderes ut fra hendelsesnivå, men også ut fra organisering, beredskapsstruktur, fordelingsnøkler og gebyrfinansierte tjenester.

Prioritet - Brann- og ulykkesvern netto driftsutgifter beløp pr innb. (kr)

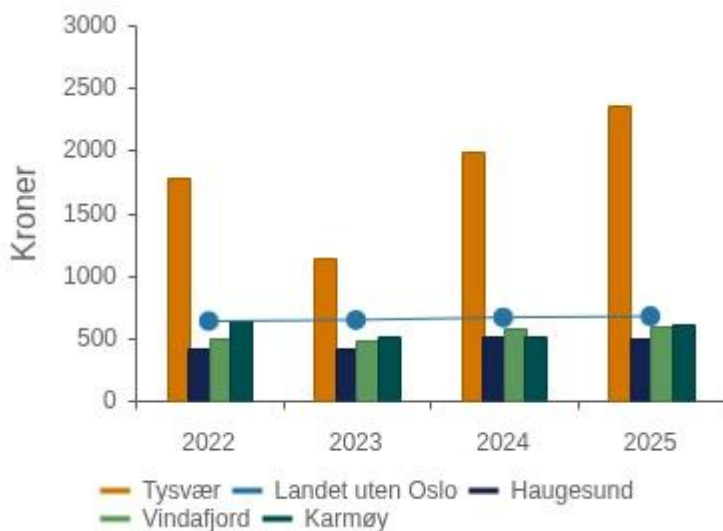
	2022	2023	2024	2025
Tysvær	1 225	998	1 191	1 320
Landet uten Oslo	1 051	1 146	1 164	1 227
Haugesund	1 290	1 161	1 149	1 125
Vindafjord	1 243	1 076	1 090	1 241
Karmøy	1 194	1 005	1 197	1 243

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU). Brann- og ulykkesvern netto driftsutgifter beløp pr innb.
Kilde: Framsikt AS

Netto driftsutgifter til brann- og ulykkesvern i Tysvær kommune er 1 320 kroner per innbygger i 2025. Dette er høyere enn for Landet uten Oslo, og alle nabokommuner. Tysvær inngår i brann- og redningstjenesten HBR sammen med blant annet Vindafjord og Karmøy.

I budsjett 2024 ble det behandlet en egen tilleggssak om investeringstilskudd til Haugaland Brann og Redning IKS. Saken gjaldt et investeringsetterslep knyttet til investeringer som opprinnelig skulle vært gjennomført i Tysvær kommune før selskapet ble stiftet. Tysvær sitt opprinnelig definerte etterslep var 4,3 mill. kroner, og utestående restbeløp per 31.12.2023 var 3,7 mill. kroner.

Produktivitet - Årsgebyr for feiing og tilsyn - ekskl. mva. (kr)

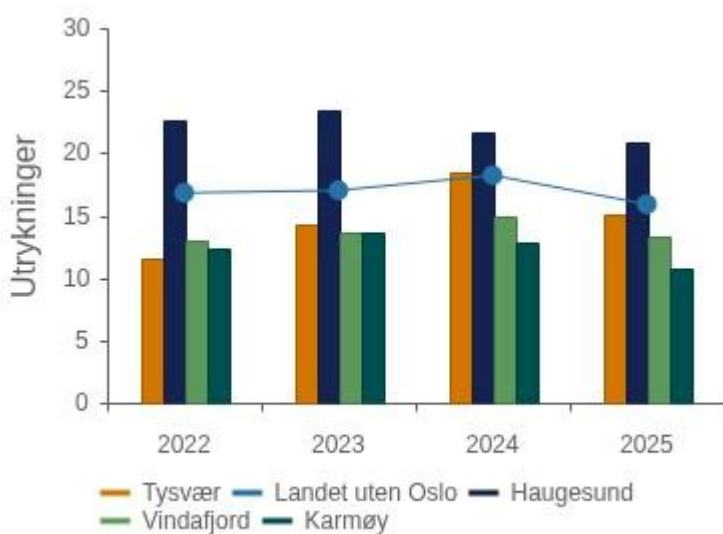

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	1 780	1 144	1 983	2 357
Landet uten Oslo	633	643	664	672
Haugesund	421	425	505	500
Vindafjord	502	482	574	594
Karmøy	645	515	512	616

Årsgebyr for feiing og tilsyn - ekskl. mva. Kilde: Framsikt AS

Årsgebyret for feiing og tilsyn i Tysvær kommune er 2 357 kroner i 2025. Dette er betydelig høyere enn både Landet uten Oslo og alle sammenlignbare nabokommuner. Nivået har økt markant de siste årene.

Prioritet - Antall utrykninger: sum utrykninger til branner og andre utrykninger pr. 1000 innbyggere

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	11,5	14,2	18,4	15,1
Landet uten Oslo	16,8	17,0	18,2	15,9
Haugesund	22,7	23,4	21,7	20,8

Vindafjord	13,0	13,6	15,0	13,3
Karmøy	12,4	13,7	12,9	10,7

Antall utrykninger: sum utrykninger til branner og andre utrykninger pr. 1000 innbyggere. Kilde: Framsikt AS

Antall utrykninger i Tysvær kommune er 15,1 per 1 000 innbyggere i 2025. Dette er noe lavere enn Landet uten Oslo og betydelig lavere enn Haugesund, men høyere enn Vindafjord og Karmøy. Nivået varierer noe fra år til år, og reflekterer både risiko, hendelsesnivå og lokale forhold i kommunen.

13. Næringsforvaltning

Denne KOSTRA-funksjonen inneholder funksjonene

- Kommunal næringsvirksomhet (320)
- Konesjonskraft, kraftrettigheter og annen kraft (321)
- Tilrettelegging og bistand for næringslivet (325)
- Landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling (329)
- Det er ikke behovsberegning for denne funksjonen.

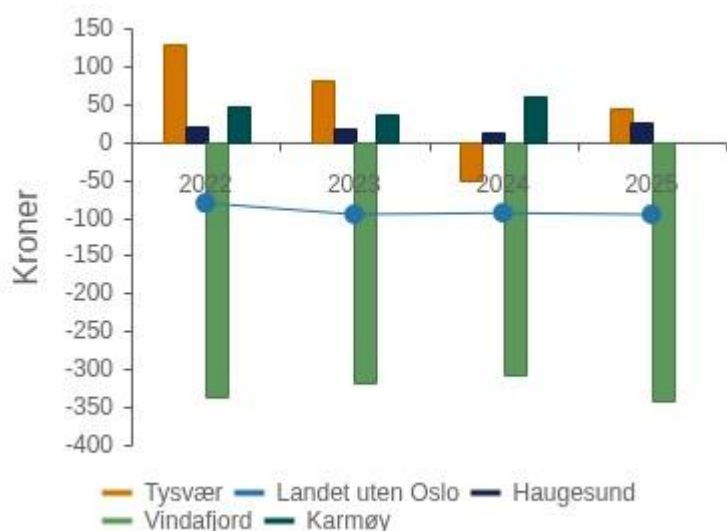
Næringsforvaltning er et område der netto driftsutgifter kan variere betydelig mellom år og mellom kommuner. Dette skyldes blant annet ulik organisering av næringsarbeid, bruk av næringsfond, inntekter fra utleie og festeavgifter, samt ulik føringspraksis mellom funksjoner. Tallene bør derfor vurderes sammen med inntektsnivå, prosjekter og kommunens rolle som tilrettelegger for næringsutvikling.

13.1 Kommunal næringsvirksomhet

Inntekter og utgifter som er knyttet til kommunal næringsvirksomhet. Drift av kommunale jordbrukseiendommer, kommunal skog, el-forsyning. Kommunal innsamling og behandling av næringsavfall. Innkjøp og salg av søppeldunker, kompostbinger ol. til husholdningsabonnenter er å regne som kommunal næringsvirksomhet dersom søppeldunkene etc. eies av abonnentene selv, og skal føres på denne funksjonen.

Utgifter og inntekter knyttet kommunalt eide lokaler hvor lokalene eies og leies ut primært med formål om økonomisk gevinst for kommunen. Utgifter og inntekter knyttet til kommunalt eide utleielokaler som ikke benyttes til opprinnelig tiltenkt formål, eksempelvis utleie av skolebygg eller institusjonslokaler som kommunen ikke lenger benytter i egen tjenesteproduksjon.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (320) kommunal næringsvirksomhet (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	130	80	-51	44
Landet uten Oslo	-81	-96	-94	-96
Haugesund	20	18	12	26
Vindafjord	-337	-319	-308	-343
Karmøy	48	36	61	0

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU). **) Graf er justert med utgiftsbehov

Netto driftsutgifter per innbygger (320) kommunal næringsvirksomhet. Kilde: Framsikt AS

Negative verdier betyr at inntektene som er ført på funksjonen, er høyere enn utgiftene. Forskjellene kan derfor se store ut i grafen når kommunene ligger på hver sin side av null, selv om utslagene målt i kroner per innbygger er forholdsvis små (Vindafjord nettoinntekt på 343 kroner utgjør 3,2 mill. kroner samlet).

Netto driftsutgifter til kommunal næringsvirksomhet i Tysvær kommune er 44 kroner per innbygger i 2025. Dette er høyere enn både Landet uten Oslo og nabokommunene. Utviklingen fra 2024 må ses i sammenheng med endret KOSTRA-føring av ansatte ved AOI, noe som gir økte kostnader på funksjon 320 og påvirker sammenlignbarheten over tid.

13.2 Tilrettelegging og bistand for næringslivet

Utbyggingsområder for næringsvirksomhet. Drift/tilskudd til utleielokaler for næringsvirksomhet. Utgifter og inntekter knyttet til kommunalt eide utleielokaler hvor formålet primært er tilrettelegging/bistand for næringsvirksomhet. Direkte næringsstøtte/tilskudd til andre med kommersielt formål, bl.a. næringsfond og konsesjonsavgifter som er bundet (avsetninger og disponering av fond), tiltaksarbeid. Utlån og avdrag til næringsfond. Renteinntekter næringsfond.

Råd/veiledning og servicetjenester for næringslivet (tiltaksarbeid, turistinformasjon m.m.). Inntekter festeavgifter næringstomter. Elveforebygging/sikring av næringsareal.

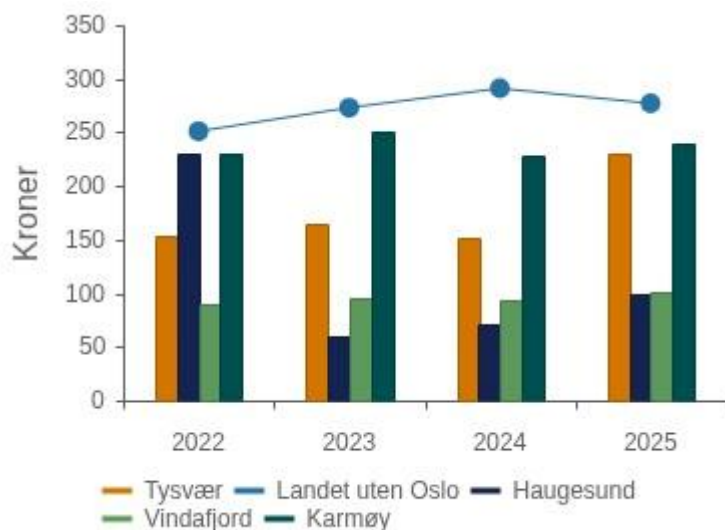
Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (325) tilrettelegging og bistand for næringslivet (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	352	288	270	324
Landet uten Oslo	305	189	131	122
Haugesund	747	259	212	214
Vindafjord	288	435	279	284
Karmøy	270	311	113	110

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU). Netto driftsutgifter per innbygger (325) tilrettelegging og bistand for næringslivet Kilde: Framsikt AS

Netto driftsutgifter til tilrettelegging og bistand for næringslivet i Tysvær kommune er 324 kroner per innbygger i 2025, som er høyere enn både Landet uten Oslo og flere nabokommuner. Nivået må sees i sammenheng med at næringsutvikling er et prioritert område, blant annet gjennom utbygging av næringsarealer og deltakelse i interkommunale samarbeid, som gir økte kostnader. Prioritet - Tilrettelegging og bistand for næringslivet korrigerte brutto driftsutgifter beløp pr innb. (kr)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	154	164	151	230
Landet uten Oslo	251	273	291	277
Haugesund	230	59	72	99
Vindafjord	90	96	94	102
Karmøy	230	250	228	240

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU). Tilrettelegging og bistand for næringslivet korrigerte brutto driftsutgifter beløp pr innb. Kilde: Framsikt AS

Korrigerte brutto driftsutgifter viser at Tysvær kommune i 2025 ligger under tidligere tall for Landet uten Oslo, og over de fleste nabokommunene bortsett fra Karmøy. Samtidig har Tysvær lavere inntekter knyttet til næringsarbeidet, noe som bidrar til at netto kostnader fremstår høyere. Inntekter kan blant annet være knyttet til utleie av næringstomter og lignende aktiviteter.

13.3 Landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling

- Saksbehandling, kontroll og veiledning etter jordlov, konsesjonslov, skogbrukslov, odelslov, forpaktingslov og andre landbruksrelaterte lover, samt viltloven.
- Forvaltning og kontroll av de økonomiske virkemidlene i landbruket, herunder produksjonstilskudd, miljøvirkemidler, tilskudd til tiltak i beiteområder, skogfond, nærings- og miljøtiltakstilskudd i skogbruket, utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene Vegaøyan og Vestnorsk fjordlandskap, velferds- og erstatningsordninger mv.
- Arbeid knyttet til landbruk og jordvern i saker etter plan- og bygningsloven.
- Saksbehandling og veiledning knyttet til landbruksrelatert miljø- og klimaarbeid.
- Førstelinje for næringsutvikling knyttet til investeringer i landbruk og landbruksbaserte næringer (for eksempel lokal matproduksjon, grønt reiseliv, bioenergi, Inn på tunet og annen landbruksbasert tjeneste produksjon).
- Plan-, utviklings- og tilretteleggingsarbeid for landbruk og landbruksbasert næringsvirksomhet, herunder jord- og skogbruk og økologisk landbruk, samt landbruksbaserte næringer.
- Arbeid knyttet til sikring av en tilfredsstillende tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell, herunder klinisk veterinærvakt. Godtgjøring veterinærvakt.

Indikatoren er ikke behovsjustert, og korrigerer ikke for forskjeller i landbruksomfang mellom kommuner.

Prioritet - Landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikl. netto driftsutgifter beløp pr innb. (kr)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	339	400	389	295
Landet uten Oslo	160	174	172	175
Haugesund	7	0	0	8
Vindafjord	641	563	553	491
Karmøy	109	113	107	117

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU). Landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikl. netto driftsutgifter beløp pr innb. Kilde: Framsikt AS

Tysvær kommune ligger over landet uten Oslo når det gjelder nettodriftsutgifter pr innbygger. Tysvær kommune er en landbrukskommune med 747 landbrukseiendommer og 250 jordbruksbedrifter. Et større landbruksomfang gir behov for saksbehandling, veiledning, kontroll, tilskuddsforvaltning og oppfølging etter landbruksrelatert regelverk. Kostnadsnivået bør derfor vurderes opp mot aktivitetsnivået i landbruket, ikke bare mot innbyggertall.

14. Kirke

KOSTRA-funksjon Kirke består av funksjonene:

- Den Norske kirke (390)
- Gravplasser og krematorier (393)

Det er ikke behovsberegning for dette område.

Kommuner har ansvar for utgifter til Den norske kirke, som er nedfelt i trossamfunnsloven. Utgiftsdekningen skal gi grunnlag for at det i soknene kan holdes gudstjenester biskopen forordner, at nødvendige kirkelige tjenester kan ytes, at arbeidsforholdene for de kirkelig tilsatte er tilfredsstillende og at menighetsråd og fellesråd har tilstrekkelig administrativ hjelp.

Finansiering av trossamfunn utenfor Den norske kirke fra og med 2021 er flyttet fra kommune til stat.

Tysvær kommune har fem kirker som er delt inn tre ulike sokn.

Førresfjorden sokn består av Aksdal kirke og Førresfjorden kirke. De har til sammen to gravplasser.

Tysvær sokn består av Tysvær Kirke med til sammen to gravplasser.

Nedstrand sokn består av Nedstrand kirke og Skjoldastraumen Kirke. Til sammen har de 5 gravplasser.

Det er to menighetshus i kommunen, ett er under Tysvær sokn i Tysværvåg og ett under Nedstrand sokn som heter Soknatun.

Dette gir en relativt omfattende kirkelig bygnings- og gravplassstruktur sett opp mot innbyggertallet. Kostnadsnivået må derfor vurderes i lys av både lovpålagt finansieringsansvar, antall bygg og anlegg, geografisk struktur og aktivitetsnivå i soknene.

Den norske kirke netto driftsutgifter beløp pr innbygger (kr)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	916	952	1 089	1 048
Landet uten Oslo	592	613	628	640
Haugesund	573	563	586	587
Karmøy	540	627	556	570
Vindafjord	656	672	823	764

Den norske kirke, netto driftsutgifter beløp pr innbygger. Kilde: Framsikt AS

Tabellen viser overføring fra Tysvær kommune til Tysvær kyrkjelege fellesråd. Overføringene har vært stabile i perioden med unntak av at det er gitt bevilgninger til kjøkken på Aksdal kirke i årene 2024 og 2025. Disse bevilgningene kan forklare økning utover deflator i disse årene.

Andelen innbyggere som er medlemmer eller tilhørige i Den norske kirke, er redusert fra 77,7 prosent i 2022 til 75,1 prosent i 2025. Andelen er likevel betydelig høyere enn i Landet uten Oslo og noe høyere enn i Karmøy og Vindafjord.

Andelen døpte og konfirmerte varierer mellom årene, men ligger gjennomgående høyere enn Landet uten Oslo. Årlige utslag må tolkes med varsomhet, fordi relativt små årskull innebærer at endringer i antall personer kan gi tydelige utslag i prosentandelene.

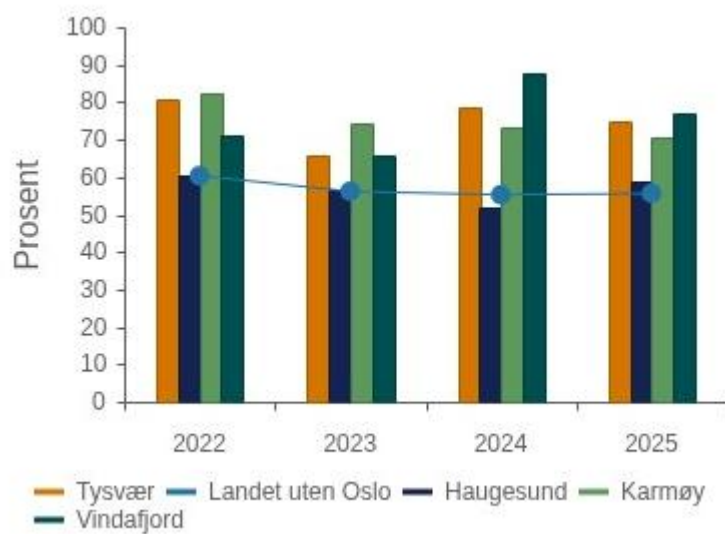
Medlem og tilhørige i Dnk i prosent av antall innbyggere (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	77,7 %	76,5 %	75,8 %	75,1 %
Landet uten Oslo	66,8 %	65,7 %	64,7 %	63,9 %
Haugesund	65,1 %	63,7 %	62,8 %	62,2 %
Karmøy	75,0 %	73,9 %	73,3 %	72,7 %
Vindafjord	77,2 %	75,8 %	74,6 %	74,0 %

Medlemmer og tilhørige i Den Norske Kirke i prosent av antall innbyggere. Kilde: Framsikt AS

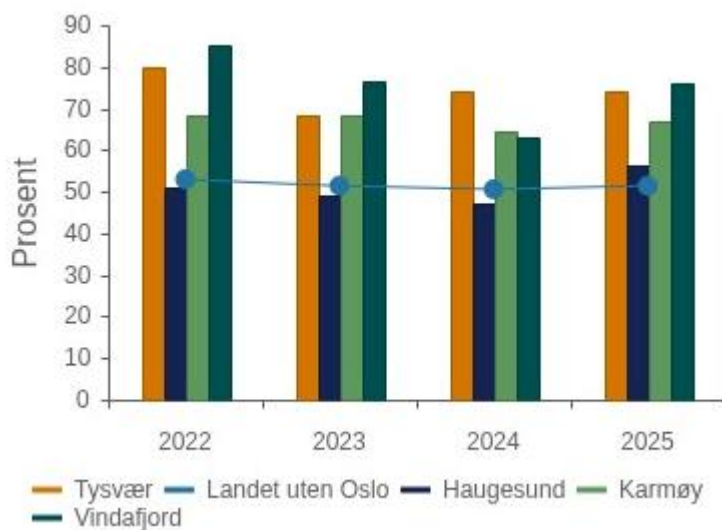
Døpte i prosent av antall fødte (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	80,8 %	65,5 %	78,4 %	74,8 %
Landet uten Oslo	60,3 %	56,1 %	55,3 %	56,1 %
Haugesund	60,2 %	56,9 %	51,8 %	59,8 %
Karmøy	82,4 %	74,1 %	73,3 %	78,2 %
Vindafjord	71,3 %	65,9 %	87,5 %	76,8 %

Døpte i prosent av antall fødte. Kilde: Framsikt AS

Konfirmerte i prosent av 15-åringer (B)

	2022	2023	2024	2025
Tysvær	79,9 %	68,3 %	74,1 %	74,3 %
Landet uten Oslo	52,9 %	51,4 %	50,6 %	51,6 %
Haugesund	51,0 %	49,3 %	47,1 %	56,4 %
Karmøy	68,4 %	68,1 %	64,7 %	67,1 %
Vindafjord	85,1 %	76,3 %	63,0 %	76,2 %

Konfirmerte i prosent av 15-åringer. Kilde: Framsikt AS

Det vises ellers også til kirken sine egne årsmeldinger som er tilgjengelig på www.tysverkirken.no.

15. Folkehelse

Gjennom folkehelseloven er det pålagt at kommunene skal ha en folkehelseoversikt. Folkehelseoversikten til Tysvær kommune ble utarbeidet i 2023 og kan leses her: <https://pub.framsikt.net/plan/tysver/plan-965c287b-126e-47e5-ad73-5787a9dfd795-44372/#/>

Folkehelseoversikt Tysvær 2023

Søk...

Meny

Folkehelseoversikt Tysvær 2023
Helsetilstand og påvirkningsfaktorer
31.12.23

16. Oppsummering

KOSTRA-analysen gir et samlet bilde av hvordan Tysvær kommune bruker ressursene sammenlignet med landet uten Oslo og utvalgte nabokommuner. Hovedbildet er at flere av kommunens kostnadsutfordringer er strukturelle og ikke kan forklares av enkeltstående avvik. Demografi, tjenestestruktur, bygg- og arealbruk, investeringsnivå og lokale prioriteringer påvirker kostnadsnivået på tvers av tjenesteområdene.

Netto driftsutgifter til administrasjon, styring og fellesutgifter redusert i 2025, og Tysvær nærmer seg nivået for Landet uten Oslo. Sammenligning med andre må tolkes med varsomhet, fordi organisering, regnskapsføring, IKT-samarbeid og lokalkostnader påvirker tallene. Salg av rådhuset og planlagt overgang til leide lokaler i 2027 vil kunne gi økte driftsutgifter framover, selv om nye lokaler kan gi bedre funksjonalitet og mer arealeffektivitet.

Samlet viser analysen at Tysvær har strukturelle kostnadsutfordringer i grunnskolen. Utfordringen ligger ikke i én enkelt indikator, men i kombinasjonen av fallende elevtall, desentralisert skolestruktur, lav gruppestørrelse og høyt ressursomfang for enkelte elevgrupper.

Tysvær har et høyere kostnadsnivå i barnehageområdet enn Landet uten Oslo og sammenligningskommunene. Hovedforklaringene er høy andel kommunale barnehageplasser, økt andel små barn, redusert foreldrebetaling, høyt kompetansenivå og ressursbruk til styrket tilbud. De kommunale barnehagene utnytter bemanningsnormen godt, men kvalitet, kompetanse og tidlig innsats bidrar samtidig til et høyere kostnadsnivå.

Barnevernsområdet i Tysvær har lavere enhetskostnad enn Landet uten Oslo, men kostnadene øker. Reduksjon i hjelpetiltak må ses i sammenheng med etableringen av Familieteamet og flytting av forebyggende innsats til andre tjenester. Samtidig øker utgiftene til plasseringstiltak, særlig som følge av institusjonsplasseringer og høyere satser etter oppvekstreformen. Barnevern er derfor fortsatt et område der kostnadsutviklingen kan variere betydelig fra år til år, fordi enkeltsaker kan gi store utslag.

På kultur- og idrettsområdet har Tysvær høyere ressursbruk enn Landet uten Oslo og sammenligningskommunene. Merutgiftene ift landsgjennomsnitt ligger særlig i bygg, anlegg, avskrivninger, kulturskole, bibliotek og andre kulturaktiviteter. Aktivitetstilbud til barn og unge ligger derimot lavere enn landsnittet. Det høye samlede nivået skyldes derfor ikke høy ressursbruk på drift i alle deler av området, men er knyttet i stor grad til struktur, anlegg, tidligere investeringer og lokale prioriteringer.

Pleie- og omsorgstjenestene i Tysvær har fortsatt et høyere kostnadsnivå enn landet uten Oslo, men avstanden er redusert vesentlig de siste årene. Samtidig viser 2025-tallene at kostnadspresset øker igjen, særlig som følge av flere eldre, lav institusjonsdekning og en høy andel brukere med omfattende bistandsbehov. Tysvær har frem til Helsekvartalet åpner forholdsvis færre institusjonsplasser, noe som bidrar til press på korttidsplasser og hjemmetjenester. Utviklingen peker på at kommunen framover må vurdere ressursbruken på tvers av tjenesteområdene, fordi pleie og omsorg gradvis vil kreve en større del av det økonomiske handlingsrommet. Videre utviklingspotensial ligger særlig i å sikre riktig dimensjonering mellom institusjon, korttidsplasser, hjemmetjenester og forebyggende tiltak, slik at ressursene brukes på riktig nivå i omsorgstrappa.

Sosiale tjenester har hatt en tydelig kostnadsvekst de siste årene, og Tysvær ligger i 2025 høyere enn landet uten Oslo målt i netto driftsutgifter per innbygger. Økningen må i stor grad ses i

sammenheng med flyktningbosetting, introduksjonsprogram, kvalifiseringsprogram og økonomisk sosialhjelp. Samtidig viser indikatorene at Tysvær har relativt lav andel sosialhjelpsmottakere totalt og en lavere andel unge mottakere enn sammenligningskommunene. Utviklingspotensialet ligger særlig i å få flere over i arbeid, utdanning eller varig inntektssikring, slik at behovet for økonomisk sosialhjelp reduseres over tid.

Tekniske tjenester har et høyt kostnadsnivå i Tysvær, særlig innen eiendomsforvaltning, formålsbygg og samferdsel. Hovedforklaringen er at kommunen eier en stor bygningsmasse sett i forhold til innbyggertallet, desentralisert struktur og flere nye bygg som øker kostnader til drift, vedlikehold, forsikring og avskrivninger. Skolelokaler viser hvordan faste byggkostnader blir mer krevende når elevtallet går ned, mens nye investeringer i både bygg og vei vil gi økte kapitalkostnader framover. Samtidig viser enkelte områder, som gatebelysning og administrasjonslokaler, relativt lavt løpende kostnadsnivå. Utviklingspotensialet ligger særlig i bedre arealstyring, utfasing av eldre bygg når nye tas i bruk, og tydelig prioritering av hvilke bygg og anlegg kommunen skal eie, drifte og videreutvikle.

VAR-området har et høyt kostnads- og gebyrnivå i Tysvær, særlig innen vann og avløp. Hovedforklaringene er høye investeringer, kapitalkostnader, spredt infrastruktur og lav tilknytningstetthet, særlig på avløpsområdet. Vannforsyningen har positive utviklingstrekk med lav lekkasjeandel og redusert behov for vannkjøp, men lav vannmålerdekning gir svakere grunnlag for presis forbruksstyring. Avløp fremstår som den største økonomiske utfordringen, med høye gebyrer og store investeringer i ledningsnett. Utviklingspotensialet ligger særlig i investeringsstyring, bedre datagrunnlag, økt tilknytning der det er lønnsomt, og tydelig vurdering av hvordan nye investeringer påvirker framtidige gebyrer.

Næringsforvaltning er et mindre område i kommunens samlede økonomi, men Tysvær ligger høyere enn landet uten Oslo på flere indikatorer. Nivået må ses i sammenheng med aktiv tilrettelegging for næringslivet, interkommunale samarbeid og at Tysvær er en betydelig landbrukskommune. Utviklingspotensialet ligger i å tydeliggjøre effekten av næringsarbeidet, særlig etableringer, arbeidsplasser og langsiktig verdiskaping.

Samlet viser analysen at Tysvær kommune har flere områder med høyt kostnadsnivå, men at mange av forklaringene er strukturelle. Dersom kommunen skal sikre økonomisk bærekraft over tid, må ressursene i større grad prioriteres etter framtidige behov og ikke bare dagens struktur. KOSTRA-analysen bør derfor brukes som et grunnlag for strategiske prioriteringer i budsjettarbeidet.